ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๙

วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมาธิการตรวจแล้ว วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

สภารับรองในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่..... วัน.....เดือน..... พ.ศ. .....

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๙

วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ตึกรัฐสภา

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม ๑

๑.๑ เรื่องผลการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เรื่อง รายงานการศึกษาธนาคารที่ดินและร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. ๑

๑.๒ เรื่องสรุปผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานระหว่างสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย และคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ๑

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ๓

- ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙ ๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ๓

๓.๑ รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง เศรษฐกิจผู้สูงวัย ๓

ผู้อภิปราย

- นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ ๕ ๕๐ ๕๑ ๗๑
- นางสาววันทนีย์ พันธชาติ ๗
- นายกฤษณ์ไกรพ์ สิทธิเสรีประทีป ๙
- นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา ๑๕ ๖๙

หน้า

- นายคุรุจิต นาครทรรพ ๒๒
- ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์ ๒๖
- พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน ๒๙ ๓๑
- นายต่อพงศ์ เสลานนท์ ๓๕
- นายอำพล จินดาวัฒนะ ๓๙
- นายกษิต ภิรมย์ ๔๖ ๕๑
- นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล ๕๒
- นายศิริชัย ไม้งาม ๕๕
- นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต ๕๘
- นายสุรินทร์ จิรวิศิษฏ์ ๖๒
- นายทวีศักดิ์ กออนันตกูล ๖๗

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม ๗๖

ผลการลงมติ ๗๗

๓.๒ รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๗๘

ผู้อภิปราย

- นางนินนาท ชลิตานนท์ ๘๐ ๑๑๐
- นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย ๘๑
- นายสุรินทร์ จิรวิศิษฏ์ ๑๐๓
- นายกษิต ภิรมย์ ๑๐๖ ๑๑๕
- นายสยุมพร ลิ่มไทย ๑๑๒

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม ๑๑๖

ผลการลงมติ ๑๑๗

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี ๑๑๘

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี ๑๑๘

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี ๑๑๘

ภาคผนวก

รายชื่อสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ที่มา ลา ขาดในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๙

วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๐๑	พลโท กมล สุวภาพ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๒	นายกฤษฎา จีนะวิจารณะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๓	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๔	นายกลินท์ สารสิน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๕	นายกษิดิ์เดชธนทัต เสกขุนทด	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๖	นายกษิดิศ อาชวคุณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๗	นายกษิต ภิรมย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๘	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๙	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๐	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๑	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๒	นายเกรียงยศ สุดลาภา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๓	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๔	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๕	พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๖	นายเข็มชัย ชุติวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๗	พลโท คณิต แจ่มจันทรา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๘	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๙	พลเอก คณิต อุทิตสาร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๐	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๑	พลอากาศเอก คธาทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๒	นายคำนูณ สิทธิสมาน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๓	นายคุรุจิต นาครทรรพ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๒๔	หม่อมราชวงศ์จักรรถ จิตรพงศ์		✔		
๐๒๕	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๖	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๗	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๘	พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๙	นายจุมพล สุขมั่น	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๐	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๑	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๒	นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๓	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๔	พลเรือเอก ชนินทร์ ชุณหรัชพันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๕	นายชัย ชิดชอบ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๖	พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๗	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๘	นายชาลี เอียดสกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๙	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๐	นายชูชัย ศุภวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๑	นายชูชาติ อินสว่าง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๒	นายชูศักดิ์ เกวี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๓	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๔	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรวุฒิ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๕	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๖	นายฐาปบุตร ชมเสวี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๗	พลเอก ฐิติวัจน์ กำลังเอก	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๘	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๙	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๐	พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๕๑	นายณัฏฐ์ ชพานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๒	นายดำรงค์ พิเดช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๓	ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม		✔		
๐๕๔	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๕	พลตำรวจเอก เดชฌรงค์ สุทธิชาญบัญชา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๖	นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา		✔		
๐๕๗	นายตระกูล วินิจนัยภาค		✔		
๐๕๘	พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๙	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๐	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๑	นางถวิลวดี บุรีกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๒	พลอากาศเอก ทวิเดนศ อังศุสิงห์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๓	นายทวีศักดิ์ กออนันตกูล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๔	ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๕	นายธงชัย ลืออดุลย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๖	พลโท ธงชัย สาระสุข	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๗	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๘	นายธเนศพล ธนบุณยวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๙	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๐	พลเอก ธวัช จารุกลัส	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๑	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๒	นายธวัชชัย ฟักอังกูร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๓	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๔	นายธานินทร์ ผะเอม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๕	พลตำรวจโท ธีรจิตร์ อุตมะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๖	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๗	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๗๘	นางนรรัตน์ พิมเสน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๙	นายนิกร จำนง		✔		
๐๘๐	นางนินนาท ชลิตานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๑	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๒	นายบวรเวท รุ่งรุจี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๓	นายบัญชา ปรมีศณาภรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๔	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๕	นางเบญจวรรณ สร่างนิทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๖	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๗	นางประภา เหตระกูล ศรีนวลนัด	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๘	นายประภาศ คงเอียด	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๙	นายประมนต์ สุธีวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๐	ร้อยเอก ประยุทธ เสาวคนธ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๑	นายประยูร เชี่ยววัฒนา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๒	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๓	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๔	นายปรีชา บุตรศรี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๕	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๖	นางปัทมา เธียรวิศิษฎ์สกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๗	นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๘	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๙	นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๐	พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๑	นายพงศ์ศักดิ์ เสมสันต์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๒	นายพนม ศรศิลป์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๓	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๔	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๐๕	นางพรพันธุ์ บุณยรัตพันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๖	พลเอก พหล สง่าเนตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๗	พลเอก พอพล มณีรินทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๘	พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๙	พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๐	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๑	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๒	พลเอก ภิญโญ แก้วปลั่ง	✔			
๑๑๓	พลเอก ภูดิศ ทัตติยโชติ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๔	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๕	นายมนู เลียวไพโรจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๖	นางมิ่งขวัญ วิชยารังสฤษดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๗	นางเมธินี เทพมณี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๘	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๙	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๐	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๑	นางรวีวรรณ ภูริเดช		✔		
๑๒๒	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๓	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๔	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๕	นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๖	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๗	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๘	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๙	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๐	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๑	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๓๒	พลโท วราห์ บุญญะสิทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๓	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๔	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๕	พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๖	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๗	นายวันชัย สอนศิริ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๘	นายวัลลภ พริ้งพงษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๙	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๐	นายวิเชียร ชวลิต	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๑	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๒	นายวิทยา แก้วภราดัย		✔		
๑๔๓	นายวินัย ดะห์ลัน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๔	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๕	นายวิรัช ชินวินิจกุล		✔		
๑๔๖	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๗	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๘	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๙	นายไวกูณฑ์ ทองอร่าม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๐	พลตำรวจเอก ศรีวราห์ รังสิพราหมณกุล		✔		
๑๕๑	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๒	นายศิริชัย ไม้งาม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๓	นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๔	พลเรือเอก สถิรพันธุ์ เกยานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๕	นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๖	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๗	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๘	นายสมชาย พฤฒิกัลป์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๕๙	พลโท สมชาย ลิ้นประเสริฐ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๐	นายสมเดช นิลพันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๑	นายสมพงษ์ สระกวี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๒	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๓	พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๔	พลโท สสิน ทองภักดี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๕	นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๖	นายสันตศักย์ จรูญ งามพิเชษฐ์	✔			
๑๖๗	พลตรี สิระวิตร์ นาคทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๘	นายสุชน ชาลีเครือ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๙	พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๐	นายสุนชัย คำนูณเศรษฐ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๑	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๒	พลโท สุรเดช เฟื่องเจริญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๓	นายสุรินทร์ จิรวิศิษฎ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๔	พลเรือเอก สุรินทร์ เริงอารมณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๕	นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๖	พลตำรวจโท สุวิระ ทรงเมตตา		✔		
๑๗๗	นายเสรี สุวรรณภานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๘	นายเสรี อติภัทธะ	✔			
๑๗๙	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๐	พลอากาศเอก อนาวิล ภิรมย์รัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๑	พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๒	นายอนุสร จิรพงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๓	นายอนุสิษฐ คุณากร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๔	นายอภิชาต จงสกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๕	พลเอก อภิชาต เพ็ญกิตติ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๘๖	นายอภินันท์ ซื่อธานุวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๗	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรธนะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๘	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๙	นายอรุณ จิรชวาลา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๐	นายอลงกรณ์ พลบุตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๑	ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๒	นายอัครินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๓	นายอับดุลฮาลิม มินซาร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๔	พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๕	พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๖	พันตรี อาณันย์ วัชโรทัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๗	พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๘	นายอำพล จินดาวัฒนะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๙	นายอุทัย เลาหวิเชียร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๐	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
	รวม ๒๐๐	**๑๙๐**	**๑๐**	-	

นางสาววรรณภัสสร รุจิกุลสิริ

ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

นางบุญพา เผ่าสำราญ

ตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๙
วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๔๑ นาฬิกา
จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๑๙๐ คน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : สวัสดีครับ เรียนท่านสมาชิก ขณะนี้มีสมาชิกลงชื่อมาประชุมจำนวน ๑๒๒ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระนะครับ ก่อนอื่นทีเดียวก็ขอประทานอภัยด้วยที่มาประชุมช้า เนื่องจากติดงานสำคัญนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ให้รับทราบ

- ผลการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เรื่อง รายงานการศึกษาธนาคารที่ดินและร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. ....

ตามที่สภาปฏิรูปแห่งชาติได้มีมติให้ส่งรายงานเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการแล้วนั้น บัดนี้คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปดังกล่าวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ได้ส่งรายงานผลการพิจารณาดังกล่าวให้คณะกรรมการประสานงาน รวม ๓ ฝ่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีแล้ว จึงได้แจ้งผลการดำเนินการให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศทราบ ซึ่งผมได้ให้เจ้าหน้าที่จัดวางเอกสารไว้ประจำที่นั่งของสมาชิกทุกท่านแล้ว จึงขอแจ้งที่ประชุมทราบนะครับ

อีกเรื่องหนึ่ง ผมมีเรื่องที่จะแจ้งต่อที่ประชุมซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระคือ รับทราบสรุปผลการประชุมคณะกรรมการประสานงาน ๒ ฝ่าย คณะกรรมการประสานงาน ๓ ฝ่าย และคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้รับทราบโครงการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ หทัยกาญจน์ ๑/๒

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติให้นำสรุปผลการประชุมของคณะกรรมการและคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ แจ้งให้สมาชิกทุกท่านได้รับทราบการดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะกรรมาธิการดังกล่าว และแจ้งให้สมาชิกรับทราบกำหนดการต่าง ๆ ของโครงการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสจัดงานฉลองสิริราชสมบัติ ๗๐ ปี และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่เจ้าหน้าที่ได้จัดวางไว้ประจำที่นั่งของสมาชิกทุกท่านแล้ว ซึ่งถ้าสมาชิก สปท. ท่านใดสนใจที่จะมีส่วนร่วมกับโครงการดังกล่าวเหล่านั้นก็กรุณาติดต่อทางเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้นะครับ จึงขอแจ้งที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙

ซึ่งได้วางไว้ให้ท่านสมาชิกตรวจดูแล้วเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ บริเวณห้องรับรองสมาชิกชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๑ และหอสมุดรัฐสภา ก่อนที่จะเสนอให้ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศรับรอง

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : เมื่อไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมดังกล่าวนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว

๓.๑ รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง เศรษฐกิจผู้สูงวัย

รายงาน

ของ

คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “เศรษฐกิจผู้สูงวัย”

๔/๑๒/สปท.
สำนักกรรมาธิการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ (สปท) ๑๘๑๓ /๒๕๕๙

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอู่ทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ นั้น ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	ประธานกรรมาธิการ
๒. นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	รองประธานกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	รองประธานกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายทวีศักดิ์ กออนันตกูล	รองประธานกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. พลเอก วิชิต ยาทิพย์	ที่ปรึกษากรรมาธิการ
๖. นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	ที่ปรึกษากรรมาธิการ
๗. นายมนู เลียวไพโรจน์	ที่ปรึกษากรรมาธิการ
๘. นายสันตศักย์ จรูญ งามพิเชษฐ์	ที่ปรึกษากรรมาธิการ
๙. นายสมชัย ฤชุพันธุ์	โฆษกกรรมาธิการ
๑๐. นายกฤษฎา จีนะวิจารณะ	ผู้ช่วยโฆษกกรรมาธิการ
๑๑. นายกลินท์ สารสิน	กรรมาธิการ
๑๒. นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	กรรมาธิการ
๑๓. นายชูชาติ อินสว่าง	กรรมาธิการ
๑๔. นายชูศักดิ์ เกวี	กรรมาธิการ
๑๕. นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	กรรมาธิการ
๑๖. พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	กรรมาธิการ
๑๗. นายธเนศพล ธนบุณยวัฒน์	กรรมาธิการ
๑๘. นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	กรรมาธิการ
๑๙. นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	กรรมาธิการ
๒๐. นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	กรรมาธิการ

/๒๑.นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม...

๒๑. นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม กรรมาธิการ
๒๒. นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล เลขานุการกรรมาธิการ
๒๓. นางปัทมา เธียรวิศิษฎ์สกุล ผู้ช่วยเลขานุการกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษารายงานเรื่อง “เศรษฐกิจผู้สูงวัย” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอได้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์

(นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์)
ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ

สำนักกรรมาธิการ ๑
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๗๒, ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๘๐
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๗๙

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวทยาวรรณ ศุภดิษฐ์)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๑

นางสาวอธิวรรณ สวรรค์วัฒนกุล/ร่าง
นางจีรชญา ชินะประภา/พิมพ์
นางสาวพิมพ์อาภา พันธุลี/ตรวจ

สารบัญ

รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ เรื่อง “เศรษฐกิจผู้สูงวัย”

๑. แผนการปฏิรูป ๑

๒. วิธีการปฏิรูป ๑๕

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป ๑๗

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ ๑๗

๕. องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจผู้สูงวัย ๑๘

๖. ข้อเสนอแนะ ๑๙

รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง “เศรษฐกิจผู้สูงวัย”

๑. แผนการปฏิรูป

๑.๑ การเปลี่ยนแปลงประชากรโลก

องค์การสหประชาชาติได้ประเมินสถานการณ์ว่าปี พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๖๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑ - ๒๑๐๐) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึง การมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรรวมทั่วโลก จากรูปที่ ๑ จะเห็นว่าโครงสร้างปิรามิดประชากรโลกจะเปลี่ยนแปลงจากฐานกว้างสู่ฐานแคบตามฐานเวลาและปลายปิรามิดจะกว้างขึ้น นั่นคือ จำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มมากขึ้นและอายุยืนขึ้น เนื่องจากผลจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความเป็นอยู่ที่ดี มีโภชนาการทางอาหารที่ถูกหลักอนามัย ประชากรมีมาตรฐานชีวิตที่ดี มีการศึกษา มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการแพทย์ ซึ่งจะส่งผลทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น อัตราการตายลดลง ประชากรมีอายุยืนยาวขณะที่อัตราการเกิดก็น้อยลงจนทำให้โลกเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ช่วงปี ค.ศ. ๒๐๐๕ – ๒๐๑๐ ประชากรในแถบทวีปอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่นซึ่งถือว่าเป็นประเทศพัฒนาแล้วมีอายุขัยเฉลี่ยสูงสุดมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ กล่าวคือ มีอายุขัยเฉลี่ย ๗๗.๒ - ๘๑.๕ ปี ในขณะที่ประเทศในแถบแอฟริกาซึ่งถือว่าส่วนใหญ่เป็นประเทศด้อยพัฒนา มีอายุขัยเฉลี่ยเพียง ๔๑.๕ - ๕๐.๗ ปี แต่อย่างไรก็ตาม ก็มีแนวโน้มว่าประชากรผู้สูงอายุในโลกเหล่านี้จะมีฐานะยากจน ดังนั้น จึงเป็นประเด็นท้าทายทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจที่แต่ละประเทศจะต้องมีแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงของประชากรสู่สังคมสูงวัย

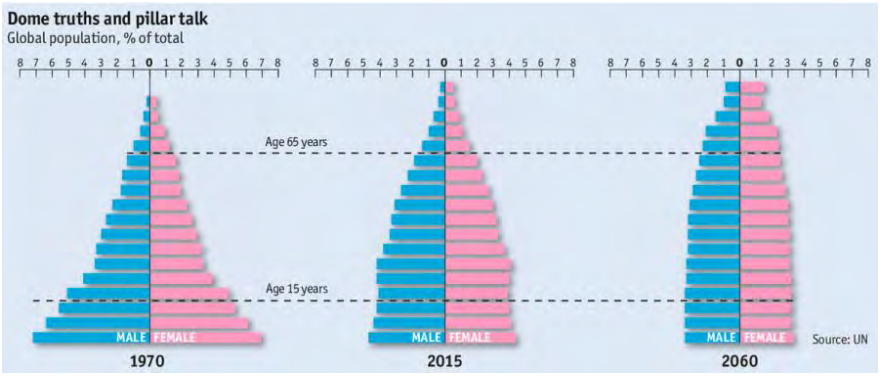

รูปที่ ๑

ที่มา : The Economist. “The world reshaped.”, retrieved on 4 July 2016, from http://www.economist.com/news/21631911-end-population-pyramid-world-reshaped

ผลกระทบและการเตรียมความพร้อมรับมือกับสังคมผู้สูงวัยจึงมีความสำคัญ แนวโน้มสังคมผู้สูงวัยที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทั่วโลกนั้น เมื่อมีผู้สูงอายุมากขึ้นย่อมส่งผลทำให้ปัจจัยการผลิตทางด้านแรงงานลดลง ดูจากสัดส่วนประชากรวัยแรงงานต่อประชากรทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๘๓ จะลดลงมาเหลือร้อยละ ๕๕.๑ จากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ร้อยละ ๖๖.๓ คือลดลง ๑๑.๒% การออมลดลง ดังข้อมูลรายได้ประชาชาติของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ แบบปริมาณลูกโซ่ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ (สศช.) ระบุว่าการออมของประเทศ “เริ่ม” ไม่เพียงพอต่อการลงทุนในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา การออมสุทธิของครัวเรือนมีมูลค่า ๕๙๔,๔๓๙ ล้านบาท หดตัว -๖.๑% เทียบกับปีก่อนหน้าที่ขยายตัว ๓.๓% การออมของภาครัฐและรัฐวิสาหกิจปี ๒๕๕๖ มีมูลค่า ๑๐๒,๓๐๑ ล้านบาท หดตัว -๔๘.๘% ลดลงค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับที่หดตัว -๑๑.๙% ในปีที่แล้ว เป็นการลดลงทั้งการออมของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ โดยการออมของรัฐบาลมีมูลค่า -๒๑,๙๑๗ ล้านบาท หดตัว -๑๔๔.๕% ส่วนการออมของรัฐวิสาหกิจมีมูลค่า ๑๒๔,๒๑๘ ล้านบาท ลดลง -๑๗.๔% (จาก http://thaipublica.org/2015/03/savings-crisis_1/) ส่วนด้านสวัสดิการและการรักษาพยาบาล รัฐบาลจำเป็นต้องเพิ่มงบประมาณค่าใช้จ่ายมากขึ้น เพื่อดูแลและปฐมพยาบาลผู้สูงอายุ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ รัฐบาลใช้งบประมาณไปทั้งสิ้น ๕๒๓,๗๒๖ ล้านบาท และคาดการณ์ว่าในอีก ๕๐ ปีข้างหน้า รัฐจะต้องใช้งบประมาณถึง ๑๘ ล้านล้านบาท

นอกจากนี้ ยังพบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคของครัวเรือน ดังตารางที่ ๑ จากการศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีต่อแบบแผนการบริโภคของครัวเรือนไทย (สมประวิณ, ๒๐๑๐) พบว่าใน พ.ศ. ๒๕๗๓ สัดส่วนของการบริโภคสินค้าในครัวเรือนบางประเภทมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นและบางประเภทมีแนวโน้มลดลง โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑ นอกจากนี้การเป็นสังคมผู้สูงวัยยังทำให้เกิดส่วนเพิ่มในการบริโภคสินค้าและบริการกลุ่มที่เป็นการใช้จ่ายในครัวเรือน ได้แก่ เครื่องเรือนและค่าใช้จ่ายในบ้าน และที่อยู่อาศัยและสาธารณูปโภค ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าและบริการที่มีความยืดหยุ่นสูง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบความต้องการสินค้าของครัวเรือนจะส่งสัญญาณไปถึงภาคการผลิตและการจ้างงานในสาขานั้น ๆ

หากไม่มีการเตรียมความพร้อมการจัดสรรทรัพยากรแรงงานที่จะลดลง จะมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมทำให้รายได้ประชาชาติลดลงได้ ดังนั้น การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุการเตรียมความพร้อมเป็นเรื่องสำคัญ ควรจะร่วมมือกันทั้งภาครัฐและเอกชนตั้งแต่ระดับบุคคล ชุมชนและประเทศ โดยเฉพาะการร่วมกันกระตุ้นเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ มีการเตรียมความพร้อมระดับประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น การกระตุ้นให้เกิดกลุ่มภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ ให้จัดทำผลิตภัณฑ์และบริการตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุที่มีรูปแบบการบริโภคเปลี่ยนไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอันจะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ การสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีสุขภาวะเป็นกำลังแรงงานสร้างผลผลิตให้แก่ประเทศได้อย่างมีความสุข

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบรูปแบบการบริโภคของครัวเรือนไทยในปี ๒๕๕๑ และปี ๒๕๗๓ ที่มีสินค้า ๕ รายการที่บริโภคเพิ่มขึ้น สินค้า ๑๐ รายการที่บริโภคลดลง

สัดส่วนในรายจ่ายเพื่อการบริโภค	๒๕๕๑	๒๕๗๓	การเปลี่ยนแปลง
ยานพาหนะ	๙.๕	๑๘.๒	๙๒.๐ %
เครื่องเรือนและค่าใช้จ่ายภายในบ้าน	๖.๓	๙.๐	๔๒.๒ %
สุขภาพ	๒.๕	๓.๓	๓๑.๕ %
อื่นๆ	๑๗.๔	๒๑.๒	๒๑.๘ %
บันเทิงและสังคม	๑.๓	๑.๖	๑๘.๗ %
การเดินทาง	๑๓.๔	๑๒.๒	- ๘.๖ %
เครื่องแต่งกาย	๔.๒	๓.๗	- ๑๐.๔ %
การศึกษา	๒.๒	๒.๐	- ๑๒.๕ %
ที่อยู่อาศัยและสาธารณูปโภค	๒๓.๑	๑๗.๕	- ๒๔.๑ %
การสื่อสาร	๕.๒	๓.๙	- ๒๔.๖ %
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๐.๖	๐.๔	- ๓๐.๐ %
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	๔.๑	๒.๖	- ๓๖.๐ %
อาหารและเครื่องดื่มรับประทานนอกบ้าน	๒.๑	๑.๒	- ๔๔.๕ %
ยาสูบ	๐.๓	๐.๑	- ๔๘.๑ %
อาหารและเครื่องดื่ม	๗.๙	๓.๑	-๖๐.๙ %
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	

ที่มา : สมประวิณ มันประเสริฐ. (๒๐๑๐). การศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีต่อแบบแผนการบริโภคของครัวเรือนไทย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

๑.๒ สถานการณ์สังคมสูงวัยในประเทศไทย

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัย (Ageing Society[๑]) นับแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๓[๒] เป็นต้นมา โดย ๑ ใน ๑๐ ของประชากรไทยเป็นประชากรที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป และคาดว่าประเทศไทยจะเป็นสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คือประชากรสูงอายุจะมีถึง ๑ ใน ๕ และเป็น “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” (Super Aged Society) ในอีก ๒๐ ปี (พ.ศ ๒๕๗๘) โดยประมาณการว่าจะมีประชากรสูงอายุเพิ่มเป็นร้อยละ ๓๐[๓] ของจำนวนประชากรทั้งหมด

การเข้าสู่สังคมสูงวัยของประเทศไทยนั้นอาจกล่าวได้ว่ามีผลมาจากการเปลี่ยนผ่านทางประชากรที่สำคัญ ๒ ประการ คือ

(๑) การลดภาวะการเกิดหรือภาวะเจริญพันธุ์ของประเทศ จนกล่าวกันว่า เป็น “การปฏิวัติขนาดครอบครัวไทย จากแม่ลูกดก เป็นแม่ลูกน้อย” ดังจะเห็นได้จากผู้หญิงไทยคนหนึ่งมีบุตรโดยเฉลี่ยประมาณ ๖ คน เมื่อ ๕๐ ปีที่แล้ว เหลือเพียงประมาณ ๑.๖ คนต่อสตรี ๑ คนในปัจจุบัน

---

[๑] นิยามขององค์การสหประชาชาติเมื่อประเทศใดมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป เกินร้อยละ ๑๐ หรืออายุ ๖๕ ปีขึ้นไป เกินร้อยละ ๗ ของประชากรทั้งหมดถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ เมื่อมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๐ และร้อยละ ๑๔ ตามลำดับ ส่วนสังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด จะมีจำนวนประชากรสูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปเกิน ร้อยละ ๒๕ ของประชากรทั้งหมด

[๒] United Nations. ๒๐๑๓. World Population Prospect ๒๐๑๒ Revision.

[๓] มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๕๖.

(๒) การลดภาวะการตายในกลุ่มเด็กและวัยแรงงานในช่วง ๕๐ ปีที่ผ่านมาด้วยพัฒนาการทางการแพทย์และระบบสาธารณสุข ส่งผลให้ประชากรไทยมีอายุยืนยาวขึ้นเป็นลำดับ โดยอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด (อายุโดยเฉลี่ยที่เมื่อเด็กเกิดมาแล้วคาดว่าจะมีชีวิตอยู่จนเสียชีวิต) เพิ่มจากอายุประมาณ ๕๐ ปี เป็นอายุประมาณ ๗๗ ปี ในปัจจุบัน

จากปัจจัยทั้ง ๒ ประการนี้ ส่งผลให้สังคมไทยก้าวสู่สังคมสูงวัยอย่างรวดเร็ว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้มิใช่เป็นแค่การเพิ่มจำนวนและสัดส่วนของประชากรสูงอายุเท่านั้น แต่ยังกระทบโครงสร้างทางอายุของประชากรทั้งหมด ทำให้ทั้งจำนวนและสัดส่วนของประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลงเป็นลำดับ ดังแสดงในรูปที่ ๒ ผลกระทบที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือแนวโน้มการลดลงทั้งจำนวนและสัดส่วนประชากรวัยแรงงาน ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องโดยตรงจากการลดลงของประชากรวัยเด็ก ส่วนจำนวนสัดส่วนของประชากรสูงอายุ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอันเป็นผลมาจากวิทยาการทางการแพทย์และสภาพสังคมที่เจริญขึ้น ดังแสดงการเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนประชากรทั้ง ๓ ช่วงวัยไว้ในรูปที่ ๓

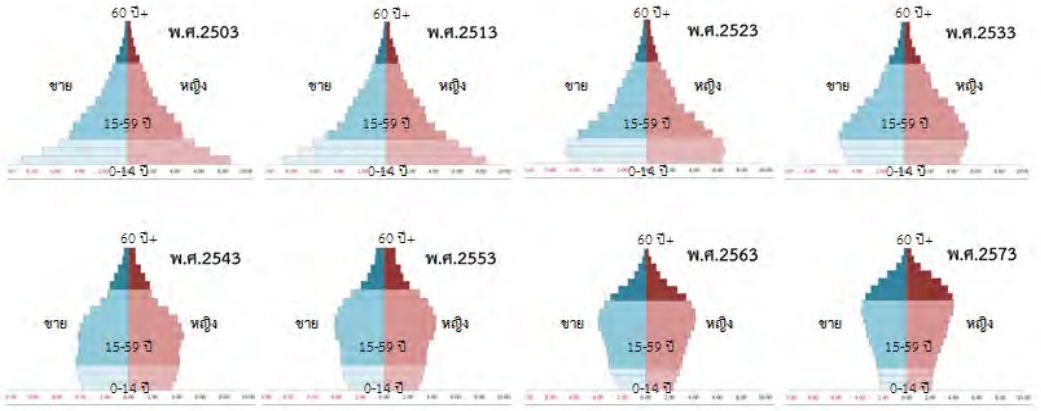

รูปที่ ๒ แผนภูมิปิรามิดประชากรไทยปี พ.ศ. ๒๕๐๓ – พ.ศ. ๒๕๗๓

ที่มา : Population Division of the Department of Economic and Social Affairs of the United Nations Secretariat, *World Population Prospects: The 2012 Revision*, retrieved on 4 July 2016, from http://esa.un.org/unpd/wpp/index.htm (ใช้สมมติฐานแบบภาวะเจริญพันธุ์ระดับกลาง โดยภาวะเจริญพันธุ์รวมจะเพิ่มขึ้นจาก ๑.๔๑ เป็น ๑.๘๒)

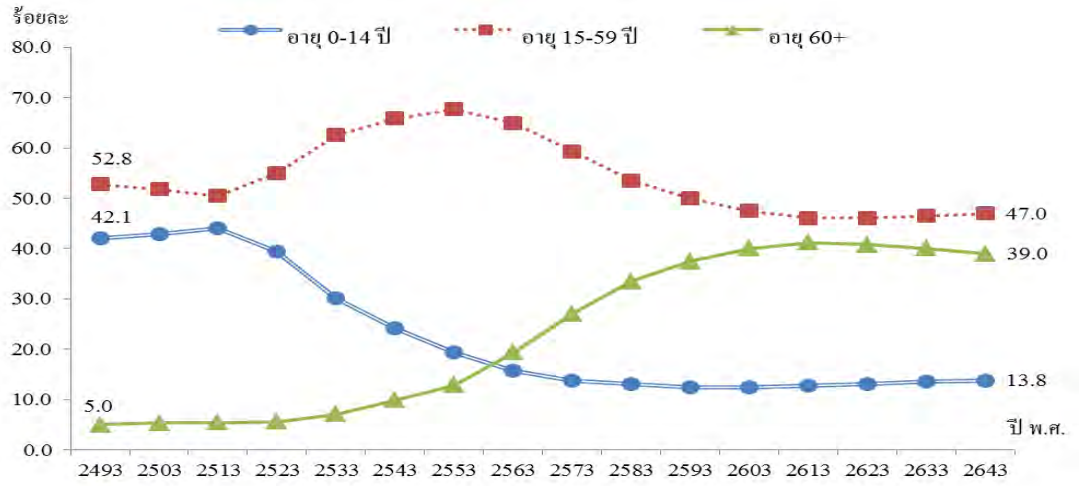

รูปที่ ๓ แผนภูมิสัดส่วนของประชากรไทย จำแนกตามกลุ่มอายุ ๓ กลุ่มใหญ่ พ.ศ. ๒๔๙๓ – พ.ศ.๒๖๔๓

ที่มา : Population Division of the Department of Economic and Social Affairs of the United Nations Secretariat, *World Population Prospects: The 2012 Revision*, retrieved on 4 July 2016, from http://esa.un.org/unpd/wpp/index.htm (ใช้สมมติฐานแบบภาวะเจริญพันธุ์ระดับกลาง โดยภาวะเจริญพันธุ์รวมจะเพิ่มขึ้นจาก ๑.๔๑ เป็น ๑.๘๒)

สถานการณ์กำลังแรงงานลดลง

จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ ๕ ของประชากรทั้งหมดเท่านั้น แต่มีจำนวนประชากรวัยทำงานและวัยเด็กสูงถึงร้อยละ ๕๒.๘ และ ๔๒.๑ ตามลำดับ ด้วยสัดส่วนประชากรวัยเด็กที่ค่อนข้างสูง ส่งผลให้ในอีกช่วงเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยมีประชากรวัยแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและถึงจุดสูงสุดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (จำนวนประมาณ ๔๐ ล้านคน) จากนั้นก็จะมีสัดส่วนที่ลดลงตามลำดับและในอีกไม่เกิน ๑๕ ปี ประชากรไทยจะเริ่มเข้าสู่รูปแบบที่วัยแรงงานต้องรับภาระการเลี้ยงดูกลุ่มประชากรผู้สูงอายุและเด็กมากขึ้นเรื่อย ๆ จากปัจจุบันที่มีสัดส่วนประชากรวัยทำงานประมาณ ๔.๕ คนต่อการดูแลผู้สูงอายุ ๑ คน และประชากรวัยเด็กอีก ๑ คน (๔ : ๑ : ๑) เป็นสัดส่วนประชากรวัยทำงานประมาณ ๒ คนต่อการดูแลผู้สูงอายุ ๑ คน และประชากรวัยเด็กอีก ๑ คน (๒ : ๑ : ๑) ทำให้ครอบครัวในปัจจุบันและครอบครัวใหม่ในอนาคต จะต้องประสบกับปัญหาความเครียดจากภาระค่าครองชีพและภาระหน้าที่ที่ต้องดูแลคนในครอบครัวที่เพิ่มขึ้น

นอกจากประเทศไทยจะมีประชากรสูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป) เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแล้ว ยังพบว่าทั้งจำนวนและสัดส่วนของประชากรที่เป็นผู้สูงอายุวัยปลาย หรืออายุตั้งแต่ ๘๐ ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน จากการคาดประมาณประชากร พบว่า สัดส่วนของผู้สูงอายุวัยปลายจะเพิ่มจากประมาณร้อยละ ๑๓ ของประชากรสูงอายุทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นเกือบ ๑ ใน ๕ ของประชากรสูงอายุในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ การเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุวัยปลายนี้น่าจะสะท้อนถึงการเพิ่มขึ้นของประชากรที่อยู่ในวัยพึ่งพิงทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ รวมทั้งการที่อายุที่ยืนยาวขึ้นกลับตามมาด้วยการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังยาวนานขึ้น และโอกาสที่จะอยู่ในภาวะพึ่งพาอันเนื่องมาจากการทุพพลภาพมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้สูงอายุวัยปลาย

สำหรับประเด็นด้านสุขภาพ แม้ว่าประชากรไทยจะมีอายุยืนยาวขึ้น แต่กลับพบว่าผู้สูงอายุกลับต้องเผชิญกับการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังและตกอยู่ในภาวะทุพพลภาพเพิ่มขึ้น หากปล่อยให้เป็นเช่นนี้จะส่งผลกระทบต่อทั้งตัวผู้สูงอายุเอง ครอบครัว รวมถึงภาครัฐที่จะต้องใช้งบประมาณจำนวนมหาศาลเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาสุขภาพ การเข้าสู่สังคมสูงวัยของประเทศไทยเป็นสิ่งที่เลี่ยงไม่ได้ และการเตรียมความพร้อมของระบบเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ จะทำให้เราเผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และทันการณ์

ข้อมูลสนับสนุนจากจากศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิด้าโพล และศูนย์วิจัยสังคมสูงอายุ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ รายงานผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง **“ภาวะทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุไทย ปี ๒๕๕๙”** สำรวจระหว่างวันที่ ๒๓ – ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ กรณีศึกษาจากผู้สูงอายุไทยที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไปทั่วประเทศ พบว่า ผู้สูงอายุไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๓.๒๐ ระบุว่า ไม่ได้ทำงานแล้ว ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๘.๑๐ ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะอายุมากแล้ว รองลงมาร้อยละ ๑๙.๖๒ ระบุว่าเพราะเกษียณอายุแล้ว ผู้สูงอายุได้รับความช่วยเหลือจากบุตรหลานมากที่สุดในรูปแบบเงินช่วยเหลือประจำ ร้อยละ ๒๔.๘๐ ดังสรุปผลการสำรวจในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ แสดงภาวะทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุไทย ปี ๒๕๕๙

ที่มา : ศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิด้าโพล และศูนย์วิจัยสังคมสูงอายุ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (๒๕๕๙). รายงานผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง “ภาวะทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุไทย ปี ๒๕๕๙”.

การส่งเสริมผู้สูงอายุให้อยู่ในสุขภาวะดี (Active aging) หรือ “ติดสังคม”

การคาดการณ์สภาวะสังคมสูงวัยในอนาคตทำให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับข้อท้าทายที่อาจเป็นความเปราะบางในอนาคตหากไม่มีการเตรียมการ ในขณะเดียวกันทำให้สามารถทำให้เกิดการจัดการเริ่มต้นได้ตั้งแต่สถานการณ์ปัจจุบัน จากการสำรวจสุขภาวะผู้สูงอายุไทย ปี ๒๕๕๖ ภายใต้แผนงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุและผู้พิการพบว่าผู้สูงอายุส่วนมาก (ร้อยละ ๗๙.๕) เป็นผู้สูงอายุที่อยู่ในสภาวะ “ติดสังคม” ร้อยละ ๑๙ อยู่ในสภาวะ “ติดบ้าน” และร้อยละ ๑.๕ อยู่สภาวะ “ติดเตียง” [๔]

“ติดสังคม” หมายถึง ผู้สูงอายุที่สามารถทำกิจกรรมประจำวันได้และสามารถออกนอกบ้านไปมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคมได้

“ติดบ้าน” หมายถึง ผู้สูงอายุที่สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง แต่มีปัญหาในการเคลื่อนที่เมื่อต้องออกไปนอกบ้าน จึงไม่สะดวกที่จะออกนอกบ้าน

“ติดเตียง” หมายถึง ผู้สูงอายุที่ไม่สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง

การที่สังคมไทยมีจำนวนผู้สูงอายุที่อยู่ในสภาวะ “ติดสังคม” หรืออาจเรียกว่ามีสุขภาวะดี จำนวนมากนับเป็นต้นทุนที่ดี และสมควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุอยู่ในสภาวะที่ยังทำกิจกรรมประจำวันได้นี้เป็นระยะเวลายาวนานขึ้น เพื่อมีโอกาสเป็นกำลังแรงงาน สร้างผลผลิตให้แก่ประเทศ และมีการทำกิจกรรมเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีได้มากขึ้น

ความต้องการผลิตภัณฑ์ที่เป็นนวัตกรรมที่รองรับสังคมสูงวัย

จำนวนประชากรผู้สูงอายุที่อยู่ในสภาวะ “ติดสังคม” ที่มากขึ้นนี้ สามารถกลายเป็นศักยภาพและโอกาสทางธุรกิจ เกิดมีความต้องการผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีสภาวะ “ติดบ้าน” และ“ติดเตียง” ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์ที่ช่วยในจัดปรับสภาพแวดล้อมเพื่อให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ประเทศไทยสามารถพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมขึ้นมาเพื่อรองรับความต้องการนี้เพื่อตอบสนองทั้งความต้องการภายในประเทศ และต่างประเทศ เนื่องจากสังคมโลกในภาพรวมกำลังเข้าสู่ภาวะสูงวัยเช่นเดียวกัน

๑.๓ การพัฒนาเศรษฐกิจผู้สูงวัยในสหภาพยุโรป

คณะกรรมการยุโรปได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย ประชากรอายุยืนขึ้นและอัตราการเกิดลดลง มีการพยากรณ์ว่าจะมีปรับเปลี่ยนการจ้างงานคนงานที่มีอายุระหว่าง ๑๕-๖๔ ปี จำนวน ๔ คนทุก ๆ ผู้ที่อายุเกิน ๖๕ ปี เมื่อปี ๒๕๕๖ เหลือเพียง ๒ คนในปี ๒๖๐๓ นั่นคือ วัยแรงงานจะลดลงอย่างมีนัยสำคัญ การมีประชากรสูงอายุในสังคมก็นำมาสู่ความท้าทายต่อโอกาสทางเศรษฐกิจ สถาบันการวิจัยการตลาดของสหภาพยุโรปพยากรณ์ว่าพลังของการใช้จ่ายของผู้สูงอายุในสหภาพยุโรปจะสูงถึง ๑๕ หมื่นล้านเหรียญสหรัฐต่อปีในปี ๒๕๖๓ และค่าใช้จ่ายสวัสดิการภาครัฐของสหภาพยุโรปในเรื่องผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๘ ในปี ๒๖๐๓ (ปัจจุบันค่าใช้จ่ายเท่ากับร้อยละ ๒๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ)

ในปี ๒๕๔๘ เริ่มมีการกล่าวถึง “เศรษฐกิจผู้สูงวัย” ในปฏิญญาบอนด์ โดย Silver Economy network of European Regions ว่าผู้สูงอายุมีความคาดหวังต่อสินค้านวัตกรรมและบริการใหม่ ๆ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตในสังคมสูงวัยที่ดีขึ้น และด้วยนวัตกรรมที่เหมาะสมนี้ ส่งผลให้เกิดมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น

---

[๔] มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๕๖.

รวมทั้งทำให้สหภาพยุโรปมีความสามารถในการแข่งขันระดับโลกเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งในปี ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีและสภาสหภาพยุโรปได้รับรองแนวคิดเรื่อง “เศรษฐกิจผู้สูงวัย” เพื่อนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ

ต่อมา คณะกรรมการยุโรปได้มีการกำหนดนิยาม “เศรษฐกิจผู้สูงวัย” ไว้ว่าเป็นโอกาสทางเศรษฐกิจใหม่ที่เกิดจากการเติบโตของการใช้จ่ายของภาครัฐและผู้บริโภคในสังคมสูงวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีภาวะสุขภาพดี มีบริการและสินค้าอุปโภคบริโภคที่ปรับตามสภาพความต้องการและตอบสนองกับการใช้งานของผู้สูงอายุ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่ผู้สูงอายุโดยตรง โดยนำเสนอแนวคิดที่กำหนดทิศทางอนาคตของนโยบายภาพรวม ในด้านการสร้างสภาพแวดล้อม การจ้างงานผู้ที่อายุเกิน ๕๐ ปีขึ้นไป การศึกษาตลอดช่วงชีวิต และการป้องกันและเสริมสร้างสุขภาพที่ดี รวมทั้งการรับเอาเทคโนโลยีใหม่ เช่น การเฝ้าระวังสุขภาพ บ้านอัจฉริยะ รถไร้คนขับ และหุ่นยนต์ผู้ดูแล ทั้งนี้เป็นการนำมาใช้เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุ พร้อม ๆ กับส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจ

แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจผู้สูงวัยของสหภาพยุโรปมี ดังนี้

- เพื่อเพิ่มการเติบโตของตลาดสินค้าและบริการสำหรับผู้สูงอายุ
- เพื่อให้มีอัตราการจ้างงานผู้สูงอายุคงอยู่อย่างต่อเนื่อง
- เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมและการคมนาคมที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้
- เพื่อให้ผู้สูงอายุมีชีวิตที่สุขภาพดียาวนานขึ้น
- เพื่อให้มีการเฝ้าระวังสุขภาพผู้สูงอายุทางไกล

๑.๔ การพัฒนานวัตกรรมใหม่เพื่อรองรับสังคมสูงวัย

หน่วยงานด้านการวิเคราะห์เศรษฐกิจในประเทศไทยได้ให้ความเห็นในการใช้โอกาสที่สังคมเปลี่ยนแปลงการพัฒนาเศรษฐกิจและของประเทศจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของสังคม จะเห็นได้จากมีการให้ความคิดเห็นในการพัฒนาประเทศ ดังนี้

ข้อคิดเห็นคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ต่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศกับการเป็นสังคมสูงวัยมีดังนี้

- การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการวิจัยและพัฒนา และการสร้างนวัตกรรม ทั้งนี้ ให้มี (๑) การยกระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจโดยสร้างมูลค่าเพิ่มต่อหัวด้วยการมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่มีสิทธิบัตรเป็นของตนเอง เพิ่มการลงทุนด้าน R&D ให้เป็นอย่างน้อย ๑% GDP (๒) สนับสนุนการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ (๓) พัฒนาระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม ได้แก่ กลไกลความคุ้มครองของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ฐานข้อมูลการวิจัยและโครงสร้างพื้นฐาน

- สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจจากการเข้าสู่สังคมสูงวัย
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุ Age-friendly city
- เตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุทุกช่วงวัย
- สร้างความเป็นพลเมืองอาเซียนรองรับสังคมพหุวัฒนธรรม

ข้อเสนอสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เพื่อเตือนอนาคตไทยจะเป็นชาติ "แก่ก่อนรวย" หากหลุดไม่พ้นกับดักรายได้ปานกลาง ดังนั้น สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย จึงได้เสนอแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ว่าไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ในปี ๒๐๒๕ และในอีก ๓๐ ปี ไทยจะมีคนสูงอายุถึง ๓๖% หากไม่สามารถหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางได้ทัน ไทยจะกลายเป็นประเทศแรก ๆ

ในเอเชียที่ “แก่ก่อนรวย” และ “แก่โดยไม่มีสวัสดิการเพียงพอ” ที่ผ่านมาประเทศไทยเน้นพัฒนาอุตสาหกรรมโดยไม่พัฒนาเทคโนโลยี เน้นส่งออกไปยังตลาดโลกโดยกดค่าแรงให้ต่ำเพื่อให้แข่งขันได้และไม่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมอย่างเพียงพอ การพัฒนาจึงทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำและปัญหาสิ่งแวดล้อมมาก ในอนาคต ไทยจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องปรับไปสู่ยุทธศาสตร์พัฒนาใหม่ ที่เน้นสร้างมูลค่าเพิ่มบนฐานนวัตกรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และรักษาสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น

ข้อคิดเห็นสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเรื่อง ตลาดธุรกิจใหม่ของสังคมผู้สูงอายุทั้งในและต่างประเทศ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้นำเสนอกลุ่มสินค้าที่มีแนวโน้มในการตอบสนองความต้องการของสังคมสูงอายุ แบ่งออกเป็น ๕ อุตสาหกรรม ได้แก่ (๑) อาหารแปรรูปเพื่อสุขภาพและอาหารจากธรรมชาติ (๒) เฟอร์นิเจอร์ (๓) แฟชั่นและไลฟ์สไตล์ (๔) วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างสำหรับผู้สูงอายุ และ (๕) เครื่องมือแพทย์ อีกทั้งตลาดกลุ่มผู้สูงอายุเป็นตลาดที่ผู้บริโภคมีอำนาจในการซื้อค่อนข้างสูง ผู้ผลิตจะต้องมีการนำเสนอสินค้าที่มุ่งเน้นเรื่องคุณภาพและความปลอดภัยเป็นสำคัญ รวมไปถึงการพัฒนานวัตกรรมให้สามารถอำนวยความสะดวกหรือสร้างความแปลก แตกต่างมากกว่าสินค้าที่มีวางจำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไป ภายใต้ระดับราคาที่เหมาะสมและคุ้มค่า แต่จุดอ่อนของผู้ประกอบการไทย คือ ไม่ค่อยมีการพัฒนาในเรื่องนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น แม้ที่ผ่านมาหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจะเร่งดำเนินการแต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งหากกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ ผู้ประกอบการจะผลิตสินค้าได้ตรงตามเป้าหมายมากขึ้น

ตัวอย่างการพัฒนานวัตกรรมในอุตสาหกรรมที่ตอบสนองความต้องการ ๕ อุตสาหกรรม ดังนี้

๑) อุตสาหกรรมอาหารเสริมและอาหารเชิงสุขภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะมีโรคประจำตัวตามสภาพร่างกายที่เสื่อมถอย โดยมุ่งเน้นพัฒนานวัตกรรมอาหารเสริมและอาหารเชิงสุขภาพเพื่อตอบโจทย์ความต้องการกลุ่มสุขภาพของผู้สูงอายุ ตลอดจนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ง่ายต่อ การเปิดใช้งาน ดังมีรายงานการศึกษาของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเรื่องกลุ่มสุขภาพ ดังนี้

- สุขภาพหัวใจ
- สุขภาพระบบย่อยอาหาร
- สุขภาพกระดูก
- สุขภาพสมองและความจำ

๒) อุตสาหกรรมสินค้าไลฟ์สไตล์ที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากสุขภาพร่างกายที่ถดถอยทำให้ผู้สูงอายุต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับวัย การพัฒนานวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของผู้สูงอายุในการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น

- การพัฒนานวัตกรรมเสื้อผ้าแฟชั่นที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ
- การพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้เฟอร์นิเจอร์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ
- สินค้าไอทีเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างญาติพี่น้อง และสิ่งบันเทิงต่าง ๆ

๓) อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและเฟอร์นิเจอร์ที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากสุขภาพร่างกายที่ถดถอยทำให้ผู้สูงอายุต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับวัย การพัฒนานวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของผู้สูงอายุในการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น

- รูปแบบบ้านที่เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ ตลอดจนวัสดุพื้นผิวที่ไม่ลื่น เพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการหกล้ม หรือลื่นล้ม

- อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และสุขภัณฑ์ ที่ถูกออกแบบสำหรับการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุภายในบ้าน

- การพัฒนาระบบอัตโนมัติภายในบ้าน เช่น ลิฟต์ การเปิดปิดไฟ การปรับเฟอร์นิเจอร์

๔) อุตสาหกรรมนวัตกรรมเครื่องมือแพทย์ประเภทต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และบำบัดรักษาผู้สูงอายุ ตามการเสื่อมของกลุ่มสุขภาพ ดังนี้

- กลุ่มสุขภาพสมองและความจำ เช่น อุปกรณ์ติดตามตัวในกลุ่มผู้สูงอายุสมองเสื่อม

- กลุ่มสุขภาพหัวใจ ความดัน เบาหวาน เช่น อุปกรณ์บันทึกผลการเต้นของหัวใจ ความดัน ระดับน้ำตาลในเลือด

- กลุ่มสุขภาพกระดูกและข้อ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือ ช่วยในการพยุงและการสร้างกล้ามเนื้อในผู้สูงอายุ เพื่อช่วยในการเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ

การส่งเสริมด้านสุขภาวะมีความสำคัญเพื่อให้ประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัยมีสุขภาวะดีตลอดไป สามารถเลือกและตัดสินใจในการดำรงชีวิตของบุคคลได้ตามอัตภาพ (Independent Living) รวมทั้งส่งเสริมการจัดบริการทางการแพทย์ในสถานพยาบาลหรือบ้านพักผู้สูงอายุ เช่น โรงพยาบาลสำหรับผู้สูงอายุ ธุรกิจบริการบ้านพักผู้สูงอายุ บริการดูแลผู้สูงอายุ การใช้เทคโนโลยี Smart Health/Telemedicine การพัฒนาและให้บริการระบบสุขภาพอัตโนมัติด้วยการใช้เทคโนโลยี Internet of Things

๕) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ถือเป็นอีกหนึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูงมาก เนื่องจากผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งถือว่ามีศักยภาพในการเดินทางท่องเที่ยวและจับจ่ายใช้สอย เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ และเป็นการสังสรรค์ระหว่างผู้สูงอายุด้วยกัน เป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่สำคัญในเศรษฐกิจผู้สูงวัย ตลอดจนสามารถสร้างงานให้แก่ผู้สูงอายุให้มีอาชีพในวัยหลังเกษียณ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยในการจัดสภาพแวดล้อมและบริการสาธารณะให้สะดวกต่อการใช้งานของผู้สูงอายุและคนพิการ เช่น อาคาร การขนส่งสาธารณะ เป็นต้น

ข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรมในเรื่อง “๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย: กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต” ได้ผ่านการพิจารณาร่วมกันใน “คณะทำงานส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน” ที่จัดตั้งโดยกระทรวงการคลัง ซึ่งกรรมการประกอบด้วย กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานอื่น รวม ๑๕ หน่วยงาน ทั้งนี้ คณะทำงานฯ มีหน้าที่ที่จะวิเคราะห์สถานภาพและศักยภาพของกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายที่จะมีบทบาทต่อการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในอนาคต พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมการลงทุนสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายเหล่านั้น

อุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพที่จะเป็นปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (New Growth Engine) ของประเทศ เสนอต่อกระทรวงอุตสาหกรรม และสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากที่เป็นอยู่ให้สูงขึ้น รวมทั้งมั่นใจว่า ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายเหล่านี้เป็นที่สนใจของนักลงทุนทั่วโลก ทั้งนี้ ๑๐ อุตสาหกรรม สามารถแบ่งเป็น ๒ กลุ่มดังนี้

การต่อยอด ๕ อุตสาหกรรมเดิม ประกอบด้วย

๑) อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (Next-generation Automotive)

๒) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (Smart Electronics)

๓) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Affluent, Medical and Wellness Tourism)

๔) การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (Agriculture and Biotechnology)

๕) อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร (Food for the Future)

การเติม ๕ อุตสาหกรรมอนาคต ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมใหม่ที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันและมีผู้สนใจลงทุน ประกอบด้วย

๑) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม (Robotics) เพราะโลกมีความต้องการสูง เชื่อว่าจะใหญ่กว่าอุตสาหกรรมรถยนต์ในอนาคต เรามีความต้องการใช้การเพิ่มประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมการผลิตต่าง ๆ รวมทั้งเรามีฐานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนและไฟฟ้าดีมาก

๒) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (Aviation and Logistics) เนื่องจากจำนวนเครื่องบินที่มาขึ้นและลง ต้องการการซ่อมแซม และมีการขนส่งทางอากาศมากขึ้น จากที่ไทยมีสนามบินอู่ตะเภา และสนามบินอื่น ๆ ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการสร้างอุตสาหกรรมการบินได้

๓) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (Biofuels and Biochemicals) เพราะโลกกำลังต้องการความยั่งยืน และทั่วโลกกำลังกำหนดมาตรฐานด้านชีวภาพเข้ากับการค้า คือถ้าการผลิตไม่หันมาใช้เคมีชีวภาพ เช่น ไบโอพลาสติกในการหีบห่อ ก็อาจจะส่งออกไม่ได้ เรามีฐานการเกษตรใหญ่ที่สุดในอาเซียน ถ้าเราไม่ลงทุน ประเทศอื่นก็จะลงทุน

๔) อุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital) มีความต้องการสูงมาก และเป็นมาตรฐานใหม่ในการดำรงชีพ โดยเฉพาะอีคอมเมิร์ซ เอกชนไทยก็พร้อม ต่างชาติก็พร้อมจะมาลงทุนต่อยอดเทคโนโลยี

๕) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub) ในด้านการรักษาพยาบาล เรามีหมอพยาบาลที่เก่งมาก ทำได้ดีเป็นที่รู้จักทั่วโลก ต่อไปต้องเพิ่มการลงทุนในการผลิตยา อุปกรณ์การแพทย์ และระบบการรักษาพยาบาลระยะไกล เพราะมีผู้สูงอายุเยอะขึ้นทั่วเอเชียจึงต้องทำให้ครบวงจรการแพทย์

๑.๕ เป้าประสงค์การปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัยเพื่อรองรับสังคมสูงวัย

๑) ผู้สูงอายุเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๒) เพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจของผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อผู้สูงอายุ โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่รองรับสังคมสูงวัย เพื่อป้อนเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการบริการทั้งในประเทศ และการส่งออกสู่ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก

๓) เพื่อสร้างสังคมที่มีสุขแก่ผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุจะต้องมีสุขภาวะดี ได้รับการดูแลและบริการสุขภาพอย่างเพียงพอและทั่วถึง

๑.๖ กรอบความคิดเรื่องการปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัย

ความหมายเศรษฐกิจผู้สูงวัย

ในที่นี้ เศรษฐกิจผู้สูงวัย หมายถึง การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยจากการที่ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัย มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ซึ่งทำให้ประเทศเผชิญปัญหาการขาดคนวัยแรงงาน การจัดสวัสดิการให้ผู้สูงอายุจำนวนมาก การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ การขาดสินค้าอุปโภค บริโภค และการบริการสำหรับผู้สูงอายุ รัฐจึงจำเป็นต้องปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคม โดยสนับสนุนนโยบายการเพิ่มกำลังแรงงานผู้สูงอายุ ส่งเสริมการออมของประชากร เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตบั้นปลาย ส่งเสริมให้ประชากรที่เข้าสู่วัยสูงอายุมีสุขภาวะดีทั้งกายและใจ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ที่รองรับกับความต้องการและตอบสนองกับการใช้งานของผู้สูงอายุ เพื่อป้อนเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมภาคการผลิตและการบริการ ทั้งนี้ เพื่อสร้างตลาดใหม่ที่เน้นผู้บริโภคเป็นผู้สูงอายุ ทั้งในประเทศ ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก

จากการสำรวจความต้องการผู้สูงอายุของประเทศไทย พบว่าผู้สูงอายุมีความต้องการสำคัญใน ๔ เรื่อง ได้แก่ ๑) ด้านสังคม ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว เครือญาติ เพื่อน ๒) สุขภาวะ ๓) เงินและรายได้ ๔) สิ่งแวดล้อม เช่น ที่อยู่อาศัย ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง

คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจได้พิจารณาเรื่อง “เศรษฐกิจผู้สูงวัย” เพื่อสนับสนุนการทำงานร่วมกันทั้งภาคเศรษฐกิจและภาคสังคมเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย ทั้งนี้ ด้วยแนวคิดจากการส่งเสริมเศรษฐกิจผู้สูงวัยที่เกิดขึ้นทั่วโลก เช่น สหภาพยุโรป ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและสวัสดิการเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ดังที่ European Commission ได้จัดทำรายงานเรื่อง GROWING THE EUROPEAN. SILVER ECONOMY (๒๐๑๕) เพื่อเตรียมการจัดทำแผนเศรษฐกิจผู้สูงวัยของสหภาพยุโรป และความต้องการสำคัญของผู้สูงอายุในสังคมไทย คณะกรรมาธิการฯ จึงได้จัดทำกรอบแนวคิด “การปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัย” ดังรูปที่ ๔ โดย พิจารณาแบ่งกลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุเป็น ๓ กลุ่มหลัก ได้แก่

๑. กลุ่ม “ติดสังคม” หรือเรียก กลุ่มสุขภาวะดี (Active aging) ผู้สูงอายุกลุ่ม “ติดสังคม” เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพสร้างผลผลิตทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ และดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้ดีให้นานที่สุด ซึ่งกลุ่มนี้มีจำนวนร้อยละ ๗๙.๕ ของผู้สูงอายุทั้งหมด

๒. กลุ่ม “ติดบ้าน” และ **๓. กลุ่ม “ติดเตียง”** กลุ่มผู้สูงอายุ “ติดบ้าน” และ “ติดเตียง” ได้รับบริการสุขภาพและการดูแลที่มีคุณภาพ โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเป็นเครื่องมือช่วย กลุ่มนี้มีจำนวนร้อยละ ๒๐.๕ ของผู้สูงอายุทั้งหมด

รูปที่ ๔ กรอบการปฏิรูปสังคมสูงวัย

คณะกรรมาธิการฯ เห็นควรปฏิรูปเศรษฐกิจตามข้อสังเกตของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเน้นที่เศรษฐกิจผู้สูงวัยที่ทุกประเทศกำลังเผชิญ คือ ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคผลิต ค่าใช้จ่ายสวัสดิการของผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งความต้องการสินค้าอุปโภค บริโภคของผู้สูงอายุที่ต้องสอดคล้องกับการใช้งานโดยผู้สูงอายุตามพฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุ สภาพปัญหาเหล่านี้ เป็นเหตุสำคัญให้มีการปฏิรูป ในเรื่องสำคัญ ๓ ด้านไปพร้อม ๆ กัน คือเพิ่มแรงงานภาคการผลิต เสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันและขับเคลื่อนอุตสาหกรรมประเทศไทยไปสู่ประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Innovation-Driven Economy) รวมทั้งการจัดการด้านมาตรการการคลังและภาษี เพื่อระดมทรัพยากรในการจัดสรรด้านระบบสวัสดิการให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้มีความต้องการจำเป็น เพื่อรองรับการพัฒนาของสังคมสูงวัย

๒. วิธีการปฏิรูป

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างรวดเร็วในปี ๒๕๔๓ และจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอดในอีก ๒๐ ปี ข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๗๘) โดยประมาณการว่าจะมีประชากรสูงวัยเพิ่มเป็นร้อยละ ๓๐ ของจำนวนประชากร รัฐบาลควรปฏิรูป “เศรษฐกิจผู้สูงวัย” ให้เป็นกลยุทธ์หลักในการขับเคลื่อนประเทศด้วยการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ พร้อมทั้งเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมของประเทศไปสู่ประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม รวมทั้งการปฏิรูปด้านนโยบายรายได้ผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสังคมสูงวัย

๒.๑ วาระการขับเคลื่อน

วาระการขับเคลื่อน ประกอบด้วย ๓ วาระหลัก ได้แก่

๒.๑.๑ ปฏิรูปการสร้างงานของผู้สูงอายุ

ให้รัฐจัดทำนโยบายส่งเสริมกลุ่มผู้สูงอายุ “ติดสังคม” ที่มีประมาณร้อยละ ๗๙ รวมทั้งกลุ่ม “ติดบ้าน” “ติดเตียง” ซึ่งมีศักยภาพใน การทำงาน เป็นผู้สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งรัฐควรสร้างปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการจ้างงานผู้สูงอายุ ดังนี้

๑) เพิ่มโอกาสให้มีการจัดจ้างผู้สูงอายุทำงาน โดยมีการปรับรูปแบบการทำงาน (work restructuring) เช่น การจ้างแบบเป็นชิ้นงาน การทำงานที่บ้านซึ่งอาจอาศัยเทคโนโลยีช่วยในการทำงานทางไกล

๒) เร่งรัดให้มีกิจการเพื่อสังคม (Social enterprise) เพื่อเป็นทางเลือกในการทำงาน

๓) จัดให้สิทธิประโยชน์สนับสนุนหน่วยงานที่มีการจ้างผู้สูงอายุ เช่น มาตรการลดหย่อนภาษี เป็นต้น

๔) ให้มีการฝึกอบรมผู้สูงอายุในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ รูปแบบอาชีพใหม่ที่อาศัยประสบการณ์ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีช่วยในการทำงานจากที่บ้าน

๒.๑.๒ ประกาศสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ

ให้รัฐมุ่งเน้นการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ตอบสนองความต้องการของสังคมสูงวัยเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจใหม่โดยการสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมการผลิตและบริการทั้งภายในประเทศ การส่งออกในภูมิภาคและประชาคมโลก ทั้งนี้ รัฐควรสร้างปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

๑) ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์และบริการด้านผู้สูงอายุ

๒) ให้รัฐจัดทำนโยบายเร่งด่วนจัดซื้อผลิตภัณฑ์ที่มาจากการวิจัยและพัฒนาภายในประเทศ เพื่อสนับสนุน สร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมภายในประเทศสำหรับต้นแบบพื้นที่บูรณาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ จำนวน ๑๕๒ แห่ง ได้แก่

- ผลิตภัณฑ์สำหรับการรักษาสุขภาพช่องปากและฟัน เช่น รากฟันเทียมแบบซี่เดียวหรือ ทั้งปาก ฟันปลอม
- ผลิตภัณฑ์สำหรับการดูแลสุขภาพเท้าเพื่อให้มีภาวะการเดินที่ดี เช่น รองเท้าสุขภาพ รองเท้าสำหรับผู้เป็นโรคเบาหวาน

- อุปกรณ์การช่วยฟื้นฟูสมรรถภาพทางกาย เช่น อุปกรณ์ฟื้นฟูแขนและขาสำหรับผู้ที่เป็นอัมพฤกษ์ และอุปกรณ์ช่วยบริหารสมอง เพื่อป้องกันโรคสมองเสื่อม เช่น ชุดโปรแกรมฝึกบริหารสมอง

๓) ส่งเสริมการวิจัย พัฒนานวัตกรรมเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิตและบริการที่ตอบสนองความต้องการของสังคมสูงวัย เช่น อุตสาหกรรมอาหารสุขภาพ อุตสาหกรรมสินค้าไลฟ์สไตล์ อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและเฟอร์นิเจอร์ อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์/บริการดูแลผู้สูงอายุ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

๔) สนับสนุนให้เกิดหน่วยธุรกิจทดลอง (Startup business) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสูงวัย

๒.๑.๓ ปฏิรูปนโยบายรายได้ผู้สูงอายุ

ให้รัฐปฏิรูปนโยบายด้านรายได้ผู้สูงอายุ โดยเพื่อทบทวนและจัดสรรการกระจายทรัพยากรในการจัดระบบสวัสดิการให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้มีความต้องการ รวมทั้งใช้มาตรการทางภาษีเป็นแรงจูงใจส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ดังนี้

๑) ทบทวนการจัดการสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อลดรายจ่ายสวัสดิการสังคมของภาครัฐ เช่น ทบทวนเงินอุดหนุนเบี้ยยังชีพคนชรา

๒) ให้มีการจัดทำฐานข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนการสนับสนุนในลักษณะเป็นรายบุคคลได้

๓) ขยายและปรับปรุงการออมแห่งชาติให้เข้าถึงชุมชน

๔) สนับสนุนการออมที่ใช้เวลาและไม่ให้ผลตอบแทนเป็นเงินทันที เช่น การปลูกไม้เศรษฐกิจยืนต้น การทำแหล่งอาหารชุมชน ฯลฯ

๕) ผลักภาระภาษีเพื่อการเลี้ยงดูบางส่วนให้กับทายาท

๒.๒ วิธีการขับเคลื่อน ประกอบด้วย

๑) เสนอให้รัฐบาลประกาศนโยบายให้เศรษฐกิจผู้สูงวัยเป็นวาระแห่งชาติและบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับ เพื่อให้ประเทศไทยมีรายได้จากผลิตภัณฑ์นวัตกรรมและบริการด้านเศรษฐกิจผู้สูงวัยเพิ่มขึ้น

๒) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัยที่มีรองนายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจเป็นประธาน มีกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน และภาคเอกชน/ประชาชน เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัยที่เป็นความร่วมมือรัฐ เอกชน และประชาชนอย่างยั่งยืน

๓) ดำเนินการขับเคลื่อนด้วยการยกระดับสถาบันเทคโนโลยีเพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ (ปัจจุบันเป็นหน่วยงานภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ) ให้เป็นองค์การมหาชนหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) เพื่อเป็นหน่วยงานบริหารจัดการการขับเคลื่อนนโยบายร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน มีอำนาจในการสั่งการ และกำกับดูแลโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัย

๒.๓ ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น

๑) ประเทศไทยจะมีระบบเศรษฐกิจรองรับสังคมสูงวัย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาวะ และอุตสาหกรรมด้วยการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมใหม่เพื่อช่วยแก้ปัญหาสังคมในอนาคต

๒) เกิดการกระตุ้นการพัฒนาเศรษฐกิจขนาดใหญ่ จากผู้บริโภคที่เป็นผู้สูงอายุ ทั้งในประเทศและทั่วโลกมีจำนวนมาก และสามารถเป็นพลังการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมได้

๓) การส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการดูแลผู้สูงอายุในด้านสุขภาพ และสังคม จะช่วยลดค่าใช้จ่ายสวัสดิการได้เป็นอย่างมาก

๔) เกิดความร่วมมือทุกภาคส่วนทำให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

๓.๑ ระยะที่ ๑๒ เดือน (ก.ค. ๒๕๕๙– มิ.ย. ๒๕๖๐)

การขับเคลื่อนการปฏิรูป

- จัดทำระบบการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการทำงานแบบใหม่ การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยการทำงานที่บ้าน การฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีและจัดทำฐานข้อมูลแรงงานผู้สูงอายุ
- สนับสนุนการลงทุนการวิจัยและใช้ประโยชน์เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจผู้สูงวัยอย่างยั่งยืน
- ให้หน่วยงานรัฐจัดซื้อผลิตภัณฑ์/บริการ ที่สามารถผลิตหรือมาจากการวิจัยภายในประเทศ
- จัดทำมาตรการด้านการคลังและภาษี สำหรับระบบสวัสดิการภาครัฐให้กระจายทรัพยากรให้กับกลุ่มผู้มีความต้องการอย่างแท้จริง
- ระดมทุนเพื่อใช้ในการจัดระบบสวัสดิการ
- กำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจการผลิตและบริการที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

๓.๒ ระยะต่อไป

- ให้รัฐบาลปรับปรุงกฎระเบียบ นโยบาย ผลักดันให้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยให้นำไปบรรจุลงในแผนงานปกติของรัฐบาล

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ (กรณีที่ต้องใช้งบประมาณ)

๑) งบประมาณในรูปแบบใหม่ที่จัดสรรตามยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย โดยจัดทำเป็นแผนงานพัฒนาเศรษฐกิจผู้สูงวัยและตามงบบูรณาการ เช่น แผนงานบูรณาการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

๒) การลงทุนภาครัฐ

๓) การลงทุนภาคเอกชน

๔) กองทุน สถาบันการเงิน

๕. องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัย

องค์ประกอบ ประกอบด้วย

๑) ฝ่ายการเมือง

- รองนายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ เป็นประธาน
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

๒) ฝ่ายข้าราชการประจำ

- ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
- อธิบดีกรมบัญชีกลาง
- เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา
- เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
- อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา
- ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
- อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ
- อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
- อธิบดีกรมการท่องเที่ยว
- อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
- ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)
- ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

๓) ภาคเอกชนและประชาชน

- ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- ประธานกรรมการหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- นายกสมาคมธนาคารไทย
- นายกแพทยสภา
- นายกทันตแพทยสภา
- นายกสมาคมโรงพยาบาลเอกชน
- ผู้แทนสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย
- ผู้แทนสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
- ผู้แทนองค์กรเอกชน ๔ คน ที่ประธานแต่งตั้ง

๔) ฝ่ายเลขานุการ

- เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขานุการ
- ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้ช่วยเลขานุการ
- ผู้แทนสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผู้ช่วยเลขานุการ
- ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีเพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑) จัดทำ/พิจารณาแผนงานและโครงการ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจผู้สูงวัยเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๒) กำหนดมาตรการและแนวทางให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ เพื่อปฏิรูปองค์กรและกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจผู้สูงวัย ตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน

๓) ตรวจสอบ ติดตาม และเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจผู้สูงวัย

๔) รายงานต่อนายกรัฐมนตรี ในกรณีส่วนราชการมีเหตุขัดข้องในการปฏิบัติตามข้อ ๑, ๒ และ ๓ เพื่อให้นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งต่อไป

๕) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีหรือประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัยสั่งการ

๖) เรียกส่วนราชการและองค์กรของรัฐให้นำเสนอข้อมูล หรือชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินงานของส่วนราชการได้

๖. ข้อเสนอแนะ

๑) เสนอสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณามีมติรับหลักการ

๒) เสนอรัฐบาลให้ดำเนินการตามวิธีการขับเคลื่อน ข้อ ๒.๑ และวาระการขับเคลื่อนต่อไป

คณะกรรมาธิการจึงขอเสนอรายงาน เรื่อง “เศรษฐกิจผู้สูงวัย” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้โปรดพิจารณา หากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วย ขอได้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์)
ประธานกรรมาธิการ

รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง “เศรษฐกิจผู้สูงวัย”

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
เศรษฐกิจผู้สูงวัย	**๑. ปฏิรูปการสร้างงานของผู้สูงอายุ**	ให้รัฐจัดทำนโยบายส่งเสริมกลุ่มผู้สูงอายุ “ติดสังคม” จำนวนร้อยละ ๗๙ ที่มีศักยภาพในการทำงาน เป็นผู้สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งรัฐควรสร้างปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการจ้างงานผู้สูงอายุ ดังนี้ ● เพิ่มโอกาสให้มีการจัดจ้างผู้สูงอายุทำงาน โดยมีการปรับรูปแบบการทำงาน (work restructuring) เช่น การจ้างแบบเป็นชิ้นงาน การทำงานที่บ้านซึ่งอาจอาศัยเทคโนโลยีช่วยในการทำงานทางไกล ● เร่งรัดให้มีกิจการเพื่อสังคม (Social enterprise) เพื่อเป็นทางเลือกในการทำงาน ● จัดให้สิทธิประโยชน์สนับสนุนหน่วยงานที่มีการจ้างผู้สูงอายุ เช่น มาตรการลดหย่อนภาษี เป็นต้น ● ให้มีการฝึกอบรมผู้สูงอายุในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ รูปแบบอาชีพใหม่ที่อาศัยประสบการณ์ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีช่วยในการทำงานจากที่บ้าน	๑๒ เดือน (ก.ค. ๒๕๕๙– มิ.ย. ๒๕๖๐)	- งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - การลงทุนภาคเอกชน - กองทุน สถาบันการเงิน	- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร - กระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ระยะต่อไป : ให้รัฐบาลปรับปรุงกฎระเบียบนโยบาย ผลักดันให้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยให้นำไปบรรจุลงในแผนงานปกติของรัฐบาล			
	๒. ประกาศสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ	ให้รัฐมุ่งเน้นการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ตอบสนองความต้องการของสังคมสูงวัย เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจใหม่ โดยการสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมการผลิตและบริการทั้งภายในประเทศ การส่งออกในภูมิภาคและประชาคมโลก ทั้งนี้ รัฐควรสร้างปัจจัยสนับสนุนดังนี้ ● ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์และบริการด้านผู้สูงอายุ ● ให้รัฐจัดทำนโยบายเร่งด่วนจัดซื้อผลิตภัณฑ์ที่มาจากการวิจัยและพัฒนาภายในประเทศเพื่อสนับสนุน สร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมภายในประเทศสำหรับต้นแบบพื้นที่บูรณาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ จำนวน ๑๕๒ แห่ง ได้แก่ - ผลิตภัณฑ์สำหรับการรักษาสุขภาพช่องปากและฟัน เช่น รากฟันเทียมแบบชิ้นเดียวหรือทั้งปาก ฟันปลอม	๑๒ เดือน (ก.ค. ๒๕๕๙– มิ.ย. ๒๕๖๐)	- งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - การลงทุนภาคเอกชน - กองทุน สถาบันการเงิน	- กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี - กระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		- ผลิตภัณฑ์สำหรับการดูแลสุขภาพเท้าเพื่อให้มีภาวะการเดินที่ดี เช่น รองเท้าสุขภาพ รองเท้าสำหรับผู้เป็นโรคเบาหวาน - อุปกรณ์การช่วยฟื้นฟูสมรรถภาพทางกาย เช่น อุปกรณ์ฟื้นฟูแขนและขาสำหรับ ผู้ที่เป็นอัมพฤกษ์ และอุปกรณ์ช่วยบริหารสมอง เพื่อป้องกันโรคสมองเสื่อม เช่น ชุดโปรแกรมฝึกบริหารสมอง ● ส่งเสริมการวิจัย พัฒนานวัตกรรมเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิตและบริการที่ตอบสนองความต้องการของสังคมสูงวัย เช่น อัมพาต อุตสาหกรรมอาหารสุขภาพ อุตสาหกรรมสินค้าไลฟ์สไตล์ อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและเฟอร์นิเจอร์ อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์/บริการดูแลผู้สูงอายุ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ● สนับสนุนให้เกิดหน่วยธุรกิจทดลอง (Startup business) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสูงวัย			

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ระยะต่อไป : ให้รัฐบาลปรับปรุงกฎระเบียบนโยบาย ผลักดันให้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยให้นำไปบรรจุลงในแผนงานปกติของรัฐบาล			
	๓. ปฏิรูปนโยบายรายได้ผู้สูงอายุ	ให้รัฐปฏิรูปนโยบายด้านรายได้ผู้สูงอายุ โดยเพื่อทบทวนและจัดสรรการกระจายทรัพยากรในการจัดระบบสวัสดิการให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้มีความต้องการ รวมทั้งใช้มาตรการทางภาษีเป็นแรงจูงใจ ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ดังนี้ ● ทบทวนการจัดการสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุเพื่อลดรายจ่ายสวัสดิการสังคมของภาครัฐ เช่น ทบทวนเงินอุดหนุนเบี้ยยังชีพคนชรา ● ให้มีการจัดทำฐานข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนการสนับสนุนในลักษณะเป็นรายบุคคลได้ ● ขยายและปรับปรุงการออมแห่งชาติให้เข้าถึงชุมชน ● สนับสนุนการออมที่ใช้เวลาและไม่ให้ผลตอบแทนเป็นเงินทันที เช่น การปลูกไม้เศรษฐกิจยืนต้น การทำแหล่งอาหารชุมชน ฯลฯ	๑๒ เดือน (ก.ค. ๒๕๕๙– มิ.ย. ๒๕๖๐)	- งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - การลงทุนภาคเอกชน - กองทุน สถาบันการเงิน	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงอุตสาหกรรม - สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน) - กระทรวงมหาดไทย

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		• ผลักภาระภาษีเพื่อการเลี้ยงดูบางส่วนให้กับทายาท **ระยะต่อไป :** ให้รัฐบาลปรับปรุงกฎระเบียบนโยบาย ผลักดันให้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยให้นำไปบรรจุลงในแผนงานปกติของรัฐบาล			

ข้อเสนอเพิ่มเติมประกอบการพิจารณารายงานของ
คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
เรื่อง “เศรษฐกิจผู้สูงวัย”
วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙

คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจให้ความคิดเห็นต่อการนำเสนอรายงานเรื่อง เศรษฐกิจผู้สูงวัย เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยเห็นชอบในหลักการและข้อเสนอกรอบการปฏิรูป เนื่องจากสังคมไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย ซึ่งอาจมีปัญหาเรื่องแรงงานและการดูแลผู้สูงอายุ การเสนอเรื่องเศรษฐกิจสีดอกเลาเป็นเสมือนการสร้างความสมดุลในเรื่องนี้ นั่นคือ การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสร้างผลผลิตเชิงเศรษฐกิจ การส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุเพื่อสร้างรายได้ให้กับประเทศ ขณะที่อีกทางหนึ่งเป็นการนำรายได้/งบประมาณของประเทศไปจัดสวัสดิการและบริการที่เหมาะสมให้กับกลุ่มผู้สูงอายุ

ทั้งนี้ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็น ดังนี้

๑. เสนอพิจารณาขยายระยะเวลาการเกษียณอายุให้มากกว่า ๖๐ ปี เนื่องจากเห็นว่าผู้สูงอายุยังมีความสามารถในการทำงานได้

๒. ให้มีการศึกษาวิจัยลักษณะการทำงานที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุแต่ละกลุ่ม (ตามการแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มติดสังคม กลุ่มติดบ้าน และกลุ่มติดเตียง) เพื่อสนับสนุนให้ผู้สูงอายุสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจ และสามารถทำงานที่เหมาะสมได้อย่างเต็มศักยภาพ

๓. พิจารณาให้มีทางเลือกการทำงานผู้สูงอายุในลักษณะการรวมกลุ่ม โดยอาศัยวิถีเกษตรกรรมและการสร้างเศรษฐกิจแบบชุมชนพึ่งตนเอง

๔. ส่งเสริมพลังกลุ่มผู้สูงอายุที่ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา เพื่อช่วยสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม

๕. การดำเนินงานเพื่อเตรียมการเรื่องผู้สูงอายุบางเรื่องควรให้เริ่มตั้งแต่บุคคลอายุน้อย เช่น การออมอาจเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก

๖. ปรับกรอบการปฏิรูป ให้แสดงถึงศักยภาพของกลุ่มผู้สูงอายุติดบ้านและกลุ่มติดเตียงที่สามารถร่วมสร้างผลผลิตเชิงเศรษฐกิจได้ด้วย

๗. ให้มีการปรับชื่อเรื่องจาก “เศรษฐกิจสีดอกเลา” เป็น “เศรษฐกิจผู้สูงวัย” เพื่อเอื้อให้ผู้อ่านหรือผู้พบเห็นเข้าใจความหมายได้ง่าย

ขอเชิญคณะกรรมาธิการเข้าประจำที่

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ด้วยประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลและตอบประเด็นข้อซักถามของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งได้พิจารณาแล้วจึงได้อนุญาต ๒ ท่าน คือ ๑. ท่านวันทนีย์ พันธชาติ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ ท่านเป็นผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส สถาบันเทคโนโลยีเพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ท่านที่ ๒ ท่านกฤษณ์ไกรพ์ สิทธิเสรีประทีป ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ ท่านเป็นนักวิจัยอาวุโส ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ขอเชิญผู้มีรายชื่อดังกล่าวเข้าร่วมประชุมชี้แจงด้วยครับ

(นางสาววันทนีย์ พันธชาติ และนายกฤษณ์ไกรพ์ สิทธิเสรีประทีป เข้าชี้แจงต่อที่ประชุม)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : สำหรับรายชื่อผู้นำเสนอและชี้แจงประกอบด้วย

๑. ท่านสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ อดีตปลัดกระทรวงการคลัง

๒. นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา ที่ปรึกษากรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓. ดอกเตอร์ทวีศักดิ์ กออนันตกูล รองประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ คนที่สาม ท่านเป็นผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๔. ท่านวันทนีย์ พันธชาติ ได้เรียนให้ทราบแล้วนะครับ และ

๕. ท่านกฤษณ์ไกรพ์ สิทธิเสรีประทีป ก็เรียนให้ทราบแล้ว ขอเชิญท่านประธานกรรมาธิการรายงาน

นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ (ประธานกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ท่านผู้สูงวัยและยังไม่สูงวัยทุกท่าน เดิมทีเศรษฐกิจผู้สูงวัย ท่านปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา ตั้งชื่อว่าเศรษฐกิจสีดอกเลา ซึ่งแปลมาจากคำว่า ซิลเวอร์ อีโคโนมี (Silver Economy) ความหมายก็คือคนในวัยนี้ผมสีดอกเลาด้วยกันแล้วทั้งสิ้น ด้วยความกรุณาของท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศท่านบอกว่า ----------

เพื่อให้ทุกคนเข้าใจตรงกันให้ใช้ชื่อเศรษฐกิจผู้สูงวัย เพื่อให้การสื่อสารโดยทั่วไปทั้งในสภานี้และนอกสภาเข้าใจตรงกัน เมื่อ ๒ ทศวรรษที่ผ่านมาในสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเอเชีย (Asia) เริ่มคิดกันว่าจะให้คนทำงานเกษียณอายุก่อน ๖๐ ปีหรือไม่ บางช่วงเวลาเราถึงขนาดคิดกันว่าเราควรจะเกษียณอายุตอน ๕๕ ปี แต่หลังจากนั้นมาอีกไม่ถึงทศวรรษ แนวความคิดได้เปลี่ยนกลับทางไปอีกด้านหนึ่งว่าผู้ที่มีอายุสูงวัยควรจะขยายระยะเวลาในการเกษียณหรือไม่ เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าสังคมเริ่มสูงวัย แล้วเราจะให้ความสูงวัยนี้เป็นภาระหรือเป็นโอกาส ถ้าดูจากตัวเลขที่คณะอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ได้กล่าวไว้บอกว่าตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ ๑ ใน ๑๐ ของประชากรไทยเป็นประชากรที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ซึ่งแสดงว่าประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัยตั้งแต่วันนั้น แล้วคาดว่าประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงวัยโดยสมบูรณ์ในปี ๒๕๖๔ คือประชากรสูงอายุจะมีถึง ๑ ใน ๕ และจะเป็นสังคมสูงวัยระดับสูงสุดในอีก ๒๐ ปีข้างหน้าคือปี ๒๕๗๘ การมีสังคมสูงวัยดังกล่าวเกิดขึ้นด้วยหลัก ๒ ประการ

ประการแรกก็คือ การเกิดน้อยลงด้วยนโยบายในช่วงหนึ่งที่เห็นว่าถ้าประชากรมากเกินไปการบริหารจัดการที่มีทรัพยากรจำกัดในสังคมและในประเทศจะยากลำบาก แต่เมื่อถึงจุดหนึ่งกลายเป็นว่าการเกิดน้อยกว่าการเสียชีวิต การสาธารณสุขก็ดี เทคโนโลยีก็ดี ความรู้ในเรื่องของการดูแลสุขภาพโดยทั่วไปก็ดีทำให้คนมีอายุสูงขึ้น การมีอายุสูงขึ้นมากเช่นนี้เองที่นำไปสู่สังคมผู้สูงวัย และในสังคมผู้สูงวัยในปัจจุบันในสังคมไทยเป็นสังคมผู้สูงวัยที่ต่างจากเมื่อก่อนที่ยังเป็นครอบครัวขยาย คือครอบครัวที่อยู่กันทั้งปู่ย่าตายาย พ่อแม่ ลูกหลานเหลน ที่อยู่กันได้ในครอบครัว ดูแลกันได้ในครอบครัวเดียวกัน แต่ในสังคมปัจจุบันนี้เป็นสังคมเดี่ยว เป็นสังคมที่ลูกหลานแยกย้ายกันออกไปอยู่ตามลำพัง เป็นสังคมที่ผู้สูงวัยถูกทอดทิ้งโดยลูกหลาน นาน ๆ ครั้งกลับมาเยี่ยมครั้งหนึ่ง สัปดาห์ละครั้ง นานไปเป็นเดือนละครั้ง นานไปปีละครั้ง นานไปหลายปีครั้งหนึ่งก็มี เป็นหน้าที่ของรัฐ เป็นหน้าที่ของสังคมสงเคราะห์ที่ต้องดูแลผู้สูงวัยเหล่านั้น และจากสถิติที่น่าตระหนกก็คือว่าผู้สูงวัยจำนวนมากไม่มีเงินเพียงพอในการดำรงชีพ แม้ว่าจะได้รับประโยชน์จากรัฐได้รับประโยชน์จากสังคมสงเคราะห์แล้วก็ตาม ทำอย่างไรให้ภัยคุกคามสังคมผู้สูงอายุนี้เป็นโอกาส ทำอย่างไรให้สังคมสูงอายุเป็นสังคมที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อตัวเอง ต่อองค์กรและต่อประเทศชาติ ---------- - ๔/๑

ต้องสร้างโอกาสทั้งในความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุนั้นเอง ทั้งในเรื่องเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุที่จะมีส่วนในการผลักดันให้มีความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจขึ้นมาจากภาคส่วนของสังคมผู้สูงอายุ เรื่องนี้เองที่ท่านปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา ได้เริ่มแนวคิดขึ้นมาที่จะปฏิรูปในเรื่องนี้ แล้วก็ได้มีคณะทำงานที่เข้มแข็งอย่างอาจารย์ทวีศักดิ์ กออนันตกูล อาจารย์วันทนีย์ พันธชาติ อาจารย์กฤษณ์ไกรพ์ สิทธิเสรีประทีป นำเสนอในเรื่องของการปฏิรูปสังคมผู้สูงวัย ในวันนี้ผมขออนุญาตในเบื้องต้นเรียนเชิญอาจารย์วันทนีย์ พันธชาติ ตามด้วยอาจารย์กฤษณ์ไกรพ์ สิทธิเสรีประทีป และปิดท้ายด้วยท่านปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา อาจารย์ทวีศักดิ์ กออนันตกูล รอพร้อมอยู่สำหรับการตอบคำตอบต่าง ๆ ที่พึงจะมีจากท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ขอบคุณครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นางสาววันทนีย์ พันธชาติ (ผู้ชี้แจงในนามคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่าน ดังที่ท่านประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจได้ชี้แจงในเรื่องของประเทศไทยกำลังก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์และจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด นั่นคือเราจะมีประชากรผู้สูงอายุเกินร้อยละ ๒๕ และในปี ๒๕๗๘ เราจะมีผู้สูงอายุถึงร้อยละ ๓๐ นั่นคือประชากร ๑ ใน ๓ ของประเทศจะเป็นผู้สูงอายุ ดังนั้นประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงของประชากรดังกล่าว ทั้งนี้จากการศึกษาได้มีการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุเป็น ๓ กลุ่ม เรียกง่าย ๆ คือ กลุ่มที่ ๑ เป็นติดสังคม นั่นคือกลุ่มที่สามารถออกไปทำงานออกไปเข้าสังคมภายนอกบ้านได้ กลุ่มที่ ๒ เป็นกลุ่มติดบ้าน นั่นคืออาจจะมีสุขภาพทางกายที่ไม่สามารถออกไปได้ หรืออาจจะมีปัญหาในเรื่องสภาพแวดล้อมที่ไม่สามารถออกจากบ้านเพื่อไปประกอบกิจการอื่น ๆ ได้ กลุ่มที่ ๓ เป็นประเภทติดเตียง คือกลุ่มผู้สูงอายุที่มีโรคภัยเรื้อรังที่ทำให้จะต้องมีการรักษาสุขภาพอยู่แต่ภายในบ้าน ในการศึกษาสถานการณ์ผู้สูงอายุไทยของหน่วยงานต่าง ๆ พบว่า ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงประชากรใน ๓ ด้านหลัก ๆ

ปัญหาแรก เนื่องจากมีประชากรผู้สูงอายุขึ้น ประชากรเด็กน้อยลง ดังนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นคือประชากรวัยแรงงานจะลดลง มีการคาดการณ์ในอีก ๒๖ ปีข้างหน้าตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ประชากรวัยทำงานจะลดลงถึง ๑๑.๒ เปอร์เซ็นต์ นั่นคือประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ คน ทำให้อุตสาหกรรมการผลิต การบริการต่าง ๆ จะขาดแคลนแรงงานเกิดขึ้น ดังนั้นถ้าเราเห็นว่าผู้สูงอายุยังสามารถประกอบกิจการได้ แรงงานผู้สูงอายุจะสามารถเข้ามาทดแทนในเรื่องของการขาดแคลนแรงงานเหล่านี้

ในส่วนปัญหาที่ ๒ นั่นคือปัญหาด้านค่าใช้จ่าย ด้านสวัสดิการสังคม จากค่าสถิติการใช้จ่ายสวัสดิการด้านสังคมของภาครัฐ รวม ๘ โครงการที่รัฐจะต้องนำเงินเข้ากองทุนต่าง ๆ พบว่าในปี ๒๕๕๙ มีการใช้จ่ายงบประมาณในด้านสวัสดิการด้านสังคมถึง ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และคาดการณ์ว่าในอีก ๘ ปีข้างหน้าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ เป็น ๗๖๐,๐๐๐ ล้านบาท และอีก ๕๐ ปีข้างหน้าเราจะใช้งบประมาณสวัสดิการด้านสังคมนี้ประมาณ ๕๐ ล้านล้านบาท ดังนั้นจำเป็นที่ประเทศจะต้องมีการเตรียมความพร้อมและรองรับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในด้านสวัสดิการนี้

ปัญหาที่ ๓ คือปัญหาด้านอุตสาหกรรมการผลิตและบริการที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศและทั่วโลก ทั้งนี้จะเห็นจากดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมของประเทศจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมในปี ๒๕๔๓ ถึงปี ๒๕๕๖ พบว่า แม้ดัชนีผลการผลิตจะเพิ่มขึ้น ๒๔ เปอร์เซ็นต์ แต่ถ้าเมื่อดูตามรายการแล้วพบว่ามีการเพิ่มขึ้นเพียง ๑๒ รายการ และลดลงถึง ๙ รายการ ดังนั้นเราจะเห็นการเปลี่ยนแปลงของการผลิตตามจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงคือการเพิ่มของผู้สูงอายุ

สไลด์ (Slide) ต่อไปก็จะเห็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคของครัวเรือน ซึ่งมีการคาดการณ์จากปี ๒๕๕๑ ถึงปี ๒๕๗๓ นั่นคือ ๒๒ ปี เราจะมีการเปลี่ยนแปลงการบริโภคของครัวเรือนเพิ่มขึ้น ๕ รายการเท่านั้น แต่อุตสาหกรรมการผลิตอีก ๑๐ รายการจะมีจำนวนลดลง นั่นก็แสดงว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงในด้านอุตสาหกรรมการผลิตและบริการของประเทศเป็นอย่างมาก

สไลด์ (Slide) ต่อไปจะแสดงให้เห็นถึงการสำรวจภาวะเศรษฐกิจของผู้สูงอายุไทยในปี ๒๕๕๙ ซึ่งจากการสำรวจประชากรประมาณ ๑,๒๕๐ คน ของนิด้าโพลและศูนย์วิจัยสังคมผู้สูงอายุ พบว่าการทำงานของผู้สูงอายุมีผู้สูงอายุที่ทำงานอยู่ประมาณ

๔๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ และไม่ได้ทำงานถึง ๖๓ เปอร์เซ็นต์ ส่วนที่ ๒ พบเรื่องของการช่วยเหลือบุตรหลาน มีผู้สูงอายุที่ได้รับการช่วยเหลืออยู่ประมาณ ๒๔ เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นจะเป็นการช่วยเหลือตามกิจกรรมและตามโอกาส ในส่วนหนี้สินพบว่า ๕๑ เปอร์เซ็นต์ไม่มีหนี้สิน ดังนั้นคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจจึงเห็นควรให้มีการปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัยเพื่อรองรับสังคมสูงวัย โดยจะขอให้ดอกเตอร์กฤษณ์ไกรพ์ได้นำเสนอต่อไปค่ะ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ขอบคุณครับ ขอเรียนเชิญดอกเตอร์กฤษณ์ไกรพ์

นายกฤษณ์ไกรพ์ สิทธิเสรีประทีป (ผู้ชี้แจงในนามคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปของประเทศ จากที่กล่าวมาแล้วนะครับเกี่ยวกับคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจจึงเห็นควรให้มีการปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัยเพื่อรองรับสังคมสูงวัย โดยมีเป้าประสงค์การปฏิรูป ๓ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ คือการผลักดันให้ผู้สูงอายุเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

เรื่องที่ ๒ การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของผลิตภัณฑ์และการบริการเพื่อผู้สูงอายุ โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ ๆ รองรับสังคมสูง เพื่อป้อนเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการบริการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

เรื่องที่ ๓ การสร้างสังคมที่มีความสุขแก่ผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุจะต้องมีสุขภาวะที่ดีได้รับการดูแลและการบริการสุขภาพอย่างเพียงพอและทั่วถึง

สำหรับกรอบการปฏิรูปนะครับ จากการที่เราแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุออกเป็น ๓ กลุ่ม กลุ่มแรกได้แก่กลุ่มผู้ติดสังคม เราจะต้องส่งเสริมให้มีการสร้างงานการทำงานเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มนี้เราจะต้องให้ผู้สูงอายุมีงานทำ มีเงินออมจับจ่ายใช้สอยได้เอง สำหรับอีก ๒ กลุ่มคือกลุ่มติดบ้านและติดเตียง รัฐต้องดูแลและจัดสวัสดิการการบริโภคผลิตภัณฑ์และการบริการ ในกลุ่มนี้เป็นการใช้สวัสดิการภาครัฐโดยการส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตและบริการสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่สินค้าไลฟ์สไตล์ (Lifestyle) ยกตัวอย่างเช่น เสื้อผ้าหรือแฟชั่น สินค้าไอที (IT) ต่าง ๆ ที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุหรืออาหารเชิงสุขภาพที่เหมาะสำหรับผู้สูงอายุที่มีโรคภัยต่าง ๆ อยู่ ตลอดจนการส่งเสริมการสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมีโอกาสเจอกัน สร้างสุขภาวะที่ดีสร้างสังคมที่ดี

อันต่อมาก็คือการสร้างอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง เฟอร์นิเจอร์ (Furniture) สำหรับผู้สูงอายุตลอดจนการปรับปรุงอาคารสถานที่ บ้านเรือน ให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงวัยในการอยู่อาศัย

อันสุดท้ายคือการสร้างนวัตกรรมทางด้านสุขภาพและเครื่องมือแพทย์ในการดูแลติดตามผู้สูงวัยซึ่งจะมีโรคต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่มี ๓ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ ทางด้านสุขภาพและความจำ ส่วนที่ ๒ คือทางด้านความดัน หัวใจ เบาหวาน ส่วนที่ ๓ คือกลุ่มที่เกี่ยวกับกระดูกและข้อ อันนี้เราจะต้องส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมและการบริการนี้ในประเทศ

โดยสรุปก็คือเศรษฐกิจผู้สูงวัยหรือซิลเวอร์อีโคโนมี (Silver Economy) คือการสร้างเศรษฐกิจกระแสใหม่จากการที่ประเทศไทยปรับเปลี่ยนเข้าสู่สังคมสูงวัย รัฐบาลจึงจำเป็นต้องปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้ผู้สูงอายุเป็นพลังสำคัญทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

สไลด์ (Slide) ต่อไปนะครับ สำหรับความต้องการโดยหลักของผู้สูงอายุในประเทศไทยมีความต้องการสำคัญ ๆ อยู่ ๔ เรื่อง ได้แก่

๑) ด้านสังคมจะต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว เครือญาติ เพื่อนฝูง

๒) ผู้สูงวัยจะต้องมีสุขภาวะที่ดี

๓) ผู้สูงวัยจะต้องมีเงินและรายได้พอเพียงในการเลี้ยงชีพเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต

๔) มีสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัย ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง

สำหรับวิธีการปฏิรูปในหัวข้อที่ ๒ จากการที่ประเทศไทยเราเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ และจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอดในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า โดยมีการประมาณการว่าประชากรสูงวัยจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๓๐ ของจำนวนประชากรทั้งประเทศคือตกประมาณ ๒๐ ล้านคน รัฐบาลจึงควรปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัยให้เป็นกลยุทธ์หลักในการขับเคลื่อนประเทศด้วยการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ พร้อมทั้งเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมของประเทศไปสู่ประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม รวมทั้งการปฏิรูปด้านมาตรการการคลังและภาษีเพื่อรองรับผู้สูงวัย

วาระ ๒.๑ วาระการขับเคลื่อน

๑) คือการปฏิรูปการสร้างงานของผู้สูงอายุเป็นการเพิ่มโอกาสให้มีการจัดจ้างผู้สูงอายุทำงานโดยมีการปรับรูปแบบการทำงาน เวิร์กรีสตรักเจอริง (Work Restructuring) เช่น การจ้างงานผู้สูงอายุแบบจ่ายเป็นชิ้นงาน หรือการทำงานที่บ้านโดยใช้เทคโนโลยีการทำงานจากที่บ้าน เทคโนโลยีทางไกล

๒) เร่งรัดให้มีกิจการเพื่อสังคมหรือโซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) เพื่อเป็นทางเลือกในการทำงานของผู้สูงวัย

๓) จัดให้มีสิทธิประโยชน์สนับสนุนหน่วยงานที่มีการจ้างงานผู้สูงอายุ เช่น มาตรการลดหย่อนภาษี เป็นต้น

๔) ฝึกอบรมผู้สูงอายุในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ รูปแบบอาชีพใหม่ ๆ ที่อาศัยประสบการณ์ของผู้สูงวัย รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีช่วยในการทำงานจากที่บ้าน

สไลด์ (Slide) ต่อไปนะครับ สำหรับวาระการขับเคลื่อนข้อต่อไปคือการสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ

๑. ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผลิตภัณฑ์และบริการด้านผู้สูงอายุ

๒. ให้รัฐจัดทำนโยบายเร่งด่วนจัดซื้อผลิตภัณฑ์ที่มาจากการวิจัยและพัฒนาภายในประเทศ เพื่อสนับสนุน สร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมภายในประเทศสำหรับต้นแบบพื้นที่บูรณาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

๓. ส่งเสริมการวิจัยพัฒนานวัตกรรมเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิตและบริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมสูงวัย

- ๗/๑

๔. สนับสนุนให้เกิดหน่วยธุรกิจทดลองหรือสตาร์ต อัป บิซิเนส (Start up business) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเอสเอ็มอี (SMEs) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสูงวัย

วาระต่อไปคือการปฏิรูปรายได้ของผู้สูงอายุ

๑. ทบทวนการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อลดรายจ่ายสวัสดิการสังคมของภาครัฐ

๒. ให้มีการจัดทำฐานข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์วางแผน สนับสนุนในลักษณะที่เป็นรายบุคคลได้

๓. ขยายและปรับปรุงการออมแห่งชาติให้เข้าถึงชุมชน

๔. สนับสนุนการออมที่ใช้เวลาและไม่ให้ผลตอบแทนที่เป็นเงินทันที เช่น การปลูกไม้เศรษฐกิจยืนต้น การทำแหล่งอาหารชุมชน

๕. คือการผลักภาระภาษีการเลี้ยงดูผู้สูงวัยบางส่วนให้แก่ทายาท

วาระ ๒.๒ สำหรับวิธีการขับเคลื่อน มีดังนี้

๑. คือการประกาศนโยบายให้เศรษฐกิจผู้สูงวัยเป็นวาระแห่งชาติและบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติทุกฉบับ

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัยที่มีรองนายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจเป็นประธาน มีกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. ยกระดับสถาบันเทคโนโลยีเพื่อคนพิการและผู้สูงอายุให้เป็นองค์การมหาชนหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อเป็นหน่วยงานขับเคลื่อนการบริหารจัดการ รวมทั้งการติดตามและประเมินผล

วาระ ๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

๑. จากการปฏิรูปนี้คาดว่าประเทศไทยจะมีระบบเศรษฐกิจผู้สูงวัยที่รองรับสังคมสูงวัย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาวะและอุตสาหกรรมด้วยการส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหาสังคมในอนาคต

๒. จะเกิดการกระตุ้นการพัฒนาเศรษฐกิจขนาดใหญ่จากผู้บริโภคที่เป็นผู้สูงอายุทั้งในประเทศและทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนมาก และสามารถเป็นพลังการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมได้

๓. การส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการดูแลผู้สูงอายุในด้านสุขภาพและสังคมจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในด้านสวัสดิการสังคมได้เป็นอย่างมาก

๔. สุดท้ายก็คือเกิดความร่วมมือทุกภาคส่วน ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างอยู่เย็นเป็นสุข

สำหรับกำหนดเวลาการปฏิรูป โดยแบ่งระยะเวลาการปฏิรูปในระยะเวลา ๑๒ เดือน มีดังนี้

๑. จัดทำระบบการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ โดยการประยุกต์ใช้รูปแบบการทำงานแบบใหม่ ๆ การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยการทำงานจากที่บ้าน การฝึกอบรมด้านเทคโนโลยี การจัดทำฐานข้อมูลแรงงานของผู้สูงอายุ

๒. คือการสนับสนุนการลงทุนวิจัยและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจผู้สูงวัยอย่างยั่งยืน

๓. ให้หน่วยงานภาครัฐจัดซื้อผลิตภัณฑ์และบริการที่สามารถผลิตที่มาจากการวิจัยและพัฒนาในประเทศ

๔. จัดทำมาตรการด้านการคลัง ภาษี สำหรับระบบสวัสดิการภาครัฐให้กระจายทรัพยากรให้กับกลุ่มผู้ที่มีความจำเป็นอย่างแท้จริง และมีการระดมทุนเพื่อใช้ในระบบสวัสดิการ ตลอดจนการกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิตและบริการที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ สำหรับระยะต่อไปคือการผลักดันให้รัฐบาลปรับปรุงกฎระเบียบ นโยบาย ผลักดันให้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยนำไปบรรจุลงในแผนงานปกติของรัฐบาลต่อไป

สำหรับแหล่งที่มาของงบประมาณ งบประมาณในรูปแบบใหม่ที่จัดสรรตามยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย โดยจัดทำเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจผู้สูงวัยและตามงบบูรณาการ เช่น แผนงานบูรณาการการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตหรือการลงทุนจากภาครัฐ การลงทุนจากภาคเอกชน กองทุนและสถาบันการเงินต่าง ๆ นะครับ

องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบจะประกอบด้วย ๑. คือฝ่ายการเมือง ๒. ฝ่ายข้าราชการประจำ ๓. ภาคเอกชนและประชาชน ๔. ฝ่ายเลขานุการ โดยมีอำนาจและหน้าที่

๑. ในการจัดทำพิจารณาแผนงานและโครงการเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจผู้สูงวัยเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๒. การกำหนดมาตรการและแนวทางให้ส่วนราชการถือปฏิบัติเพื่อปฏิรูปองค์กรและกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจผู้สูงวัยตลอดห่วงโซ่อุปทาน

๓. ตรวจสอบติดตามและเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจผู้สูงวัย

๔. รายงานต่อนายกรัฐมนตรีในกรณีส่วนราชการมีเหตุขัดข้องในการปฏิบัติข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ และข้อที่ ๓ เพื่อให้นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งต่อไป

๕. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีหรือประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจผู้สูงวัยสั่งการ

๖. เรียกส่วนราชการและองค์กรภาครัฐให้นำเสนอข้อมูลและชี้แจงเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของส่วนราชการได้

สำหรับข้อเสนอแนะ

๑. เสนอสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา มีมติรับหลักการ

๒. เสนอให้รัฐบาลดำเนินการตามวิธีการขับเคลื่อนในข้อ ๒.๑ และวาระการขับเคลื่อนต่อไป

ขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : เรียนท่านสมาชิก ขณะนี้มีคณะบุคคลขออนุญาตเข้าฟังการประชุม ได้แก่ คณะครูและนักศึกษาแผนกวิชาการเลขานุการ ชั้น ปวช. และ ปวส. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวน ๕๒ คน ขอเรียนเชิญท่านปีติพงศ์ครับ

นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน เพื่อนสมาชิก กระผม ปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา สปท. ลำดับที่ ๙๙ ครับ ขอใช้เวลาเพียงเล็กน้อยเพื่อจะสรุปสิ่งซึ่งได้มีการนำเสนอเกี่ยวกับเศรษฐกิจผู้สูงวัย ต้องเรียนชี้แจงเป็นเบื้องต้นว่า ส่วนที่เกี่ยวพันกับเศรษฐกิจนี้เป็นส่วนที่เรานำมาดูแลเป็นพิเศษ เพราะเราทราบดีว่าคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

ได้นำเสนอเรื่องนี้มาในเดือนที่แล้วครั้งหนึ่งแล้ว แต่ว่าความสนใจของเราอยู่ที่ว่าเราจะเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอย่างไร นั่นเป็นประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ คือค่าใช้จ่ายที่เราจำเป็นที่จะต้องเอาไปใช้ในการดูแลผู้สูงวัย นับวันจะเพิ่มขึ้นทุกที จะทำอย่างไรให้ผู้สูงวัยเข้ามาอยู่ในกระบวนการการผลิตให้ได้มากที่สุด แล้วก็ในขณะเดียวกันสามารถที่จะมีค่าใช้จ่าย ซึ่งผู้สูงวัยเองจะต้องพยายามออม พยายามสร้างตั้งแต่สมัยยังมีอายุไม่มาก เพื่อมาดูแลตัวเองในท้ายที่สุดให้มากที่สุด เราจะเน้นเฉพาะเรื่องเศรษฐกิจโดยตรงเท่านั้น

ทีนี้ในประเด็นเรื่องความต้องการของผู้สูงวัยก็ได้พูดกันไปหลายครั้งแล้วว่าจากการวิจัยผู้สูงวัยต้องการสิ่งต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้นะครับ อันแรกก็คือเรื่องสังคม เมื่อสักครู่ได้อธิบายไปแล้ว ต้องการมีคนอยู่ด้วย ต้องการให้ลูกเต้าอยู่ด้วย ซึ่งก็เป็นวิถีชีวิตของคนเอเชีย (Asia) อันที่ ๒ ก็คือต้องการสุขภาวะที่ดี อันที่ ๓ เป็นลำดับความสำคัญซึ่งไม่สูงเลย ก็คือเรื่องของเงินและรายได้ ซึ่งตรงนี้เราเห็นว่าในแง่ของรัฐอาจจะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ แต่ในมุมมองของผู้ที่เป็นผู้สูงวัยอาจจะมีความสำคัญในลำดับ ๓ ซึ่งอันนี้ก็คงจะต้องมาจากงานวิจัยนั้นเอง และสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับผู้สูงวัยในลำดับสุดท้ายก็คือสิ่งแวดล้อม ก็คือบ้านหรือว่าความสามารถในการที่จะช่วยเหลือตัวเอง

ต้องกราบเรียนว่าเราได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ แล้วก็ได้รับข้อแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหลายเรื่องนะครับ แล้วก็เราคิดว่าในสภาแห่งนี้เราก็คงได้รับข้อเสนอที่จะเป็นประโยชน์เพื่อที่จะแก้ไขรายงานเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุดนะครับ กระผมขอกราบเรียนเป็นเบื้องต้นอย่างนี้ว่าเราแบ่งคนเป็น ๒ ประเภท

ประเภทแรก ก็คือคนสูงวัยที่ยังทำงานได้ นโยบายของเราก็คือว่าพวกนี้น่าจะเข้ามาอยู่ในกระบวนการการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้นะครับ มีท่านกรรมาธิการหลายท่านซึ่งอยู่ในวิป (Whip) นี้ก็บอกว่า เราจะคิดเลื่อนเวลาของการเกษียณอายุต่อไปได้หรือไม่ ซึ่งอันนี้ก็เป็นประเด็นที่เราคงจะต้องนำมาถกเถียงแล้วก็นำมาเสนอต่อไป

ส่วนที่ ๒ คือพวกที่ทำงานไม่ได้หรือไม่ยอมทำงานกับพวกที่ติดเตียง ซึ่งพวกนี้จะเป็นคอสต์ (Cost) เป็นค่าใช้จ่ายซึ่งส่วนหนึ่งรัฐบาลก็จำเป็นต้องจ่าย แต่อีกส่วนหนึ่งถ้าเรามีกระบวนการในการออมหรือการบริหารจัดการให้เขาเข้ามาอยู่ในกระบวนการทางเศรษฐกิจได้ก็จะเป็นประโยชน์ทั้งต่อรัฐบาลในเรื่องของค่าใช้จ่าย แล้วก็เรื่องของคนเหล่านี้กลุ่มนี้เองที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อจะทำอะไรตามใจของตัวเองได้บ้างนะครับ กลุ่มนี้เรียกว่าเป็นกลุ่มผู้บริโภค กลุ่มแรกก็เป็นผู้ผลิตส่วนใหญ่ เราก็จะแบ่งในลักษณะนี้นะครับ เพราะฉะนั้นทิศทางในการที่จะดูแลทางด้านเศรษฐกิจของเรานี่จึงแบ่งออกเป็น ๓ เรื่องใหญ่ ๆ ครับ

เรื่องแรก ก็คือเรื่องของการสร้างงานให้กับกลุ่มแรก คือกลุ่มที่ยังทำงานได้อยู่นะครับ พวกเราที่นั่งอยู่นี้ส่วนใหญ่อาจจะเป็นกลุ่มที่ยังพอทำงานได้อยู่นะครับ ส่วนนี้ก็เป็นเรื่องแรกที่เราน่าจะพิจารณา

เรื่องที่ ๒ คือกลุ่มที่เรียกว่าอุตสาหกรรม อย่างที่ท่านประธานกรรมาธิการคุณสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ ได้พูด เราต้องใช้วิกฤตนี้ให้เป็นโอกาสเพื่อจะทำให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวพันกับคนสูงวัยได้มีความเจริญเติบโต สร้างรายได้ให้กับประเทศชาติของเราให้มากยิ่งขึ้น เพื่อจะนำภาษีอากรเหล่านั้นกลับไปช่วยผู้สูงวัยนั่นเอง

เรื่องที่ ๓ ก็คือการเน้นในการดูแลในเรื่องของรายได้ซึ่งเกี่ยวพันกับนโยบายรายได้ของผู้สูงวัย ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มที่ไม่อยากจะทำงานแล้ว หรือเป็นกลุ่มที่ติดเตียงนะครับ ซึ่งกลุ่มที่ไม่อยากทำงานแล้วก็มีท่านกรรมาธิการบางท่านเสนอว่าน่าจะรวมถึงคนที่ไปอยู่วัดด้วยนะครับ เพราะว่ามีหลายพวกที่ยังทำงานได้แต่ว่าก็ไปรวมตัวกันอยู่ในสถานศาสนาต่าง ๆ ซึ่งอันนี้ก็น่าสนใจที่เราจะต้องดำเนินการต่อไป

สำหรับประเด็นปฏิรูปเรื่องแรกก็คือ เรื่องการสร้างงานผู้สูงวัย เราก็เห็นว่าจริง ๆ แล้วขณะนี้โอกาสในการทำงานแบบเอาต์ซอร์ซ (Outsource) หรือเอาต์รีช (Outreach) โดยใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์มันมีขึ้นมากนะครับ แล้วโอกาสที่จะทำงาน

อยู่ที่บ้านมันทำได้เยอะมากกว่าปัจจุบัน งานประเภทต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้ใช้เลย เช่น จดหมายเหตุ สำหรับคนที่มีอายุมากแล้วก็มีความรู้ ให้เขาทำงานที่บ้านแล้วส่งชิ้นงานมาในลักษณะนั้นก็น่าจะเป็นประโยชน์แล้วก็สามารถที่จะทำได้เยอะแยะ

ฉะนั้นประเด็นที่ ๑ ก็คือเราคิดว่าควรจะสร้างงานที่ไม่ต้องมาทำงานให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งโอกาสนี้มีอยู่แยะ มีท่านกรรมาธิการได้เสนอว่าน่าจะมีการวิจัยให้ชัดเจนว่าประเภทของงานที่เหมาะสมกับคนเหล่านี้ควรจะเป็นอย่างไรบ้าง ซึ่งผมคิดว่าเป็นข้อเสนอที่มีความสำคัญอย่างยิ่งแล้วควรจะรีบทำทันที เพราะเวลาเราไม่ค่อยเหลือแล้วนะครับ ในสังคมไทยงานบางเรื่องต้องคำนึงถึงลูกเต้าเหมือนกันเพราะว่าถ้าจะให้พ่อไปกวาดถนนหรือว่าให้ไปเก็บตั๋วแบบญี่ปุ่น ซึ่งก็เป็นงานที่สุจริตนะครับ แต่ว่าสังคมรับได้หรือไม่อย่างไร ต้องมองมุมมองหลาย ๆ อย่างว่า คนแก่ในสังคมไทยกับบริบทของคนแก่ในต่างประเทศอาจจะไม่เหมือนกันเสียเลยก็ได้นะครับ แต่ผมคิดว่าโอกาสในส่วนนี้มีมาก

อันที่ ๒ เรื่องของโซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) หรือการลงทุนทางสังคม อันนี้ก็ได้พูดไปแล้วนะครับ ก็ต้องเร่งให้เกิดขึ้น

อันที่ ๓ ก็คือรัฐบาล ซึ่งผมเห็นเมื่อสัก ๒ อาทิตย์ที่แล้วก็เริ่มพูดเรื่องว่าทำอย่างไรการจ้างคนสูงวัยนี่ รัฐบาลจะลดภาษีให้ได้บ้างนะครับ ซึ่งอันนี้ผมเข้าใจว่าเป็นเรื่องที่ท่านรองนายกรัฐมนตรีต้องเอ่ยนามท่าน ท่านสมคิดได้พูดไปแล้วนะครับแล้วก็กำลังมีการพิจารณาอยู่

- ๑๐/๑

ส่วนที่ ๒ ซึ่งถือว่าเป็นโอกาสอย่างที่ท่านประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจได้กล่าวไว้ก็คือว่า โอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการที่เกี่ยวข้องกับคนสูงวัยมีมากเลยนะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของอาหาร ยา เครื่องมือแพทย์ หรือแม้แต่สิ่งใหม่ที่เรียกว่าอินเทอร์เน็ต ออฟ ทิงส์ (Internet of things) ที่สามารถจะช่วยให้คนมีอายุมีสุขภาวะที่ดีขึ้น สามารถที่จะมอนิเตอร์ (Monitor) หรือติดตามงาน ติดตามสุขภาวะของผู้สูงอายุก็เป็นอุตสาหกรรมที่ทั่วโลกเริ่มที่จะบูม (Boom) แล้วก็ในประเทศไทย กระทรวง ทบวง กรม หรือว่าทางภาคเอกชนก็เริ่มให้ความสนใจในเรื่องนี้ นอกจากนั้นก็มีอุตสาหกรรมบริการ เช่น บ้านของผู้ชรา หรือบ้านของคนที่เริ่มจะคิดว่าตัวเองต้องแยกมาจากครอบครัวแล้ว โดยมีบริการทางการแพทย์ บริการทางด้านสุขอนามัยรวมอยู่ด้วยก็เป็นอะไรที่คนไทยน่าจะทำมากกว่านี้ ผมก็เห็นว่าฝรั่งก็ทำเยอะแล้ว เช่น ในพัทยา ในภูเก็ต มีหมู่บ้านของชาวต่างประเทศที่เขาเข้ามาอยู่แล้วก็มีบริการทางด้านนี้ซึ่งเป็นอะไรที่ค่อนข้างจะใหม่นะครับ แล้วก็สามารถที่จะขยายได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนั้นแล้วก็คิดว่าสิทธิพิเศษต่าง ๆ ของผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในเมืองไทยน่าจะได้รับการสนับสนุน อันนี้ก็เป็นวิธีการทั้งในแง่ของการปฏิรูปสร้างงานผู้สูงวัยแล้วก็สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์แล้วก็บริการกับผู้สูงวัย

ส่วนสุดท้าย ซึ่งเป็นเรื่องรายได้ของผู้สูงวัยเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่เป็นผู้บริโภคเพราะว่าทำงานไม่ค่อยไหวแล้ว อันหนึ่งซึ่งรัฐบาลกำลังทำอยู่ก็คือทบทวนเงินอุดหนุนเบี้ยยังชีพของคนชรา ซึ่งอันนี้ก็เป็นที่ทราบกันดีว่าบางส่วนไม่ได้ไปในกลุ่มที่ต้องการจะให้ไป อันนี้ก็เป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็วไปให้ได้นะครับ

อันที่ ๒ ก็คือเรื่องข้อมูลของผู้สูงวัย ซึ่งอันนี้เป็นเรื่องที่ทางกรรมาธิการเกี่ยวกับกิจกรรมของสภาเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะเราต้องรู้ว่าคนเหล่านี้อยู่ที่ไหน อย่างไร สถานภาพเป็นอย่างไร เราคงจำเป็นจะต้องลงทุน เพราะว่ามันไปเกี่ยวพันกับเรื่องความช่วยเหลือ เกี่ยวพันกับเรื่องสุขภาพ เกี่ยวพันกับเรื่องเงินของผู้สูงวัยทั้งหมด

อันที่ ๓ เรามีระบบที่จะดูแลผู้สูงวัยใหญ่ ๆ อยู่ ๒ ระบบเดิม ก็คือ ๑. ดูแลข้าราชการ อันที่ ๒ ก็คือดูแลลูกจ้างที่ทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อปีที่แล้วเราเริ่มที่จะขยายปรับปรุงเรื่องการออมแห่งชาติ ซึ่งคงจะต้องมีการปรับปรุงให้สามารถที่จะเข้าถึงง่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่ห่างไกลสำหรับผู้ที่มีอายุหรือว่าผู้ที่จำเป็นจะต้องใช้การออม

ในระยะยาวต่อไปเพื่อดูแลตัวเองในอนาคต นอกจากนั้นแล้วมีท่านกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศนี้เสนอว่าในชนบทเองการที่คนจะกลับมาทำแหล่งอาหารก็ดี ทำอาชีพทางด้านเกษตรก็ดี เป็นนิมิตหมายอันใหม่ซึ่งอาจจะไม่ได้ผลตอบแทนเป็นเงินแต่เป็นอาหาร เป็นค่าใช้จ่ายที่สามารถที่จะลดลงได้จากการผลิตของตัวเองในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งอันนี้ก็น่าสนใจแล้วก็คิดว่าคงจะต้องรวบรวมแล้วก็นำเสนอต่อไปด้วย

สำหรับเรื่องสุดท้าย เพื่อนสมาชิกคงจะทราบว่าในประเทศไทยคนชราได้รับเงินช่วยเหลือจากลูกหลานมากที่สุดประมาณ ๓๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ อีก ๓๐ กว่าเปอร์เซ็นต์นี่หาเอง ที่เหลือก็พึ่งรัฐ อย่างที่ท่านประธานสถิตย์ได้กรุณากล่าวไว้ว่าเดี๋ยวนี้สังคมมันเปลี่ยนไปแล้ว ลูกไปทำงานที่อื่นเดี๋ยวนี้ก็ส่งสตางค์ให้พ่อแม่บ้าง ไม่ส่งให้บ้างก็มีเยอะอัตราการส่งนี่ดูท่าทางจะลดลง เพราะฉะนั้นกระบวนการในเรื่องนี้คิดว่าคงจะต้องมีการพิจารณาว่าภาระที่เกี่ยวกับภาษีคงจะไปทำแบบประเทศที่อยู่ทางตะวันตกไม่ได้นะครับ

เพราะว่าวิถีของอาเซียน (ASEAN) ของคนเอเชีย (Asia) เรานี่ส่งลูกเต้าเรียนถึงมหาวิทยาลัยนะครับ ดูแลลูกดูแลทายาทจนกระทั่งขึ้นฝั่ง แต่ว่าการตอบแทนยังไม่เห็นเป็นระบบว่าจะทำอย่างไรต่อไป ซึ่งอันนี้คงจะเป็นเรื่องที่จะต้องมีการศึกษาแล้วก็พิจารณาผลักดันต่อไปนะครับ โดยสรุปประเด็นที่เราจะเสนอก็เป็นอย่างนี้ มีประเด็นหนึ่งคือเรื่องของการขับเคลื่อน ซึ่งเราแบ่งออกเป็น ๓ เรื่อง

เรื่องแรก ก็คือเรื่องของการยกระดับของเรื่องนี้ให้มีความสำคัญมากขึ้น ซึ่งอันนี้เราก็เป็นที่น่ายินดีว่าในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติก็ดี และในแผนระยะยาวก็ดี ก็มีเรื่องนี้ที่ปรากฏว่าจะทำอย่างไรค่อนข้างจะชัดเจนนะครับ ซึ่งอันนี้ก็เป็นเรื่องที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

เรื่องที่ ๒ ก็คือเรื่องที่จะให้มีคณะกรรมการ ซึ่งดูเสมือนว่าเป็นฟอร์แมต (Format) ของพวกเรา แต่ว่ามันเป็นเรื่องที่จำเป็นจะต้องเสนอ เพราะว่าวิธีการบริหารจัดการในทางนโยบายของเรา เราแบ่งกระทรวง ทบวง กรมออกเป็นไซโล (Silo) แล้วก็มีท่านรองนายกรัฐมนตรีที่ดูเรื่องครอส คัตติง อิสชูส์ (Cross cutting issues) เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องครอส คัตติง อิสชูส์ (Cross cutting issues) เพราะเป็นเรื่องทั้งเศรษฐกิจทั้งสังคม เรื่องเทคโนโลยีก็จำเป็นอยู่เองที่เราจำเป็นจะต้องเสนอในลักษณะที่เป็นกรรมการ แต่ว่าถ้าเผื่อคณะรัฐมนตรีหรือใครก็ตามเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องเสนอเป็นลักษณะกรรมการหรือมอบหมายให้ใครเป็นคนดำเนินการ เราก็คิดว่าข้อเสนอนี้ก็ไม่เป็นไร ขอให้ทำงานไปได้ก็แล้วกัน

ส่วนเรื่องที่ ๓ ที่เกี่ยวพันกับการที่จะยกระดับสถาบันเทคโนโลยี สำหรับคนพิการ กับคนสูงอายุเป็นองค์การมหาชนเป็นเรื่องที่ทำไปแล้วนะครับ ที่เอามาใส่ไว้ในนี้ทั้ง ๓ เรื่องนี้ ๒ เรื่องเป็นเรื่องที่ทำไปแล้ว แต่ว่าต้องการให้รายงานนี้สมบูรณ์ การพิจารณาเกี่ยวกับองค์การมหาชนเนื่องจากกฎหมายเพิ่งออกมาเมื่อเดือนที่แล้ว การพิจารณาจึงคั่งค้างอยู่มาก แต่ว่าอย่างไรก็ตามเรื่องนี้ก็อยู่ในไพป์ไลน์ (Pipeline) ของการพิจารณาไปเรียบร้อยแล้วนะครับ ก็ขอกราบเรียนที่ประชุมไว้ ณ ที่นี้ ผมเห็นว่าเรื่องผู้สูงวัยเป็นเรื่องที่มีความสำคัญแล้วก็จริง ๆ แล้วต้องเตรียมตั้งแต่เมื่อวานนี้ไม่ใช่เตรียมวันนี้ด้วยซ้ำไปเพราะว่าเรากำลังก้าวสู่สังคมที่มีผู้สูงวัยเยอะนะครับ ดูในนี้ก็พอจะรู้แล้วว่าเราก็มีผู้สูงวัยเยอะที่ยังทำงานได้อยู่ ที่ยังจะต้องคอนทริบิวต์ (Contribute) กับเศรษฐกิจ ยังต้องช่วยกัน

แก้ไขเรื่องต่าง ๆ ให้สามารถดูแลผู้คนได้ ผมคงมีเรื่องที่จะสรุปและชี้แจงเพียงเท่านี้ ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านนะครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ เป็นอันว่าคณะกรรมาธิการชี้แจงเสร็จเรียบร้อยหมดทุกท่านแล้วนะคะ ต่อไปดิฉันมีรายชื่อผู้ขออภิปราย ๓ ท่านนะคะ ท่านละ ๑๐ นาที ท่านแรก ท่านคุรุจิต ท่านที่ ๒ ท่านดอกเตอร์อิศรา ศานติศาสน์ ท่านที่ ๓ ท่าน พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน เรียนเชิญท่านแรกท่านคุรุจิต นาครทรรพ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน อดีตปลัดกระทรวงพลังงาน อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ เรียนเชิญค่ะ

นายคุรุจิต นาครทรรพ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ กระผม คุรุจิต นาครทรรพ ต้องขอบพระคุณคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจที่ได้ผลิตรายงาน เรื่อง เศรษฐกิจสูงวัยนี้เข้าสู่สภาโดยหลัก ๆ แล้วผมก็ได้รับความรู้จากรายงานนี้มากนะครับ ตอนแรกก็แปลกใจว่าทำไมไม่เป็นเรื่องของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ซึ่งผมก็คิดว่าเป็นเรื่องที่ดีนะครับ แล้วท่านก็ได้วิเคราะห์ แต่ตอนแรกอ่าน ๆ นึกว่าท่านจะทำอุตสาหกรรมที่เสิร์ฟ (Serve) เศรษฐกิจสูงวัย แต่ว่าอันนี้ขอบเขตกว้างกว่านั้นว่าจะทำอย่างไรกับประชาชนของประเทศไทยที่นับวันก็จะมีสัดส่วนเป็นผู้สูงวัยมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะพวกเราที่อยู่ในสภานี้ คือในรายงานท่านก็บอกว่าในปี ค.ศ. ๒๐๐๐ หรือปี ๒๕๔๓ ประชากรในประเทศไทย ๑ ใน ๑๐ เป็นคนที่อายุมากกว่า ๖๐ และในปีที่แล้วก็น่าจะ ๑๖ เปอร์เซ็นต์แล้ว

แล้วก็ในปี ค.ศ. ๒๐๒๑ คือปี ๒๕๖๔ ก็น่าจะเป็น ๑ ใน ๕ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วท่านก็บอกด้วยความน่าตกใจว่าในปี ๒๕๘๓ เราอาจจะเป็นถึง ๑ ใน ๓ หรือ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ที่น่าตกใจกว่าคือในสภานี้เกินครึ่งไปแล้ว ๕๐ เปอร์เซ็นต์เป็นเศรษฐกิจสูงวัยไปแล้ว แต่ต้องอยู่ในคลาสซิฟิเคชัน (Classification) ที่เรียกว่าติดสังคม อยากทำประโยชน์ให้สังคม แล้วก็ต้องเป็นกลุ่มคนพิเศษด้วยคือมีสตางค์ และพวกเราอยู่ในนี้มีสตางค์ เพราะฉะนั้นข้อเสนออะไรต่าง ๆ บางทีเราก็ต้องฉุกคิดด้วยว่าเราเสนอเพื่อกลุ่มเราเองหรือเปล่า ซึ่งผมก็อ่านดูแล้วก็มีข้อเสนอที่ดี ๆ หลายเรื่อง ผมก็อยากจะเรียนในเวลาอันสั้นว่าในเรื่องของโซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) การหางานให้คนสูงวัยได้ทำโดยอาจจะคิดเป็นชิ้น ๆ ผมก็คิดว่าเป็นเรื่องสนับสนุน ก็คือทำให้เขามีเซล์ฟเอสตีม (Self-esteem) อยู่ว่าเขายังมีคุณค่าอยู่ในสังคม แล้วก็ช่วยตัวเองได้ อันนี้ก็อยากจะฝากว่าบางทีเราคิดจะขับเคลื่อนการปฏิรูป แล้วเราก็มีคณะกรรมาธิการหลายด้าน บางทีคนก็อาจจะยกบอกว่าการทำงานเป็นชิ้นอาจจะถือเป็นการกดค่าแรงขั้นต่ำก็ได้ เพราะว่าค่าแรงขั้นต่ำควรจะได้วันละ ๓๐๐ บาท แต่ขณะเดียวกันคนชราอายุ ๗๕ ปี ๘๐ ปี ท่านจะให้บรรจุภัณฑ์ในปลากระป๋องหรือว่าจะพับถุงกระดาษอะไรอย่างนี้ มันก็พับจำนวนถุงหรือบรรจุภัณฑ์สู้คนหนุ่มสาวไม่ได้ เพราะฉะนั้นการจะให้ค่าแรงขั้นต่ำมันก็ไม่แพรกติคัล (Practical) กับการที่จะมาใช้กับผู้ที่สูงอายุที่เราต้องการหาอะไรให้เขาทำ แล้วมีคุณค่าช่วยตัวเองได้ เพราะฉะนั้นกฎหมายเรื่องแรงงานขั้นต่ำ หรืออาจจะถึงเรื่องค้ามนุษย์ก็อย่าไปเล่นงานข้อเสนอดี ๆ อย่างนี้ ที่เรียกว่าโซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) แล้วก็เรื่องของการทำงานเป็นชิ้นนะครับ

ทีนี้สืบเนื่องอันนี้ผมก็ไปอ่านเจอกระดาษชิ้นเล็ก ๆ แนบท้ายรายงานที่บอกว่าเป็นความเห็นของวิป (Whip) เสนอมา ก็มีอยู่ข้อหนึ่งก็คือบอกว่า อยากจะเสนอให้ขยายเวลาเกษียณอายุให้มากกว่า ๖๐ ปี ซึ่งอันนี้ต้องถือว่าวิป (Whip) เราเสนอเพื่อประโยชน์ของเราโดยตรงเลย เพราะว่าเราเป็นคนสูงวัยแล้วก็อยู่ในวัยทำงานมีสตางค์มีอำนาจ ซึ่งมันก็เป็นดาบสองคม เพราะฉะนั้นบางงานอย่างทหาร ตำรวจ หรือผู้บริหารอย่างท่านเป็นปลัดกระทรวง เป็นอธิบดี ผมไม่เห็นด้วยที่ไปขยายให้มันเกิน ๖๐ ปี อยู่มาถึง ๖๐ ปีนี่ก็บุญหนักหนาแล้ว คือได้พ้นจากการที่จะต้องไปตัดสินใจเสี่ยง ๆ อะไรต่าง ๆ แล้วการตัดสินใจมันต้องใช้คนที่มีพลัง แล้วก็มีความตื่นตัว พอถึงวัยนี้อำนาจในการตัดสินใจ

ไม่ควรจะไปอยู่กับการขยายอายุ แต่ว่าถ้าท่านเป็นจิตรกร หรือว่าศิลปิน นักดนตรี อย่างนี้ก็อีกแบบหนึ่ง แต่ก็ต้องมีการทดสอบด้วย ไม่อย่างนั้นเราก็จะเสนอแล้วเราจะตัดทางคนรุ่นหลังที่เขาจะก้าวหน้าขึ้นมาแล้วก็มีพลังให้กับสังคม แล้วพูดถึงพลังสังคมนี่คนสูงวัยก็จะมีพลังมากขึ้นเรื่อย ๆ จากจำนวนสัดส่วนที่มากขึ้นเรื่อย ๆ ยกตัวอย่างง่าย ๆ อย่างที่สหราชอาณาจักรเมื่อ ๒๓ มิถุนายน เขาลงมติว่าจะแยกตัวจากอียู (EU) หรือเปล่า ถ้าท่านไปดูวิเคราะห์คนที่โหวตว่าจะแยก แล้วเป็นตัวตัดสินว่าต้องแยกออกมาคือคนสูงวัยนะครับ คนที่อยู่ในวัยทำงานหนุ่ม ๆ สาว ๆ เขาโหวตจะอยู่กับอียู (EU) ทั้งนั้น เพราะฉะนั้นจริง ๆ คนสูงวัยก็จะเป็นฐานเสียงเป็นฐานทางการเมืองโดยตัวของเขาเองแล้วที่จะเสนออะไรเพื่อประโยชน์ของคนสูงวัยได้ เพราะฉะนั้นก็มาถึงข้อเสนออีกข้อของท่านที่ท่านจะตั้งกรรมการขับเคลื่อนอะไรที่ท่านว่า ผมอ่านปั๊บ ปั๊บ ปั๊บนี่องค์ประกอบมีแต่คนสูงวัยทั้งนั้นเลย ถ้าเพื่อความแฟร์ (Fair) ในสังคม องค์ประกอบของคณะกรรมการนี้ต้องเป็นคนที่ครอสสเปกตรัม (Cross Spectrum) ทั้งคนที่อายุน้อย คนที่ยังไม่มีงานทำกำลังจะเข้าตลาดแรงงาน คนที่อยู่ในวัยทำงาน ไม่ใช่มีแต่คนเกษียณ เราก็จะเสนออะไรที่เป็นประโยชน์กับคนเกษียณแล้วกับคนสูงวัยทั้งสิ้น อันนี้ก็อยากจะให้ท่านไปทบทวนองค์ประกอบมันต้องให้ครอสสเปกตรัม (Cross Spectrum) เพื่อความแฟร์ (Fair) นะครับ

อีกเรื่องหนึ่ง ผมก็จับความได้ไม่ชัดเจนว่าท่านจะเสนอผลักภาระภาษีของคนสูงวัยไปให้ทายาทนี่มันจะมีภาระภาษีอะไรล่ะครับ ก็ในเมื่อมันไม่มีงานทำมันก็จะไม่มีภาษี ผมก็เลยไม่แน่ใจว่าท่านผลักอย่างไร แต่ผมจำได้เวลากรอก ภ.ง.ด. ๙๑ ปัจจุบันนี้มันมีช่องอยู่อันหนึ่งเลี้ยงดูพ่อแม่ให้หักได้ ๑๐,๐๐๐ บาท หรืออะไรก็ไม่รู้นี่ของกระทรวงการคลังทำมามันก็ไม่พออยู่แล้ว นี่หมายถึงอันนี้หรือเปล่า แต่ว่าถ้าผลักภาระภาษีของคนสูงวัยที่มีรายได้ไปให้คนที่กำลังทำงาน ที่กำลังต้องผ่อนรถผ่อนบ้าน ผ่อนอะไรทั้งหลายแหล่ ก็ไม่แฟร์ (Fair) อีกนะครับ จริง ๆ ด้วยวิสัยคนเอเชีย (Asia) เราไม่ต้องการไปรบกวนลูกหลานนะครับ มันเป็นวัฒนธรรมของเรา เรามีแต่ต้องการส่งเสริมลูกหลานให้เขาถึงฝั่งอย่างที่ท่านว่า เพราะฉะนั้นหัวข้อนี้ท่านต้องตริตรองดูดี ๆ ว่ามันเป็นเรื่องของอะไรนะครับ แล้วก็ผมมีประเด็นอีกอันหนึ่งก็คือว่ามีแนวคิดในเรื่องของสร้างบ้านคนชรา เมื่อสักครู่นี้ท่านปีติพงศ์ก็พูด ผมเองก็พอพูดก็นึกที่บางปูครับ บ้านสวางคนิวาสอะไรนี่ ซึ่งผมก็ไม่อยากเห็นสังคมไทยว่าทรีต (Treat) สูงอายุ พ่อแม่ ปู่ย่า ตายายเรา แล้วก็ผลักไปอยู่บ้านคนชรา มันเป็นแบบสังคมตะวันตก เพราะฉะนั้นสังคมไทยเราเป็นสังคมพลูรัล (Plural) มีเครือข่ายสาขาใหญ่โต อยู่กันอบอุ่นเป็นครอบครัว พ่อแม่ก็ดูแลลูก เราก็มีคำสุภาษิตสุนทรภู่แต่งไว้ถ้าท่านจำได้สมัยเรียนหนังสือนะครับ เมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าชรากาลจงเลี้ยงท่านอย่าให้อดระทดใจ ด้วยชนกชนนีนี้มีคุณ ได้การุญเลี้ยงรักษามาจนใหญ่ เพราะฉะนั้นมันเป็นหน้าที่ของคนเอเชีย (Asia) และวัฒนธรรมไทยที่จะต้องดูแลผู้สูงอายุจนท่านวายชนม์นั่นแหละ เพราะฉะนั้นแนวคิดที่จะไปสร้างบ้านผู้สูงอายุแล้วก็ผลักท่านไปอยู่ในนั้นแล้วก็ติดแอร์ติดอะไร แล้วก็มีพยาบาล ก็ต้องดูดี ๆ ว่าเป็นวัฒนธรรมตะวันตกหรือเปล่า

และเรื่องสุดท้ายที่อยากจะฝากท่านก็คือว่า ทุกวันนี้เราก็จะเน้นเอฟฟิเชียนซี (Efficiency) ทุกเรื่องนะครับ มีเครื่องมืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ก็จะลดแรงงานคน เสร็จแล้วเราก็จะเน้นเรื่องวินัยการคลังอีก อาทิตย์ที่แล้วเราก็บอกว่าพระราชบัญญัติวินัยการคลังห้ามก่อหนี้ แล้วมาวันนี้เราก็จะชอบเน้น เวลาเสนอนี่ลดภาษีอีก ท่านสถิตย์ท่านจะหาสตางค์ที่ไหนมาเลี้ยงคนทั้งหมดที่ท่านว่านี้มันเป็นไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นก็ต้องดูด้วยว่าจะเสนอลดภาษี จะเสนอสร้างโน่นสร้างนี่มันอยู่ในวิสัยที่ทำได้หรือเปล่า วิธีที่ดีที่สุดก็คือทำให้คนชราช่วยตัวเองได้ ให้เขามีเกียรติภูมิ มีความสุขกายแล้วก็สุขใจ เพราะฉะนั้นข้อเสนอนี้โดยรวม

ผมก็เห็นด้วยนะครับ แต่ว่าบางเรื่องอาจจะเป็นข้อเสนอแหวกแนวมาจากแนวคิดตะวันตก ก็ขอให้ท่านดูดี ๆ ว่ามันเหมาะสมกับประเทศไทยหรือเปล่า และขณะเดียวกันเราก็ไม่ใช่เวลแฟร์สเตท (Welfare State) นะครับ เพราะฉะนั้นถ้าท่านจะช่วยเบี้ยยังชีพอะไรก็เลือกให้ถูกคน อย่างท่านปีติพงศ์ ท่านสถิตย์นี่ไม่ต้องไปให้แล้วเบี้ยยังชีพนี่ ควรจะเก็บภาษีเพิ่มด้วยซ้ำไป ถึงแม้จะเป็นคนสูงวัย เพราะฉะนั้นเราก็จะไม่เกิดความซ้ำซ้อนในเรื่องของการใช้งบประมาณ แล้วก็จะมีวินัยทางการคลัง ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณค่ะ ลำดับต่อไปนะคะ เรียนเชิญศาสตราจารย์ ดอกเตอร์อิศรา ศานติศาสน์ เป็นศาสตราจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรียนเชิญค่ะ

ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์ : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ผม อิศรา ศานติศาสน์ เป็นสมาชิก สปท. หมายเลข ๑๙๑ ครับ ผมประทับใจกับงานชิ้นนี้ของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจนะครับ ตั้งแต่การจัดการเรื่องการจ้างงานผู้สูงวัย ปรับรูปแบบการทำงานให้สิทธิประโยชน์กับผู้ว่าจ้าง รวมทั้งในเรื่องของเทคโนโลยีต่าง ๆ อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจมากคือการส่งเสริมโซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) ที่ทำงานเกี่ยวกับผู้สูงวัย ----------

ตรงนี้ผมขออนุญาตถามสักนิดหนึ่งนะครับว่าในความรู้สึกของผมในเรื่องโซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) น่าจะรวมถึงการเปิดพื้นที่ให้ผู้สูงวัยถ้าทำงานเป็นอาสาสมัครที่ทำงานเพื่อสังคมด้วยนะครับ ขออนุญาตเติมแบบนี้นะครับ อีกเรื่องที่น่าสนใจมากคือเรื่องของค่าครองชีพ การออม การจัดสวัสดิการ แล้วก็ที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งซึ่งช่วงนี้ผมเองก็ดูแลวิทยานิพนธ์หลายฉบับที่เกี่ยวกับเรื่องของการผลิตสินค้าและบริการเพื่อผู้สูงวัย เช่น รองเท้าสำหรับผู้สูงวัย เสื้อผ้าผู้สูงวัย การท่องเที่ยวผู้สูงวัยครับ เหล่านี้ผมคิดว่าเป็นการเปิดมุมมองที่น่าสนใจมาก ๆ กับปัญหาอย่างนี้ครับ

ผมเองมีอยู่ ๒ ประเด็นครับที่อยากจะขอเรียนปรึกษาท่าน ผมเองก็น่าจะรู้น้อยในเรื่องของด้านภาษีนะครับ ภาษีเงินได้จะรู้จักมาก ประทับใจมากตอนจ่ายภาษีครับทุกต้นปีก็ต้องหาเงินมาจ่ายภาษี มันมีไอเท็ม (Item) อยู่ไอเท็ม (Item) หนึ่ง หรือจริง ๆ ว่ากันไปแล้วก็หลายไอเท็ม (Item) แต่ว่าในวันนี้น่าจะเกี่ยวกับกรณีเดียวคือเรื่องของค่าลดหย่อนการเลี้ยงดูบิดามารดานะครับ ที่เรียกกันว่าค่าลดหย่อนลูกกตัญญูนะครับ ตรงนี้ผมอยากจะเรียนปรึกษาว่า ในมุมมองหนึ่งเราก็ให้กับบิดามารดาคนละ ๓๐,๐๐๐ บาท ถ้ามีทั้งบิดามารดาก็ ๖๐,๐๐๐ บาท ก็เป็นอะไรที่ดูดี ดูเท่าเทียมนะครับ แต่ในมุมมองในเรื่องของความเท่าเทียม ความไม่เท่าเทียมมันไม่สามารถจะมองที่แอบโซลูต (Absolute) คือตัวเลข ๓๐,๐๐๐ บาท ๖๐,๐๐๐ บาท ได้อย่างเดียว ผมอยากจะเรียนปรึกษาครับว่ามีทางไหมที่จะพิจารณาในมุมมองนี้นะครับ ผมสมมุตินะครับว่าท่านกรรมาธิการที่นั่งอยู่ข้างบนนั้นมีรายได้อยู่ในกรอบภาษีที่ต้องเสียภาษีร้อยละ ๓๐ นะครับ ร้อยละ ๓๐ นี้เงิน ๖๐,๐๐๐ บาทของท่าน ท่านจะได้เงินมาเลี้ยงดูพ่อแม่ ๑๘,๐๐๐ บาทถูกไหมครับ แต่ถ้าเกิดมีใครสักคนซึ่งมีรายได้อยู่ในกรอบภาษีแค่ร้อยละ ๑๐ เขาก็ได้เงินลดหย่อนภาษีแค่ ๖,๐๐๐ บาทถูกไหมครับ ดังนั้นเงินที่รัฐบาลไปอุดหนุน ไปช่วยเหลือเขาให้ดูพ่อแม่มันต่างกันระหว่างคนรวยกับคนจน คนรวยจะได้ไปประมาณ ๑๘,๐๐๐ บาท คนจนได้แค่ ๖,๐๐๐ บาท ไม่ต้องคนจนด้วย คนชั้นกลางด้วยนะครับ ผมอยากจะเรียนปรึกษาครับว่าตรงนี้เราจะเอาประเด็นนี้ไปพิจารณาในครั้งนี้เลยได้ไหมครับว่าการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระหว่างปีให้ลดหย่อนเป็นก้อนภาษีไปเลย แทนที่จะเป็นก้อนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท ๖๐,๐๐๐ บาท ก็บอกไปเลยว่าจะให้เลี้ยงดูพ่อแม่คนละ ๑๒,๐๐๐ บาท

ไม่ว่าคุณจะมีเงินรายได้เท่าไรก็ให้เงินลดหย่อนเลี้ยงดูเท่า ๆ กันไปเลย อันนี้ประเด็นแรกที่ผมขอเสนอแนะนะครับ

อีกประเด็นหนึ่งคือเรื่องของนโยบายประชากร นโยบายประชากรแม้ผมเองอยู่ในกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมผมก็พูดเรื่องนี้ตลอดนะครับว่าประเทศไทยได้ใช้นโยบายประชากรที่ถูกต้องมาหลายสิบปีตั้งแต่ผมเด็ก ๆ จนปัจจุบัน แต่ว่าวันนี้มันถึงเวลาต้องเปลี่ยนแล้วนะครับ วันนี้อัตราการเพิ่มของประชากรไทยอยู่ปีละประมาณ ๐.๕ เปอร์เซ็นต์ไม่เกินนั้นนะครับ จำนวนบุตรต่อครัวเรือนอยู่ประมาณ ๑ กว่า ๆ จริง ๆ แล้วจำนวนบุตรต่อครัวเรือนมันควรจะอยู่ประมาณ ๒ คนนะครับ ครอบครัวไหนที่แต่งงานก็ควรจะมีบุตรประมาณ ๒.๒๕ คน ๒.๓ คนต่อครัวเรือน อีก ๐.๒๕ คนไปชดเชยคนที่ไม่มีบุตรนะครับ คนที่ไม่แต่งงาน คนที่ตายก่อนวัยอันควร เพื่อจะได้รักษาจำนวนประชากรที่คงที่นะครับ แต่วันนี้เราปล่อยตรงนี้เอาไว้ ผมอยากฝากกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจนะครับ อาจจะช่วยกันดูร่วมกับกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมว่าเราควรจะมีนโยบายประชากรที่รักษาโครงสร้างประชากรที่สมดุลนะครับ เพื่อว่าวันหน้าเราจะไม่มีสัดส่วนประชากรผู้สูงวัยมากขึ้นเรื่อย ๆ แล้วเราไม่ต้องมานั่งคุยกันว่าเราขยายอายุเกษียณนะครับ เพราะว่าขยายอายุเกษียณ ถ้าตราบใดที่โครงสร้างประชากรยังมีลักษณะที่เริ่มที่จะฐานเล็กลงไปเรื่อย ๆ ไปป่องข้างบนมากขึ้นเรื่อย ๆ สุดท้ายเราก็ไม่สามารถจะหยุดรั้งเรื่องนี้ได้ เราคงไม่สามารถเพิ่มอายุเกษียณจาก ๖๐ ปี เป็น ๖๕ ปี ๗๕ ปี ๘๐ ปีได้นะครับ ก็อยากจะฝากกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจครับว่า ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่น่าสนใจประเด็นหนึ่ง และผมอยากจะฝากท่านประธานครับว่าเป็นไปได้ไหมครับที่ทางวิป (Whip) หรือทางสภาจะให้มีการคุยกันระหว่างกรรมาธิการหลายกรรมาธิการซึ่งทำงานในเรื่องเดียวกัน เช่นในเรื่องผู้สูงวัยนี้นะครับ ขอบคุณมากครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอบพระคุณนะคะ ต่อจากท่าน พลตำรวจโท อำนวย มีผู้เสนอชื่อขออภิปรายอีก ๓ ท่านนะคะ เรียนเชิญท่าน พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน อดีตผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ ค่ะ

พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน : กราบขอบพระคุณครับ กระผม พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน สมาชิก สปท. ลำดับ ๑๙๗ กระผมได้อ่านแผนการปฏิรูปประเทศเรื่องนี้หลายเที่ยว ชื่อเรื่องเศรษฐกิจผู้สูงวัย แต่พอผมอ่านในเอกสารผมก็เริ่มงงว่ามันจะเป็นเศรษฐกิจของผู้สูงวัยหรือเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัย ชื่อกับเนื้อหามันจะตรงกันไหม เห็นด้วยนั้นผมเห็นด้วยมาจากบ้านแล้วละครับ แต่ผมอยากที่จะมาขัดเกลาหรือเพิ่มเติมหรือมีข้อเสนอแนะ เพราะชื่อจำเป็นครับ สำคัญครับ อยู่ ๆ ผมเอง อำนวย นิ่มมะโน จะไปเปลี่ยนชื่อเป็น ณเดช มันคงไปไม่รอดครับ ก็คงต้องใช้อำนวยต่อไป ในเนื้อนี่ผมดูแล้วมันกลายเป็นเรื่องของการไปส่งเสริมอุตสาหกรรมที่จะต้องผลิตผลิตภัณฑ์สำหรับผู้สูงวัย เป็นเรื่องของการส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงวัย สำหรับการให้บริการกับผู้สูงวัยจริง ๆ แล้วในเรื่องเศรษฐกิจของผู้สูงวัยเราจะต้องคำนึงถึงว่าให้ผู้สูงวัยอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า ได้มีงานทำ ได้ทำงาน ทำงานได้ มีรายได้ เพราะอะไรครับ เพราะในอนาคตอันใกล้นี้ครับ แรงงานหนุ่มสาวเราจะลดลง แล้วมันก็จะเป็นปฏิปักษ์กันกับการที่จะใช้แรงงานหนุ่มสาว จำเป็นจะต้องพึ่งพิงแรงงานผู้สูงวัย เมื่อสักครู่กรรมาธิการก็พยายามอธิบายให้ฟัง ยกตัวอย่าง ยกตัวเลขมาให้เห็น ขณะนี้เรามีผู้สูงวัยอยู่ประมาณ ๑๐ กว่าล้านคน ตกงานอยู่ ๖๔ เปอร์เซ็นต์ ๖,๐๐๐,๐๐๐ คน ๗,๐๐๐,๐๐๐ คน ในประมาณ ๒๐ ปีข้างหน้าเราจะมีผู้สูงวัยประมาณ ๒๐ ล้านคน ในขณะที่คนหนุ่มสาวจะน้อยลง แต่ด้วยด้านการสาธารณสุข ด้านการแพทย์เราเจริญขึ้น ครอบครัวยุคปัจจุบันไม่นิยมมีบุตรหรือมีบุตรน้อยก็ตาม ดังนั้นข้อแรกที่ผมจะฝากกับคณะกรรมาธิการก็คือเป้าต้องชัดเจนครับ ถ้าหากว่าแผนการปฏิรูปยิงไม่โดนเป้า ไม่เข้าเป้า หรือเข้าเป้าแต่ไม่เข้าวงกลม แผนนี้ก็จะเสียหาย

เรื่องแรกที่ผมจะนำเรียนครับ เรื่องเศรษฐกิจผู้สูงวัยตามแผนการปฏิรูปนี้คงหนีไม่พ้นครับ ต้องให้น้ำหนัก ต้องทิ้งน้ำหนัก เมื่อจะเอาเขามาทำงาน เอาเขามาใช้แรงงานแทนคนหนุ่มสาวท่านต้องเน้นเรื่องสุขภาพ หนีไม่พ้นครับ ผู้สูงวัยคือคนที่อยู่มานาน

ทำงานมานาน ใช้งานมานาน สึกหรอแล้วครับ ต้องเปลี่ยนอะไหล่ ต้องซ่อม ต้องทำสี ต้องถ่ายน้ำมันเครื่อง ก็แปลว่าสุขภาพเป็นเรื่องที่สำคัญอันดับหนึ่งครับ ถ้าเขาไม่มีศักยภาพที่จะทำงานได้ เขาต้องเป็นผู้สูงวัยประเภทติดเตียง เป็นภาระ เป็นภาระทั้งรัฐและครอบครัว ผมมีตัวอย่างครับ เพื่อนบ้านผมเองครับ เป็นผู้สูงวัยกว่าผมเล็กน้อย ผมเองเป็นผู้สูงวัยนะครับ แม้ว่าหน้าตาจะอย่างนี้ไม่น่าเชื่อ ผมถามเพื่อนบ้านว่าหลง ๆ ลืม ๆ แล้วทำไมไม่ซื้ออาหารเสริม ซื้อฟิชออยล์ (Fish oil) มาทานเสียบ้างล่ะ เขาบอกว่าเขามีครบ มีเยอะเลยที่บ้าน ทำไมไม่ได้ผลหรืออย่างไร เขาบอกว่าลืมกิน เพราะว่าเขาขี้ลืม ----------

ผมบอกว่าถ้าอย่างนั้นเอาอย่างนี้ไหมล่ะ เอาเบอร์โทรศัพท์มาแล้วเดี๋ยวผมโทรเตือนเวลาจะกิน จำเบอร์โทรศัพท์ไม่ได้ จบครับ ผู้สูงวัยคนนี้คงเอามาใช้แรงงานไม่ได้อีกแล้ว เพราะฉะนั้นเรื่องสุขภาพเป็นเรื่องอันดับ ๑ ถ้าไม่ส่งเสริมนะครับ อย่าหวังเลยว่าผู้สูงวัยคนนั้นจะเป็นผู้สูงวัยประเภทติดสังคม ติดบ้านนั้นก็หนักไปแล้วครับ ต่อไปก็ต้องติดเบาะ ติดที่นอน แล้วสุดท้ายคือติดเชิงตะกอนครับ ที่ผมเน้นเรื่องสุขภาพเพราะว่าถ้าสุขภาพดี สำหรับผู้สูงวัยแล้วต่อไปเราก็จะสร้างงานให้เขา ในเรื่องของผู้สูงวัย เพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ผมไม่ออกสักชุดหนึ่งเลยหรือครับ ผมขออนุญาตไปแล้วมีตั้ง ๖ แผ่นนะครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน : ไปเรื่องสุขภาพเลยครับ ในเรื่องของสุขภาพของผู้สูงวัยครับ ในแผนจะต้องชัดเจนครับว่าต้องนำนโยบายประชารัฐ ไม่ใช่ประชานิยมครับ ประชานิยมนั่นทำให้รัฐเสียหาย ประชารัฐก็คือทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้องมีส่วนร่วม จะต้องมีส่วนร่วมกันกับสังคมผู้สูงวัยครับ ส่วนร่วมเป็นอย่างไรครับ ด้านแรกด้านสุขภาพของผู้สูงวัยรัฐจะต้องเป็นผู้นำ เอกชนต้องเป็นผู้ตาม เป็นอย่างไรครับ รัฐจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องของสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยเฉพาะผู้สูงวัยอย่างจริงจัง เพราะอะไหล่เขาเสื่อมแล้วเสียแล้วต้องเปลี่ยนอะไหล่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงพยาบาลภาครัฐครับ ผมขออนุญาตให้ดูตัวอย่างครับ ไม่ใช่เอาเรื่องส่วนตัวมาอภิปราย ปัจจุบันโรงพยาบาลดัง ๆ โรงพยาบาลของรัฐออกนอกระบบเยอะ พูดกันตรง ๆ ว่าต้องหาเลี้ยงตัวเอง คุณแม่ผมเป็นแค่โรคแผลกดทับที่แผ่นหลังตรงก้นกบครับ รักษาอยู่โรงพยาบาลต่างจังหวัดก็เป็นโรงพยาบาลระดับศูนย์นะครับเกือบปีไม่ดีขึ้น ผมเอาเข้ากรุงเทพฯ มาอยู่โรงพยาบาลดังโรงพยาบาลหนึ่งในกรุงเทพฯ ครับ อยู่มาก็หลายเดือน จ่ายตรงผมเบิกได้ครับเพราะเป็นคุณแม่ผม ต้องเสียเดือนหนึ่งแสนกว่าบาทครับ เขาบอกว่าแผลกดทับเป็นศัลยกรรมตกแต่งไม่ใช่ป่วย ไม่ใช่ป่วยครับ ประหลาดไหมครับ เบิกไม่ได้เกือบทั้งหมดครับ แม้กระทั่งผ้าก๊อซ (Guaze) ปิดแผล เดือนละแสนกว่าบาท อยู่มา ๗ เดือน ๙๐๐,๐๐๐ บาทแล้วกระมังครับ ฉะนั้นรัฐจะต้องไม่ให้เกิดโอกาส เกิดข้ออ้าง ต้องดูแลเรื่องสุขภาพ ต้องรับผิดชอบ รัฐต้องเป็นผู้นำเรื่องสุขภาพ

ต่อไปในเรื่องของการสร้างงานครับ เมื่อสักครู่ตัวเลขเราพูดไปแล้วนะครับว่าวันนี้เรามี ๑๐ กว่าล้านคน ว่างงานอยู่ประมาณ ๗,๐๐๐,๐๐๐ คน ในไม่กี่ปีข้างหน้า

จะว่างงานประมาณ ๑๐ ล้านคน ถ้าเราไม่เตรียมความพร้อมนำผู้สูงวัยที่มีสุขภาพดี ตามข้อที่ ๑ นะครับ เราแก้ปัญหาเรื่องสุขภาพได้แล้วเราต้องจัดเขามาเข้าระบบงานครับ ต้องจัดประเภทงานให้เหมาะสม ลักษณะงานต้องเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ ช่วงเวลาการทำงาน สถานที่ทำงานทำจากบ้านไปส่งเป็นชิ้นหรือจะมาทำที่ทำงานก็แล้วแต่ เครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงาน ค่าตอบแทนต้องชัดเจนครับ เศรษฐกิจผู้สูงวัยต้องอย่างนี้ครับ ไม่ใช่ไปทำบ้านเพื่อผู้สูงวัย ไปทำลิฟต์ เพื่อผู้สูงวัย อันนั้นอุตสาหกรรมเพื่อผู้สูงวัยมันคนละเรื่อง ชื่อกับเนื้อต้องไปด้วยกัน ให้ผู้สูงวัยที่มีประสบการณ์ด้านคอมพิวเตอร์นั่งใช้นิ้วครับ ไม่ใช่ให้ถือกระบองไปเป็น รปภ. นี่ตัวอย่าง แล้วตัวอย่างพรรค์อย่างนี้เราเห็นมาเยอะครับ อย่างเช่นในกลุ่มสหภาพยุโรปอียู (EU) เขาชัดเลยครับ เขาบอกว่าแรงงาน ๕ คนต้องมีผู้สูงวัย ๒ คนกับอาชีพประเภทนี้ สำหรับอาชีพประเภทนี้แรงงาน ๕ คนมีผู้สูงวัยได้เพียงคนเดียว เราทำไม่ได้หรือครับ ขอเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) เรื่องแรงงาน ๕ คน ----------

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ วีรพร ๑๗/๑

ตัวอย่างครับ เราเขียนไว้เลยครับว่าถ้าเป็นอาชีพประเภทนี้ แรงงาน ๕ คนให้มีแรงงานผู้สูงวัยที่ไม่เกิน ๖๕ ปี ๑ คน ไม่เกิน ๗๐ ปี ๑ คน มันก็จะเฉลี่ยไปตามสัดส่วนของแรงงานในเอกสารการศึกษาตรงนี้ไม่มีครับ ขออีกนิดเดียวครับ ปัญหานี้ปัญหาใหญ่เลยครับ เมื่อปี ๒๕๕๔ น้ำท่วมหนัก ผมเองต้องออกไปช่วยน้ำท่วมในเขตปริมณฑลครับ ผมจะไม่บอกว่าเป็นที่ไหน เดี๋ยวจะทราบว่าเป็นจังหวัดปทุมธานี บ้านหลังหนึ่งครับ มีคนแก่นั่งอยู่ชานชาลาบ้าน นัยน์ตารอความช่วยเหลืออยู่กับสุนัขตัวหนึ่ง ผมกับลูกน้องต้องไปแบกลงมาจากบ้าน แล้วถามว่าลูกหลานไปไหน คำตอบคือลูกหลานไปเช่าคอนโดมิเนียมอยู่ในกรุงเทพฯ ทิ้งแม่เฝ้าบ้านกับสุนัขตัวหนึ่ง ผมกำลังพูดถึงผู้สูงวัยที่ถูกทอดทิ้ง สังคมไทยมีจุดแข็งอยู่จุดหนึ่งก็คือความผูกพันระหว่างสถาบันครอบครัว พ่อ แม่ ลูก ผมขออนุญาตนำไว้เป็นสิริมงคลครับ พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงปกครองประเทศแบบพ่อปกครองลูก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบันจะปกครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์ของมหาชนชาวสยามก็คือเพื่อลูกทุกคน หน้าที่พลเมืองดี เด็กดี ๑๐ ประการ เด็กเอ๋ยเด็กดีต้องมีหน้าที่ ๑๐ อย่างด้วยกัน ๑. นับถือศาสนา ในข้อ ๕ จะยึดมั่นกตัญญูมันหายไปไหนหมดครับ เมื่อสักครู่ท่านคุรุจิต นาครทรรพ ขออนุญาตที่เอ่ยนาม ท่านบอกว่าท่านไม่อยากเห็นเลยครับ บ้านพักตากอากาศนิคมบางปูแล้วแย่งกันไปอยู่ ไปทิ้งคนแก่ไว้ นั่นสังคมยุโรป สังคมตะวันตก เราไม่ต้องการครับ ใครมีหน้าที่ตรงนี้ล่ะครับ ในแผนการปฏิรูปนี้จะต้องยึดโยงกันกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นำจุดแข็งของสังคมไทยของครอบครัวไทยกลับมาใหม่สิครับ สร้างความรู้สึกจะยึดมั่นกตัญญู ถ้าครอบครัวดูกันดี พ่อแม่ดีมีสุขภาพดี มีฟิชออยล์ (Fish oil) อยู่แล้ว มีอาหารเสริมอยู่แล้วแต่ลืมกิน ลูกคอยเตือนให้กิน ก็จะจำได้ไม่เป็นอัลไซเมอร์ (Alzheimer) สามารถไปทำงานได้ ต่อไปในเรื่องของการสร้างงานประชารัฐครับ รัฐกับเอกชนร่วมกันรับผิดชอบในแผนเท่านั้นแหละครับเศรษฐกิจของผู้สูงวัยก็จะดีขึ้น เวลาประกวดนางงามเกือบทุกเวทีครับ เวลาเขาถามว่ามีข้อคิดอย่างไร นางงามก็จะตอบว่าสวยอย่างมีคุณค่า แผนการปฏิรูปนี้ผมขอให้ทำให้แก่อย่างมีคุณค่าครับ ให้เป็นมะพร้าวห้าวยิ่งแก่ยิ่งมัน ไม่ใช่กลายเป็นติดบ้านแล้วต่อมาติดเตียง แล้วต่อไปติดเชิงตะกอน จริงอยู่ครับวาระสุดท้ายของผู้สูงวัยคงไปต่อไม่ได้เมื่อเครื่องมันรวนหมดทุกระบบแล้ว แต่ก่อนที่จะไปถึง ณ จุดนั้นสังคมจะต้องดูแลผู้สูงวัยให้เป็นคนแก่อย่างมีคุณค่า

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ วีรพร ๑๗/๒

สุดท้ายครับกระผมขอกราบขอบพระคุณ ขอให้กำลังใจ และจะขอบพระคุณมากยิ่งขึ้นถ้าหากว่าคณะกรรมาธิการจะได้นำสิ่งที่กระผมเสนอ สิ่งที่กระผมเพิ่มเติมเสริมแต่งเข้าไปในแผนการปฏิรูปเพื่อให้ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอบพระคุณด้วยความจริงใจครับ

- ๑๘/๑

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ ต่อไปนะคะ เรียนเชิญท่านต่อพงศ์ เสลานนท์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เชิญค่ะ

นายต่อพงศ์ เสลานนท์ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ ท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และท่านกรรมาธิการนะครับ กระผม นายต่อพงศ์ เสลานนท์ สปท. ลำดับที่ ๕๙ ผมขออนุญาตที่จะใช้เวลาตรงนี้ในการที่จะได้เชื่อมโยงในเรื่องของทางคณะกรรมาธิการที่ได้นำเสนอเรื่องเศรษฐกิจผู้สูงวัยกับเรื่องของคนพิการนะครับ แล้วก็จะขอได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แต่ทั้งหลายทั้งปวงก็ให้การสนับสนุนกับข้อเสนอนี้นะครับ ผมเรียนครับว่าในบรรดากลุ่มคนผู้สูงอายุนี่นะครับที่คณะกรรมาธิการได้ยกตัวอย่างแบ่งไว้ว่าเป็นกลุ่มที่ติดสังคม ติดบ้านและติดเตียง ต้องยอมรับความเป็นจริงนะครับว่าในกลุ่มที่เป็นผู้สูงอายุที่กลุ่มติดบ้านหรือติดเตียงนี่นะครับมีจำนวนมากที่เป็นคนพิการ ต้องเรียนนะครับว่าเมื่อ ๒ สัปดาห์ที่แล้วครับท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ได้พูดในรายการวันศุกร์นะครับว่ามีคนพิการอยู่ประมาณ ๑.๗ ล้านคน ในบรรดา ๑.๗ ล้านคนนี้อยู่ในวัยแรงงานประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ คน มีงานทำ ๒๐๐,๐๐๐ คน ยังไม่มีงานทำอีกประมาณเกือบ ๆ ๔๐๐,๐๐๐ คน ๕๐๐,๐๐๐ คน และคำถามว่าอีกล้านคนเขาไปไหน ผมเรียนให้ทราบครับว่าอีกล้านคนก็คือผู้สูงอายุครับ อีกล้านคนก็คือคนพิการที่เป็นผู้สูงอายุที่ไม่ได้พิการตั้งแต่เกิดนะครับ แต่พิการเพราะว่าอยู่ในช่วงอายุที่สูงขึ้น แล้วก็ร่างกายก็เสื่อมสภาพไปนะครับ แล้วก็กลายเป็นผู้สูงอายุที่ติดบ้าน ติดเตียงนะครับ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้จริง ๆ ก็จะมีกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวเนื่องกันอยู่ในเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งกลุ่มผู้สูงอายุที่ติดเตียงนี้อาจจะไม่ได้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจผู้สูงอายุมากนัก แต่ว่าก็เกี่ยวข้องกับในเรื่องสังคมค่อนข้างมากนะครับ เพราะว่าทุกคนที่อยู่ในสภาวะนั้นก็มีภาระค่าใช้จ่ายส่วนตัว แล้วก็สิ่งที่ภาครัฐต้องดูแลค่อนข้างสูง ดังนั้นแล้วถ้าเราสามารถทำให้คนพิการเองนี่นะครับ หรือคนที่จะเดินเข้ามาสู่ความพิการด้วยการสูงอายุนี้นะครับลดน้อยลง หรือเป็นผู้สูงอายุที่ติดเตียงนี่นะครับ โอกาสที่เขาเหล่านั้นจะมีคุณภาพชีวิตที่ดียาวนานขึ้น หรือว่าโอกาสที่ประเทศหรือภาครัฐต้องดูแลในส่วนของงบประมาณมากขึ้นก็เป็นสิ่งที่น่าดำเนินการนะครับ น่าสนับสนุน ผมเรียนอย่างนี้นะครับว่า

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ ดรุณี ๑๘/๒

สิ่งที่คิดว่าเป็นหัวใจของคนทุกคนนี่นะครับ ก็คือการที่แต่ละคนในวิถีการใช้ชีวิตสามารถที่จะมีความหวังแล้วก็รู้ว่าวันข้างหน้าจะทำอะไร อนาคตจะเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นแล้วการสร้างความหวัง แล้วก็ทำให้ความหวังต่าง ๆ เป็นจริงเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงชีวิตที่แท้จริงของมนุษย์ครับ ขออนุญาตเอ่ยนาม ที่ท่านอำนวยอภิปรายเมื่อสักครู่นี้นะครับหรือที่ผมบอกว่าผู้สูงอายุที่กลายเป็นคนพิการแล้วก็กลายเป็นผู้ป่วยติดเตียงส่วนใหญ่มาจากเขาหมดหวังครับ ----------

เขาอยู่ในสังคม อยู่กับญาติพี่น้อง ลูกหลาน ภายใต้สภาพจิตและความคิดว่าเขาเป็นภาระ เขาเป็นส่วนเกิน เขาเป็นส่วนที่ไม่สร้างให้เกิดประโยชน์อะไร ฉะนั้นผมเห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่ถ้าทำให้ผู้สูงอายุสามารถที่จะสร้างผลผลิตและมีรายได้ให้ยาวนานที่สุด ผมแบ่งเป็น ๒ ประเด็นอย่างนี้นะครับที่อยากจะฝากท่านกรรมาธิการไว้ว่า ปัญหาเฉพาะหน้าก็คือกลุ่มผู้สูงอายุที่สูงอายุแล้ว แล้วจะทำอย่างไรกับเขา ซึ่งอันนี้ก็คงจะเป็นปัญหาโจทย์ใหญ่ที่หลายภาคส่วนต้องเข้ามาช่วยกัน กับอีกส่วนหนึ่งผมเรียนครับว่า ถ้าคนที่อายุ ๕๐ ปี หรือตั้งแต่ ๔๐ ปีก็แล้วแต่ วันนี้เขารู้เลยว่าวันข้างหน้าถ้าเขาสูงอายุเขาจะมีความหวังอย่างไร หรือเดินไปไหนได้ต่อ น่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้ช่วงการเปลี่ยนผ่านของแต่ละช่วงอายุเป็นไปด้วยความราบรื่น เพราะฉะนั้นในตัวรายงานฉบับนี้ผมอยากจะเสนอเพิ่มเติมว่าควรจะมีการพูดคุยหรือว่าการกำหนดในส่วนของภาคแรงงานว่าจะเตรียมการอย่างไรที่จะทำให้คนคนนั้นเขาสามารถที่จะรู้ตัวเองว่าอนาคตหลังจากเกษียณอายุแล้ว เขาจะเดินไปทางไหนต่อ ซึ่งผมคิดว่าสิ่งที่เป็นผลกระทบทางเศรษฐกิจสำคัญก็คงจะเป็นการคงกำลังซื้อของประเทศไว้ ถ้าเกิดประเทศมีผู้สูงอายุเยอะ และส่วนใหญ่เป็นคนที่ไม่มีรายได้ กำลังซื้อของประเทศตกต่ำลงก็คงจะเป็นผลกระทบมหาศาลทางเศรษฐกิจ แล้วก็ในเรื่องเกี่ยวกับกำลังการผลิต ทีนี้มาดูในส่วนของภาคปฏิบัติผมมี ๒-๓ ประเด็นครับ

ประเด็นที่ ๑ ก็คือว่าต้องเรียนว่ากระทรวงหรือว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้น่าจะมีหลายภาคส่วน แต่ผมคิดว่าที่สำคัญก็คือกระทรวงที่ดูแลกลุ่มคนทั้งผู้สูงอายุและคนพิการ ท่านประธานลองชวนท่านกรรมาธิการมาดูกรมกิจการผู้สูงอายุสิครับที่รับผิดชอบกลุ่มเป้าหมายตามข้อเสนอนี้โดยตรง ก็จะพบความเป็นจริงทั้งบุคลากร ทั้งงบประมาณ ทั้งทรัพยากรต่าง ๆ ขาดแคลน เพราะฉะนั้นแล้วจะทำอย่างไรให้บทบาทการเปลี่ยนผ่านหรือการฝึกอาชีพ หรือว่าการทำให้ผู้สูงอายุนั้นมีทักษะเหมาะสมกับอาชีพที่เขาจะทำมันเป็นได้โดยความรวดเร็ว อาจจะพึ่งพิงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไหม หรือว่าอาจจะพึ่งพิงสถานศึกษา สปช. เก่า ระดับประถมศึกษาที่บอกจะยุบ จะหลอมรวมจะทำอย่างไรให้หน่วยต่าง ๆ เหล่านั้นเป็นที่ที่จะสร้างคนที่ผู้สูงอายุให้กลับมามีอาชีพมีงานทำ

ประเด็นที่ ๒ ของผมก็คือผมคิดว่าประเด็นที่กรรมาธิการได้นำเสนอนี้ในเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องที่คิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งก็คือเรื่องเกี่ยวกับการพูดถึงผลิตภัณฑ์ พูดถึงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เอื้อให้ผู้สูงอายุสามารถที่จะใช้งานได้ ไม่ว่าจะเป็น

ข้าวของ เสื้อผ้า ระบบคมนาคมขนส่ง ทำอย่างไรให้เขาช่วยเหลือตัวเองได้มากที่สุด เพราะว่าเมื่อก้าวสู่การเป็นผู้สูงอายุท่านก็จะมีความพิการ ไม่ใช่คนพิการครับ มีความพิการแฝงอยู่แล้วผมเรียนนะครับว่าถ้ามองในเชิงสภาพปัญหาประเทศไทยในกลุ่มอาเซียน (ASEAN) เราเจอสภาพปัญหาสังคมผู้สูงวัยก่อน แต่ถ้าเกิดมองว่าเป็นโอกาส ยังมีประชากรในอาเซียน (ASEAN) อีกหลายร้อยล้านคนที่จะสูงวัยตามมาครับ เพราะฉะนั้นถ้าวันนี้เราสามารถปรับตัวโครงสร้างอุตสาหกรรม ปรับวิธีคิด นำเอาเรื่องยูนิเวอร์ซัลดีไซน์ (Universal Design) หรือเรื่องการออกแบบที่เป็นสากล นำเรื่องการเข้าถึงเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มาผนวกกับแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ทั้งหลาย ผมก็เชื่อว่านอกจากผู้สูงอายุไทยจะได้ใช้ของดีและมีคุณภาพ ผู้สูงอายุในอาเซียน (ASEAN) ก็จะได้ใช้ของดีและมีคุณภาพที่ผลิตจากเมืองไทยเช่นเดียวกัน

- ๒๐/๑

ท้ายสุดครับ ผมเห็นด้วยและสนับสนุนกับการที่จะทำให้โซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) หรือว่าองค์กรที่เรียกว่า ๓ พี (3P) หรือประชารัฐก็แล้วแต่เป็นกลไกในการที่จะขับเคลื่อนหรือสร้างรายได้ที่แท้จริงให้กับตัวผู้สูงอายุ ผมคาดหวังครับว่าตัวชุดข้อเสนอนี้จะได้มีการกระจายโอกาสกระจายหน่วยที่ว่านี้ไปให้ครอบคลุมผู้สูงอายุให้ได้มากที่สุดในสังคมไทยซึ่งมีอยู่จำนวนมากมาย ท้ายสุดนี้ก็ขอให้กำลังใจแล้วก็ขอให้ข้อเสนอนี้ได้ผ่านความเห็นชอบแล้วก็ได้นำไปสู่ทางปฏิบัติอย่างรวดเร็วครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ ต่อไปเรียนเชิญท่านนายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตประธานกรรมาธิการการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส เรียนเชิญค่ะ

นายอำพล จินดาวัฒนะ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพครับ มีเพื่อน ๒ คนอายุ ๙๐ กว่าปี เรียนด้วยกันมาตั้งแต่ชั้นอนุบาลครับ แล้วก็คบหาสมาคมกันมาตลอด ครอบครัวก็เติบใหญ่ลูกหลานก็แยกย้ายกันไปอยู่หมด สามีก็เสียชีวิตจากไปก็มาอยู่ด้วยกันเป็นเพื่อนกันจนอายุ ๙๐ กว่าครับ เช้าวันหนึ่งตื่นขึ้นมาเพื่อนคนแรกก็ถามบอก ขอโทษนะเธอ เธอชื่ออะไร เพื่อนคนที่สองก็บอกว่า ไม่ต้องขอโทษหรอกเดี๋ยวพรุ่งนี้ฉันจะตอบ เพราะว่าฉันก็จำชื่อฉันไม่ได้เหมือนกัน ก็เป็นเรื่องของผู้สูงวัยนะครับท่านประธานที่เคารพครับ ผม อำพล จินดาวัฒนะ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศยังพอจำชื่อได้ครับ ๖๔ ปีเศษนะครับ ซึ่งเพิ่งผ่านการบริหารองค์กรมาเมื่อไม่กี่เดือนนี้ ก็แสดงว่าคนไทยนั้นอายุ ๖๐ ปีก็ยังสามารถทำงานได้ แต่จะอยู่ถึง ๙๐ ปีเหมือนกับเพื่อน ๒ คนนั้นที่จำชื่อกันไม่ได้หรือเปล่าก็อีกเรื่องหนึ่งนะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมคิดว่าข้อเสนอของคณะกรรมาธิการที่เสนอต่อสภาในวันนี้เป็นเรื่องที่ดีมากนะครับ เป็นเรื่องที่มีคนเขาบอกว่าจากการวิจัยในหลาย ๆ ประเทศที่ผ่านมาแล้วเรื่องเกี่ยวกับผู้สูงวัยมักจะพูดคุยกันก่อนเวลาลงมือทำและมักจะช้าไปประมาณ ๑๐ ปีถึง ๒๐ ปีเสมอ ของบ้านเราพูดกันเรื่องสังคมสูงวัยเยอะมาก แล้วก็มีการพัฒนาข้อเสนอต่าง ๆ แต่การที่ปฏิบัติสู่การปฏิบัตินั้นยังไม่เร็วแล้วก็ยังต้องใช้เวลาอีกมากทีเดียวซึ่งก็เป็นเรื่องที่ดีที่ท่านได้นำเสนอเรื่องนี้ ในฐานะที่ผมเองได้เคยเป็นประธานกรรมาธิการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสของ สปช. ในตอนนั้นเราได้เสนอเรื่องของข้อเสนอการขับเคลื่อนการปฏิรูป

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ ศิริพร ๒๐/๒

สังคมสูงวัย ผมอยากจะย้ำคำว่า สังคมสูงวัย ซึ่งเป็นภาพใหญ่กว่าเรื่องผู้สูงวัยครับ สังคมสูงวัย เราพูดว่าเป็นการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัย หมายความว่าต้องจับที่ระบบไม่ใช่จับเรื่องตัวย่อย ๆ ที่ไปมุ่งแต่แค่ผู้สูงวัย คณะชุดนั้นเรามีดอกเตอร์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง เป็นประธาน แล้วก็มีการขับเคลื่อนข้อเสนอไว้ ๒ รอบส่งไปสู่รัฐบาลครับ วันนี้เรามีคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมก็มีคณะอนุกรรมาธิการที่ดูแลเรื่องนี้ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจท่านได้กรุณาจับเรื่องประเด็นเศรษฐกิจมา วันนี้ท่านใช้คำว่าเศรษฐกิจผู้สูงวัย ถ้าผมฟังดูก็คือเล็กลงไปเยอะไม่ใช่เรื่องเศรษฐกิจรองรับสังคมสูงวัย ท่านมาโฟกัสที่ผู้สูงวัยซึ่งก็ไม่ว่ากันนะครับ เป็นเรื่องที่ท่านได้พยายามเจาะลึก ถ้าพูดถึงสังคมสูงวัย ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ มันจะสับสน ๒ เรื่องนี้เสมอ ในระหว่างผู้สูงอายุหรือผู้สูงวัยกับสังคมสูงวัยหรือสังคมสูงอายุ วันนี้ประเทศไทยเราเข้าสู่สังคมสูงวัยนะครับ ไม่ใช่แค่มีผู้สูงอายุ ๖๐ ปีเกินจำนวนที่เขาบอกว่าเข้าสู่สังคมสูงวัย ไม่ใช่เพียงแค่สูงวัยสมบูรณ์ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า และไม่ใช่เพียงแค่สูงวัยสุดยอดในอีกประมาณ ๒๐ ปีข้างหน้า ระบบและโครงสร้างทั้งสังคมเราเป็นสังคมสูงวัยครับ ----------

- ๒๑/๑

ข้อที่ ๑ แน่นอน คนที่มีอายุเกิน ๖๐ ปี มากเข้าเกณฑ์ครับ ท่านได้ชี้แจงในรายงานแล้วก็ท่านกรรมาธิการได้กล่าวถึงแล้ว ผมอยากจะย้ำจุดนี้เพื่อจะสร้างความเข้าใจไปทั้งสังคมด้วยนะครับ ผมคิดว่าท่านกรรมาธิการท่านเข้าใจเรื่องนี้ แต่ท่านเจาะเฉพาะเรื่องก็เป็นเรื่องที่สามารถเดินหน้าต่อไป เป็นจิ๊กซอว์ (Jigsaw) อันหนึ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนภาพใหญ่ให้เห็น สังคมสูงวัยเพิ่มขึ้นแน่นอน สังคมสูงวัยนั้นวิธีคิดของสังคมก็ชราครับ ความรู้เทคโนโลยีชรา ระบบและโครงสร้างการจัดการสังคมทุกภาคส่วนชราไปด้วย นี่คือเรื่องใหญ่กว่าเรื่องผู้สูงอายุครับ สังคมเราคิดอ่านอาจจะไม่ทันโลก ไม่ทันสังคมไปข้างหน้า วันนี้คนรุ่นใหม่เขาไม่ได้คิดเหมือนคนรุ่นเก่า แต่เครื่องไม้เครื่องมือการบริหารแผ่นดิน การบริหารประเทศทุกภาคส่วนเราเป็นเครื่องไม้เครื่องมือและเทคโนโลยีเดิม วิธีคิดเดิม เพราะฉะนั้นถ้าเราจะรับมือกับสังคมสูงวัยดูเหมือนจะต้องคิดอ่านมากกว่าเรื่องการจัดการ เรื่องเกี่ยวกับผู้สูงวัยและเศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งครับ

ประเด็นที่ ๒ ที่อยากจะกราบเรียนก็คือว่า เราจับประเด็นสังคมสูงวัยที่อายุ ๖๐ ปี คือผู้สูงอายุ ๖๐ ปี เมื่อสักครู่ผมขึ้นต้นว่า ในสภาแห่งนี้มีหลายท่านพูดถึง ก็มีคนอายุเกิน ๖๐ ปีเป็นส่วนใหญ่ เมื่อเช้าผมมาแท็กซี่ แท็กซี่ก็อายุเกิน ๖๐ ปีนะครับ ยาม คนเก็บตั๋วต่าง ๆ ตามศูนย์การค้าก็เกิน ๖๐ ปีทั้งสิ้น แท็กซี่บอกผมว่าตอนนี้ไม่มีคนรุ่นใหม่เข้ามาขับแท็กซี่เลย บ้านเขาไม่มาแล้วที่จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อก่อนบอกมาขับแท็กซี่เยอะ วันนี้มีแต่คนรุ่นเก่าครับ เราไปเห็นในประเทศญี่ปุ่นชัดเจนนะครับ แท็กซี่นั้นคนสูงวัยทั้งสิ้นนะครับ สังคมเราเขาเปลี่ยนผ่านไปแล้ว ประเด็นตรงนี้ผมอยากจะกราบเรียนว่าเมื่อเราจับที่ ๖๐ ปี เราก็จะเผชิญแบบนี้ครับ แต่ถ้าเราขยับอายุเป็น ๖๕ ปี เพราะวันนี้คนแข็งแรงครับ การแพทย์การสาธารณสุข การศึกษา ผู้คนรู้เรื่องราวต่าง ๆ มากขึ้น อายุยืนขึ้นชัดเจนครับ แต่เรายังวางไว้ที่เดิม เรายังไม่ขยับอะไร พอไปพูดถึง ๖๕ ปี ก็มีคนจะไปยกกระบิของข้าราชการย้ายการเกษียณ ๖๐ ปี เป็น ๖๕ ปี ก็มีแรงต้าน เพราะไม่ใช่คำตอบที่ถูกต้อง ถ้าเกษียณ ๖๐ ปีแล้วบอกว่าสูงวัยที่ ๖๕ ปี ก็จะต้องมีคัดกรองเพื่อคนที่เหมาะสมกับการทำงานในวัยสูงวัย ตรงนี้ก็สร้างงานได้อีกเยอะเลยนะครับ แต่อย่าไปยกเป็นทั้งกระบิ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสชุดที่แล้วได้ตั้งคณะทำงาน ทำงานร่วมกับ ก.พ. ครับ เพื่อที่จะศึกษาแล้วก็จะกำหนดเรื่องของราชการ เพราะต้องยอมรับว่าระบบราชการบ้านเรานั้นจะเป็นตัวนำ

ถ้าขยับอะไรคนอื่นก็ขยับด้วย เพราะฉะนั้นเรื่องนั้นยังไม่ได้มีการสานต่อว่าจะขยับอย่างไร แต่ไม่ควรจะยกกระบิทั้งกระบิไปครับ เพราะผู้บริหารในราชการถ้าสูงวัยก็จะมีความคิดความอ่านแบบคนรุ่นเก่า คนรุ่นใหม่เขาควรจะเข้ามาแทน ถ้ามีความสามารถเฉพาะอะไรก็ไปทำงานที่สามารถเฉพาะนั้น มีการประเมิน มีการดูผลผลิต ผลิตภาพต่าง ๆ ก็มีการขยับขับเคลื่อนไปได้ ผมคิดว่าเรื่องอายุขณะนี้ที่เราพูดกันเราวางตายตัวอยู่ที่ ๖๐ ปีมาตลอด เรายังไม่ได้ขยับตัวนี้ครับ แต่แน่นอนคน ๖๐ ปี เมื่อบอกว่าเกษียณ เราก็พยายามที่จะบอกว่าพยายามให้เขาเป็นพลังนะอย่าเป็นภาระ ซึ่งถูกครับ ที่ท่านคิดนั้นถูก ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าเราไปสนามบินจะพบว่าช่องที่เขาให้เราผ่านการตรวจความปลอดภัยเขาเขียนอายุ ๗๐ ปีแล้วนะครับ ถึงผ่านช่องพาริตี (Parity) แสดงว่าการกำหนดอายุนั้นมันอยู่ที่เกณฑ์ที่เรากำหนด ๖๐ ปีเข้าไม่ได้ ๖๕ ปีเข้าไม่ได้ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ก็คือเรื่องที่ ๒ ที่ผมอยากกราบเรียนว่าเรื่องจุดที่เราจะเรียกว่าผู้สูงวัยนั้น ในแต่ละงานแต่ละเรื่องอาจจะแตกต่างกันไป ตรงนี้ต้องคิดครับ ไม่เช่นนั้นเราก็เหมาโหลอยู่ตลอดที่ ๖๐ ปี ทำไมเราไม่ขยับในบางเรื่องนะครับ และจะทำให้เขาไม่ถูกอยู่ในเกณฑ์ผู้สูงวัย แต่แน่นอนขยับอันนี้ก็จะไปกระทบกับเบี้ยผู้สูงอายุ อันนั้นก็ว่าไปนะครับ ซึ่งก็ไม่ควรจะไปกระทบกับสิ่งที่ประชาชนเขาได้อยู่แล้ว

ประเด็นที่ ๓ ครับท่านประธาน กรอบความคิดปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยนี้มันมีด้วยกันทั้งหมด ๔ เรื่องด้วยกัน คณะชุดที่แล้วท่านดอกเตอร์เจิมศักดิ์และคณะใช้เป็นรูปภาพดอกลำดวนครับ ดอกลำดวนแทนผู้สูงวัย แต่มันมี ๓ กลีบ เขาได้เขียนเป็นดอกลำดวนพิเศษเป็น ๔ กลีบ ๑. คือเรื่องเศรษฐกิจ ซึ่งอันนี้คือส่วนที่ท่านกรรมาธิการเสนอครับ ๒. คือเรื่องเกี่ยวกับสังคม ๓. เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ และ ๔. เกี่ยวกับเรื่องสวัสดิการและบริการสาธารณะ ผมจะไม่พูดถึงรายละเอียดอื่น ๆ เรื่องเศรษฐกิจผมมาเฉพาะเรื่องนี้ ประเทศเรามีตัวเลขชัดเจนว่าคนที่เข้าสู่สูงวัยนั้นจนก่อนแก่ครับ และเมื่อแก่แล้วยิ่งจนหนักเพราะค่าใช้จ่ายสูง บางท่านก็กล่าวไปแล้ว ค่ารักษาพยาบาลค่าอะไรต่าง ๆ สิ้นเนื้อประดาตัวได้ ติดหนี้ติดสินได้มากมายนะครับ ประเทศสิงคโปร์ก็ดี ประเทศญี่ปุ่นก็ดี เขารวยก่อนแก่ครับ เพราะฉะนั้นเศรษฐกิจเป็นเรื่องใหญ่ ผมคิดว่าเรื่องเศรษฐกิจพอพูดถึงสังคมสูงวัยมี ๒ ส่วนครับ

ส่วนที่ ๑ คือพูดถึงเศรษฐกิจทั้งของสังคมว่าจะไปอย่างไรกัน เพราะว่าคนวัยแรงงานน้อย คนวัยที่อายุมากขึ้น สูงขึ้น มากขึ้น จะปรับระบบเศรษฐกิจอย่างไรนะครับ เพราะไม่เช่นนั้นภาษีก็ดี รายได้ของรัฐก็ดีมันไม่เหมือนเดิมนะครับ

ส่วนที่ ๒ คือเศรษฐกิจสำหรับผู้สูงวัยเอง ซึ่งวันนี้ถ้าดูแล้วท่านก็โฟกัสตรงนี้และโฟกัสเรื่องเศรษฐกิจใหญ่ด้วย แต่ผมคิดว่าภาพใหญ่ยังไม่ชัดครับ จะทำอย่างไรให้คำพูดว่าเราจะปฏิรูปเศรษฐกิจเพื่อผู้สูงวัยก็ดี หรือเพื่อสังคมสูงวัยก็ดี คิดทั้งหมด คิดให้ครบนะครับ จิ๊กซอว์ (Jigsaw) เหล่านี้ถ้าคิดไม่ครบแล้วไปทำแบบไม่ครบถ้วนมันจะไม่ทันสถานการณ์ปัญหาหรือไม่นะครับ ในช่วงปี ๒๕๕๘ สปช. เราได้ผลักดัน กอช. ซึ่งมีกฎหมายรองรับตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ นะครับ ขออนุญาตขอเวลาท่านประธานสักนิดหนึ่งนะครับ สปช. ได้เห็นชอบด้วยเอกฉันท์เป็นมติแรก ๒๑๒ เสียง เมื่อเดือนธันวาคม ปี ๒๕๕๗ เสนอรัฐบาลผลักดันเรื่องนี้ รัฐบาลดำเนินการเรื่องนี้ไปแล้วเมื่อปี ๒๕๕๘ เพื่อจะขยายฐานการออมของประชาชนที่อยู่นอกระบบทั้งหมดให้มีการออม ซึ่งเป็นการออมที่น้อยมากนะครับ ถ้าท่านไปดูแล้วจำนวนเงินที่เขาเก็บออมนั้นน้อยมาก แต่ยังดีที่มีการเริ่มต้นเมื่อปี ๒๕๕๘ ขณะนี้ท่านเสนอไว้ในนี้เรื่องขยายฐานไปถึงชุมชน ผมคิดว่าไม่พอครับ ข้อเสนอที่เราได้เสนอไว้ในกรรมาธิการสมัย สปช. เราเสนอให้ผลักดันไปสู่ระบบบำนาญแห่งชาติครับ บำนาญแห่งชาติจะต้องเข้ามาซึ่งมีคนศึกษาไว้เยอะ ท่านต่อยอดได้ไม่ยากนะครับ แค่ไปพึ่งพิง กอช. ให้ขยายไปครอบคลุมไม่พอครับ เงินน้อยมาก เมื่อสักครู่สมาชิกบางท่านพูดถึงค่าใช้จ่ายบางครั้งเดือนละเป็นหมื่นเป็นแสนนะครับ กอช. นิดเดียว ชาวบ้านจะทำอย่างไร คนอีก ๒๐ ล้านคน ๓๐ ล้านคนนั่นจะทำอย่างไรนะครับ เพราะฉะนั้นเรื่องการขยายบำนาญแห่งชาติมีการเสนอไว้ก็กราบเรียนฝากท่านไว้

ทีนี้มาดูที่เป็นข้อเสนอของท่านนะครับ ท่านได้เสนออยู่ประมาณ ๓-๔ เรื่อง เพื่อจะประหยัดเวลาผมก็จะมาเชื่อมโยงเฉพาะบางส่วนนะครับ เมื่อสักครู่นี้กล่าวถึงเรื่องบำนาญแห่งชาติไปแล้ว ผมกล่าวถึงไปแล้วประเด็นหนึ่งคือเรื่องของอยากจะให้ท่านดูนโยบายเรื่องการปฏิรูประบบเศรษฐกิจใหญ่สำหรับสังคมสูงวัยและสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้สูงวัยนั่นเอง ท่านได้เสนอไว้ให้ไปทำเรื่องนี้เป็นวาระแห่งชาติไปในยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี คงไม่มีใครค้านท่านนะครับ แต่ผมคิดว่าเรื่องนี้ไม่ควรจะเป็นเฉพาะเศรษฐกิจผู้สูงวัย ควรจะเป็นการปฏิรูประบบ

เศรษฐกิจรองรับสังคมสูงวัย ผมพูดซ้ำหลายทีเพื่อจะย้ำนะครับ ไม่ใช่เศรษฐกิจผู้สูงวัยครับ เป็นเรื่องใหญ่กว่านั้น

อันที่ ๒ ท่านเสนอตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน เมื่อสักครู่นี้ท่านปีติพงศ์ได้กล่าวถึงแล้วว่า ก็ไม่รู้ว่าจะใช้สูตรไหน ก็ใช้กรรมการ ผมก็ไม่ได้มีปัญหาอะไร ผมฝากแต่ข้อ ๓ ข้อ ๓ ท่านเสนอยกระดับสถาบันเทคโนโลยีเพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ เพื่อจะมาทำหน้าที่เป็นหน่วยบริหารจัดการขับเคลื่อนนโยบายร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน มีอำนาจสั่งการด้วย ภายใต้กำกับกรรมการชุดนี้ ผมฝากกราบเรียนท่านกรรมาธิการท่านไปตรวจสอบเช็ก (Check) อีกนิดหนึ่ง ผมไม่แน่ใจว่าท่านยกระดับกรรมการหน่วยตรงนี้ขึ้นมาทำหน้าที่เป็นกลไกนโยบายนี้ถูกฝาถูกตัวหรือยัง ผมไม่ได้บอกไม่ถูกนะครับ เพียงแต่ให้ท่านตรวจสอบว่าถูกฝาถูกตัวหรือยัง เพราะคณะที่ท่านทำส่วนใหญ่ท่านมาจากสายเทคโนโลยี ท่านเลยคิดตรงนี้หรือเปล่า ถ้าจะขับเคลื่อนนโยบายมันควรจะอยู่ที่ไหนครับเรื่องเศรษฐกิจของสังคมสูงวัยนี้ กระทรวงการคลังหรือเปล่า เกี่ยวกับกระทรวง พม. ไหม เกี่ยวกับหน่วยตรงไหนหรือไม่ หรือมันจะเป็นหน่วยเทคโนโลยีคนพิการและผู้สูงอายุนะครับ อันนี้ผมไม่แน่ใจ มันก็จะกลายเป็นเรื่องเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มคนพิการและผู้สูงอายุ ไม่ได้ดูเศรษฐกิจเพื่อรองรับสังคมสูงวัยทั้งสังคมหรือไม่ อันนี้ฝากกราบเรียนนะครับ ผมไม่แน่ใจว่าถูกฝาถูกตัวหรือไม่

- ๒๓/๑

ถัดมานะครับท่านประธาน ขอเวลาอีกนิดเดียวครับ คือเมื่อเราพูดถึงการรองรับสังคมสูงวัยเราก็เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ท่านกำลังจะเปลี่ยนภาระเป็นพลัง การจะเปลี่ยนภาระเป็นพลังต้องการนโยบาย ต้องการระบบ ต้องการความรู้เทคโนโลยีและต้องการการเปลี่ยนผ่านเรื่องต่าง ๆ ในสังคม เมื่อก่อนเราคิดว่าคนที่ประกอบการไม่ว่าอะไรเป็นคนวัยแรงงาน วันนี้เรากำลังมองว่าคนที่อายุ ๖๐ ปี ๖๕ ปี ๗๐ ปีก็สามารถทำงานที่หลากหลายตามความถนัดของเขา รายละเอียดมีมากเลยนะครับว่าเราจะทำอย่างไร ผมเคยไปดูที่ประเทศอิสราเอลนะครับ คุณยายอายุ ๙๐ ปี แต่ละวันท่านได้ทำงานนะครับ ท่านนั่งรถวีลแชร์ (Wheelchair) มีเครื่องกดแล้วท่านมาบรรจุซ้อนใส่ซองทำงานได้หมดทุกคนครับ รายละเอียดมีมากมายในการจัดการให้ไปสู่ความเป็นจริงในการทำงาน เราจะใช้ฐานอะไรครับ ฐานชุมชนหรือไม่ ใครจะเป็นคนพัฒนาความรู้ความสามารถทักษะต่าง ๆ ใครจะเป็นคนจ้างงาน มีระบบการตอบแทนอย่างไร ผมรู้สึกว่าเรื่องนี้ใหญ่โตมหึมาซึ่งท่านเสนอไว้ก็เป็นเรื่องที่ดีครับ

สุดท้าย ด้วยความเคารพท่านประธาน ท่านคณะกรรมาธิการครับ กระผมคิดว่าอยากจะกราบเรียนเสนอว่ามีบุคคลที่ทำเรื่องเหล่านี้หลายคนนะครับ ผมดูที่ท่านมีผู้มาร่วมเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ คณะอนุกรรมาธิการส่วนใหญ่ท่านมาจากเทคโนโลยีหมดเลย คนเหล่านี้ตอนที่อยู่ใน สปช. เราได้เชิญท่านเหล่านั้นมาร่วมทำแล้วครับ ไม่ว่าจะเป็นคนที่ทำด้านสังคม คนที่ทำด้านเศรษฐกิจ เช่น ดอกเตอร์สมชัย จิตสุชน นักวิชาการทีดีอาร์ไอ (TDRI) ท่านจับประเด็นวิเคราะห์เรื่องข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจเกี่ยวกับเรื่องอะไรต่าง ๆ นี่ผมเคยฟังท่านแล้วมีเปเปอร์ (Paper) ละเอียดมาก ดอกเตอร์วรเวศม์ สุวรรณระดา ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์วิพรรณ ประจวบเหมาะ ท่านเหล่านี้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องสังคมสูงวัยเยอะมากทั้ง ๔ ด้าน ด้านเศรษฐกิจด้วยนะครับ ดอกเตอร์ประกาศิต กายะสิทธิ์ ที่ สสส. นี่ก็มีความรู้เยอะมาก คุณปรีดา เตียสุวรรณ์ เราเชิญท่านเข้ามา ท่านส่งเสริมและผลักดันมากเลยคือเรื่องโรงงานและที่ประกอบการใกล้บ้านใกล้ชุมชนครับ อันนี้เรื่องเศรษฐกิจครับ และมันจะพันไปเรื่องสังคม เรื่องความเป็นอยู่ เรื่องการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพราะฉะนั้นดูเหมือนการคิดเรื่องเศรษฐกิจผู้สูงวัยนั้นต้องมีการคิดที่กว้างกว่านี้และก็ไปสู่เรื่องของเศรษฐกิจรองรับสังคมสูงวัย ทั้งหมดนี้ก็กราบเรียนด้วยความเคารพ แล้วก็ชื่นชมที่ท่านได้มีความพยายามตั้งใจในการจะขับเคลื่อน

การปฏิรูปเรื่องนี้ แต่ในฐานะที่ผมได้มีส่วนร่วมทำมาในตอนที่เป็นด้านสังคม ซึ่งขณะนั้นท่านอาจารย์สมชัยท่านอยู่ในคณะนั้นด้วยนะครับ เรามองภาพกว้างใหญ่กว่านี้และมีเรื่องราวหลายเรื่องที่ควรจะเป็นจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบเข้าด้วยกัน ท่านจะพิจารณาเป็นประการใดก็ขึ้นอยู่กับท่านเห็นสมควรครับ ขอบพระคุณท่านประธาน ขออภัยที่ใช้เวลาเกินครับ

นางสาววลัยลักษณ์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอบพระคุณคุณหมออำพลนะคะ มีสมาชิกขออภิปรายเพิ่มขึ้นอีก ๒ ท่าน รวมเป็นทั้งหมด ๘ ท่านนะคะ ท่านที่ ๖ เรียนเชิญท่านกษิต ภิรมย์ อดีตเอกอัครราชทูตประจำหลายประเทศ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เรียนเชิญค่ะ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สปท. เบอร์ที่ ๗ นะครับ ท่านประธานครับ เรากำลังพิจารณางานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ผมขอเน้นคำว่า เศรษฐกิจ นะครับ และพอพูดถึงเรื่องของเศรษฐกิจผู้สูงวัยหรือว่าเศรษฐกิจของสังคมผู้สูงวัยนั้น ผมก็อยากจะให้เราเน้นไปที่ประเด็นของเศรษฐกิจของการผลิตทางด้านอุตสาหกรรม เศรษฐกิจการบริการ แล้วก็เศรษฐกิจหรือว่าอุตสาหกรรมทางด้านการอำนวยความสะดวกต่อผู้สูงอายุ ตัวผลิตภัณฑ์ตัวการบริการแล้วก็สิ่งของใช้ที่เป็นของสาธารณะ ที่ขึ้นรถยนต์ ทางเดินเท้าอะไรต่าง ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกต่อผู้สูงวัยเป็นสำคัญ แล้วก็ในการนี้เราก็ต้องถามว่าแล้วเศรษฐกิจการผลิตของเราและเศรษฐกิจการบริการนั้น เราจะมุ่งความเป็นเลิศหรือไม่อย่างไร ผมว่าอันนี้น่าจะเป็นหัวใจของเรื่องของงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจที่เราได้พูดกันเรื่องเศรษฐกิจสมัยใหม่นะครับ ดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ที่ได้คุยกันมาในช่วง ๔-๕ เดือนที่ผ่านมา ----------

เพราะฉะนั้นผมสนใจแล้วก็อยากจะขอเสนอว่าเราควรจะมุ่งความเป็นเลิศของประเทศไทยในอุตสาหกรรมการผลิตที่จะไปรองรับความต้องการของผู้สูงวัย และอุตสาหกรรมของการบริการ อุตสาหกรรมของการที่จะมีการอำนวยความสะดวกต่อผู้สูงวัยเป็นสำคัญ ในการนี้ต้องทำลิสต์ (List) ออกมาครับว่าจะมีอุตสาหกรรมกี่ประเภท มันก็ขยายไปจนถึงอาหารเสริม อาหารที่หุงต้มกินได้ง่ายรวดเร็วสำหรับผู้สูงอายุ แล้วก็การใช้ระบบดิจิทัล (Digital) ในการที่จะดูแล มันก็เป็นอีกอุตสาหกรรมหนึ่งของการดูแลต่าง ๆ เหล่านี้ ผมว่าเราน่าจะมานั่งคุยกันให้มันละเอียดสักนิดหนึ่งเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่จะรองรับสังคมผู้สูงวัย เอกสารที่แจกมาก็ยังไม่ครบทีเดียว อยากจะให้ทำให้มันละเอียดกว่านี้ และให้มีการปรึกษาหารือของ สปท. กับรัฐบาลถือว่าส่วนหนึ่งก็แล้วกัน กับทางแวดวงวิชาการคือบรรดามหาวิทยาลัยของรัฐเกือบ ๒๐๐ มหาวิทยาลัยว่าด้วยเรื่องของการค้นคว้าวิจัยแล้วก็พัฒนา ทางสภาวิจัยแห่งชาติ สำนักงานกองทุนส่งเสริมการวิจัยในฐานะผู้มีกองทุนควรจะเข้ามาด้วย แล้วก็ส่วนที่ ๓ ก็คือทางภาคเอกชน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทย สมาคมธนาคารพาณิชย์ของไทย มันต้องมาร่วมกันในการที่จะมาทำรายการหรือว่าลิสต์ (List) อุตสาหกรรมที่จะรองรับสังคมผู้สูงวัยว่าเราจะมีนิช (Niche) หรือมีความเป็นเลิศ มีความเป็นพิเศษในอุตสาหกรรมย่อย ๆ เหล่านี้กี่แขนง แล้วมันจะเป็นแนวทางอุตสาหกรรมใหม่ทั้งเพื่อรองรับภายในประเทศ ในกรอบของประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) แล้วก็เป็นสินค้าที่จะส่งออกได้ ผมกำลังพูดในเรื่องที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับกายภาพจับต้องได้อันนี้เป็นสำคัญ เพราะฉะนั้นเอกสารที่เสนอมาแค่นี้ไม่เป็นการเพียงพอ แล้วก็การประสานงานกับทางภาคเอกชนและภาควิชาการยังไม่มีความแน่ชัด มันต้องมีแผนงานในการที่จะขับเคลื่อนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางที่จะผลิตสินค้าบางชนิดที่รองรับสังคมสูงวัยทั้งในประเทศไทยแล้วก็ในต่างประเทศด้วย อันนั้นก็เป็นประเด็นที่ ๑ นะครับ

ส่วนอันที่ ๒ เรื่องสวัสดิการการที่จะเพิ่มทักษะอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ผมคิดว่าคงจะไม่ใช่หน้าที่ของคณะกรรมาธิการด้านเศรษฐกิจ เป็นด้านสังคมซึ่งจะประกอบด้วยกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แล้วก็แวดวงมหาวิทยาลัย แล้วก็พวกองค์การมหาชน แล้วก็บรรดาเอ็นจีโอ (NGOs) ต่าง ๆ เหล่านี้มันก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งเพราะมันเกี่ยวกับตัวคนแล้วมันไม่ได้เกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์

แต่ถ้าบอกว่าอยากจะเอาผู้สูงอายุเป็นปัจจัยการผลิต เป็นแฟกเตอร์ ออฟ โพรดักชัน (Factor of production) อันนี้ตัวเลขต้องให้แน่ชัดว่า ณ วันนี้สมมุติว่าเรามีผู้สูงอายุเกินอายุ ๖๐ ปีประมาณ ๑๐ ล้านคน ต้องแบ่งออกมาเป็นประเภทว่าใครช่วยตนเองไม่ได้ แล้วก็ใครไม่อยากทำงาน แล้วใครก็ไม่อยากจะเรียนรู้เพิ่ม มันจะเหลือกี่แสนคนครับที่จะเอามาเป็นปัจจัยของการผลิตเป็นแฟกเตอร์ ออฟ โพรดักชัน (Factor of production) และเมื่อได้ตัวเลขอันนี้แล้วจะฝึกอบรมเขาอย่างไรเพื่อจะรองรับงานประเภทไหน มันอาจจะมีงานทางด้านสังคม ทางด้านมนุษยธรรม งานในโรงงาน งานทางด้านเศรษฐกิจบริการต่าง ๆ เหล่านี้ แล้วก็จะเข้าไปทดแทนแรงงานต่างประเทศจากพม่าประเทศเพื่อนบ้านอีก ๔,๐๐๐,๐๐๐ คน ๕,๐๐๐,๐๐๐ คน ได้กี่เปอร์เซ็นต์ แล้วจะฝึกอบรมกันอย่างไร ใครเป็นผู้ฝึกอบรม จะมอบให้เป็นกระทรวงแรงงานหรือว่ากรมการศึกษานอกโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ตัวเลขมันต้องแน่ชัดครับว่าจริง ๆ แล้วเราพูดกันมันมีกี่หมื่นกี่แสนคนที่จะเอาคนอายุเกิน ๖๐ ปีไปแล้วมาเข้าสู่ระบบการทำงาน ทั้งที่อยู่ในโรงงานแล้วก็ที่อยู่นอกโรงงานนะครับ นอกจากนั้นแล้วมันก็ต้องไปคิดด้วย แล้วก็การที่จะต่ออายุเกษียณจาก ๖๐ ปี เป็น ๖๕ ปี เป็น ๗๐ ปี ซึ่งทางฝ่ายยุติธรรมก็ได้เริ่มทำแล้ว ทางฝ่ายวิชาการก็ได้เริ่มแล้ว ทางฝ่ายข้าราชการประจำหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจว่าอย่างไร จะให้มีการปฏิบัติที่มันทัดเทียมกันไม่มีการเลือกปฏิบัติระหว่างข้าราชการทุก ๆ ประเภทของสังคมไทยหรือเปล่า ----------

แล้วถ้าเผื่อยืดอายุเขาไปได้จาก ๖๐ ปี ไป ๗๐ ปี โดยที่เขาไม่ต้องมายุ่งกับงานบริหารนะครับ แต่ว่าไม่ต้องมาเป็นอธิบดี ไม่ต้องมาเป็นปลัดนะครับ ทำงานทางด้านวิชาการของกระทรวง ทบวง กรมนั้น มันก็จะลดจำนวนผู้สูงอายุไปได้อีกสิบปีอีกจำนวนหนึ่ง โดยที่ไม่ต้องมีรีเทรนนิง (Retraining) ต่าง ๆ เหล่านี้ผมคิดว่าต้องคิดให้รอบคอบทั้ง ๒ ประเด็นคือทางด้านกายภาพของผลิตสินค้าอะไรต่าง ๆ กับอันที่ ๒ เกี่ยวกับตัวมนุษย์คือผู้สูงอายุนะครับ ผมคิดว่าเอกสารที่ได้เสนอมาไม่เป็นการเพียงพอ และมันก็มีความสับสนว่าจะพูดกันในเรื่องอุตสาหกรรมการผลิตเกี่ยวกับสินค้าที่จะไปรองรับผู้สูงอายุ หรือว่าจะพูดกันผู้สูงอายุเป็นปัจจัยการผลิตทางด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม หรือจะเป็นเรื่องของสวัสดิการที่จะต้องมาดูแลคนชรา ถ้าเผื่อดูแลคนชราเป็นเรื่องสวัสดิการไม่ใช่งานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจครับ อันนี้ต้องแยกแยะเสียให้ชัดนะครับ แล้วก็จะมาพูดกันในทำนองบอกว่าทั้งหมดที่ผมเสนอกันมาหลายท่าน รวมทั้งท่านอำนวยด้วยแล้วก็บอกว่าจะบรรจุเข้าไปแล้วจะไปปรับปรุง ผมว่ามันต้องมาตกลงกันให้แน่ชัดเสียก่อนว่าคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจจะทำอะไร จะทำเกี่ยวกับคนหรือจะทำเกี่ยวกับอุตสาหกรรมนะครับ แล้วมันก็จะได้ไปโยงกับคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และที่สำคัญทั้งหมดผมพูดหลายครั้ง จะทำอะไรมันต้องมีสถิติ สถิติทั้งประเภทของอุตสาหกรรมที่จะรองรับสังคมสูงอายุ แล้วก็สถิติผู้สูงอายุ ทุกครั้งที่เสนอกันเข้ามาก็มักจะไม่มีตัวเลข แล้วก็จะมีการตั้งคณะกรรมการระดับชาติ มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ผมก็ค้านทุกที เพราะเรามากด้วยคณะกรรมาธิการ และผมก็ไม่ค่อยจะแน่ใจว่าท่านนายกรัฐมนตรี ท่านนายกรัฐมนตรีท่านนั่งเป็นประธานรวมเป็นร้อยคณะนี่ แล้วจะมาปฏิรูปประเทศกันอย่างไรครับ คือทำงานกันลักษณะนี้คิดกันแบบนี้อยู่ในระบบแล้วก็เป็นระบบราชการมันก็ไปไม่ได้ครับ มันไม่มีความคล่องตัว และมันก็เพิ่มอำนาจไว้ที่ส่วนกลางอยู่ตลอดเวลา แล้วก็หลาย ๆ งานมอบไปให้เอกชน ไปให้เอ็นจีโอ (NGOs) ไปให้ท้องถิ่นเขาทำได้ เราก็ไม่ยอมที่จะตัดสินใจกัน และเราพยายามที่จะยึดอำนาจไว้ที่ส่วนกลางกันอยู่ตลอดเวลานะครับ ผมก็ขอกล่าวแค่นี้ครับท่านประธาน

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ จินตนา ๒๕/๒

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ดิฉันเห็นว่าประเด็นของท่านกษิตเป็นประเด็นที่ควรจะมีการทำความเข้าใจกันก่อน เพราะว่าการอภิปรายของสมาชิกก็จะเป็น ๒ ด้าน ด้านหนึ่งก็จะเป็นเศรษฐกิจของผู้สูงวัยคือมุ่งเน้นที่ตัวผู้สูงวัยว่าจะให้มีงานทำ จะมีการฝึกอบรม จะมีฐานข้อมูล แต่ของท่านกษิตพูดว่าเป็นเศรษฐกิจที่จะรองรับสังคมผู้สูงวัยหรือไม่ เพราะฉะนั้นในชั้นนี้ดิฉันอยากจะให้คณะกรรมาธิการช่วยกรุณาตอบสั้น ๆ ว่ารายงานของท่านมันคือส่วนไหน ให้ท่านเคลียร์ (Clear) ประเด็นท่านกษิตเสียก่อนนะคะ แล้วท่านสมาชิกอีก ๓ ท่านที่ขออภิปรายจะได้อภิปรายต่อถูกในประเด็นเดียวกัน ขอบคุณค่ะ เชิญกรรมาธิการค่ะ

นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ (ประธานกรรมาธิการ) : กราบขอบพระคุณท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ หลักการตั้งชื่อปกติก็จะตั้งชื่อที่มีความสั้นและกระชับ อย่างที่ผมกราบเรียนในตอนต้น ความจริงชื่อเรื่องในวันนี้คือเศรษฐกิจสีดอกเลา ซึ่งแปลมาจากคำว่า ซิลเวอร์อีโคโนมี (Silver Economy) ซึ่งครอบคลุมไปทั้งระบบเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องว่าทำอย่างไรจึงจะมีระบบนิเวศทางเศรษฐกิจที่ส่งเสริมให้ผู้มีผมสีดอกเลามีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ ทำอย่างไรจึงจะมีระบบนิเวศทางภาครัฐ ระบบนิเวศทางภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจที่จะนำไปสู่สังคมของผู้มีผมสีดอกเลาดังกล่าว เพราะฉะนั้นถึงแม้จะใช้คำว่า เศรษฐกิจผู้สูงวัย แต่หมายความรวมถึงระบบนิเวศหรืออีโคซิสเต็ม (Ecosystem) ทั้งหมดที่จะทำให้ผู้สูงวัยเป็นผู้สูงวัยที่มีชีวิตเหมือนกับคนปกติทั่ว ๆ ไป มีคุณภาพชีวิตที่ดี เศรษฐกิจจะปฏิรูปอย่างไรเพื่อไปสู่ทิศทางดังกล่าว เพราะฉะนั้นถึงแม้ว่าโดยตัวอักษรอาจจะดูแคบ แต่โดยเนื้อหานั้นครอบคลุมในสิ่งที่ท่านกษิตมีความประสงค์ ในสิ่งที่ท่านอำพลอยากจะมองเห็น และในสิ่งที่กรรมาธิการท่านอื่นได้มีความห่วงใยครับ ขอบพระคุณครับ

- ๒๖/๑

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอบพระคุณมากค่ะ ชัดเจนนะคะ ชื่อคงจะสั้นไปหน่อย ต่อไปก็เหลืออีก ๓ ท่าน เชิญท่านสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล อดีตสมาชิกวุฒิสภา ประธานกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์ เชิญค่ะ เดี๋ยวก่อนท่านสุรชัยจะพูดดิฉันขออนุญาตนิดหนึ่งนะคะ ขอให้ท่านกษิตต่อเนื่องก่อนค่ะ เชิญท่านกษิตค่ะ

นายกษิต ภิรมย์ : ท่านประธานครับ ผม กษิต ภิรมย์ สปท. เบอร์ ๗ ครับ คือผมได้รับคำตอบเป็นปรัชญาครับ ผมว่าคำถามมันง่ายว่าจะแยกเรื่องอุตสาหกรรมออกจากการดูแลผู้สูงอายุหรือไม่ แต่ถ้าเผื่อจะเอาผู้สูงอายุเป็นปัจจัยการผลิต ผมต้องการตัวเลขเสียก่อนว่ามีกี่หมื่นกี่แสนที่จะเอาเข้ามาอยู่ในภาคเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้ ต้องแยกเสียก่อนนะครับ หรือว่าส่วนใหญ่ของผู้สูงอายุแล้วต้องไปอยู่ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แล้วก็หน่วยงานอื่น ๆ อย่าสับสนครับ แล้วผมอยากจะฟังในเรื่องของการผลิตทางด้านอุตสาหกรรม ทางด้านบริการ เครื่องมือเครื่องใช้ อาหาร ถนนหนทาง ส้วม ทางเดินทั้งหมดที่จะทำมาเพื่อจะรองรับผู้สูงอายุ ผมต้องการคำตอบที่มั่นใจว่าเราต้องการที่จะมุ่งไปที่อุตสาหกรรม เรื่องตัวบุคคลสูงอายุเป็นเรื่องของสวัสดิการมากกว่าที่จะให้มาเป็นปัจจัยทางการผลิต ต้องพูดให้ชัดครับ คำตอบยังไม่ชัด ต้องขอประทานโทษด้วยครับท่านประธาน

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ท่านสถิตย์จะกรุณาตอบอีกทีไหมคะ

นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ (ประธานกรรมาธิการ) : ขอบพระคุณท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ท่านกษิต ภิรมย์ ระบบนิเวศในภาคธุรกิจที่กล่าวถึงก็คือสิ่งที่ท่านปรารถนา ก็คือทำอย่างไรที่จะให้มีระบบการผลิตและระบบบริการที่ตอบสนองต่อผู้สูงวัย ซึ่งระบบนิเวศทางภาคธุรกิจนี้เองที่ไม่เพียงแต่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงวัย แต่เป็นธุรกิจที่ทำให้เศรษฐกิจมีส่วนในการพัฒนาและเติบโตขึ้นอีกด้วย เพราะว่าสิ่งที่ผู้สูงวัยต้องการทั้งทางด้านการผลิตและทางด้านการบริการนั้นมีหลายรูปแบบ ทั้งในเรื่องของสุขภาพที่เรียกว่าอีเฮลท์ (e-Health) หรือดิจิทัลเฮลท์ (Digital Health) ต่อไปทุกอย่างไม่จำเป็นที่จะต้องไปหานายแพทย์ถึงโรงพยาบาล อีเฮลท์ (e-Health) หรือดิจิทัลเฮลท์ (Digital Health) สามารถที่จะช่วยได้ ระบบแอปพลิเคชัน

(Application) ที่นายแพทย์แต่ละคนมีกับคนไข้สามารถที่จะทำให้คนไข้ผู้ป่วยรวมถึงผู้สูงวัยสามารถติดต่อกับนายแพทย์ผ่านทางแอปพลิเคชัน (Application) เหล่านี้ เหล่านี้เป็นธุรกิจที่จะเกิดขึ้น หรือว่าในเรื่องของสมาร์ตโฮม (Smart Home) ก็เช่นเดียวกัน ก็จะต้องมีการสร้างบ้านที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงวัย อุปกรณ์ที่ใช้ ราวที่ใช้ในการจับ หรือว่าอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัย แม้กระทั่งการใช้หุ่นยนต์ในการให้ยาเมื่อถึงเวลาที่กำหนดโดยไม่ต้องมีใครเตือน เหล่านี้ล้วนแต่เป็นธุรกิจที่รองรับผู้สูงวัยทั้งสิ้น

ในด้านสถิตินั้นต้องขออภัยท่านกษิต ภิรมย์ ว่าคณะทำงานได้เอาสถิติเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันได้นำมาเสนอในรายงานชิ้นนี้ แต่ว่าแน่นอนที่สุดอย่างที่ท่านกษิตพูดเรายังจะมีสถิติอีกมากที่จะต้องจำแนกให้เกิดความชัดเจน แต่ว่าถ้าเราจะรอให้เราได้สถิติเหล่านั้นครบถ้วนก่อนที่จะทำอะไรอาจจะเข้าสุภาษิตโบราณที่บอกว่า กว่าถั่วจะสุก งาก็ไหม้ เพราะฉะนั้น ณ วันนี้เราเริ่มต้นในสิ่งที่เรามีอยู่ทำการปฏิรูปทางด้านเศรษฐกิจสำหรับผู้สูงวัยเท่าที่ข้อมูลมีอยู่แต่ความสำคัญก็คือเราต้องเริ่มต้นวันนี้ วันที่สังคมเข้าสู่ผู้สูงวัยแล้ว ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ท่านประธานกรรมาธิการตอบชัดแล้วนะคะ ต่อไปก็เชิญท่านสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล ได้เลยค่ะ เชิญค่ะ

นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล : ขอบคุณครับท่านประธานครับ ผม สุรชัย ดนัยตั้งตระกูล สมาชิก สปท. ๑๗๑ ครับ ก่อนอื่นก็ต้องขอบคุณท่านกรรมาธิการและท่านผู้เชี่ยวชาญที่ได้มาทำรายงานฉบับนี้ ผมเรียนอย่างนี้ครับว่าเรื่องผู้สูงวัยมันแยกไม่ออกจริง ๆ ระหว่างว่าเป็นทางเศรษฐกิจหรือทางสังคม ซึ่งมันก็เหมือนโลกปัจจุบันนี้ว่าเศรษฐกิจมันไปเกี่ยวข้องกับทุกส่วน ไม่ว่าส่วนของตั้งแต่เด็กทารกแรกเกิดขึ้นมาจนถึงสูงวัย จนถึงไปเข้าสุสาน ไปวัดนี่นะครับ มันเป็นเรื่องเศรษฐกิจทั้งนั้น ----------

สิ่งที่ผมอยากจะช่วยเสริมทางกรรมาธิการก็คือว่าเรื่องของผู้สูงวัยคงจะต้องเป็นสิ่งที่ไม่ต้องไปบรรจุวาระอะไรทั้งสิ้นนะครับ มันเป็นสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ ภาระของรัฐต่อไปในอนาคตสิ่งซึ่งจะต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่มากมายก่ายกองก็คือเรื่องการดูแลคนสูงวัย คนสูงวัยไม่ว่าจะมีลูกหลานร่ำรวย ตัวเองร่ำรวย หรือคนสูงวัยที่มีฐานะยากจน ล้วนแต่เป็นภาระของรัฐทั้งสิ้น คนละรูปแบบนะครับ กระทรวง พม. อาจจะดูแลอีกแบบหนึ่ง กระทรวงการคลังอาจจะต้องดูแลอีกแบบหนึ่ง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นสิ่งที่ผมจะเรียนขอบคุณท่านกรรมาธิการก็คือว่าเมื่อท่านยกขึ้นมานี้มันก็เป็นส่วนหนึ่งซึ่งทาง สปท. เราจะได้ริเริ่มเข้าไป คนส่วนใหญ่ก็จะมองว่าภาระของคนสูงวัยก็ไปอยู่ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เท่านั้น แต่สิ่งที่ผมอยากจะยกเข้ามาเสริมท่านกรรมาธิการก็คือเรื่องของเงินนะครับ เมื่อรัฐมีหน้าที่จะต้องดูแลคนสูงวัย ไม่ว่าคนสูงวัยจะมีฐานะดีหรือไม่ดีก็แล้วแต่ ดูแลคนละรูปแบบ สิ่งที่รัฐจะต้องลงไปใช้จ่ายก็คือเงิน ถ้ารายงานของคณะกรรมาธิการชุดนี้ออกไปแล้วมีการปฏิบัติสิ่งที่จะลดภาระให้แก่รัฐบาลก็คือค่าใช้จ่ายของรัฐที่จะต้องมี เราเป็นการเตรียมการไว้นะครับเตรียมการไว้ป้องกัน ไม่ใช่ว่ามีปัญหาทางด้านของผู้สูงวัยแล้วเราถึงมาทำทีหลัง ผมก็เลยขออนุญาตเบื้องต้นก็คือสนับสนุนรายงานของคณะกรรมาธิการชุดนี้ แต่ขณะเดียวกันนะครับผมอาจจะเป็นคำตอบที่เป็นรูปธรรมได้ ในกรณีของรายงานของคณะกรรมาธิการชุดนี้ที่ท่านเขียนขึ้นมาถึงเรื่องความต้องการของผู้สูงอายุนะครับ ซึ่งความเห็นผมก็ตรงกันนะครับก็คือเรื่องสิ่งแวดล้อมที่ท่านประธานได้พูดถึงมา ผมจะเน้นเรื่องที่อยู่อาศัย เพราะว่าโดยอาชีพการงานของผมแล้วปัจจุบันนี้ผมได้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่อาศัยของคนไทยที่อยู่อาศัยที่ทางด้านของกรรมาธิการได้ลงในวาระการขับเคลื่อนนี้ผมบอกไว้ยังไม่ชัดเจนผมอยากจะขออนุญาตจะเป็นการเสริมหรือการยกตัวอย่างอย่างที่ท่านกษิตบอกก็ได้ว่าในกรณีที่วาระการขับเคลื่อน ข้อ ๒.๑.๒ (๑) ที่ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์และบริการด้านผู้สูงอายุ แล้วก็มองไปถึง (๒) (๓) (๔) ไปทั้งหมดนี้นะครับ มันขาดไปจุดหนึ่งซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของผู้สูงอายุก็คือเรื่องที่อยู่อาศัยที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุแล้วมันเริ่มต้นจากที่การเตรียมการครับ เตรียมการที่จะเกษียณ

มีท่านต่อพงศ์ที่อภิปรายไปถึงว่าคนที่อายุ ๕๐ ปี สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่รัฐจะต้องเตรียมการเหมือนกัน คนที่อายุ ๕๐ ปีเขาจะเกษียณภายในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า เมื่ออายุ ๖๐ ปี ๕๕ ปี ตอนนั้นขอกู้เงินจากแหล่งสถาบันการเงินเพื่อที่จะซื้อที่อยู่อาศัยลำบากแล้วครับ เพราะว่ายังมีรายได้ประจำอยู่อีกแค่ ๕ ปี ดังนั้นสิ่งหนึ่งที่ท่านกรรมาธิการจะต้องส่งเสริมก็คือว่าการเตรียมการของคนเหล่านี้ในการที่เขาจะเกษียณอายุนะครับ ที่อยู่อาศัยอีกประการหนึ่งนะครับที่จะต้องเตรียมการต่อไปก็คือ เมื่อเขาเป็นผู้สูงอายุแล้ว เกษียณอายุแล้วคนที่มีฐานะยากจน มีท่านสมาชิกหลายท่านที่พูดถึง แต่อาจจะไม่ได้ระบุชัดเจนก็คือ อย่างกรณีไปอยู่บ้านผู้สูงอายุบ้านบางแคนะครับ ซึ่งท่านประธานบอกแล้วว่าอาจจะมีคนไปเยี่ยมครั้งแรก ๆ ก็อาทิตย์ละหน ต่อมาก็เดือนละหน ต่อไปก็ลืมเลยไม่ไปเยี่ยม นั่นเป็นลักษณะหนึ่ง อีกลักษณะหนึ่งก็คือคนที่ค่อนข้างจะมีฐานะ ก็ไปซื้อบ้านของสภากาชาดไทย เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยในบั้นปลายของชีวิต พวกเหล่านี้จะมีกรรมสิทธิ์เป็นของตัวเอง ซึ่งขณะนี้ในประเทศไทยเรามีในกิจการของรัฐมีเท่านี้เองนะครับ แต่ส่วนของเอกชนก็มีเอกชนบางส่วนซึ่งเขาทำสำหรับคนมีฐานะซึ่งอยู่แถวจังหวัดพระนครศรีอยุธยานะครับ ก็มีทำธุรกิจเป็นสำหรับคนผู้สูงอายุโดยเต็มรูปแบบ มีอีกส่วนหนึ่งทางด้านเหนือนะครับชาวต่างชาติโดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่นก็เข้ามาทำธุรกิจนี้กัน แต่สิ่งหนึ่งซึ่งผมอยากจะให้กรรมาธิการส่งเสริมก็คือว่า ธุรกิจเหล่านี้เป็นธุรกิจที่ผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์อยากทำ แต่ต้นทุนสูงนะครับ ต้นทุนสูงเพราะอะไร เพราะว่าบ้านเหล่านี้ถ้าเป็นบ้านในเชิงราบก็ต้องทำเป็นบ้านที่ไม่มีระดับ พื้นผิวจะต้องปูด้วยวัสดุไม่ลื่น จะต้องมีทางรถวีลแชร์ (Wheelchair) จะต้องมีหมอมีพยาบาล มีใครทั้งหลายทั้งปวงซึ่งเป็นต้นทุน ซึ่งผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์เขาไม่อยากลง เขาทำเฉย ๆ นะครับ ไม่ต้องไปทำตัวนั้นเขาก็ขายบ้าน ขายที่อยู่อาศัยก็ไม่ว่าในรูปของอาคารชุดหรือบ้านเดี่ยวของเขา เขาก็ขายได้ สิ่งเหล่านี้จะต้องมีการจูงใจครับ ผมถึงอยากจะให้ทางท่านกรรมาธิการลงไปในจุดนี้ว่า จะแยกเป็นวาระของการขับเคลื่อนอยู่ในข้อใดข้อหนึ่งหรือจะแยกออกไปเป็นส่วนอื่นก็แล้วแต่ว่าจะต้องมีมาตรการทางด้านสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำสำหรับผู้ประกอบการเหล่านี้นะครับ หรือถ้าผู้ประกอบการเหล่านี้เขามีวัตถุประสงค์ในการทำนะครับ ก็สามารถที่จะลดหย่อนเขาทางด้านภาษีได้ นี่เป็นมาตรการที่ผมอยากจะเสนอในรายงานฉบับนี้นะครับ ในส่วนอื่นก็ขออนุญาต

สนับสนุนนะครับว่าเรื่องของคนสูงอายุนี้เป็นเรื่องที่พวกเราหลีกเลี่ยงจากสังคมไทยไม่ได้ มันเป็นนอกจากสังคมไทยแล้วเป็นสังคมโลกที่จะต้องมี ดังนั้นสิ่งที่ท่านกรรมาธิการได้ศึกษาได้เตรียมไว้ ผมก็เห็นว่าสร้างความมั่นคงเพื่อที่จะลดภาระต่อไป ผมขออนุญาตเสริมสั้น ๆ เท่านั้นครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปนะคะ เรียนเชิญท่านศิริชัย ไม้งาม อดีตประธานสหภาพแรงงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เรียนเชิญค่ะ

นายศิริชัย ไม้งาม : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิก สปท. ที่เคารพทุกท่านครับ กระผม นายศิริชัย ไม้งาม สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๑๕๒ วันนี้ผมเองก็ต้องชื่นชมครับจริง ๆ ก็มานั่งในสภาก็พยายามดูว่าเรื่องใดที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนะครับ และผมก็คิดว่าคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ได้หยิบยกในเรื่องของเศรษฐกิจผู้สูงวัย ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนส่วนใหญ่ ----------

ผมเองนั้นมีโอกาสได้ทำงานร่วมกับผู้นำแรงงานและผู้ใช้แรงงานของประเทศซึ่งเป็นจำนวนผมว่าเกือบ ๒๐ กว่าล้านคน ก็ได้เห็นเลยนะครับว่าชีวิตของคนที่ทำงานตั้งแต่เริ่มจนถึงเกษียณ เราต้องยอมรับครับว่าถ้าเราอยู่ในภาคราชการหรือในภาครัฐวิสาหกิจนั้น เราจะได้รับการดูแลเรื่องสวัสดิการจากรัฐเป็นอย่างดี แต่ถ้าถามว่าคนงานที่อยู่ในภาคเอกชนนั้นเขาเองก็ไม่ได้รับสวัสดิการอะไรมากไปกว่าที่กฎหมายคุ้มครองแรงงานกำหนดไว้ ดังนั้นนี่คือความแตกต่างที่อาจจะเห็นได้ชัดว่าผู้ใช้แรงงานในภาคเอกชนเขาเองนั้นขาดการวางแผนอนาคตในชีวิต เพราะส่วนใหญ่ก็จะอยู่กับเพียงแค่การทำงานเพื่อให้ได้รับค่าแรงค่าจ้างให้เพียงพอกับการดำรงชีพแค่นั้น ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือปัญหาหนี้สินและไม่มีการวางแผนอนาคตในชีวิตหลังวัยเกษียณว่าจะทำงานอย่างไร แต่สิ่งที่เราเหนือความคาดหมายวันนี้ผมเชื่อว่าคนที่อยู่ในระบบราชการและรัฐวิสาหกิจก็ไม่หลีกพ้นปัญหาเรื่องของหนี้สินไปได้หรอกครับ ถึงเรียนครับว่าเราไม่เคยที่จะดูแลและวางแผนในเรื่องของการใช้ชีวิตของข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ สิ่งที่ตามมาคืออะไรครับ คือการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ ผมเองอยู่ในองค์กรของผม แต่เดิมผมคิดว่าคนที่ทำงานอยู่ในราชการและรัฐวิสาหกิจมีความภาคภูมิใจครับจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นพนักงานของรัฐ แต่วันนี้เราต้องยอมรับความจริงครับว่าในระบบเศรษฐกิจที่มันเกิดขึ้นก็คือการบริโภคนิยมการกระตุ้นการใช้จ่าย ถึงทำให้เป็นปัญหาหนี้สินที่เกิดขึ้น สิ่งที่จะแก้ครับ ผมเรียนครับว่าโครงการวันนี้คือที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่ผมเองอาจจะยกตัวอย่างเพราะเริ่มแล้ว เราทำมาประมาณสัก ๔ ปี ๕ ปี ก็คือโครงการรักสุขภาพและรักออม เพื่อจะชี้ให้พนักงานได้เห็นว่า ถ้าเราไปใช้ช่วงเวลาก่อนเกษียณมาพูดกันนี่ก่อนเกษียณไม่ทันละครับ ดังนั้นการวางแผนอนาคตในเรื่องของสุขภาพนั้นต้องวางไปถึง ๑๐ ปีย้อน อายุ ๔๐ ปี อายุ ๕๐ ปี อายุ ๕๕ ปี ให้เห็นว่านี่คือการวางแผนของการที่จะใช้ชีวิตหลังจากการเกษียณอายุราชการ รัฐเคยมีครับ โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด นั่นคือนโยบายในการที่จะปรับลดองค์กรของภาครัฐในภาครัฐวิสาหกิจและภาคราชการ เรามีประสบการณ์ที่ได้เห็นครับว่าองค์กรรัฐวิสาหกิจนั้นได้มีโครงการต่าง ๆ เกิดขึ้น แต่วันนี้โครงการต่าง ๆ นั้นได้หยุดไปอย่างสิ้นเชิงครับ เพราะเราขาดคน เราขาดบุคลากรที่จะไปทำงานอย่างต่อเนื่องเพราะคนที่สูงอายุนั้นมีทักษะ มีประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถครับ ถึงเรียนครับว่าเราน่าเสียดายมากว่าการเกษียณอายุที่กำหนดในภาคเอกชนนั้นอายุ ๕๕ ปี ภาคราชการ

และรัฐวิสาหกิจ ๖๐ ปี แต่วันนี้ไปดูครับคนอายุ ๖๐ ปีนั้น ลุก (Look) หน้าตาท่านผมเรียนครับว่าแทบจะไม่เชื่อครับว่าอายุ ๖๐ ปี หลายคนทำงานไปจนถึงอายุ ๗๐ ปี หรือ ๗๕ ปีได้ แต่เนื่องจากในระบบที่เขียนไว้ว่า ๖๐ ปีต้องเกษียณ ในภาคเอกชนครับกำหนดไว้ว่าจะต้องออกจากงานอายุ ๕๕ ปีครับ ยิ่งกว่ารัฐวิสาหกิจ นี่คือความสูญเสียของประเทศที่เขาเองอยู่ในระบบ ผมคิดว่าคณะกรรมาธิการได้มีการหยิบยกครับ หลายส่วนผมชื่นชมและเห็นชอบครับ

- ๓๐/๑

ในเรื่องแรกผมคิดว่าเรื่องของนโยบายเศรษฐกิจผู้สูงวัยที่ไปกำหนดอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ชาติเห็นด้วยอย่างยิ่งครับ นั่นคือความชัดเจนจากนี้ไปที่สังคมไทยถามว่ายุทธศาสตร์ทำเรื่องอะไร แต่เรื่องนี้ตอบคำถามได้นะครับว่านี่คือวางแผนไว้สำหรับสังคมไทยในอนาคต

เรื่องของการแต่งตั้งคณะกรรมการ ซึ่งกำหนดไว้มีหน่วยงานราชการ แต่ผมมาเปิดดูนะครับว่ามีหน่วยงานภาคเอกชน ขออยากให้มีความชัดเจนครับ อยากเห็นในส่วนของนักวิชาการ ในส่วนขององค์กรภาคประชาชน หรือแม้กระทั่งผู้มีส่วนได้เสีย อย่างเช่น สหภาพแรงงาน อันนี้ก็เป็นส่วนที่จะทำให้การวางแผนของคณะกรรมาธิการนั้นเป็นไปครอบคลุมทุกภาคส่วน และการจัดตั้งองค์การมหาชนและวิสาหกิจครับเพื่อสังคม นั่นคือการที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ที่ทำงานได้มีโอกาสได้เข้าใจในเรื่องของการวางแผนในอนาคตและการบริหารจัดการครับ เพราะคนงานไม่มีความเข้าใจละครับ ทำงานมาทั้งชีวิตไม่เคยมองเรื่องของการที่จะใช้ชีวิตบั้นปลายอย่างไร ผมคิดว่าถ้ามีคณะกรรมการชุดนี้ที่เกิดขึ้นจะช่วยในการที่ให้คนงานทุกภาคส่วนได้มีการวางอนาคตของตัวเองเพื่อที่อย่างน้อย ๆ เขาเองก็ได้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในวัยเกษียณให้เป็นคนแก่ที่มีความสง่าและเป็นผู้ชราที่มีคุณภาพ ต้องขอชื่นชมนะครับ แล้วผมขอขอบคุณและสนับสนุนเศรษฐกิจสำหรับผู้สูงวัยนะครับ เรื่องนี้ได้สอดคล้องกับสังคมไทยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตครับ ขอขอบคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณค่ะ ต่อไป ๒ ท่านสุดท้ายนะคะ ท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต อดีตเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เชิญค่ะ

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต : กราบเรียนท่านประธาน สปท. ที่เคารพครับ กระผม เพิ่มพงษ์ เชาวลิต หมายเลข ๑๑๐ ครับ ก่อนอื่นก็ต้องขออนุญาตที่จะยกย่องแล้วก็ชมเชยในสิ่งที่มีการเสนอครั้งนี้นะครับ เท่าที่สรุปในขั้นต้นก็คือการมองปัญหาผู้สูงวัยของคณะกรรมาธิการแบ่งเป็น ๒ ส่วนครับ

ส่วนแรกคือมองฐานะผู้สูงวัยในฐานะที่เป็นโจทย์นะครับ คือเป็นโจทย์หมายความว่าเป็นตัวที่จะต้องเข้าไปดำเนินการ เช่น การสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างสวัสดิการ อันนี้ก็เป็นข้อเสนอของชุดหนึ่งที่กรรมาธิการที่เสนอมานะครับ

อันที่ ๒ คือเป็นการมองผู้สูงวัยในฐานะที่เป็นเป้าหมาย ในฐานะที่เรากำลังก้าวไปสู่สังคมผู้สูงวัยก็จะเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เพิ่มมูลค่าในเรื่องของการตลาด ของสุขภัณฑ์อะไรต่าง ๆ ได้ อันนี้ก็คือเป็นการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจที่จะอย่างน้อยที่สุดคือกลุ่มผู้สูงวัยจะเป็นเป้าหมายลูกค้าอันหนึ่งที่จำเป็นต้องใช้บริการในด้านต่าง ๆ นะครับ อันนี้ที่เสนอเป็น ๒ ประเด็น ซึ่งผมคิดว่าก็ถือว่าเป็นการทำงานที่ครอบคลุมในส่วนนี้นะครับ แต่ว่าเมื่อได้อ่านในรายละเอียดในเชิงหลักการแล้วผมก็เห็นด้วยอย่างที่ท่านกษิต ภิรมย์ ได้เสนอนะครับ คิดว่าถ้าเราได้ลงในรายละเอียดในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างสูงนะครับ เพราะสิ่งที่เราพูดตรงนี้ก็ถือว่าเป็นหลักการที่ทุกฝ่ายคงเห็นด้วยอยู่แล้ว แต่ในรายละเอียดต่าง ๆ ก็คงจะต้องดำเนินการต่อนะครับ ผมมีข้อเสนออยู่ ๓ ประเด็น ๔ ประเด็นที่จะขออนุญาตให้กับทางกรรมาธิการได้ไปพิจารณานะครับ

เรื่องแรกก็คือเรื่องค่านิยมกับความเป็นจริงทางสังคมที่เกิดขึ้น จริง ๆ จากตัวเลขสถิติข้อมูลทั้งหมดที่กรรมาธิการยกมาเราก้าวไปสู่สังคมผู้สูงวัย ไม่ว่าจะเป็นขณะนี้หรือยิ่งเป็นอนาคตก็จะชัดเจนมากขึ้นนะครับ เราก้าวไปสู่ตรงนี้อยู่แล้ว แต่ว่าทางค่านิยมของเราอาจจะยังไม่มีความชัดเจนนะครับ ถ้าท่านจะได้ยินมากมายถึงเรื่องของคนในวัยนี้ ๖๐ ปีอะไรต่าง ๆ นี่ เราก็มักพูดถึง ถึงเวลาที่ต้องพักผ่อนแล้วนะครับ ----------

แต่ว่าความเป็นจริงทางสังคมคนกลุ่มนี้กำลังจะมีมากขึ้นเรื่อย ๆ เรากำลังจะอยู่ในขั้นตอนว่าจะพักผ่อนหรือจะทำงานต่อ ตรงนี้จะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญนะครับ ผมคิดว่าเรื่องค่านิยมเป็นเรื่องใหญ่ ถ้าเมื่อสักครู่ท่านสมาชิกได้พูดหลายท่าน เรายกตัวอย่างที่ประเทศญี่ปุ่น ถ้าเราไปที่ประเทศญี่ปุ่นเราจะเห็นเลยเป็นสังคมที่เป็นค่านิยมของคนทำงานนะครับ คนที่ทำแรงงานเบา ๆ ขับแท็กซี่ หรือว่าจัดรถต่าง ๆ ตามร้านต่าง ๆ เหล่านี้เราจะเห็นคนสูงวัยจำนวนมาก ฉะนั้นค่านิยมของประเทศญี่ปุ่นเขาชัดเจนว่าคนไม่ควรจะอยู่นิ่งเฉย ควรจะสร้างผลผลิตจะมากหรือน้อยก็แล้วแต่ ฉะนั้นคนสูงวัยจะไม่ใช่คนที่อยู่บ้านเฉย ๆ แต่เป็นคนที่ทำงานงานเล็กงานน้อยก็ถือว่ามีเกียรติทางสังคมอย่างยิ่ง ผมคิดว่าสิ่งหนึ่งที่เราจำเป็นจะต้องทำเหมือนกันคือสร้างค่านิยมการทำงาน ที่ตามฐานะ ตามสภาพความเหมาะสมต่าง ๆ ตรงนี้เราจำเป็นที่จะต้องสร้างให้เกิด แล้วก็เป็นสิ่งที่ถึงแม้ว่างานบางอย่างอาจจะด้อยไปกว่าที่ตัวเองเคยทำในสมัยที่ยังไม่เกษียณอายุ แต่ว่านี่คือความมีเกียรติครับ ทุกคนที่มีการทำงานมีเกียรติทั้งสิ้น ผมคิดว่าสิ่งนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ ในสังคมเรายังมีตรงนี้ที่ยังค่อนข้างที่จะยังขัดแย้งกันอยู่ ผมคิดว่าอยากจะให้กรรมาธิการได้พิจารณาตรงนี้ไปด้วย นอกจากจะมองในแง่ของวัยของการสูงวัยอย่างเดียว เรื่องค่านิยมการทำงานเป็นเรื่องสำคัญอันหนึ่ง

เรื่องที่ ๒ คือการเปิดโอกาสที่เป็นรูปธรรมนะครับ ผมคิดว่าที่จริงเราเขียนในหลักการชัดเจนหมดแล้ว แต่ว่าการเปิดโอกาสที่เป็นรูปธรรมเรายังมีการเขียนอยู่แต่ก็ยังไม่ได้ชัดเจนเท่าที่ควร เรื่องที่ ๑ ผมคิดว่าสำคัญมากคือระเบียบราชการ อันนี้ผมคิดว่าข้อเสนออันนี้จำเป็นต้องดูเรื่องกฎระเบียบราชการ เราประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศกันหลายเรื่องมาก เกือบทุกเรื่องจะมีการพูดถึงระเบียบราชการไม่เอื้ออำนวย เรื่องผู้สูงวัยก็เช่นเดียวกัน ท่านไปดูได้ระเบียบราชการเรายังไม่เอื้ออำนวยเท่าที่ควรต่อการที่ทำให้เกิดจ้างงานในลักษณะแบบนี้ กรมใดกรมหนึ่งจะจ้างใครสักอย่างหนึ่ง คุณต้องไปตกลงกับกระทรวงการคลัง เป็นต้น ต้องไปให้กรมบัญชีกลางอนุมัติถึงจะเห็นชอบออกมา ทำไมเราไม่กำหนดเป็นหลักเกณฑ์ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นท้องถิ่นส่วนราชการก็สามารถดำเนินการได้ภายใต้ระเบียบงบประมาณ ภายใต้กรอบงบประมาณที่เขามีอยู่โดยไม่ต้องไปของบประมาณเพิ่ม ตรงนี้ก็เป็นไปได้ ผมคิดว่าตรงนี้สามารถปฏิรูปได้รวดเร็วนะครับ เราไปดูท้องถิ่นบางอัน การจ้างหรือการให้โอกาสกับคนทำงานเพื่อเป็น

ประโยชน์ในท้องถิ่นเองก็ยังไม่สามารถทำได้ อันนี้ผมอยากให้ตรงนี้มีความชัดเจนขึ้นมาและเป็นรูปธรรมได้ชัดเจนนะครับ

อันที่ ๒ ก็คงเป็นภาคเอกชนจะไปเอื้ออำนวยอย่างไรบ้าง ตรงนี้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งนะครับ กฎระเบียบตรงนี้จะเป็นเรื่องสำคัญ

อันที่ ๓ คือถ้าเราสามารถยกร่างตรงนี้ได้ ประเภทงานที่เหมาะสำหรับผู้สูงวัยมีอะไรบ้าง การใช้แรงงานขนาดเบาอย่างที่เราไปดูต่างประเทศ แรงงานขนาดเบาสามารถทำได้อยู่ ไม่ว่าจะเป็นขับแท็กซี่ต่าง ๆ เหล่านี้ อันที่ ๒ คือในฐานะที่เป็นที่ปรึกษา หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ หรือเป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่น ผมคิดว่าส่วนนี้ยังขาดมาก หรือการให้คำปรึกษาดูแล การเข้าซีลลิง (Ceiling) ต่าง ๆ ผู้สูงวัยสามารถทำได้เป็นประโยชน์อย่างสูงและจริง ๆ ในทางสังคมเราขาดตรงนี้อย่างมากมาย ราชการปกติทำได้ยากมาก เพราะคนในราชการปกติมีงานเยอะแยะ แต่คนหนึ่งที่เกษียณอายุไปแล้วสามารถทำงานตรงนี้ได้ ถ้าเราสามารถเอื้ออำนวยให้กับการทำตรงนี้ให้ชัดเจนขึ้นมานี่ ผมคิดว่าจะเป็นรูปธรรมที่สามารถจับต้องได้ และจัดเขียนระเบียบให้มันครอบคลุมทั้งหมดนี่ก็สามารถเป็นแนวทางให้ทุกส่วนราชการหรือภาคเอกชนสามารถนำไปใช้ได้ ในการเลี่ยงภาษีได้ ลดภาษีหรืออะไรต่าง ๆ เหล่านี้ได้นะครับ ผมคิดว่าจะเป็นเรื่องสำคัญ

อันที่ ๔ คืออยากจะเสนอความเห็น คือเมื่อสักครู่นี้ทางท่านศิริชัยได้พูดนี่ก็น่าคิดเหมือนกันว่า คำว่า ผู้สูงวัยบางส่วนไม่ได้เป็นข้าราชการมาก่อน ไม่ได้เป็นรัฐวิสาหกิจมาก่อน เป็นประชาชนธรรมดา แล้วก็ถือว่าเป็นจำนวนมากด้วย ไม่ได้มีหลักประกันอะไรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตรงนี้รัฐพยายามสร้างอยู่ ผมคิดว่ามันจะผูกพันอยู่ ๓ เรื่อง ๔ เรื่อง เรื่องของเศรษฐกิจผู้สูงวัยนี่มันผูกพันกับชุมชน แบบที่ท่านเสนอมานี่มันมี ๔ ประเด็นที่เป็นเรื่องสำคัญนะครับ ซึ่งผมคิดว่าราชการเองก็กำลังรณรงค์อยู่ แต่ผมว่ายังขาดเรื่องการบูรณาการจริง ๆ ----------

เรื่องแรก ก็คือถ้าเรามองในมิติชุมชนเรื่องสุขภาพ เรื่องที่ ๒ เรื่องการออม เรื่องที่ ๓ เรื่องสวัสดิการ เรื่องที่ ๔ เรื่องการเพิ่มพูนรายได้ ทั้ง ๔ อันนี้จะครอบคลุมประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในภาครัฐหรือภาครัฐวิสาหกิจมาก่อนเลย ๔ อันนี้ถูกโยงไปเป็นเรื่องของบริบทของชุมชนเข้มแข็ง ถ้าเราสามารถให้ชุมชนเข้มแข็งรวมทั้ง ๔ เรื่องนี้ได้มันจะเป็นเศรษฐกิจผู้สูงวัยหรือสวัสดิการผู้สูงวัยในชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรมนะครับ ถ้าเราทำตรงนี้ได้มันจะเกิดประโยชน์อย่างมากนะครับ

สุดท้ายที่ผมอยากเสนอนิดหนึ่งคือคำว่า เป็นเจ้าภาพ เนื่องจากเรื่องนี้ครอบคลุมหลายส่วน กรรมาธิการชุดนี้ได้เสนอให้มีกรรมการเกิดขึ้น เจ้าภาพของการดูแลเรื่องนี้จะเป็นใครนะครับ อาจจะเป็นเรื่อง พม. หรือถ้ายิ่งผูกพันกับเรื่องของการสร้างชุมชนเข้มแข็งตรงนี้แล้ว แล้วบูรณการทุกอย่างผมว่าผู้สูงวัยเขาสามารถอยู่ได้ในชุมชนที่มีบริบทอย่างพร้อม ซึ่งผมว่าประเทศไทยเรามีตรงนี้อย่างมากถ้าเราสามารถสร้างตรงนี้ได้ชัดเจนปรากฏในชุมชน ๔ อย่าง ๕ อย่างนี่ผมคิดว่าเรื่องเศรษฐกิจผู้สูงวัยจะเป็นประโยชน์อย่างสูง นอกนั้นก็จะเป็นเรื่องของภาคการปรับปรุงระเบียบภาครัฐหรือการเอื้ออำนวยให้เกิดสวัสดิการของภาคเอกชนตรงนี้ก็สามารถดำเนินการได้นะครับ ขออนุญาตเรียนเสนอคร่าว ๆ แค่นี้ครับผม

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ต่อไปนะคะ ท่านสุดท้ายนะคะ ท่านสุรินทร์ จิรวิศิษฎ์ อดีตเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม อดีตรองปลัดกระทรวงพลังงาน ท่านสุรินทร์มีเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) มาให้เราดูด้วยนะคะ เรียนเชิญค่ะ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายสุรินทร์ จิรวิศิษฎ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สุรินทร์ จิรวิศิษฎ์ หมายเลข ๑๗๓ ตั้งแต่เช้าผมฟังท่านกรรมาธิการก็รู้สึกว่ามีความปลื้มปิติ เพราะผมก็สีดอกเลาเช่นเดียวกัน และฟังจากเพื่อน ๆ สปท. อภิปรายแล้วก็มีความรู้สึกว่าชีวิตของผู้สูงอายุประเทศไทยมีอนาคต ผมอยากกราบเรียนให้ดูรูปที่ผมนำเสนอเสียก่อน แล้วเดี๋ยวจะมีข้อเสนอครับ รูปที่ ๑ เชิญครับ ผมอยากจะกราบเรียนว่าเศรษฐกิจสีดอกเลานี่ท่านกำลังไปแก้ที่ปลายเหตุ ทุกประเทศ ท่านมาร์กาเรต แทตเชอร์ ก็ดีหรือท่านนายกรัฐมนตรีปัจจุบันก็ดีนะครับ ท่านพูดเลยว่าท่านจะต้องดูแลประชากรไทยตั้งแต่อยู่ในท้องจนถึงเชิงตะกอน

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ ดรุณี ๓๒/๒

ภาพที่ ๒ ครับ น่ารักไหมครับ ผมคิดว่าไม่ใครกล้าปฏิเสธว่าไม่น่ารัก เพราะเราก็ผ่านวัยนี้มานะครับ น่ารักมาก ๆ เลยนี่คืออนาคตของชาติบ้านเมือง ต่อไปครับ น่ารักไหมครับ น่ารักมาก ๆ กำลังพูดจ๊ะจ๋านะครับ ต่อไปครับ อันนี้ผมไปเร็ว ๆ อันนี้ก็น่ารัก เราจะทำอย่างไรทำให้พลังอย่างนี้วัยหนุ่มสาวเป็นพลังสร้างสรรค์และดูแลผู้สูงอายุในอนาคตต่อไปครับ ไม่มีใครไม่รู้จักเลยตั้งแต่สมัยจอมพล ป. ท่านเป็นคนสร้างบ้านบางแค ผมคิดว่าก่อนกรรมาธิการข้างบนรวมทั้งผมด้วยเกิด ท่านสร้างบ้านบางแคท่านเห็นว่าในอนาคตจะมีผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งอยู่เสมอ ๆ ท่านจอมพล ป. ท่านก็เลยสร้างบ้านบางแคขึ้นมา เดี๋ยวนี้ก็ยังอยู่นะครับ แล้วก็กระจายตัวไปอยู่ในกระทรวง พม. นะครับ ในจังหวัดต่าง ๆ ท่านไปดูได้นะครับ ต่อไปครับ อันนี้กิจกรรมของบ้านบางแค ส่วนใหญ่ก็จะเป็นกิจกรรมที่ไม่ค่อยจะเกี่ยวข้องกับอีโคโนมี (Economy) อะไรของท่านนี่นะครับน้อยครับที่ผมไปเยี่ยม เพราะว่ากระทรวงนี้แต่ก่อนนี้อยู่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ซึ่งผมก็มีส่วนได้ดูแลอยู่จนถึงปี ๒๕๔๕ ถึงได้ตั้งกระทรวง ต่อไปครับ ผมจะไปเร็ว ๆ นะครับ จากตรงนี้แล้วผมอยากกราบเรียนไปว่า ผมอยากจะแบ่งผู้สูงอายุนี่นะครับอาจจะซ้ำกับท่านอื่น ๆ บ้างก็ตามใจเถอะเป็น ๓ กลุ่ม

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ดีมักจะเป็นกลุ่มที่สมัครใจเข้ามาเอง เช่น ผู้เกษียณราชการหรือเกษียณจากองค์กรเอกชน ตรงนี้รัฐหรือกรรมาธิการต้องไปออกแบบว่าจะดูแลสุขภาพอย่างไร ชะลอวัยไม่ให้เขาแก่เกินอายุ อย่างผม ๗๐ ปี ดูไม่ออกนะครับ ดูแล้วยังแข็งแรงอยู่ แล้วก็ยังไม่ดอกเลามากอย่างที่ท่านประธานว่า ท่านประธานกรรมาธิการไม่ใช่ท่านประธาน สปท. นะครับ

กลุ่มที่ ๒ ที่สามารถช่วยตัวเองได้บ้าง อาจจะมีการใช้อุปกรณ์บ้าง หรือดูแลในบางเรื่อง ตรงนี้ต้องหาคนไปดูแลเรื่องกายภาพบำบัด ดูแลว่าก้มยืนเงย ยกของอย่างไรถึงจะไม่ปวดหลัง โภชนาบำบัด อย่ากินมากเกินความจำเป็นที่ร่างกายต้องใช้ หรือมีคาราโอเกะในชุมชนให้เขาผ่อนคลายความตึงเครียด

กลุ่มที่ ๓ ครับ มีหลายคนพูดไปแล้ว ผมพูดซ้ำอีกนิดก็แล้วกัน กลุ่มผู้ป่วยติดเตียงหรือเป็นผู้ป่วยมาจากกลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่ ๒ ตรงนี้ต้องดูแลหน่อย ถามว่าต้องดูแลพิเศษท่านเหล่านี้มีคุณูปการต่อชาติบ้านเมืองกันทั้งนั้น ถ้าไม่มีผู้สูงอายุในประเทศไทยท่านไม่มีสิทธิมานั่งตรงนี้หรอกผมยืนยันได้ เพราะคุณพ่อคุณแม่เราก็แก่แล้ว อย่างคุณพ่อผมนี่ ๙๗ ปีก่อนจากไป ทีนี้ไปดูผู้สูงวัยที่ถูกทอดทิ้งเป็นอย่างไรครับ ท่านดูครับนี่ของแท้นะครับ ของแท้สังคมเปลี่ยนไป ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง แล้วก็ปล่อยให้เด็กนอนอยู่ คุณภาพชีวิตของเด็กจะเป็นอย่างไร ไม่ได้สดสวยเหมือนภาพที่ผ่านมาเลยนะครับ ต่อไปครับ เป็นอย่างไรครับ มีทุกหัวมุมเมือง อันนี้เป็นภาพที่อยู่บริเวณใกล้ ๆ ใต้สะพานแห่งหนึ่ง แต่อย่าไปเอ่ยชื่อเลยก็เป็นเรื่องที่น่าสงสาร จะทำอย่างไรให้ท่านมีเกียรติขึ้นมา มีงานทำอย่างที่ท่านกรรมาธิการว่าโดยเฉพาะที่กรรมาธิการหลายท่านผมคิดว่าก็เกษียณแล้วทั้งนั้น อันนี้ก็เหมือนกันครับกลุ่มผู้ถูกทอดทิ้งนะครับ อยู่บ้านนอก อันนี้บ้านนอกแท้ไปถ่ายมาจากบ้านนอก ขอโทษ ๆ อย่าไปพูดบ้านนอก ในชนบท ขออภัยขอถอนคำพูดครับในชนบท นี่เป็นภาพสด ๆ ร้อน ๆ เมื่อวานผมไปถ่ายมา

ภาพต่อไปครับ นี่เป็นภาพสด ๆ ร้อน ๆ เลยนะครับ อันนี้เป็นหัวหน้าครู ค อยู่ที่ไหนอยู่ที่บ้านทรายแดง หมู่ที่ ๑ อำเภอเมืองระนอง ชื่อนายแพร้ว เจริญโอสถ ท่านครับ พูดเรื่องรัฐธรรมนูญ ผมว่าหลายคนในที่นี่ชิดซ้าย ผมไปมากับท่าน พลเอก จิระ นอกจากพูดเรื่องรัฐธรรมนูญแล้ว ท่านยังพูดเรื่องเศรษฐกิจ เรื่องร้อยแปดจิปาถะแบบเรียกว่าสุด ๆ ผมประทับใจมาก แต่ว่ารูปอื่น ๆ ผมไม่อยากเอามาให้ดู เพราะเอาท่านนี้ก็แล้วกัน เพราะผมเพิ่งกลับจากจังหวัดระนอง แล้วก็ลงเครื่องบินเมื่อตอน ๑๑.๐๐ นาฬิกา นี่นะครับแล้วก็มายืนคุยกับท่านที่นี่ ทีนี้ดูของประเทศไทยไปแล้ว อันนี้เป็นตัวอย่างของผู้สูงอายุที่ยังมีคุณค่าผมเห็นด้วยกับท่านกรรมาธิการเลย แล้วผมยืนยันว่าในที่ประชุมแห่งนี้ ท่านผู้ฟังที่เคารพครับมีผู้สูงอายุผมว่าเกิน ๔๐ เปอร์เซ็นต์ที่มีคุณภาพ นั่งแถว ๆ นี้ ยกตัวอย่างเลยก็ได้ ท่านชัย ชิดชอบใกล้ ๑๐๐ ปี แล้วท่านก็ยังแข็งแรง ผม ๗๐ ปีแล้วก็ยังพอมีพละกำลังในการที่อาจจะทำงาน

ช่วยชาติในบางโอกาส ต่อไปดูตัวอย่างที่ผมเคยไปดูมา แล้วคิดว่าดีมากเลยนี่ครับ ชาวญี่ปุ่นครับ เขาดูแลผู้สูงอายุแล้วก็ทำงานรีดผ้าในโรงพยาบาล รีดผ้าให้สถานสงเคราะห์เด็กร้อยแปดจิปาถะ เขาก็ทำงานเบา ๆ แต่อย่าให้ทำงานหนัก เพราะว่าถ้าทำงานหนักแล้ว ผู้สูงอายุอาจจะต้องไปหาหมอ ได้ไม่เท่าเสีย ภาพต่อไปครับ นี่ช่างไม้อายุจะ ๗๐ ปีแล้วยังทำช่างไม้ยิ่งทำยิ่งมีฝีมือมันเป็นสกิล (Skill) มันเป็นทักษะ อันนี้ของแท้หมดนะครับ ภาพต่อไปครับ อันนี้ก็เช่นเดียวกัน ทำเหมือนคล้าย ๆ โอทอป (OTOP) ขายดิบขายดี ขายให้เราด้วยเวลาไปซื้อ อันนี้ก็เป็นตัวอย่างที่ ๓ ที่อยากเอามาให้ดูของประเทศญี่ปุ่น อันนี้ก็ใช่ครับ ภาพต่าง ๆ เหล่านี้ที่ผมเอาให้ท่านชมนะครับ โดยไม่คิดมูลค่าเลย เพราะอยากจะให้ท่านกรรมาธิการไปคิดเพิ่มเติม ผมไม่เห็นด้วยหลายอย่างนะครับ แต่ผมไม่อยากพูดจนมีผู้ไม่ออกเสียงมากกว่า ๔๖ ที่ผ่านไปแล้วนะครับ ข้อเสนอของผมครับ

ข้อที่ ๑ ผมอยากจะบอกว่าจะต้องทำอย่างไรก็ได้ให้ผู้สูงอายุมีอาชีพ มีรายได้สามารถเลี้ยงตนเองได้ เพื่อให้เขามีความรู้สึกเป็นกลุ่มคนที่มีเกียรติมีคุณค่าในสังคม แล้วเดี๋ยวผมจะพูดว่าผมไม่เห็นด้วยกับท่านในบางเรื่องอย่างไร

ข้อที่ ๒ ต้องให้ อปท. เข้าไปดูแลรับผิดชอบผู้สูงอายุ ท่านจะดูแลรู้เรื่องผู้สูงอายุจริง ๆ สู้เขาได้ไหม เขาจะรู้เลยว่าเทศบาลเขามีผู้สูงอายุอยู่ที่ไหน อบต. เขาอยู่ที่ไหนมีผู้สูงอายุกี่คน ถ้าท่านเอาส่วนกลางตั้งโดย ครม. รัฐมนตรีเยอะแยะ ปลัดกระทรวงทุกกระทรวง ผมว่าตั้งได้เป็นกรรมการอำนวยการ แล้วประชุมสักครั้งเดียวแล้วมีนโยบายไปแล้วก็ให้ อปท. ไปดูแล เพราะเงินทองในอนาคต อปท. ก็จะมี ก็ฝากท่านไว้ว่าท่านอย่าคิดเอาส่วนกลางไปครอบจักรวาลของประเทศเลยมันเปลี่ยนแปลงไปเยอะแล้วนะครับ

ข้อที่ ๓ จะต้องมีการดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในทุกระดับอย่างที่ผมเกริ่นแล้วสักครู่นี้นะครับ ตั้งแต่อยู่ในท้องถึงเชิงตะกอน ถามว่าผมเอามาทำไม ไม่ใช่ผมเอามาเล่น ๆ นะ ถ้าท่านไม่ไปดูแลให้เขามีสุขภาพแข็งแรง มีอาชีพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี เขาก็จะเป็นคนแก่ที่ไม่ได้เรื่อง วันแล้ววันเล่าถ้าเราดูแลตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำอย่างที่ท่านนายกรัฐมนตรี ท่าน พลเอก ประยุทธ์ ท่านพูดสม่ำเสมอว่าจะต้องดูแลตั้งแต่ในครรภ์ถึงเชิงตะกอน โดนใจผม ผมก็อยากฝากท่านกรรมาธิการไปว่าถ้าท่านดีไซน์ (Design) เอากรรมการชุดใหญ่ ๆ แล้วก็ให้กระทรวง ทบวง กรม ท่านตั้งองค์กรขึ้นมานี่นะครับ ผมเชื่อเลยว่าเรายังไม่ตายจากกัน ขออนุญาต ๑ นาทีครับท่าน

ข้อที่ ๔ จะต้องให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่น ๆ โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการมีวิชาหรือบทเรียนหรือกิจกรรมนอกหลักสูตร ได้มีการทำกิจกรรมนอกหลักสูตรกับผู้สูงอายุในชุมชนในรอบ ๆ อะไรเพื่อให้เขามีความรู้สึกว่าผู้สูงอายุที่อยู่ในประเทศไทยต้องให้เกียรติ ต้องเรียกคุณลุง คุณป้า คุณน้า คุณอา ไม่ใช่เรียกเขาเนาะครับต้องเรียกท่าน เพราะเขาทำงานให้กับชาติบ้านเมืองมานานจนบ้านเมืองอยู่รอดปลอดภัยมาถึงทุกวันนี้

ผมกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพผ่านไปยังกรรมาธิการว่าผมอยากจะให้ท่านกรรมาธิการลองไปคิดออกแบบการดูแลผู้สูงอายุตั้งแต่อยู่ในท้องไปจนถึงเชิงตะกอน แล้วก็ดูแลเขาโดยให้ชุมชนช่วยรับผิดชอบ ท่านไม่สามารถที่จะดูแลด้วยรัฐบาลอย่างเดียวนะครับ เพราะว่าชุมชนเขาเป็นเจ้าของประเทศที่แท้จริง เป็นเจ้าของพื้นที่

เป็นเจ้าของผู้สูงอายุที่แท้จริง ผมกราบเรียนท่านประธานมาด้วยความเคารพ เกินไป ๑ นาที กับ ๑๔ วินาทีครับ ขอบคุณครับท่าน

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณมากค่ะ ก็อภิปรายกันมาเป็นเวลาพอสมควรแล้วนะคะ ต่อไปดิฉันขอเรียนเชิญท่านประธานกรรมาธิการตอบชี้แจงข้อซักถามของท่านสมาชิก เชิญท่านทวีศักดิ์ค่ะ

นายทวีศักดิ์ กออนันตกูล (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานและสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพครับ สิ่งที่คณะกรรมาธิการได้นำเสนอในเช้าวันนี้นะครับ กระผมขอขอบพระคุณท่านสมาชิกเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาอภิปรายและให้ข้อคิดเห็นทั้งเสริมและเพิ่มเติม ซึ่งผมใคร่ขอสรุปเป็นหลักการไว้ดังนี้นะครับว่าสิ่งที่เรามองเห็นว่าจำเป็นจะต้องเป็นประเด็นที่ถึงขั้นจะต้องมีการปฏิรูปนั่นก็คือว่าสังคมไทยนั้นจะก้าวเข้าสู่ความเป็นสังคมผู้สูงอายุ ดังนั้นเราจึงจะต้องแปลงภาระให้กลายเป็นพลัง ซึ่งนั่นหมายความว่าต้องจงใจที่จะกำหนดนโยบายแล้วก็หาวิธีการที่จะผลักดันต่าง ๆ อย่างน้อยใน ๓ แนวนะครับ

- ๓๕/๑

แนวแรก ก็คือการเตรียมตัวให้ผู้ที่อยู่ในวัยทำงานมีกระบวนการการออมและเตรียมพร้อมที่จะไม่ให้เป็นคนจนก่อนแก่ แล้วก็มีการส่งเสริมด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่จะก้าวไปสู่จุดนั้น รวมทั้งการรักษาสุขภาพ

ส่วนที่สอง ผู้ที่สูงอายุเลยวัย ๖๐ ปีไปแล้วควรจะมีกลไกและนโยบายและแรงจูงใจต่าง ๆ ที่สนับสนุนให้ผู้สูงอายุสามารถทำงานต่อไปได้อย่างภาคภูมิใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดี แต่ทั้งนี้ข้อกังวลของท่านสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการรักษาตำแหน่งผู้บริหารหลัง ๖๐ ปี หรือประเด็นต่าง ๆ เหล่านั้น กระผมคิดว่าสามารถดูแลได้ในระดับของคณะกรรมการที่จะขับเคลื่อนจริงในอนาคต รวมทั้งประเด็นอื่น ๆ ด้วย

แต่ข้อที่สามนั้นจะเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ก็คือโอกาสที่มีผู้สูงอายุมากขึ้นนั้นคือตลาดที่สำคัญสำหรับทั้งอุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมทางการแพทย์ สุขภาพและบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้สามารถดูแลผู้สูงอายุได้ด้วย ซึ่งหมายความว่าต้องการพัฒนากำลังคนจำนวนมาก ๆ

สำหรับประเด็นต่าง ๆ ที่ผมได้บันทึกนะครับ แล้วก็คิดว่าทางคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจสามารถรับไปได้ก็พอสรุปได้สังเขปดังนี้ว่า คณะกรรมการนั้นก็อาจจะต้องพิจารณาให้มีภาคเอกชน องค์กรภาคเอกชนมาเสริม แล้วก็ควรพัฒนากลไกให้ผู้ใหญ่พักอยู่ในบ้านตัวเองได้กับลูกหลานมากกว่าที่จะส่งไปที่หมู่บ้านหรือนิคมของผู้สูงอายุ ซึ่งก็จะเสริมด้วยการอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคมที่ท่านนายแพทย์อำพลได้กล่าวถึงนะครับ ก็ขอเรียนว่า ๓ ท่าน ๔ ท่านที่ท่านพูดถึงนั้น ทางทีมงานนั้นก็ได้ประสานกันอยู่เรียบร้อยแล้ว รวมทั้งประเด็นความกังวลว่าไม่มีข้อมูลจริงหรือว่าการขับเคลื่อนจริง ก็เรียนว่ามีกลไกการขับเคลื่อนอยู่บ้างแล้วนะครับ ที่จำเป็นจะต้องมีนโยบายเสริม ตัวอย่างเช่นมีคณะทำงานร่วมกันระหว่าง ๖ กระทรวง ๗ กระทรวงนะครับ ตัวอย่างเช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งได้มีโครงสร้างพอที่จะรองรับการขับเคลื่อนต่าง ๆ เหล่านี้แล้วอย่างไรก็ดีครับ หัวข้อที่เราได้นำเสนอแล้วก็มีหลายท่านได้เน้นให้เห็นความสำคัญนะครับ ก็คือตัวอย่างแนวนโยบายที่จะขอให้กำหนดสัดส่วนแรงงานว่าต้องรับผู้สูงวัยกี่คนเข้าทำงานนะครับ

หรือว่าการคำนึงถึงการรักษาสุขภาพของผู้สูงวัยหรือผู้ใกล้สูงวัยให้เริ่มตั้งแต่เนิ่น ๆ ด้วยกลไกประชารัฐและที่สำคัญที่สุดครับ ก็คือการมีฐานข้อมูลเพื่อแยกแยะผู้สูงอายุประเภทต่าง ๆ ที่อาจจะต้องการความช่วยเหลือที่ไม่เท่ากันนะครับ ผู้ช่วยเหลือที่รวยก่อนแก่นั้นหลายท่านก็อาจจะไม่จำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือจากภาครัฐ แต่บริการทั่ว ๆ ไปจากภาครัฐนั้นก็จำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ตัวกระผมเองในฐานะที่เป็นคณะทำงานคนหนึ่งก็สามารถที่จะนำข้อคิดเห็นต่าง ๆ เหล่านี้ไปผนวกเพิ่มเติมครับ ขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ได้ขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีปีติพงศ์ครับ

นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา (กรรมาธิการ) : ผม ปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา สปท. อันดับที่ ๙๙ นะครับ อยากจะชี้แจงให้เพื่อนสมาชิกได้เข้าใจสิ่งที่เราคิดเพียงเล็กน้อยเท่านั้นเองว่าโดยเหตุที่เราเป็นคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เราจึงพยายามที่จะมองดูปัญหาในเชิงเศรษฐกิจ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นอย่างที่ผมกราบเรียนไปตั้งแต่ต้นว่าเราก็ไม่ได้ละเลยสิ่งซึ่งคณะกรรมาธิการอื่น ๆ ได้พูดในเรื่องนี้นะครับ ถ้าเราจะพูดเรื่องเศรษฐกิจมันก็มีเรื่องหลัก ๆ อยู่ ๔ เรื่องเท่านั้นเอง

เรื่องแรกก็คือเรื่องของการบริโภค ซึ่งสิ่งที่เราเสนอคือว่าคนที่เป็นผู้สูงวัย นอกจากจะเป็นผู้บริโภคแล้วนี่เราจะนำคนเหล่านี้เข้ามาอยู่ในกระบวนการการผลิตให้มากที่สุด ถ้าเขายังมีศักยภาพอยู่ ซึ่งในรายละเอียดก็คงจะต้องมีการดูเรื่องข้อมูลให้เกิดความชัดเจนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

เรื่องที่ ๒ ก็คือเรื่องของการลงทุน เรื่องการลงทุนเราก็เสนอว่าอุตสาหกรรมใดไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมหรือบริการ ซึ่งที่จริงแล้วในรายละเอียดเราได้ทำงานร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม ถ้าท่านกรรมาธิการได้มีความเห็นว่าชี้ไปให้ชัดเลยว่าอุตสาหกรรมใดแล้วนี่เราก็จะรวมไว้ในข้อเสนออย่างที่ท่านกรรมาธิการได้กำหนดไว้นะครับ ซึ่งเราเห็นว่าเรื่องนี้เป็นอนาคตทั้งในแง่ของการบริการภายในประเทศแล้วก็การส่งออก สำหรับเรื่องบริการเรื่องที่อยู่อาศัย ผมอยากจะทำความเข้าใจนิดหนึ่งว่า การจัดการเรื่องบริการที่อยู่อาศัยของผู้สูงวัยในสมัยใหม่เราคงไปมองภาพบ้านบางแคไม่ได้อีกแล้วนะครับ เราคงจะต้องไปดูว่าจะทำอย่างไรชุมชนที่มีผู้สูงอายุอยู่จะปรับปรุงให้สภาพแวดล้อมเหมาะสมกับผู้ที่สูงอายุได้อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี มีเกียรติภูมิ เพราะฉะนั้นงานประเภทนี้มันทำได้ทั้ง ๓ อย่าง อย่างหนึ่งก็คือให้เอกชนเป็นคนทำ ซึ่งท่านก็เห็นอยู่ทั่วไป อันที่ ๒ ก็คือรัฐเป็นคนทำ อันที่ ๓ ก็คือองค์กรอิสระอื่น ๆ ที่สนใจ เช่น พวกเอสอี (SE) หรือว่าโซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) ต่าง ๆ ซึ่งอันนี้อยากให้มองภาพที่แตกต่างไปจากบ้านคนแก่สมัยก่อนนี่นะครับ นั่นคือเรื่องของการลงทุน

ส่วนที่ ๓ ที่เราพยายามเสนอก็คือว่า ทำอย่างไรจะมีการออมตั้งแต่ว่าคนที่จะมีอายุสูงขึ้นอยู่ในภาคของแรงงาน ซึ่งการออมก็มี ๒ อย่างครับ การออมเป็นสิ่งที่เรียกว่าฟอร์ซเซฟวิง (Force saving) ก็คือว่าบังคับให้ออม อย่างพวกเราที่เป็นข้าราชการก็ถูกบังคับให้ออม กับการออมแบบโวลันเทียร์ (Volunteer) ก็คือมีบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ประกันภัยต่าง ๆ เหล่านั้น ซึ่งอันนี้เป็นจุดที่เราพยายามที่จะสร้างขึ้นมาเพื่อให้ผู้ที่สูงวัยในอนาคตหรือปัจจุบันก็แล้วแต่ได้อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ประจำวันได้เหมาะสมกับฐานานุภาพของเขา

และส่วนสุดท้ายซึ่งเป็นงานของรัฐโดยเฉพาะ ก็คือเรื่องการจัดการเรื่องภาษี การจัดการเอาภาษีมาแจกให้กับคนอายุมาก ซึ่งขณะนี้จำเป็นจะต้องปฏิรูปแล้ว เพราะว่าส่วนหนึ่งคนที่ต้องการไม่ได้ไปถึงคนที่ต้องการ เราจะปรับภาษีส่วนหนึ่งหรือมีการปรับภาระ

ทางภาษีส่วนหนึ่งอย่างไร เช่น กรณีค่าลดหย่อนต่าง ๆ เช่นกรณีเงินสมทบของการออม เช่น กรณีการจัดการเรื่องบำเหน็จบำนาญ กรณีการออมแบบโวลันเทียร์ (Volunteer) คือการออมโดยสมัครใจ ซึ่งเหล่านี้เมื่อท่านกรรมาธิการได้กรุณาให้ความสนใจเราก็จะทำเป็นข้อเสนอติดไว้กับข้อเสนอของเราในโอกาสต่อไป ผมได้นั่งสดับตรับฟังอย่างสนใจนะครับ แล้วก็ต้องขอแสดงความขอบคุณต่อเพื่อนสมาชิกทั้งหลายที่ได้แสดงข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับการทำงานของเรามาก ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านประธานกรรมาธิการสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ ได้กล่าวสรุปครับ

นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ (ประธานกรรมาธิการ) : ขอบพระคุณท่านประธานที่เคารพ กระผม สถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ หมายเลข ๑๕๓ ผมขอเรียนย้ำในสิ่งที่ท่านปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา ได้กล่าวว่า การเสนอในการปฏิรูปครั้งนี้เป็นการเสนอปฏิรูปที่เน้นในเรื่องเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามคงจะมีเรื่องเกี่ยวพันไปถึงเรื่องสังคมและเรื่องอื่น ๆ บ้าง แต่หลักใหญ่เน้นหนักทางด้านเศรษฐกิจ เพราะหลายท่านที่กังวลว่าไม่ครอบคลุมถึงเรื่องต่าง ๆ ก็ขอกรุณาเข้าใจว่าเน้นหนักในเรื่องเศรษฐกิจ

ประเด็นที่ ๒ ก็คือเน้นหนักในเศรษฐกิจของผู้สูงวัย ซึ่งในที่นี้หมายรวมถึงการดูแลระบบเศรษฐกิจทั้งมวลของผู้สูงวัยไม่ใช่เฉพาะเรื่องการดูแลผู้สูงวัย ด้วยเหตุนี้เองจึงจะไม่ได้พูดในเชิงครอบคลุมชีวิตทั้งหมดดังที่บางท่านได้อภิปรายว่าเราควรจะเสนอเรื่องตั้งแต่จากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน การปฏิรูปครั้งนี้ก็จะเน้นเฉพาะผู้สูงวัยในคำนิยามดังที่ได้กล่าวแล้ว ในบริบทของเศรษฐกิจผู้สูงวัยนี้เอง เดิมเป็นบทบาทของภาครัฐ การเสนอครั้งนี้ทำอย่างไรให้มีบทบาทของภาคเอกชน ภาคธุรกิจ และภาคสังคมมากขึ้น ในบทบาทของภาครัฐ ถ้าคาดการณ์ตามสถิติกันไปแล้วก็จะเห็นว่าในที่สุดถ้าเดินไปตามทิศทางรูปแบบที่มีอยู่นี้ ในที่สุดก็จะไม่มีเงินทางการคลังเพียงพอที่จะมาดูแลผู้สูงอายุ เพราะฉะนั้นในเรื่องของบริบททางด้านการคลังนั้นก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาทางให้ลดน้อยลงไป และให้บทบาทอื่น ๆ เข้ามาเสริมมากขึ้น แต่ในท่ามกลางของการลดน้อยของภาระการคลังลงไปนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความครอบคลุมให้มากขึ้น แต่เดิมนั้นดูแลราชการ ภาคเอกชนดูแลผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพิ่งมีกองทุนการออมแห่งชาติดูแลผู้ที่อยู่นอกราชการนอกองค์กรธุรกิจ แต่ว่าทำอย่างไรให้การออมภาคบังคับนี้ขยายตัวมากขึ้นดังที่ท่านปีติพงศ์ได้กล่าว ก็อาจจะต้องดูว่า กองทุนการออมแห่งชาตินั้นจะขยายขอบเขตทั้งเชิงลึกและเชิงกว้างออกไปได้มากน้อยเท่าไรที่จะทำให้ผู้สูงวัยได้รับการดูแลในภาครัฐอย่างดีพอสมควร ทำอย่างไรให้ผู้ที่อยู่ในภาคเอกชนซึ่งอยู่ในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้มีการออกแบบกองทุนที่เป็นภาคบังคับออกมาเพื่อที่จะได้เป็นหลักประกันว่า เมื่ออยู่ในวัยสูงวัยก็สามารถที่จะมีชีวิตที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามสมควร ในขณะเดียวกันก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องออกแบบในเรื่องของนโยบายกึ่งการคลังก็ดี ในเรื่องของภาษีก็ดีมาสนับสนุนในเรื่องของสังคมผู้สูงอายุดังเช่นที่ท่านสุรชัย ขออนุญาตเอ่ยนาม ประธานธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้กล่าวถึงดอกเบี้ยอัตราต่ำสำหรับกิจกรรมของผู้สูงอายุ หรือในบางกรณีในเรื่องของที่อยู่อาศัยนี้ แต่เดิมนั้นที่อยู่อาศัยเป็นเรื่องของการที่ผู้ที่จะต้องการมีบ้านขอกู้เงินจากธนาคาร จำนองแล้วก็ผ่อนเป็นเดือน ๆ เพื่อที่จะได้บ้านมา เรียกว่าเป็นการจำนอง แต่ว่าสำหรับผู้สูงอายุนั้นบางท่านมีบ้านอยู่แล้ว ทำอย่างไรบ้านของท่านจะได้แปลงออกมาเป็นเงินเดือนแต่ละเดือนโดยเอาบ้านนั้นเป็นหลักประกันซึ่งเรียกว่าเป็นการจำนองย้อนกลับ ก็คือเอาบ้านไปไว้ที่ธนาคารแล้วก็ได้รับคืนเป็นเดือน ๆ ต่างจากจำนองปกติที่จะต้องผ่อนเป็นเดือน ๆ แล้วได้บ้านนั้นมา การออกแบบเหล่านี้ก็เป็นเรื่องจำเป็นที่จะทำให้การดูแลผู้สูงอายุโดยนโยบายกึ่งการคลังผ่านทางสถาบันการเงิน

เฉพาะกิจหรือว่าธนาคารทั่วไปเป็นไปได้ ในเรื่องของมาตรการทางด้านภาษีก็เช่นเดียวกัน ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีมาตรการในเรื่องของการลดหย่อนทางด้านภาษี คำว่า ลดหย่อน นี่หมายถึงเป็นแรงจูงใจเพื่อที่จะให้ทำกิจกรรมนั้น ๆ มากขึ้น เช่น แรงจูงใจให้ค่าลดหย่อน ๒ เท่า ถ้าหากว่าจ้างผู้สูงวัยเข้าทำงาน ด้านหนึ่งดูเสมือนว่าภาษีจะน้อยลง ----------

แต่อีกด้านหนึ่งผู้สูงวัยนั้นได้ทำงาน และรายได้จากผู้ทำงานนั้นส่วนหนึ่งก็เป็นภาษีเงินได้ เพราะฉะนั้นต้องมองให้ครบทั้งวงจร ทั้งในเรื่องของภาระทางด้านรายจ่ายที่จะต้องครอบคลุม ขณะเดียวกันก็จะต้องหาทางผ่องถ่ายในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การออมที่เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม หรือว่าตัวบุคคลนั้นเองเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผมได้กล่าวแล้ว ในด้านภาคเอกชนเองก็จะมีส่วนสำคัญในการสร้างความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจผ่านทางสังคมผู้สูงอายุ หลายท่านได้กล่าว รวมถึงท่านกษิต ภิรมย์ ซึ่งได้เน้นมากในเรื่องของผลิตภัณฑ์และบริการของผู้สูงอายุ ซึ่งจะเป็นการสร้างธุรกิจเป็นการทำให้เศรษฐกิจขยายตัวไปอีกทางหนึ่ง แต่ไม่ได้มีจุดจบในตัวของมันเอง จุดจบในตัวของมันเองก็คือทำอย่างไรให้ผู้สูงวัยได้มีโอกาสที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้นผ่านทางผลิตภัณฑ์และบริการที่เกิดขึ้น เพราะผู้สูงวัยต้องถือเสมือนหนึ่งว่าเป็นบุคคลธรรมดาในสังคม การที่เราพูดถึงผู้สูงวัยหมายถึงต้องรับภาระต้องดูแลแต่เพียงอย่างเดียวนั้นจะต้องกลับทางกันใหม่ว่าผู้สูงวัยนี้เป็นผู้ที่มีพลังในสังคมเช่นเดียวกับก่อนที่จะเข้าสู่การสูงวัย ด้วยเหตุเช่นนี้เองภาคธุรกิจต่าง ๆ จึงมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้การรองรับเศรษฐกิจผู้สูงวัยนี้เป็นไปได้

ทางด้านสังคมหลายท่านได้กรุณาพูดถึงเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือโซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) หลักการของโซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) ฟังดูเหมือนจะเป็นเรื่องของสังคม แต่แท้ที่จริงแล้วก็คือเป็นเรื่องของธุรกิจที่มีเป้าหมายเพื่อสังคม เพราะฉะนั้นทำอย่างไรถึงจะมีธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงวัยมากขึ้น เพราะผู้สูงวัยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ธุรกิจเข้าไปดูแลได้ เพราะฉะนั้นการจ้างงานผู้สูงวัยก็เป็นส่วนหนึ่งของการที่ธุรกิจเข้าไปสนับสนุนผู้สูงวัย การหานวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทำให้ผู้สูงวัยมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นก็เป็นเรื่องของเศรษฐกิจที่สนับสนุนผู้สูงวัยเป็นไปในเรื่องของเชิงสังคม เพราะฉะนั้นในเรื่องของสังคมผู้สูงอายุก็จะต้องไปคู่กับวิสาหกิจเพื่อสังคม นั่นก็คือวิสาหกิจที่เป้าหมายของวิสาหกิจนั้นสังคมผู้สูงวัยได้ประโยชน์ แต่วิธีการไปสู่ประโยชน์ของผู้สูงวัยคือวิธีการทางธุรกิจซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจ ผมจึงอยากเรียนทุกท่านว่าที่ท่านได้กรุณากังวลนั้นบางเรื่องอาจจะเกินจากขอบเขตของการเสนอการปฏิรูปในครั้งนี้ หลายเรื่องที่ท่านต้องการให้มีการปฏิรูปเพิ่มเติมทางคณะกรรมาธิการขอน้อมรับไปปรับปรุงเพิ่มเติม บางเรื่องอาจจะเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาต่อไปข้างหน้า เช่น ในเรื่องสถิติหลายประการที่ ณ วันนี้อาจจะยังไม่มีแต่ก็ต้องมีแนวทางที่จะต้องให้มีสถิติเหล่านั้นเพื่อทำให้เศรษฐกิจผู้สูงอายุได้มี

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ ภิรญา ๓๘/๒

ความสมบูรณ์ต่อไป ณ วันนี้ทำอย่างไรให้สิ่งที่มีอยู่ ณ วันนี้สามารถที่จะปฏิรูปได้ แล้วก็วางแนวทางไปสู่ความสมบูรณ์แบบในอนาคต เพราะความสมบูรณ์แบบเป็นเรื่องของอนาคต เรื่องที่สมบูรณ์แบบที่เคยพูดกันในอดีต สมบูรณ์แบบในวันนี้ ในวันนี้ก็มีเรื่องสมบูรณ์แบบเรื่องอื่นที่เกิดขึ้นอีก เพราะฉะนั้นความสมบูรณ์แบบเป็นเรื่องที่เราแสวงหา แต่ ณ วันนี้เราก็ต้องทำให้ดีที่สุดสำหรับสิ่งที่มีอยู่ ผมอยากจะเรียนในท้ายที่สุดนี้ว่าคำว่า ผู้สูงวัย บางครั้งเราก็มองในมิติของการที่ต้องดูแล ข้อเสนอนี้เป็นข้อเสนอที่เป็นมิติของผู้ที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นพลังของสังคม และผู้สูงวัยในความหมายที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ไม่ได้เป็นผู้ที่จะต้องดูแลประคบประหงมอย่างที่เข้าใจกันในมโนสำนึกโดยทั่วไป ผมอยากจะยกตัวอย่างในการสรุปครั้งนี้ว่าประธานาธิบดีเนลสัน แมนเดลา เป็นประธานาธิบดีตอนอายุ ๗๕ ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาคนต่อไปไม่ว่าจะเป็น โดนัลด์ ทรัมป์ หรือ ฮิลลารี คลินตัน เขารับตำแหน่งประธานาธิบดีตอนอายุ ๗๐ ปีครับ ขอบคุณครับ

- ๓๙/๑

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านประธานกรรมาธิการนะครับ เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานเรื่องเศรษฐกิจผู้สูงวัย หรือซิลเวอร์อีโคโนมี (Silver Economy) แล้วนะครับ ก่อนที่จะขอมติที่ประชุม ผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิแสดงตน โปรดเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : เจ้าหน้าที่ช่วยดู ท่านสมาชิกหลายท่านยังมีปัญหาเรื่องการเสียบบัตรแสดงตน มีสมาชิกท่านใดที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิแสดงตนครับ ยังรอสมาชิกนะครับ เราประชุมอยู่ทั้ง ๓ อาคาร หลายห้องกรรมาธิการ ท่านฐาปบุตรใช้สิทธิเรียบร้อยไหมครับ ท่านพหลใช้สิทธิเรียบร้อยไหมครับ เจ้าหน้าที่บวกท่าน พลเอก พหล ไปด้วยนะครับ เมื่อสมาชิกใช้สิทธิแสดงตนเรียบร้อยขอแสดงผลด้วยครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๗๔ ท่าน บวกท่านพลเอก พหล อีกหนึ่งท่านนะครับ เป็นอันว่าที่ประชุมครบองค์ประชุมนะครับ

เรื่อง รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ เรื่อง เศรษฐกิจผู้สูงวัย **(การตรวจสอบองค์ประชุม)**

วันที่ 01 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2559 เวลา 12:52

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 174 + 1 = 175

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
1		พลโท กมล สุวภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2		นายกฤษฎา จีนะวิจารณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
3		พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
4		นายกลินท์ สารสิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
5		นายกษิดิ์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
6		นายกษิดิศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
7		นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
8		นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
9		นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
10		นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
11		นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
12		นายเกรียงยศ สุดลาภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
13		พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
14		นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
15		พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
16		นายเข็มชัย ชุติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
17		พลโท คณิต แจ่มจันทรา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
18		พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
19		พลเอก คณิต อุทิตสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
20		นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
21		พลอากาศเอก คธาทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
22		นายคำนูณ สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
23		นายคุรุจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
24		นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
25		พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
26		พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
27		นายจุมพล สุขมั่น	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
28		นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
29		พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
30		นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
31		นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
32		พลเรือเอก ชนินทร์ ชุณหรัชพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
33		นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
34		พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
35		นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
36		นายชาลี เอียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
37		พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
38		นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
39		นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
40		นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
41		พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
42		พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรวุฒิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
43		พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
44		นายฐาปบุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
45		พลเอก ฐิติวัจน์ กำลังเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
46		นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
47		พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
48		พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
49		นายณัฏฐ์ ชพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
50		นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
51		นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
52		พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
53		พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
54		นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
55		พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
56		นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
57		นายทวีศักดิ์ กออนันตกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
58		นายธงชัย ลืออดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
59		พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
60		นายธเนศพล ธนบุณยวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
61		ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
62		พลเอก ธวัช จารุกลัส	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
63		นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
64		พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
65		นายธานินทร์ ผะเอม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
66		พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
67		พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
68		นางนรรัตน์ พิมเสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
69		นางนินนาท ชลิตานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
70		พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
71		นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
72		นายบัญชา ปรมีศณาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
73		พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
74		นางเบญจวรรณ สร่างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
75		พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
76		นายประภาศ คงเอียด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
77		นายประมนต์ สุธีวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
78		ร้อยเอก ประยุทธ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
79		นายประยูร เชี่ยววัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
80		นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
81		พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
82		นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
83		พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
84		นางปัทมา เธียรวิศิษฏ์สกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
85		นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
86		นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
87		นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
88		นายพนม ศรศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
89		นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
90		คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
91		นางพรพันธุ์ บุณยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
92		พลเอก พอพล มณีรินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
93		พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
94		พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
95		นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
96		นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
97		พลเอก ภิญโญ แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
98		พลเอก ภูดิศ ทัตติยโชติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
99		นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
100		นางมิ่งขวัญ วิชยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
101		นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
102		พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
103		พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
104		พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
105		นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
106		พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
107		พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
108		พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
109		นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
110		พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
111		นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
112		พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
113		นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
114		พลโท วราห์ บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
115		นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
116		พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
117		นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
118		นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
119		นายวัลลภ พริ้งพงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
120		พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
121		นายวิเชียร ชวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
122		พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
123		นายวินัย ดะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
124		นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
125		นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
126		นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
127		พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
128		นายไวกูณฑ์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
129		นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
130		นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
131		นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
132		พลเรือเอก สถิรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
133		นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
134		นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
135		นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
136		พลโท สมชาย ลิ้นประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
137		นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
138		นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
139		นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
140		พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
141		นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
142		นายสันตศักย์ จรูญ งามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
143		พลตรี สิระวิตร์ นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
144		นายสุชน ชาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
145		พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
146		นายสุนชัย คำนูณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
147		นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
148		พลโท สุรเดช เฟื่องเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
149		นายสุรินทร์ จิรวิศิษฎ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
150		พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
151		นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
152		นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
153		นายเสรี อติภัทธะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
154		นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
155		พลอากาศเอก อนาวิล ภิรมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
156		พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
157		นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
158		นายอนุสิษฐ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
159		นายอภิชาต จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
160		พลเอก อภิชาต เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
161		นายอภินันท์ ซื่อธานุวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
162		พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรธนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
163		นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
164		นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
165		นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
166		ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
167		นายอัครินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
168		นายอับดุลฮาลิม มินซาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
169		พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
170		พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
171		พันตรี อาณัน์ย์ วัชโรทัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
172		พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
173		นายอุทัย เลาหวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
174		พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

หมายเหตุ

มีสมาชิกฯ ขอใช้สิทธิแสดงตนเพิ่มเติม คือ

175		พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

ครั้งที่ ๕๙ / ๒๕๕๙
วันที่ ๓ / ส.ค. / ๕๙ เวลา ๐๙.๓๕ น.

เลขรับ ๔๒๒๒ / ๒๕๕๙
วันที่ ๑ ส.ค. ๕๙
เวลา ๑๕.๒๗ น.

๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๕๗ / ๒๕๕๙
วันที่ ๒ / ส.ค. / ๕๙ เวลา ๑๐.๔๖

เรื่อง การแสดงตนเพื่อลงมติ

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้วยในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ในการพิจารณารายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อได้พิจารณาฯ รายงานจนเสร็จสิ้นแล้ว รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ได้ขอมติต่อที่ประชุม ซึ่งกระผมประสงค์ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนว่า “เห็นด้วย” แต่ปรากฏการใช้สิทธิในใบประมวลผลว่า “ไม่ลงคะแนนเสียง” กระผมจึงขอแก้ไขการออกเสียงลงคะแนนในมติดังกล่าวว่า “เห็นด้วย”

จึงกราบเรียนมาเพื่อขอได้โปรดอนุญาต จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายพนม ศรศิลป์)
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ หมายเลข ๑๐๒

ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นชอบกับรายงาน เรื่อง เศรษฐกิจผู้สูงวัยหรือไม่ ซึ่งหากเห็นชอบคณะกรรมาธิการจะได้นำความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกไปปรับปรุงก่อนที่จะส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปนะครับ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ต่อไปเป็นการลงมติตามข้อบังคับ ข้อ ๖๐ ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน ผู้ใดเห็นชอบโปรดกดปุ่ม เห็นด้วย ผู้ใดไม่เห็นชอบโปรดกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียงโปรดกดปุ่ม งดออกเสียง ขอเชิญท่านสมาชิกได้ใช้สิทธิลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : สมาชิกท่านใดยังไม่ได้ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนบ้าง ถ้ามีขอเชิญใช้สิทธินะครับ บัตรใช้ได้ไหมครับ ท่าน พลเอก พหล ใช้ได้แล้วนะครับ ถ้าใช้สิทธิครบถ้วนแล้วผมขอปิดการลงคะแนนครับ ขอทราบผลการคะแนนครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๗๔ ท่าน เห็นด้วย ๑๗๑ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๑ ท่าน งดออกเสียง ๒ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มีนะครับ

เรื่อง รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง เศรษฐกิจผู้สูงวัย

วันที่ 01 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2559 เวลา 12:53

เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมาธิการฯ โดยให้คณะกรรมาธิการนำความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม	174
เห็นด้วย	171
ไม่เห็นด้วย	1
งดออกเสียง	2
ไม่ลงคะแนนเสียง	0

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	1	พลโท กมล สุวภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
2	2	นายกฤษฎา จีนะวิจารณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
3	3	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
4	4	นายกลินท์ สารสิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
5	5	นายกษิดิ์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
6	6	นายกษิดิศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
7	7	นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
8	8	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
9	9	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
10	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
11	11	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
12	12	นายเกรียงยศ สุดลาภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
13	13	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
14	14	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	15	พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
16	16	นายเข็มชัย ชุติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
17	17	พลโท คณิต แจ่มจันทรา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
18	18	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
19	19	พลเอก คณิต อุทิตสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	20	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
21	21	พลอากาศเอก คธาทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
22	22	นายคำนูณ สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
23	23	นายคุรุจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	26	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	27	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	28	พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
27	29	นายจุมพล สุขมั่น	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
28	30	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
29	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
30	32	นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
31	33	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
32	34	พลเรือเอก ชนินทร์ ชุณหรัชพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
33	35	นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	36	พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
36	38	นายชาลี เอียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
37	39	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
39	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
40	42	นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
41	43	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
42	44	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรวุฒิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
43	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
44	46	นายฐาปนุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
45	47	พลเอก ฐิติวัจน์ กำลังเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
46	48	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
47	49	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
48	50	พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
49	51	นายณัฏฐ์ ชพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
50	52	นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
51	54	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
52	55	พลตำรวจเอก เดชฌรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
53	58	พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
54	59	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
55	60	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
56	61	นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	63	นายทวีศักดิ์ กออนันตกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
58	65	นายธงชัย ลืออดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
59	67	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
60	68	นายธเนศพล ธนบุณยวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
61	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
62	70	พลเอก ธวัช จารุกลัส	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
63	71	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
64	73	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
65	74	นายธานินทร์ ผะเอม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
66	76	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	77	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
68	78	นางนรรัตน์ พิมเสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
69	80	นางนินนาท ชลิตานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
70	81	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
71	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
72	83	นายบัญชา ปรมีศณาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
73	84	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
74	85	นางเบญจวรรณ สร่างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
75	86	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
76	88	นายประภาศ คงเอียด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
77	89	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
78	90	ร้อยเอก ประยุทธ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
79	91	นายประยูร เชี่ยววัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
80	92	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
81	93	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
82	94	นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
83	95	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	96	นางปัทมา เธียรวิศิษฏ์สกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
85	97	นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
86	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
87	99	นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
88	102	นายพนม ศรศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	103	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	104	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	105	นางพรพันธุ์ บุณยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
92	106	พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
93	107	พลเอก พอพล มณีรินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	108	พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
95	109	พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
96	110	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
97	111	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
98	112	พลเอก ภิญโญ แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
99	113	พลเอก ภูดิศ ทัตติยโชติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
100	115	นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
101	116	นางมิ่งขวัญ วิชยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
102	117	นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
103	118	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	119	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
105	120	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	122	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	123	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	127	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
111	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
112	129	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
113	130	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
114	131	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
115	132	พลโท วราห์ บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
116	133	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
117	135	พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
118	136	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
119	137	นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	138	นายวัลลภ พริ้งพงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	139	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
122	140	นายวิเชียร ชวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
123	141	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
124	143	นายวินัย ดะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	144	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
126	146	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
127	147	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	148	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
129	149	นายไวกูณฑ์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
130	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
131	152	นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
132	153	นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
133	154	พลเรือเอก สถิรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
134	155	นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
135	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
137	159	พลโท สมชาย ลิ้นประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
138	160	นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
139	161	นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
140	162	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
141	163	พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
142	165	นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
143	166	นายสันตศักย์ จรูญ งามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
144	167	พลตรี สิระวิตร์ นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
145	168	นายสุชน ชาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
146	169	พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
147	170	นายสุนชัย คำนูณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
148	171	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
149	172	พลโท สุรเดช เฟื่องเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
150	173	นายสุรินทร์ จิรวิศิษฏ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
151	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เริงอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
156		พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
157		นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
158		นายอนุสิษฐ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
159		นายอภิชาต จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
160		พลเอก อภิชาต เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
161		นายอภินันท์ ซื่อธานุวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
162		พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรธนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
163		นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
164		นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
165		นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
166		ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
167		นายอัครินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
168		นายอับดุลฮาลิม มินซาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
169		พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
170		พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
171		พันตรี อาณัน์ วัชโรทัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
172		พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
173		นายอุทัย เลาหวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
174		พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

หมายเหตุ

มีสมาชิกฯ ขอใช้สิทธิแสดงตนเพิ่มเติม คือ

175		พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง เศรษฐกิจผู้สูงวัย เป็นที่เรียบร้อยแล้วนะครับ จบการพิจารณารายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจแล้ว ขอขอบคุณท่านประธานกรรมาธิการ คณะกรรมาธิการและผู้ชี้แจงครับ

ต่อไปเป็นการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๓.๒ รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

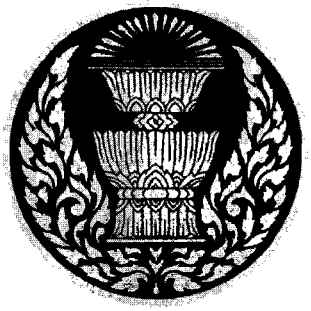

รายงาน
ของ
คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการปกครองท้องถิ่น
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

☆☆

(๕/๖/สปช.)
สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ต่วนที่สุด (สำเนา)

ที่ (สปท) ๑๑๖๔/๖๒๙

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอู่ทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการฯ จำนวน ๑ ชุด (๕/๖/สปช.)

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น นั้น ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นางนินนาท ชลิตานนท์	ประธานกรรมาธิการ
๒. นายวัลลภ พริ้งพงษ์	รองประธานกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก ภูดิศ ทัตติยโชติ	รองประธานกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายเกรียงยศ สุดลาภา	โฆษกกรรมาธิการ
๕. นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	กรรมาธิการ
๖. นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	กรรมาธิการ
๗. นายธวัชชัย ฟักอังกูร	กรรมาธิการ
๘. พลเอก นคร สุขประเสริฐ	กรรมาธิการ
๙. พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	กรรมาธิการ
๑๐. นายปรีชา บุตรศรี	กรรมาธิการ
๑๑. นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	กรรมาธิการ
๑๒. นายสมชาย พฤฒิกัลป์	กรรมาธิการ
๑๓. พลโท สมชาย ลิ้นประเสริฐ	กรรมาธิการ
๑๔. พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล	กรรมาธิการ
๑๕. นายอับดุลฮาลิม มินซาร์	กรรมาธิการ
๑๖. พลตรี สิระวิตร์ นาคทอง	กรรมาธิการและเลขานุการ
๑๗. นายชาลี เอียดสกุล	กรรมาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ

บัดนี้ ...

บัดนี้ คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาศึกษา รายงานเรื่อง “การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นเสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอได้โปรดส่งรายงานดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นินนาท ชลิตานนท์

(นางนินนาท ชลิตานนท์)
ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการปกครองท้องถิ่น

สำนักกรรมาธิการ ๒
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๗-๔๘
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๘

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี

(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๒

...../ ร่าง
ชลธิชา/พิมพ์
...../ ตรวจ

สารบัญ

รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการปกครองท้องถิ่น

เรื่อง “การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

	หน้า
๑. แผนการปฏิรูป	๑
๒. วิธีการปฏิรูป	๑๒
๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป	๑๒
๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๑๒
๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๑๒
๖. ข้อเสนอแนะ	๑๒

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาคผนวก ข ภารกิจถ่ายโอนตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ และ ฉบับที่ ๒

รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. แผนการปฏิรูป

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ เมื่อวันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ วรรคสอง (๔) ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางนินนาท ชลิตานนท์	ประธานกรรมาธิการ
๒. นายวัลลภ พริ้งพงษ์	รองประธานกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก ภูดิศ ทัตติยโชติ	รองประธานกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายเกรียงยศ สุดลาภา	โฆษกกรรมาธิการ
๕. นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	กรรมาธิการ
๖. นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	กรรมาธิการ
๗. นายธวัชชัย ฟักอังกูร	กรรมาธิการ
๘. พลเอก นคร สุขประเสริฐ	กรรมาธิการ
๙. พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	กรรมาธิการ
๑๐. นายปรีชา บุตรศรี	กรรมาธิการ
๑๑. นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	กรรมาธิการ
๑๒. นายสมชาย พฤฒิกัลป์	กรรมาธิการ
๑๓. พลโท สมชาย ลิ้นประเสริฐ	กรรมาธิการ
๑๔. พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล	กรรมาธิการ
๑๕. นายอับดุลฮาลิม มินซาร์	กรรมาธิการ
๑๖. พลตรี สิระวิตร์ นาคทอง	กรรมาธิการและเลขานุการ
๑๗. นายชาลี เอียดสกุล	กรรมาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมาธิการฯ มีอำนาจหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง แผนการปฏิรูป วิธีการปฏิรูปพร้อมกำหนดเวลาการปฏิรูป และข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นให้สัมฤทธิ์ผล รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมอบหมาย นั้น

คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเรื่อง “การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยมีคณะอนุกรรมาธิการการบริหารงานบุคคล การกำกับดูแล ตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ ประกอบด้วย

ที่ปรึกษาอนุกรรมาธิการ

๑. นางนินนาท ชลิตานนท์
๒. นายวัลลภ พริ้งพงษ์
๓. พลเอก ภูดิศ ทัตติยโชติ
๔. ผศ.ดร. อรทัย ก๊กผล
๕. นายสุธน ซื่อประเสริฐ

อนุกรรมาธิการ

๑)	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	ประธานอนุกรรมาธิการ
๒)	นายสยุมพร ลิ่มไทย	รองประธานอนุกรรมาธิการ
๓)	พลโท สมชาย ลิ้นประเสริฐ	อนุกรรมาธิการ
๔)	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	อนุกรรมาธิการ
๕)	พลตรี สิระวิตร์ นาคทอง	อนุกรรมาธิการ
๖)	ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมศิริวัฒน์	อนุกรรมาธิการ
๗)	นายธนา ยันตรโกวิท	อนุกรรมาธิการ
๘)	นายธวัชชัย สวัสดิ์สาลี	อนุกรรมาธิการ
๙)	นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์	อนุกรรมาธิการ
๑๐)	นายนพคุณ ดิลกภากรณ์	อนุกรรมาธิการ
๑๑)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ	อนุกรรมาธิการ
๑๒)	นางสุชาดา รังสินันท์	อนุกรรมาธิการ
๑๓)	นายสุรเกียรติ ฐิตะฐาน	อนุกรรมาธิการ
๑๔)	นายเอนก เกษมสุข	อนุกรรมาธิการ
๑๕)	นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ	อนุกรรมาธิการและเลขานุการ

บัดนี้ คณะอนุกรรมาธิการฯ ได้ดำเนินการศึกษาเรื่อง “การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เสร็จเรียบร้อยแล้ว และคณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาเห็นว่าเป็นประเด็นสมควรปฏิรูป เพราะมีความสำคัญเร่งด่วนและสามารถสัมฤทธิ์ผลของการปฏิรูปได้ จึงควรนำเสนอสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑ ความเป็นมาของการกระจายอำนาจฯ

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเริ่มมีความชัดเจนยิ่งขึ้นจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘๔ ที่กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง รวมทั้งกำหนดการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ แต่ปัจจุบันปี ๒๕๕๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้สุทธิร้อยละ ๒๘.๑๖ เท่านั้น ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม การกระจายอำนาจได้ดำเนินการต่อเนื่อง โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๗๘ กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งพาตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ยังได้กำหนดไว้ในหมวด ๑๔ รวม ๑๐ มาตรา ตั้งแต่มาตรา ๒๘๑ – ๒๙๐ สรุปว่า รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็น และมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ชัดเจนสอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำกับดูแลต้องมีมาตรฐานกลางเพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกปฏิบัติได้เอง โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความแตกต่างในระดับของการพัฒนา และประสิทธิภาพในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบ โดยไม่กระทบต่อความสามารถในการตัดสินใจดำเนินงานตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งจัดให้มีกลไกการตรวจสอบการดำเนินงานโดยประชาชนเป็นหลัก

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง การจัดสรรสัดส่วนภาษี และอากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ และตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่หลายประการ ซึ่งประการหนึ่งต้องจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการฯ โดยมีรายละเอียดดังนี้

มาตรา ๓๐ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกำหนดเวลาดังนี้

(ก) ภารกิจที่เป็นการดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภารกิจที่รัฐให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(ข) ภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(ค) ภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(๒)กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยในระยะแรกอาจกำหนดภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แตกต่างกันได้ โดยให้เป็นไปตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งต้องพิจารณาจากรายได้และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำนวนประชากร ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตลอดจนคุณภาพในการให้บริการที่ประชาชนจะได้รับ ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลาสิบปี

(๓) กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ให้รัฐทำหน้าที่ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือการดำเนินการงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

(๔) กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า และโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า โดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

มาตรา ๓๒ กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ โดยอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจะต้องดำเนินการ

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการในการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรให้เพียงพอแก่การดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐในการให้บริการสาธารณะเป็นส่วนรวมด้วย

(๓) รายละเอียดเกี่ยวกับการเสนอให้แก้ไขหรือจัดให้มีกฎหมายที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) จัดระบบการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดนโยบายและมาตรการการกระจายบุคคลจากราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไปสู่ท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งต้องกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติและกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบรวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจนด้วย

๑.๒ วิสัยทัศน์การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ในช่วง ๔ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๕๔๗) เป็นช่วงของการปรับปรุงระบบการบริหารงานภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค รวมทั้งการพัฒนายุทธศาสตร์ การสร้างความพร้อมเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจ บุคลากร งบประมาณ และทรัพย์สิน รวมทั้งการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หลังจากการถ่ายโอนในช่วง ๔ ปีแรกสิ้นสุดลงจนถึงระยะเวลาการถ่ายโอนในปีที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๕๕๓) จะเป็นช่วงเปลี่ยนผ่าน มีการปรับบทบาทของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชนที่จะเรียนรู้ร่วมกันในการถ่ายโอนภารกิจ มีการปรับกลไกความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในช่วงเวลาหลังจากปีที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๔) เป็นต้นไป ประชาชนในท้องถิ่นจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีการพัฒนาศักยภาพทางด้านการบริหารจัดการและการคลังท้องถิ่นที่พึ่งตนเองได้ มีความรับผิดชอบต่อภารกิจการบริการประชาชนที่หลากหลาย ผู้บริหารท้องถิ่นและสภาท้องถิ่นจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ

กรอบแนวคิดการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรอบแนวคิดการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักการและสาระสำคัญ ๓ ด้าน คือ

(๑) ด้านความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารจัดการการบริหารงานบุคคล และการเงินการคลังของตนเอง โดยยังคงรักษาความเป็นรัฐเดี่ยวและความมีเอกภาพของประเทศ

(๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดินและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น รัฐต้องจัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจนเหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และส่งเสริมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ

(๓) ด้านประสิทธิภาพการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดบริการสาธารณะที่มีคุณภาพมาตรฐาน การบริหารจัดการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนการกระจายอำนาจฯ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

(๑) เพื่อให้มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

(๒) กำหนดกรอบทิศทางและแนวทางการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ชัดเจน โดยมีกระบวนการที่ยืดหยุ่น

(๓) เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ระหว่างราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น และเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการ และการทำงานร่วมกันของรัฐบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) กำหนดแนวทางการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการ ซึ่งจะกำหนดหลักการทั่วไป ระยะเวลาในการถ่ายโอน แนวทางการจัดแบ่งอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

แนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) การถ่ายโอนภารกิจและการจัดแบ่งอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง

(๒) แนวทางการกระจายอำนาจการเงิน การคลัง และงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) แนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) แนวทางการถ่ายโอนบุคลากรและพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลส่วนท้องถิ่น

(๕) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน/ภาคประชาสังคม และการตรวจสอบติดตามประเมินผล

(๖) การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนภารกิจ

(๘) กลไกการกำกับการถ่ายโอนภารกิจและการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการฯ

(๙) การสร้างระบบประกันคุณภาพบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๒.๑ การดำเนินการที่ผ่านมา

คณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ได้จัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๔ และวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๕ ตามลำดับ

เนื่องจากการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๔ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕ ยังมีปัญหาในขั้นตอนการปฏิบัติงานอันเนื่องมาจากได้มีการปฏิรูประบบราชการภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการทำงานของภาครัฐ มีการจัดระบบการทำงานของผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ และมีการกำหนดวิธีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด กลุ่มจังหวัด และนโยบายของรัฐบาลในเรื่องต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๔ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการ

กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕

โดยที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ วรรคสาม กำหนดว่าในกรณีที่สถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างที่แผนปฏิบัติการใช้บังคับ คณะกรรมการการกระจายอำนาจดำเนินการปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นได้ และมาตรา ๓๔ กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวน โดยต้องพิจารณาทบทวนใหม่ทุกระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกำหนดอำนาจและหน้าที่ และการจัดสรรรายได้ เพื่อการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้นจึงได้มีการทบทวนแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปรับปรุงแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนการกระจายอำนาจ ฉบับที่ ๒ และแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ และได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑

๑.๒.๒ แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

๑) แผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕ ด้านการถ่ายโอนภารกิจได้กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะที่ส่วนราชการ ๕๗ กรมใน ๑๕ กระทรวง ถ่ายโอนภารกิจการจัดบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๔๕ ภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการในภารกิจ ๖ ด้าน ประกอบด้วย

(๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน สถานีขนส่ง การอนุญาตให้ก่อสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ระบบชลประทานขนาดเล็ก ฝาย สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ระบบประปาหมู่บ้าน การควบคุมอาคาร เป็นต้น

(๒) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อาหารเสริม (นม) อาหารกลางวัน การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพคนพิการ เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ สถานสงเคราะห์คนชรา การอนุญาตให้ควบคุมหอพัก การฌาปนกิจสงเคราะห์ การจัดการศึกษา ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดประจำตำบล สถานีอนามัย เป็นต้น

(๓) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น อำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น การตรวจตราสถานที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงลักษณะที่หนึ่ง (ร้านค้าปลีกจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงรายย่อย) เป็นต้น

(๔) ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น งานจดทะเบียนพาณิชย์ การวางแผนการท่องเที่ยว การปรับปรุงดูแลบำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น

(๕) ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เช่น งานพัฒนาป่าชุมชน การบำบัดน้ำเสีย การจัดการขยะมูลฝอย การดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกัน (ที่ดินรกร้างว่างเปล่า) และที่สาธารณะประโยชน์ประเภทพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน การควบคุมไฟป่า เป็นต้น

(๖) ด้านการศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การบำรุงรักษาโบราณสถาน การดูแลรักษาโบราณสถานในระดับท้องถิ่น เป็นต้น

๒) แผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้านการถ่ายโอนภารกิจได้กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะที่ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจะต้องดำเนินการถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๑๔ งาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกเป็นภารกิจต่างๆ ดังนี้

(๑) ภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ ซึ่งอยู่ระหว่างการถ่ายโอน (ยังถ่ายโอนไม่เสร็จสิ้น) จำนวน ๓๔ งาน/โครงการ/กิจกรรม

(๒) ภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ ซึ่งได้ถ่ายโอนแล้วแต่นำมาปรับปรุง ขอบเขต ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติในการถ่ายโอนให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน ๓๙ งาน/โครงการ/กิจกรรม

(๓) ภารกิจใหม่ที่ส่วนราชการจะต้องถ่ายโอนเพิ่มเติมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๔๑ งาน/โครงการ/กิจกรรม

๑.๒.๓ ผลการดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจ

ปัจจุบันมีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ มาแล้วจำนวน ๒ ฉบับ (ปัจจุบันใช้บังคับฉบับปี ๒๕๕๑) ปรากฏผลดำเนินการ ดังนี้

๑) มีการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๖๒ ภารกิจ จาก ๓๕๙ ภารกิจ (แผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕จำนวน ๑๘๖ ภารกิจ , แผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวน ๗๖ ภารกิจ) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) แผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕ ถ่ายโอนไปแล้ว จำนวน ๑๘๖ ภารกิจ จากจำนวน ๒๔๕ ภารกิจ

สรุปผลการถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑

ด้าน	จำนวนภารกิจที่ถ่ายโอน	ถ่ายโอนแล้ว	ยังไม่ได้ถ่ายโอน	ยกเลิกการถ่ายโอน
๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๘๗	๗๔	๑๓	
๒. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต	๑๐๓	๗๘	๒๕	
๓. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย	๑๗	๘	๙	
๔. ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว	๑๙	๑๑	๘	
๕. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	๑๗	๑๕	๑	๑
๖. ด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๒	-	๒	
รวม	**๒๔๕**	**๑๘๖**	**๕๘**	**๑**

หมายเหตุ ยกเลิกภารกิจการปรับปรุงฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ๑ ภารกิจ เนื่องจากไม่มีภารกิจถ่ายโอน

(๒) แผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดำเนินการไปแล้ว จำนวน ๗๖ งาน/โครงการ/กิจกรรม จากจำนวน ๑๑๔ งาน/โครงการ/กิจกรรม

สรุปผลการถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒

ด้าน	จำนวนภารกิจที่ถ่ายโอน	ถ่ายโอนแล้ว	ยังไม่ได้ถ่ายโอน
๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๔๕	๓๔	๑๑
๒. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต	๑๙	๙	๑๐
๓. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย	๒๒	๘	๑๔
๔. ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว	๑๘	๑๖	๒
๕. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	๘	๗	๑
๖. ด้านศิลปวัฒนธรรมของจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๒	๒	-
รวม	**๑๑๔**	**๗๖**	**๓๘**

๒) มีการถ่ายโอนงบประมาณไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นทุกๆปีตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๓ ถึงปัจจุบัน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรายได้ จำนวน ๙๙,๙๓๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๓ จนถึงปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรายได้ จำนวน ๖๕๗,๐๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑๖

ปี พ.ศ.	รายได้รัฐบาล	รายได้ท้องถิ่น	สัดส่วนรายได้ (ร้อยละ)
๒๕๔๓	๗๔๙,๙๔๘	๙๙,๙๓๖	๑๓.๓๓
๒๕๔๔	๗๗๒,๕๗๔	๑๕๖,๕๓๑	๒๐.๕๗
๒๕๔๕	๘๐๓,๖๕๑	๑๗๖,๑๕๕	๒๑.๙๙
๒๕๔๖	๘๒๙,๔๙๖	๑๘๔,๐๖๖	๒๒.๑๙
๒๕๔๗	๑,๐๖๓,๖๐๐	๒๔๑,๙๔๗	๒๒.๗๕
๒๕๔๘	๑,๒๕๐,๐๐๐	๒๙๓,๗๕๐	๒๓.๗๕
๒๕๔๙	๑,๓๖๐,๐๐๐	๓๒๗,๑๑๓	๒๔.๐๕
๒๕๕๐	๑,๔๒๐,๐๐๐	๓๕๗,๔๒๔.๑๕	๒๕.๑๗
๒๕๕๑	๑,๔๙๕,๐๐๐	๓๗๖,๗๔๐	๒๕.๒๐
๒๕๕๒	๑,๖๐๔,๖๔๐	๔๑๔,๓๘๒	๒๕.๒๕

ปี พ.ศ.	รายได้รัฐบาล	รายได้ท้องถิ่น	สัดส่วนรายได้ (ร้อยละ)
๒๕๕๓	๑,๓๕๐,๐๐๐	๓๔๐,๙๙๕	๒๕.๒๖
๒๕๕๔	๑,๖๕๐,๐๐๐	๔๓๑,๒๒๕	๒๖.๑๔
๒๕๕๕	๑,๙๘๐,๐๐๐	๕๒๗,๔๖๗	๒๖.๖๔
๒๕๕๖	๒,๑๐๐,๐๐๐	๕๗๒,๖๗๐	๒๗.๒๗
๒๕๕๗	๒,๒๗๕,๐๐๐	๖๒๒,๖๒๕	๒๗.๓๗
๒๕๕๘	๒,๓๒๕,๐๐๐	๖๔๖,๓๔๓	๒๗.๘๐
๒๕๕๙	๒,๓๓๐,๐๐๐	๖๕๗,๐๐๐	๒๘.๑๖

๓) มีการถ่ายโอนบุคลากรมาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหมด ๑๐,๓๖๑ คน โดยแบ่งเป็นข้าราชการ ๖,๒๔๖ คน และลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว ๔,๑๑๕ คน

ผลการถ่ายโอนบุคลากร (พ.ศ. ๒๕๔๖ – ๒๕๕๐)

ส่วนราชการ	ข้าราชการ (คน)	ลูกจ้างประจำ (คน)	รวม (คน)
ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๔๖	**๑,๓๑๐**	**๒,๘๐๑**	**๔,๑๑๑**
๑. กรมโยธาธิการ	๑๓๕	-	๑๓๕
๒. กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน		๑,๒๐๘	๑,๒๐๘
๓. กรมทรัพยากรธรณี	-	๑๔	๑๔
๔. กรมประชาสงเคราะห์	๑๐	๕	๑๕
๕. สนง. เร่งรัดพัฒนาชนบท	๑,๑๖๕	๑๕,๗๔	๒,๗๓๙
ระยะที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๔๘	**๖๘**	**๒๘๐**	**๓๔๘**
๑. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	๖๘	๘๓	๑๕๑
๒. กรมส่งเสริมสหกรณ์	-	๑๙๗	๑๙๗
ระยะที่ ๓ ปีงบประมาณ ๒๕๔๙ - ๒๕๕๐	**๔,๘๖๘**	**๑,๐๓๔**	**๕,๙๐๒**
๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษา	๔,๗๘๙	๑,๐๑๗	๕,๘๐๖
๒. กระทรวงสาธารณสุข (สถานีอนามัย)	๗๙	๑๗	๙๖
รวม ระยะ ๑ – ๓	**๖,๒๔๖**	**๔,๑๑๕**	**๑๐,๓๖๑**

สรุปภาพรวมของการกระจายอำนาจที่ผ่านมา

จะเห็นได้ว่า การกระจายอำนาจไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เมื่อพิจารณาจากกรอบระยะเวลาที่กฎหมายและแผนการกระจายอำนาจฯ กำหนด กล่าวคือ

ประการแรก พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๐ กำหนดการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกำหนดเวลาไม่เกิน ๑๐ ปี

(พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๕๕๓) ซึ่งบัดนี้ ได้ล่วงเลยระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดมาแล้ว แต่การถ่ายโอนภารกิจยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ

ประการสอง แผนการกระจายอำนาจฯ ได้กำหนดวิสัยทัศน์การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นไว้ว่า

- ในช่วง ๔ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๕๔๗) เป็นช่วงเวลาของการสร้างความพร้อมในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจ บุคลากร งบประมาณ และการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- สิ้นสุดระยะเวลาการถ่ายโอนในปีที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๓) มีการปรับบทบาทของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นในภารกิจถ่ายโอน รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- หลังจากปีที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๔) เป็นต้นไป ประชาชนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

แต่ในข้อเท็จจริง ปัจจุบันการถ่ายโอนภารกิจก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้เสร็จสิ้น แม้ระยะเวลาได้ล่วงเลยมาประมาณ ๖ ปีแล้วก็ตาม

๑.๒.๔ ปัญหาการกระจายอำนาจที่ผ่านมา

จากการดำเนินการกระจายอำนาจที่ผ่านมา คณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ได้มีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ เป็นเครื่องมือในการกระจายอำนาจ โดยเป็นการกระจายภารกิจ งบประมาณ และบุคลากรไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งตลอดระยะเวลาตั้งแต่มีแผนการกระจายอำนาจฯ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๔ จนถึงปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า ยังคงมีปัญหาในการดำเนินการ ดังนี้

(๑) การดำเนินนโยบายกระจายอำนาจขาดความจริงจัง สาเหตุจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยครั้ง และรัฐบาลแต่ละยุคแต่ละสมัยไม่ได้ขับเคลื่อนการกระจายอำนาจตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง ไม่มีการสร้างหลักประกันความต่อเนื่องของการดำเนินนโยบายกระจายอำนาจ

(๒) การจัดทำแผนการกระจายอำนาจฯ และการจัดทำแผนปฏิบัติการ ฯ ขาดความต่อเนื่อง ในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการ ส่งผลในการกระจายอำนาจทางด้านภารกิจ งบประมาณ และบุคลากรไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความต่อเนื่องไปด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากแผนการกระจายอำนาจฯ ฉบับที่ ๑ ใช้ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๕๔๙ และแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ ใช้ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๔๙ และมีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจฯ ฉบับที่ ๒ และแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ ใช้ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๕๓ เนื่องจากในแผนการกระจายอำนาจฯ ฉบับที่ ๑ กำหนดวิสัยทัศน์การกระจายอำนาจไว้ ๑๐ ปี ตั้งแต่ ๒๕๔๔ – ๒๕๕๓ และเมื่อแผนการกระจายอำนาจฯ ฉบับที่ ๒ และแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ สิ้นสุดในปี ๒๕๕๓ การจัดทำแผนการกระจายอำนาจฯ ฉบับที่ ๓ และแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๓ ไม่สามารถดำเนินการต่อได้ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อยครั้ง นโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาลแต่ละรัฐบาลบางครั้งขาดความชัดเจนปัจจุบันคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ จึงมีมติให้ใช้แผนการกระจายอำนาจฯ ฉบับที่ ๒ และแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๕๓ ไปพลางก่อน

(๓) กระบวนการถ่ายโอนดำเนินการจากบนลงสู่ล่างให้ความสำคัญแก่ส่วนราชการผู้ถ่ายโอน โดยไม่คำนึงความพร้อมและความสมัครใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้รับการถ่ายโอน ตามแผนปฏิบัติการฯ ได้กำหนดแนวทางการถ่ายโอน โดยให้ส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนและขั้นตอนการถ่ายโอน – รับโอน ซึ่งในทางปฏิบัติส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจมีการจัดทำบัญชีมอบหมายภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสภาพจำยอมรับการถ่ายโอน ส่วนราชการไม่ได้พิจารณาถึงแผนรองรับการถ่ายโอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขาดการสอบถามถึงความพร้อมและความสมัครใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภทที่รับการถ่ายโอน ในขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้ไม่เท่ากัน ตลอดจนมีบุคลากรที่มีทักษะความรู้ความสามารถทางเทคนิคที่แตกต่างกัน และในแผนการถ่ายโอนดำเนินการเป็นแบบ

เดียวกันทั้งประเทศในลักษณะปูพรมแบบเหมารวม โดยไม่ได้พิจารณาในรายละเอียดถึงความเหมาะสมของภารกิจและศักยภาพของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีขนาดที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ส่วนราชการที่ถ่ายโอนไม่ได้มีการติดตามประเมินผลการถ่ายโอนภารกิจ ขาดการจัดทำระบบข้อมูลการถ่ายโอน และไม่ได้ดำเนินการในการเป็นผู้สนับสนุน การเป็นพี่เลี้ยง การให้คำปรึกษาแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนในกระบวนการถ่ายโอน กำหนดให้ส่วนราชการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง ทำให้ผู้กำกับดูแล คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอไม่รับทราบผลการถ่ายโอนดังกล่าว

(๔) การถ่ายโอนดำเนินการไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ส่วนราชการที่ถ่ายโอนมุ่งเน้นเฉพาะการถ่ายโอนภารกิจตามที่กำหนดไว้ในแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ โดยไม่คำนึงถึงการถ่ายโอนงบประมาณ บุคลากร และการแก้ไขระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจถ่ายโอน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับถ่ายการโอนไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ กระบวนการถ่ายโอนขาดสภาพบังคับในการให้ส่วนราชการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการฯ

(๕) การถ่ายโอนภารกิจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการฯ และไม่สามารถถ่ายโอนภารกิจคืนส่วนราชการเดิมได้ ปัจจุบันมีการถ่ายโอนภารกิจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วจำนวน ๒๖๒ ภารกิจ ประกอบด้วยแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๖ ภารกิจ และแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๖ ภารกิจ คิดเป็นร้อยละ ๗๓ ของภารกิจที่ต้องถ่ายโอนทั้งหมดจำนวน ๓๕๙ ภารกิจ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความพร้อมในการรับโอนภารกิจไม่เท่ากัน และภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนส่วนมากเป็นภารกิจเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน สะพาน แหล่งน้ำ ซึ่งจะต้องบำรุงดูแลรักษาและซ่อมแซม เป็นภาระด้านงบประมาณแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากมีสภาพเก่า ชำรุดเสียหายทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดกลาง และขนาดเล็กไม่สามารถรับผิดชอบภารกิจดังกล่าวต่อจากส่วนราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องการโอนภารกิจกลับคืนส่วนราชการเดิม แต่ไม่สามารถถ่ายโอนคืนกลับได้ เนื่องจากขัดกับหลักการของแผนปฏิบัติการ ฯ ที่กำหนดให้ “ภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล หากเทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบลยังไม่พร้อมที่จะรับถ่ายโอนภารกิจ ให้ส่วนราชการถ่ายโอนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดรับไปดำเนินการแทนก่อน และเมื่อเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมและประสงค์รับถ่ายโอนภารกิจเมื่อใดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดถ่ายโอนภารกิจนั้นให้แก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าของพื้นที่รับไปดำเนินการได้ทันที” ซึ่งในข้อเท็จจริงองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็ไม่สามารถช่วยเหลือเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างทั่วถึง

(๖) องค์กรขับเคลื่อนนโยบายกระจายอำนาจขาดประสิทธิภาพและขาดเอกภาพในการดำเนินงาน ปัจจุบันคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ เป็นหน่วยงานที่กำหนดนโยบายการกระจายอำนาจ โดยมีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ เป็นเครื่องมือ และมีสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารแผนโดยการประสานส่วนราชการต่างๆ ให้มีการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณ และบุคลากรไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่การติดตามประเมินผลการกระจายอำนาจขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถขับเคลื่อนแผนการกระจายอำนาจให้บรรลุสำเร็จตามเป้าหมาย เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ เน้นบทบาทในการทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการในการประชุมของคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ขาดการประสานงานกับส่วนราชการ และไม่สามารถบังคับให้ส่วนราชการปฏิบัติตามแผนได้ ขาดแรงผลักดันให้เกิดการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง และขาดกลไกการบริหารแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ ระดับจังหวัด ตลอดจนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ กับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขาดการประสานงาน และมีการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันในบางภารกิจ ส่งผลให้ขาดเอกภาพในการดำเนินงาน

๒. วิธีการปฏิรูป

ศึกษา วิเคราะห์แนวทางดำเนินการกระจายอำนาจ แผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ ที่ผ่านมา ตลอดจนสภาพปัญหาการกระจายอำนาจแต่ละด้าน รวมทั้งการศึกษาและข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรายงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาปฏิรูปแห่งชาติ เพื่อจัดทำรายงานข้อเสนอเกี่ยวกับการปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

ระยะที่ ๑ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นทำการศึกษาวิเคราะห์กฎหมาย ข้อมูลเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดระยะเวลา ๑ เดือน (พฤษภาคม ๒๕๕๙)

ระยะที่ ๒ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำรายงานการปฏิรูปแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาให้ความเห็นชอบ กำหนดระยะเวลา ๒ เดือน (มิถุนายน ๒๕๕๙ - กรกฎาคม ๒๕๕๙)

ระยะที่ ๓ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณารายงานของคณะกรรมาธิการฯ และหากเห็นชอบเสนอรายงานดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป กำหนดระยะเวลา ๑ เดือน (สิงหาคม ๒๕๕๙)

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ

- สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๖. ข้อเสนอแนะ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว คณะกรรมาธิการฯ จึงมีข้อเสนอแนะในการปฏิรูปแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๖.๑ การสร้างหลักประกันความต่อเนื่องของการดำเนินนโยบายกระจายอำนาจ โดยมีแนวทางดังนี้

๖.๑.๑ ทำให้การกระจายอำนาจเป็นวาระแห่งชาติที่รัฐบาลทุกรัฐบาลจะต้องดำเนินการโดยกำหนดให้การกระจายอำนาจเป็นยุทธศาสตร์ชาติ และอยู่ในแผนบริหารราชการแผ่นดินระยะ ๔ ปี

๖.๑.๒ จัดทำพิมพ์เขียว (Blueprint) หรือขั้นตอน (Roadmap) ของแผนการกระจายอำนาจ ระบุภารกิจ ระยะเวลา และเป้าหมายให้ชัดเจน เพื่อทุกส่วนราชการและทุกหน่วยงานใช้ขับเคลื่อนให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันให้เห็นผลภายใน ๕ ปี โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. เร่งรัดการพิจารณาทบทวน ติดตามประเมินผลภารกิจที่ได้ถ่ายโอนไปแล้ว และพิจารณาการถ่ายโอนภารกิจเพิ่มเติม เพื่อให้การถ่ายโอนภารกิจมีความเหมาะสมและสมบูรณ์ เพื่อให้แล้วเสร็จภายในแผนปฏิบัติการกระจายอำนาจฯ ฉบับที่ ๓

๒. การกำหนดหลักเกณฑ์และจัดสรรรายได้ให้สอดคล้องกับต้นทุนหน้าที่และภารกิจที่ชัดเจน

๓. พัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. การปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจให้มีประสิทธิภาพ

๕. ผลักดันนโยบายการกระจายอำนาจทางการคลังที่เป็นรูปธรรม เพื่อปรับปรุงโครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เพิ่มมากขึ้นและสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น จากปัจจุบันที่มีสัดส่วนรายได้ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองประมาณร้อยละ ๑๐ ภาษีจัดสรร/ภาษีแบ่งรวมกันประมาณร้อยละ ๕๐ และเงินอุดหนุนประมาณร้อยละ ๔๐ เปลี่ยนเป็นสัดส่วนภาษีจัดเก็บเองประมาณร้อยละ ๒๕ ภาษีจัดสรร/ภาษีแบ่งรวมกันประมาณร้อยละ ๖๐ และเงินอุดหนุนประมาณร้อยละ ๑๕ ซึ่งจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งพาเงินรายได้ของท้องถิ่นมากขึ้น ลดเงินอุดหนุนลงและมีเป้าหมายเพื่อให้ อปท. มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

๖. การพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์

๖.๒ ปรับแนวคิดในการกระจายอำนาจฯ โดยคำนึงถึงความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก

การปรับเปลี่ยนแนวคิดการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจที่ให้ส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำแผนและขั้นตอนการถ่าย – รับโอน ต้องอยู่บนพื้นฐานของความพร้อม ดังนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะผู้รับการถ่ายโอนภารกิจต้องประเมินศักยภาพและจัดให้มีการกำหนดแผนรับการถ่ายโอนของตนเอง เพื่อทราบความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจแล้วยื่นเสนอต่อส่วนราชการเจ้าของภารกิจ ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการกระจายอำนาจฯ

เมื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินความพร้อมของตนเอง จึงต้องสร้างแรงจูงใจ เช่น การได้รับงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนเพิ่ม เพื่อเป็นการกระตุ้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความประสงค์ขอรับการถ่ายโอนภารกิจโดยไม่รู้สึกว่าเป็นภาระต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขณะเดียวกันก็ควรมีมาตรการกดดันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสงค์จะรับการถ่ายโอนภารกิจ เช่น การไม่เพิ่มงบประมาณ ส่งเสริมให้ภาคประชาชนตรวจสอบ และพิจารณาเปรียบเทียบผลการทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อเห็นความแตกต่าง

ทั้งนี้ การถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเน้นหนักหลัก ๓ ประการอย่างจริงจัง ได้แก่ หลักความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local capacity) หรือหลักประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ (Service efficacy) หลักความรับผิดชอบในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน (Accountability) และหลักการเข้าถึงบริการสาธารณะได้โดยง่ายสำหรับประชาชน (Service accessibility)

ส่วนราชการเจ้าของภารกิจ ในฐานะผู้ถ่ายโอนภารกิจต้องเตรียม**ความพร้อม**ในเรื่องการจัดการความรู้และภารกิจ เครื่องมือ อุปกรณ์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑) การจัดการความรู้

การจัดการความรู้ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) ให้จัดทำเป็นคู่มือซึ่งเปรียบได้กับแผนที่บอกเส้นทางการทำงานที่มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของกระบวนงาน โดยคู่มือที่ดีจะต้องเป็นลายลักษณ์อักษรที่มีความชัดเจน กระชับ แสดงให้เห็นกระบวนงานและขั้นตอนของงาน เข้าใจได้ง่าย ผู้ปฏิบัติสามารถทำงานได้ถูกต้องตามมาตรฐานของกระบวนงานทุกขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพไม่ผิดพลาด

การจัดการความรู้ที่ฝังลึกในตัวคน (Tacit knowledge) โดยการสรรหาคนที่มีความเชี่ยวชาญในสายอาชีพมีประวัติการทำงานที่ประสบความสำเร็จ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่มั่นคง มีความคิดเชิงบวกมีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการสื่อสาร มีความพร้อมและยินดีที่จะเป็นพี่เลี้ยง มาทำหน้าที่พี่เลี้ยงให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเป็นผู้ให้ความรู้ ความเข้าใจ ให้คำแนะนำ ปรึกษา ช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อสามารถปฏิบัติภารกิจที่ถ่ายโอนได้เป็นผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การจัดการด้านภารกิจ เครื่องมือ อุปกรณ์

ส่วนราชการเจ้าของภารกิจต้องเตรียม**ความพร้อม**ทั้งภารกิจ เครื่องมือและอุปกรณ์ทั้งหมดให้สมบูรณ์ ครบถ้วน พร้อมใช้ประโยชน์ แล้วจึงถ่ายโอนเพื่อจะไม่เป็นภาระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกินความจำเป็น

นอกจากการเตรียมความพร้อมข้างต้นแล้ว ความสำเร็จของการถ่ายโอนภารกิจอีกประการ คือ ควรส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการกระตุ้นวิธีคิด การเลียนแบบและนำไปขยายผลในการรับการถ่ายโอนภารกิจ

๖.๓ ให้มีการทบทวนประเมินผลภารกิจที่ถ่ายโอนไปแล้ว เพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ

ในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจฯ ฉบับที่ ๓ และแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๓ จะต้องมีการทบทวนและประเมินผลภารกิจที่ถ่ายโอนไปแล้ว จำนวน ๒๖๒ ภารกิจ เนื่องจากบางภารกิจที่ถ่ายโอนแล้วยังคงมีปัญหาในทางปฏิบัติ มีการถ่ายโอนไม่ครบทุกขั้นตอนกระบวนงาน เช่น การบริหารจัดการสถานีขนส่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการได้เฉพาะภายในสถานีขนส่ง แต่ไม่สามารถอนุญาตให้สัมปทานขนส่งภายในเขตจังหวัดได้ และไม่สามารถบังคับให้รถมาจอดในสถานีขนส่งได้ หรือถ่ายโอนไปแล้วเป็นภาระด้านงบประมาณในการบำรุงรักษาซ่อมแซม เช่น ถนน แหล่งน้ำ ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดหลักการที่ชัดเจน เช่น กรณีถ่ายโอนไม่ครบทุกขั้นตอนของกระบวนงาน หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมที่จะดำเนินการ ให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจกำหนดให้ส่วนราชการถ่ายโอนเพิ่มเติม ส่วนกรณีถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณมาบำรุงรักษา คณะกรรมการการกระจายอำนาจควรดำเนินการตาม มาตรา๑๒ (๓) ปรับปรุงสัดส่วนภาษี อากรและรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๗) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง ภาษีอากร งบประมาณและการรักษาวินัยทางการเงิน การคลัง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๑๐) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ (๑๑) พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความจำเป็น สำหรับภารกิจที่ยังไม่ถ่ายโอนจำนวน ๙๖ ภารกิจ และภารกิจถ่ายโอนใหม่จะต้องพิจารณาขนาดของภารกิจที่ถ่ายโอนให้สอดคล้องกับประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก (องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล) รับถ่ายโอนการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อชีวิต และให้ถ่ายโอนภารกิจขนาดใหญ่ให้แก่เทศบาลเมือง/เทศบาลนคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการ

๖.๔ ปรับปรุงกลไกและบทบาทเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการที่ผ่านมายังไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งในเรื่องภารกิจที่ต้องถ่ายโอนและระยะเวลาการถ่ายโอนภารกิจ มีสาเหตุมาจากกลไกและบทบาทของการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจยังไม่เหมาะสม ควรได้รับการปรับปรุง คือ

๖.๔.๑ กลไกการขับเคลื่อน

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นกลไกขับเคลื่อนการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยหลักการแล้ว

คณะกรรมการฯ จะมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย ทิศทางและเป้าหมายการดำเนินงาน รวมถึงรับผิดชอบในผลการดำเนินงาน ในขณะที่เลขานุการทำหน้าที่ประสานงาน ติดตามเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายทิศทางและเป้าหมายตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมีมติ ต่อกรณีของเรื่องการกระจายอำนาจและถ่ายโอนภารกิจ เลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจจึงควรมีบทบาทและคุณสมบัติ ดังนี้

บทบาทเลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจ

(๑) ต้องเป็นบุคคลที่ช่วยเหลือคณะกรรมการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นและกฎ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย หรือกฎหมาย กฎ ระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ต้องเป็นตัวกลางที่สามารถประสานงานซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจทุกระดับ ทั้งในระดับนโยบาย คือ นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย และระดับปฏิบัติ คือส่วนราชการ

(๓) ต้องเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันและกำกับดูแลนโยบายแผนการกระจายอำนาจ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามแผนทั้งเรื่องของภารกิจ และระยะเวลาการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจ

คุณสมบัติของเลขานุการคณะกรรมการกระจายอำนาจ

(๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทและวัฒนธรรมท้องถิ่นและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

(๒) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหารจัดการบริการสาธารณะในส่วนเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น หลักความสามารถ หลักความรับผิดชอบ หลักประสิทธิภาพการดำเนินงาน หลักผลประโยชน์ของท้องถิ่นและหลักการติดตาม ประเมินผล

(๓) มีความรู้กฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสามารถให้คำปรึกษาแนะนำเป็นประโยชน์และถูกต้อง หรือทักท้วงการปฏิบัติที่อาจนำไปสู่การกระทำผิด หรือเกิดความเสียหาย

นับตั้งแต่มีการใช้บังคับแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา ๒ ฉบับ การทำหน้าที่ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรคในการทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนและผลักดันให้การถ่ายโอนภารกิจบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากโครงสร้างอัตรากำลังขององค์กรมีไม่เพียงพอที่จะรองรับการทำหน้าที่ในระดับภูมิภาคได้ ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวทางการแก้ไขปัญหา ๒ แนวทาง คือ

แนวทางที่ ๑) ปรับปรุงโครงสร้างอัตรากำลังและบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสามารถรองรับการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ซึ่งแนวทางดังกล่าว เป็นการปรับรื้อในเชิงโครงสร้างทั้งระบบจะต้องอาศัยระยะเวลาดำเนินการและงบประมาณจำนวนมาก

แนวทางที่ ๒) ใช้กลไกที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากมีความพร้อมและศักยภาพในการดำเนินการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจ โดยเป็นหน่วยงานที่จะนำ

นโยบายการกระจายอำนาจฯ ไปสู่การปฏิบัติ

คณะกรรมาธิการฯ เห็นว่า แนวทางที่มีความเป็นไปได้และสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม คือ แนวทางที่ ๒ เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีหน้าที่หลักในการส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำหน้าที่จัดบริการสาธารณะ ซึ่งการถ่ายโอนภารกิจก็เป็นหนึ่งในหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องนำไปจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะสามารถประสานงานกับส่วนราชการที่ถ่ายโอนให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กลไกของคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ระดับจังหวัด ซึ่งมีท้องถิ่นจังหวัดเป็นเลขานุการ และมีอัตรากำลังของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในระดับจังหวัดสามารถช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน เพื่อขับเคลื่อนการกระจายอำนาจได้อย่างเป็นระบบ ตลอดจนสามารถเตรียมความพร้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ ให้โอนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ รวมถึงบทบาทหน้าที่และบุคลากรไปสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกัน ในการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจ

นอกจากนี้ ข้อเสนอตามแนวทางที่ ๒ จะสร้างประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนนโยบายกระจายอำนาจได้อย่างเป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้เกิดเอกภาพในการทำงานเป็นหนึ่งเดียว ทั้งในส่วนกลาง (คณะกรรมการการกระจายอำนาจ – สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ – เลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจ) และส่วนภูมิภาค คือ คณะอนุกรรมการการกระจายอำนาจระดับจังหวัดซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกว่า ๗,๘๐๐ แห่งทั่วประเทศ อีกทั้งยังสอดคล้องกับข้อเสนอในเรื่องการปฏิรูปการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้เสนอแนวทางการยุบรวมโครงสร้างและกลไกการบริหารด้านการปกครองท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันมีหลายองค์กร ได้แก่ คณะกรรมการ ก.ถ. คณะกรรมการกลาง (ก.จ. – ก.ท. – ก.อบต.) ให้อยู่ภายใต้ ก.ถ. โดยมีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นองค์กรขับเคลื่อนและประสานการดำเนินงาน

อย่างไรก็ดี อาจมีคำถามว่า การให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยเข้ามาเป็นกลไกขับเคลื่อนการกระจายอำนาจ จะสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นอิสระหรือไม่เพียงใด ก็สามารถตอบได้ว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพียงปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเลขานุการ และสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการฯ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และตามมติคณะรัฐมนตรีอยู่แล้ว ไม่ต่างจากสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางเช่นกัน

๖.๔.๒ กลไกสนับสนุนการกระจายอำนาจ

(๑) ระดับกรม ส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจควรมีหน้าที่เตรียมการถ่ายโอนภารกิจ การฝึกอบรม การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ติดตามประเมินผลการถ่ายโอนภารกิจ และจัดทำฐานข้อมูลถ่ายโอน ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ

(๒) ระดับจังหวัด ควรมีคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ท้องถิ่นจังหวัดเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่บริหารการถ่ายโอนภารกิจ บุคลากร งบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำ แก้ไขปัญหาการกระจายอำนาจฯ ในระดับจังหวัด

๖.๔.๓ กลไกการตรวจสอบ

กลไกการตรวจสอบซึ่งเป็นการติดตามประเมินผลการทำงาน กระทำโดยภาครัฐและส่วนราชการยังไม่เพียงพอควรปรับปรุงให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนในฐานะผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ได้มีส่วนในการติดตามประเมินผล หรือได้รับรู้ผลการติดตามประเมินผล เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้การก่อหนี้ระยะยาวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนในพื้นที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพราะอาจกระทบต่องบประมาณที่จะใช้ในการจัดบริการสาธารณะและรองรับภารกิจถ่ายโอน

๖.๔.๔ บทบาทเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรปรับปรุงบทบาทจากการตั้งรับในทางกฎหมายเป็นการแสดงบทบาทเชิงรุกในการบริหาร โดยการผลักดันให้นโยบายการกระจายอำนาจเป็นวาระสำคัญของรัฐบาลและมีมาตรการที่เป็นการบังคับให้ต้องปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่อง เพื่อให้ภารกิจถ่ายโอนเป็นผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในระยะเวลาที่กำหนด

ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะข้างต้น เป็นการเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดขั้นตอนการถ่ายโอน – การรับการถ่ายโอน กลไกการขับเคลื่อน กลไกการตรวจสอบ บทบาทของคณะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรา ๒๕๐ ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... แต่จำเป็นต้องปรับปรุงพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องโดยผู้รับผิดชอบต่อไป ตลอดจนควรเร่งรัดให้มีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจฯ ฉบับที่ ๓ และแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๓ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นขอเสนอรายงานเรื่อง “การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้โปรดพิจารณา หากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบแล้ว ขอได้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อจะได้แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

พลตรี
(สิระวิตร์ นาคทอง)
เลขานุการกรรมาธิการ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

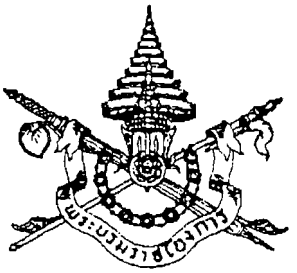

พระราชบัญญัติ

กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒
เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตนและมีอำนาจออกกฎกระทรวง และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และอธิบดีกรมการปกครอง

(๓) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสองคน ผู้บริหารเทศบาลสามคน ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้าคน และผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารเมืองพัทยาหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น รวมสองคน ทั้งนี้ โดยให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทเลือกกันเองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ และด้านกฎหมาย ทั้งนี้ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

ให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๕) ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๖) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่หรือผู้มีตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๖ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการหรือพ้นจากการเป็นผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๙ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับสรรหาเป็นกรรมการอีกได้ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ถ้ากรรมการตามวรรคหนึ่งว่างลง ให้สรรหากรรมการแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับสรรหาอยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในระหว่างที่ยังมิได้สรรหากรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างตามวรรคสอง และยังมีกรรมการเหลืออยู่เกินกึ่งหนึ่ง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา

(๒) กำหนดการจัดระบบการบริการสาธารณะตามอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง

(๓) ปรับปรุงสัดส่วนภาษีและอากร และรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) ประสานการถ่ายโอนข้าราชการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับคณะกรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดอำนาจและหน้าที่การจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน เงินงบประมาณที่ราชการส่วนกลางโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการถ่ายโอนภารกิจตาม (๒) (๓) และ (๔)

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการกระจายอำนาจการอนุมัติหรือการอนุญาตตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้ต้องขออนุมัติหรือขออนุญาตไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการประชาชน และการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆ เป็นสำคัญ

(๗) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร การงบประมาณและการรักษาวินัยทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๘) เสนอแนะการตราพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรี

(๙) เร่งรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๐) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง

(๑๑) พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความจำเป็น

(๑๒) เสนอแนะและจัดระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

(๑๓) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่ปรากฏว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจไม่ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๔) เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๕) ออกประกาศกำหนดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๑๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

ประกาศของคณะกรรมการตาม (๑๕) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใดๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งข้อมูลหรือเอกสารใดๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้ ในการนี้อาจเรียกบุคคลใดๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๑๕ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ

(๒) รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ

(๓) ร่วมมือและประสานงานกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒

การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

(๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

(๒) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

(๓) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ

(๔) การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่นๆ

(๕) การสาธารณูปการ

(๖) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ

(๗) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน

(๘) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

(๙) การจัดการศึกษา

(๑๐) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

(๑๑) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(๑๒) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

(๑๓) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

(๑๔) การส่งเสริมกีฬา

(๑๕) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

(๑๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

(๑๗) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

(๑๘) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

(๑๙) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

(๒๐) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน

(๒๑) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

(๒๒) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

(๒๓) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่นๆ

(๒๔) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒๕) การผังเมือง

(๒๖) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

(๒๗) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

(๒๘) การควบคุมอาคาร

(๒๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓๐) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(๓๑) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(๒) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

(๓) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(๔) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(๕) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๖) การจัดการศึกษา

(๗) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

(๘) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

(๙) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม

(๑๐) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม

(๑๑) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม

(๑๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ

(๑๓) การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

(๑๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

(๑๕) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ

(๑๖) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(๑๗) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง

(๑๘) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

(๑๙) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

(๒๐) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ

(๒๑) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร

(๒๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒๓) การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด

(๒๔) จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๒๕) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

(๒๖) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(๒๗) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

(๒๘) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒๙) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

มาตรา ๑๙ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษไม่เต็มพื้นที่จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเต็มพื้นที่จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในส่วนใด

มาตรา ๒๑ บรรดาอำนาจและหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐตามกฎหมาย รัฐอาจมอบอำนาจและหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทนได้

ในการดำเนินงานตามอำนาจและหน้าที่ที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจร่วมมือกันดำเนินการหรืออาจร้องขอให้รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น แล้วแต่กรณี ดำเนินการแทนได้

มาตรา ๒๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้เอกชนดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่แทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓
การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากร

มาตรา ๒๓ เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน

(๒) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่

(๓) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย

(๔) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรรในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับการจัดสรรตามมาตรา ๒๔ (๓) และมาตรา ๒๕ (๖) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(๕) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา ๒๔ (๔) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(๖) ภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ภาษีสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา และค่าแสตมป์ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตเทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บ และให้ถือเป็นภาษีและค่าแสตมป์ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพสามิตที่จะจัดเก็บ

(๗) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน

(๘) ภาษีการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(๙) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๑๐) อากรการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

(๑๑) อากรรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น

(๑๒) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่หลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละสี่สิบแล้วดังต่อไปนี้

(ก) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามประทานบัตรให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ข) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในจังหวัดที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามประทานบัตร ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ค) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่นให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(๑๓) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมหลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละสี่สิบแล้ว ดังต่อไปนี้

(ก) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามสัมปทาน ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของเงินค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ข) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในจังหวัดที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามสัมปทาน ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของเงินค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ค) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่น ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของเงินค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(๑๔) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่มีทุนทรัพย์ภายในเขต ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

(๑๕) ค่าธรรมเนียมสนามบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามอัตราและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๖) ค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของค่าธรรมเนียมที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(ก) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(๑๗) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตท้องถิ่นนั้นๆ และให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ในกรณีกฎหมายกำหนดให้เทศบาลเป็นผู้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ให้นำรายได้มาแบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ภายในเขตจังหวัดตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๘) ค่าใช้น้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามสัดส่วนที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๙) ค่าธรรมเนียมใดๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่จัดให้มีขึ้น

(๒๐) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของเทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๒๔ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมีรายได้จากภาษีอากรค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตจังหวัด โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมัน และกิโลกรัมละไม่เกินสิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม

(๒) ภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดสำหรับยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตจังหวัดโดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินมวนละสิบสตางค์

(๓) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรรในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา ๒๓ (๔) และมาตรา ๒๕ (๖) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(๔) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา ๒๓ (๕) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(๕) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน

(๖) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๗) อากรรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น

(๘) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

(๙) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

(๑๐) ค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(๑๑) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น และให้ตกเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๑๒) ค่าธรรมเนียมใดๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้น

(๑๓) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๒๕ กรุงเทพมหานครอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน

(๒) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่

(๓) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย

(๔) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานครโดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมัน และไม่เกินกิโลกรัมละสิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม

(๕) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับยาสูบซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินมวนละสิบสตางค์

(๖) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรร ในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา ๒๓ (๔) และมาตรา ๒๔ (๓) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(๗) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(๘) ภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ภาษีสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา และค่าแสตมป์ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บ และให้ถือเป็นภาษีและค่าแสตมป์ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นโดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพสามิตที่จะจัดเก็บ

(๙) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๑๐) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน

(๑๑) ภาษีการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(๑๒) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ที่จัดเก็บภายในเขตของกรุงเทพมหานคร ในอัตราร้อยละสี่สิบของค่าภาคหลวงแร่ที่กรมทรัพยากรธรณีจัดเก็บได้จริง

(๑๓) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมที่จัดเก็บภายในเขตของกรุงเทพมหานครในอัตราร้อยละสี่สิบของค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่กรมทรัพยากรธรณีจัดเก็บได้จริง

(๑๔) อากรการฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

(๑๕) ค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(๑๖) ค่าธรรมเนียมสนามบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามอัตราและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๗) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่มีทุนทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

(๑๘) ค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(ก) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(๑๙) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้กรุงเทพมหานครเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตของกรุงเทพมหานคร และให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

(๒๐) ค่าธรรมเนียมใดๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่กรุงเทพมหานครจัดให้มีขึ้น

(๒๑) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๒๖ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองรูปแบบพิเศษไม่เต็มพื้นที่จังหวัด มีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้อื่นตามมาตรา ๒๓

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองรูปแบบพิเศษเต็มพื้นที่จังหวัด มีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้อื่นตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

มาตรา ๒๗ ภาษีและอากรประเภทอื่นนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ อาจกำหนดให้เป็นภาษีและอากรร่วมกันระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรืออาจกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเพิ่มได้ เพื่อให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนภาระหน้าที่และงบประมาณจากราชการส่วนกลางมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรตามวรรคหนึ่งในแต่ละปี ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดโดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ

มาตรา ๒๘ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีรายรับดังต่อไปนี้

(๑) รายได้จากทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) รายได้จากสาธารณูปโภค

(๓) รายได้จากการพาณิชย์และการทำกิจการ ไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ

(๔) ภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับ ค่าตอบแทน หรือรายได้อื่นใดตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) ค่าบริการ

(๖) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(๗) เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

(๘) รายได้จากการจำหน่ายพันธบัตร

(๙) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ

(๑๐) เงินกู้จากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

(๑๑) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้

(๑๒) เงินช่วยเหลือหรือเงินค่าตอบแทน

(๑๓) รายได้จากทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือรายได้จากทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการเพื่อมุ่งหากำไรในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๔) รายได้จากค่าธรรมเนียมพิเศษ

การออกพันธบัตรตาม (๘) การกู้เงินจากองค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ ตาม (๙) การกู้เงินตาม (๑๐) และรายได้ตาม (๑๓) ให้ออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๙ การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับรายได้ตามหมวดนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราการจัดสรร การนำส่งเงินรายได้และการได้รับเงินรายได้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่การกำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องใดมีกฎหมายอื่นบัญญัติไว้และเป็นการกำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องเดียวกับที่บัญญัติไว้แล้วในบทบัญญัติเกี่ยวกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหมวดนี้ ให้ใช้บทบัญญัติตามหมวดนี้บังคับแทนบทบัญญัติของกฎหมายนั้น ทั้งนี้ ถ้าการกำหนดรายได้ในเรื่องใดมีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราการจัดสรร การนำส่งเงินรายได้และการได้รับเงินรายได้ใช้บังคับอยู่แล้ว ให้ใช้บังคับตามกฎหมายเช่นว่านั้นไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประกาศของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าการกำหนดรายได้ในเรื่องใดยังไม่มีกฎหมายเช่นว่านั้น ให้การกำหนดรายได้ตามบทบัญญัติในหมวดนี้มีผลใช้บังคับเมื่อมีประกาศของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมอบให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าตอบแทน หรือรายได้อื่นใด เพื่อองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็ได้ ทั้งนี้ โดยให้คิดค่าใช้จ่ายได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔
แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๐ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกำหนดเวลา ดังนี้

(ก) ภารกิจที่เป็นการดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(ข) ภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(ค) ภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(๒) กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยในระยะแรกอาจกำหนดภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แตกต่างกันได้ โดยให้เป็นไปตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งต้องพิจารณาจากรายได้และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำนวนประชากร ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนคุณภาพในการให้บริการที่ประชาชนจะได้รับ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินระยะเวลาสิบปี

(๓) กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ให้รัฐทำหน้าที่ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

(๔) กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบ และในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า ทั้งนี้ โดยการเพิ่มสัดส่วนตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนา ให้องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง และโดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

(๕) การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณะในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๓๑ ในการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้ามีกฎหมายใดบัญญัติไว้ในลักษณะที่เป็นผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ได้ด้วยตนเอง หรือมีลักษณะเป็นการซ้ำซ้อนกับการปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน และคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรให้มีการแก้ไขกฎหมายนั้น ให้คณะกรรมการรายงานต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการให้มีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจะต้องกระทำ โดยในกรณีใดเป็นอำนาจและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของรัฐหรือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน ให้กำหนดแนวทางวิธีปฏิบัติเพื่อประสานการดำเนินการให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการในการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรให้เพียงพอแก่การดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐในการให้บริการสาธารณะเป็นส่วนรวมด้วย

(๓) รายละเอียดเกี่ยวกับการเสนอให้แก้ไขหรือจัดให้มีกฎหมายที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) จัดระบบการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดนโยบายและมาตรการการกระจายบุคลากรจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคไปสู่ส่วนท้องถิ่น โดยการสร้างระบบการถ่ายเทกำลังคนสู่ท้องถิ่น และสร้างระบบความก้าวหน้าสายอาชีพที่เหมาะสม

แผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งต้องกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติ และกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจนด้วย

มาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๒ แล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ แล้วรายงานต่อรัฐสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับต่อไป

แผนปฏิบัติการที่ประกาศใช้บังคับตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการนั้น

ในกรณีที่สภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างที่แผนปฏิบัติการใช้บังคับ คณะกรรมการอาจดำเนินการปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้เหมาะสมกับสภาพการณ์นั้นได้

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการและรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกปี ในกรณีที่มีปัญหาอุปสรรคไม่อาจดำเนินการตามแผนปฏิบัติการได้ ให้คณะกรรมการรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไขด้วย

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายหลังที่ได้ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปแล้ว โดยต้องพิจารณาทบทวนใหม่ทุกระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกำหนดอำนาจและหน้าที่หรือวันที่มีการจัดสรรรายได้ ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรรายได้ เพื่อกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการจัดทำแผนตามมาตรา ๓๐ และแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๒ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กรรมการเริ่มปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๖ ในวาระเริ่มแรก ให้นายกรัฐมนตรีจัดให้มีการเลือกผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๗ ในวาระเริ่มแรก เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ นายกรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการได้ตามที่เห็นสมควร

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ชวน หลีกภัย
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๘๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจเพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ และการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวนฝ่ายละเท่ากันเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕
เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๔) กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า และโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า โดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

การเพิ่มสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลตามวรรคหนึ่งให้เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง และให้เป็นไปตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถ่ายโอนเพิ่มขึ้นภายหลังปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด เงินอุดหนุนที่จัดสรรให้ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙"

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การปฏิบัติตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจในการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ไม่อาจดำเนินการได้ตามกำหนดระยะเวลา ทำให้การกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๓๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการถ่ายโอนภารกิจ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามสภาพข้อเท็จจริงนั้น และยังคงเป้าหมายการเพิ่มสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้รับไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้าไว้เช่นเดิม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ข

ภารกิจถ่ายโอนตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ และ ฉบับที่ ๒

ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้วตามแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ.๒๕๔๕

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๑	งานลาดยางทางหลวง	**กระทรวงคมนาคม** กรมทางหลวง	อบจ./ท./อบต./กทม.	
๒	งานบำรุงรักษาทางหลวง			
๓	ทางหลวงชนบท (ถนนภายในหมู่บ้าน)	**กระทรวงคมนาคม** กรมทางหลวงชนบท	อบจ./อบต.	
๔	ทางหลวงชนบท (ถนนลาดยาง)		อบจ./อบต./มพ.	
๕	ก่อสร้างทางลาดยาง		อบจ./อบต.	
๖	โครงการปรับปรุงสะพานไม้เป็นสะพาน ค.ส.ล. (ความยาวช่วงไม่เกิน ๑๐ ม. ความยาวรวมไม่เกิน ๕๐ ม.)		อบจ./อบต./มพ.	
๗	ก่อสร้างถนนในหมู่บ้าน		อบจ./อบต.	
๘	ก่อสร้างสะพาน ค.ส.ล.			
๙	ก่อสร้างท่อ ค.ส.ล. (เป็นกิจกรรมที่อยู่บนเส้นทางสายเก่าของ ร.พ.ช. ในกิจกรรมซ่อมบำรุง			
๑๐	ป้องกันการกัดเซาะคอสะพาน (เป็นกิจกรรมที่ใช้เทคนิควิชาเฉพาะและดำเนินการบนเส้นทางเก่า)			
๑๑	งานบำรุงรักษาทาง			
๑๒	บำรุงปกติผิวจราจรลูกรัง			
๑๓	บำรุงปกติผิวจราจรลาดยาง			
๑๔	บำรุงปกติผิวจราจรคอนกรีต			
๑๕	เสริมผิวลูกรัง			
๑๖	เสริมผิวลาดยาง			
๑๗	เสริมผิวลาดยางแบบแอสฟัลติก			
๑๘	บูรณะลาดยางและปรับปรุงทาง			
๑๙	สำรวจความเหมาะสมทางวิศวกรรม			
๒๐	ขุดและปรับปรุงคลองส่งน้ำ	กรมส่งเสริมสหกรณ์	อบจ./ท./อบต./	
๒๑	ซ่อมแซมคลองส่งน้ำและอาคารชลประทาน ๑) ก่อสร้างประตูระบายน้ำ			
๒๒	ซ่อมแซมระบบชลประทาน			
๒๓	ปรับปรุงซ่อมแซม ๑) ฝายน้ำล้น ๒) อ่างเก็บน้ำ			

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๒๔	ก่อสร้างฐานสูบน้ำ พร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำ ๑) เครื่องสูบน้ำ ๒) สร้างหอถังประปา ๓) เจาะบ่อบาดาล ๔) บ่อน้ำตื้น ๕) ถังเก็บน้ำฝน ๖) ระบบกรองน้ำบาดาลและโรงสูบน้ำ	กรมส่งเสริมสหกรณ์	อบจ./ท./อบต./	
๒๕	ขุดสระน้ำสาธารณะ ๑) สระน้ำสาธารณะขนาด ๒๑,๖๕๐ลบ.ม ๒) สระรับน้ำฝนขนาด ๕,๗๗๑.๕ ลบ.ม.			
๒๖	ก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน ๑) ถนนสายใหญ่ ๒) ถนนสายซอย ๓) ถนนลาดยาง ๔) บ๊อก คัลเวิร์ท ๕) ท่อลอดถนน			
๒๗	ก่อสร้างและบำรุงรักษาสะพาน ๑) สะพาน ค.ส.ล. ๒) สะพานไม้			
๒๘	ก่อสร้างถนนลูกรัง	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อบจ./ท./อบต./	
๒๙	การดูแลรักษาแหล่งน้ำ			
๓๐	ขุดลอกคลอง			
๓๑	ขุดลอกแหล่งน้ำ			
๓๒	ขุดสระน้ำเก็บน้ำเพื่อการอุปโภค			
๓๓	การขุดเจาะและปรับปรุงซ่อมแซมบ่อน้ำบาดาล			
๓๔	การก่อสร้างและปรับปรุงฝายน้ำล้น ค.ส.ล.			
๓๕	การขุดลอกแหล่งน้ำเพื่อการประมง (ประมงหมู่บ้าน)	กรมประมง	อบต.	
๓๖	งานปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำขนาดเล็ก	กรมพัฒนาที่ดิน	อบจ./ท./อบต./	
๓๗	การก่อสร้างฝายประชาอาสา	กรมการปกครอง	ท./อบต./	
๓๘	การบำรุงรักษาซ่อมแซมแหล่งน้ำขนาดเล็ก			

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๓๙	สถานีขนส่งในเขตพื้นที่ของ อปท.นั้น (สถานีขนส่งจังหวัดให้เทศบาล)	กรมการขนส่งทางบก	ทน./ทม./กทม./มพ.	
๔๐	สถานีขนส่งนอกเขตพื้นที่ (สถานีขนส่งอำเภอให้ อบจ.)		อบจ.	
๔๑	วิศวกรรมจราจรทางบก	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๔๒	ร่องน้ำภายในประเทศที่เป็น บึง ลำคลอง แม่น้ำขนาดเล็กที่มีพื้นที่อยู่ใน อปท.นั้นๆ เพียงแห่งเดียว	กรมเจ้าท่า	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๔๓	ร่องน้ำชายฝั่งทะเลขนาดเล็กงานดูแลและบำรุงรักษาร่องน้ำ ๑) งานขุดลอกร่องน้ำ ๒) งานติดตั้งและบำรุงรักษาเครื่องหมายการเดินเรือในร่องน้ำขนาดเล็ก			
๔๔	สถานีขนส่งทางน้ำ (ท่าเทียบเรือ)			
๔๕	การอนุญาตให้ก่อสร้างสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ ได้แก่ ท่าเทียบเรือ สะพานปรับระดับและโป๊ะเทียบเรือ เขื่อนกันน้ำเซาะ คานเรือ โรงสูบน้ำ และอาคารหรือสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำอื่นที่กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีกำหนดเป็นการเฉพาะรายและได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ โดยให้กรมฯกำหนดประเภท ลักษณะ ขนาดของสิ่งล่วงล้ำแม่น้ำที่จะมอบให้เทศบาล เมืองพัทยา อบต. และ กทม. อนุญาตให้ก่อสร้างได้		ท./อบต./กทม./มพ.	
๔๖	การดูแลบำรุงรักษาปรับปรุงโครงการชลประทานขนาดเล็ก	กรมชลประทาน	ท./อบต.	
๔๗	การดูแลบำรุงรักษาทางน้ำ		อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๔๘	การดูแลบำรุงรักษาปรับปรุง โครงการชลประทานท่อ	กรมชลประทาน	ท./อบต.	
๔๙	บำรุงรักษาทางชลประทาน			
๕๐	โครงการขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ		อบจ./ท./อบต./	
๕๑	งานจัดสรรน้ำในระดับแปลงนาหรือคันคูน้ำ		อบจ./ท./อบต./	
๕๒	การสูบน้ำนอกเขตชลประทาน			
๕๓	โครงการถ่ายโอนการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า		อบต.	
๕๔	งานบำรุงรักษาคลองส่งน้ำดาดคอนกรีตทั้งสายหลักและสายซอย			
๕๕	งานเก็บเงินค่ากระแสไฟฟ้า			
๕๖	งานประสานจัดตั้งสหกรณ์ผู้ใช้น้ำ			
๕๗	ก่อสร้างระบบน้ำสะอาดหมู่บ้านมาตรฐาน ก และ ข	กรมทรัพยากรน้ำ	อบจ./ท./อบต./มพ.	
๕๘	ถังเก็บน้ำแบบ ฝ.๙		อบจ.	
๕๙	ประปาหมู่บ้านแบบบาดาลขนาดกลาง		อบจ./อบต.	
๖๐	ก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน (น้ำผิวดิน)		อบจ./ท./อบต./มพ.	
๖๑	ประปาหมู่บ้านแบบผิวดิน		อบจ./อบต.	
๖๒	ประปาหมู่บ้านแบบผิวดินขนาดใหญ่			
๖๓	ประปาหมู่บ้านแบบบาดาลขนาดใหญ่			
๖๔	ทดสอบปริมาณน้ำ			
๖๕	ปรับปรุงประปาหมู่บ้านเดิม			
๖๖	ซ่อมแซมและปรับปรุงระบบประปาชนบท		อบต.	
๖๗	สำรวจทำแผนที่		อบจ./อบต.	
๖๘	ขุดสระ/ขุดลอกหนองน้ำ		อบต.	
๖๙	ก่อสร้างระบบประปาชนบท			
๗๐	งานจัดหาน้ำ	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	อบจ./ท./อบต.	
๗๑	โครงการเร่งรัดการขยายระบบประปาชนบท		ท./อบต.	
๗๒	การจัดให้มีและควบคุมตลาด	กรมอนามัย	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๗๓	ผังเมืองรวมจังหวัด	กรมโยธาธิการและผังเมือง	อบจ.	
๗๔	งานวาง/ปรับปรุงผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ๑) ผังเมืองที่อยู่ระหว่างบังคับใช้และจะหมดอายุในปี ๒๕๔๖ ๒๕๔๗ และ ๒๕๔๘ จำนวน ๕๗ ผัง ๒) ผังเมืองรวมที่อยู่ระหว่างการวาง/ปรับปรุงผังจำนวน ๑๐๗ ผัง โดย กรมฯ จะดำเนินการจนผังประกาศเป็นกฎกระทรวงใช้บังคับแล้ว จึงดำเนินการถ่ายโอน ภายใน ๕ ปี ปีละประมาณ ๒๐ ผัง ๓) การวางและจัดทำผังเมืองรวมในเขตเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นใหม่ (๙๘๐ แห่ง)		ท./อบต.	
๗๕	สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ	**กระทรวงมหาดไทย** กรมการพัฒนาชุมชน	ท./อบต.	
๗๖	ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพแก่กลุ่มอาชีพ			
๗๗	สนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้าน เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง			
๗๘	สนับสนุนทุนดำเนินการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต			
๗๙	สนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาสตรีโดยองค์กรสตรี			
๘๐	ก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		อบจ./ท./อบต.	
๘๑	ปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		ท./อบต.	
๘๒	สนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอน			
๘๓	สนับสนุนเครื่องเล่นประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก			
๘๔	การพัฒนาเด็กโดยหน่วยพัฒนาเด็กเคลื่อนที่			
๘๕	สนับสนุนอาหารเสริม (นม)			
๘๖	สนับสนุนอาหารกลางวัน			
๘๗	สนับสนุนค่าตอบแทนผู้ดูแลเด็ก			
๘๘	สนับสนุนเงินสมทบกองทุนประกันสังคมสำหรับผู้ดูแลเด็ก			

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๘๙	ฝึกอบรมคณะกรรมการพัฒนาเด็ก	**กระทรวงมหาดไทย** กรมการพัฒนาชุมชน	ท./อบต.	
๙๐	ฝึกอบรมผู้ดูแลเด็กก่อนประจำการ			
๙๑	ฝึกอบรมผู้ดูแลเด็กระหว่างประจำการ			
๙๒	การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร	**กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** กรมส่งเสริมการเกษตร	ท./อบต.	
๙๓	การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล			
๙๔	การบริการข้อมูลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (ข้อมูลการผลิต การตลาด เทคโนโลยี)	**กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** กรมส่งเสริมการเกษตร	ท./อบต.	
๙๕	การรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น		ท./อบต.	
๙๖	การช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ			
๙๗	การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช			
๙๘	การฝึกอบรมอาชีพ			
๙๙	การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม			
๑๐๐	การกระจายพันธุ์			
๑๐๑	การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	กรมประมง	ท./อบต.	
๑๐๒	กลุ่มพัฒนาการเลี้ยงสุกร	กรมปศุสัตว์	ท./อบต.	
๑๐๓	กลุ่มสัตว์ปีกเป็ด			
๑๐๔	กลุ่มสัตว์ปีกไก่พื้นบ้านเมือง			
๑๐๕	สำรวจความต้องการในการพัฒนาอาชีพ	**กระทรวงแรงงาน** กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๐๖	การส่งเสริมพัฒนาองค์กรประชาชน (ตามโครงการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน)	**สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน**	ท./อบต.	
๑๐๗	งานฝึกอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย	**กระทรวงอุตสาหกรรม** กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	อบจ./ท./อบต.	
๑๐๘	การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเงินเพิ่มพิเศษในภาวะเศรษฐกิจถดถอย	**กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์** กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๐๙	ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ ๑) ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ ซึ่งตั้งเป็นเอกเทศ ยกเว้น ศูนย์ฯ ขอนแก่นเพื่อทำเป็นศูนย์การศึกษาค้นคว้า		อบจ./ท./อบต./กทม.	

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
	๒) ศูนย์บริการผู้สูงอายุซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสถานสงเคราะห์ แต่มีสถานที่ตั้งแยกจากสถานสงเคราะห์ ๓) ศูนย์บริการผู้สูงอายุในวัดโดยชุมชน จำนวน ๒๐๐ แห่ง	**กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์** กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ		
๑๑๐	สถานสงเคราะห์คนชรา ๑๓ แห่ง		อบจ./กทม.	
๑๑๑	การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการ		ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๑๒	การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์			
๑๑๓	งานสงเคราะห์และจัดสวัสดิการเด็กและเยาวชน (อาหารเสริมนม)	สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ	ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๑๔	งานสงเคราะห์และจัดสวัสดิการเด็กและเยาวชน (อาหารกลางวัน)			
๑๑๕	การฌาปนกิจสงเคราะห์	สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	ท./อบต./มพ.	
๑๑๖	สนามกีฬา -สนามกีฬาระดับจังหวัด -สนามกีฬาระดับรอง	การกีฬาแห่งประเทศไทย	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๑๗	ก่อสร้างลานอเนกประสงค์		อบจ./ท./อบต.	
๑๑๘	กิจกรรมการจัดหาอุปกรณ์กีฬา			
๑๑๙	โครงการลานกีฬาอเนกประสงค์ระดับตำบล	สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ	อบต.	
๑๒๐	สวนสาธารณะ	**กระทรวงมหาดไทย** กรมโยธาธิการและ ผังเมือง	ท.	
๑๒๑	การศึกษาก่อนวัยเรียนหรือปฐมวัย (อนุบาล อายุ ๔ – ๖ ปี)	**กระทรวงศึกษาธิการ** สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๒๒	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษา) (สปช. เดิม)		อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๒๓	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษา) (กรมสามัญศึกษาเดิม)			
๑๒๔	โครงการถ่ายโอนกิจกรรมการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา (วัสดุการศึกษา)			
๑๒๕	โครงการถ่ายโอนกิจกรรมอาหารเสริม (นม)			

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๑๒๖	งานการศึกษาพิเศษ - เงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม (นม)	**กระทรวงศึกษาธิการ** สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๒๗	โครงการพัฒนาการศึกษาพิเศษ - เงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม (นม)			
๑๒๘	โครงการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ - เงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม (นม)			
๑๒๙	งานจัดการศึกษาสงเคราะห์ - เงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม (นม)			
๑๓๐	งานดำเนินการศึกษาพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา - เงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม(นม)			
๑๓๑	โครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ของชาวไทย ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้	กรมอาชีวศึกษา	อบจ.	
๑๓๒	โครงการพัฒนาการศึกษาชุมชนบนพื้นที่สูง			
๑๓๓	โครงการถ่ายโอนอาหารกลางวัน	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๓๔	โครงการถ่ายโอนอาหารกลางวัน เด็กก่อนประถมศึกษาและโรงเรียนประถมศึกษา (สำหรับนักเรียนบนภูเขา)		อบต.	
๑๓๕	การดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน/ที่อ่านวารสาร		ท./อบต.	
๑๓๖	ห้องสมุดประชาชนตำบล		อบจ./ท./อบต./	
๑๓๗	โครงการถ่ายโอนกิจกรรมอาหารเสริม(นม)	**กระทรวงวัฒนธรรม** กรมการศาสนา	ท./อบต./	
๑๓๘	โครงการถ่ายโอนศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษา			
๑๓๙	การให้การศึกษาแก่ชาวเขาและประชาชนห่างไกลคมนาคม (โครงการถ่ายโอนอาหารเสริม (นม)	ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	อบต.	
๑๔๐	การผลิตสื่อและหรือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านอาหารและยา	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	กทม./มพ.	
๑๔๑	การเสริมสร้างศักยภาพผู้บริโภคด้านความรู้ในการบริโภคและเรียกร้องสิทธิอันชอบธรรม			
๑๔๒	การสร้างและขยายเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขของผู้บริโภคในท้องถิ่น			

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๑๔๓	การบริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ (การตรวจสอบเบื้องต้น โดยใช้ชุดทดสอบผลิตภัณฑ์ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์พัฒนามาจากการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานในพื้นที่)	กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	กทม./มพ.	
๑๔๔	สนับสนุนเงินอุดหนุนเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	ท./อบต.	
๑๔๕	การแก้ไขปัญหาเด็กน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์	กรมอนามัย	ท./อบต.	
๑๔๖	ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มแม่และเด็ก			
๑๔๗	ส่งเสริมสุขภาพเด็กกลุ่มวัยเรียนและเยาวชน			
๑๔๘	ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยทำงาน			
๑๔๙	ส่งเสริมสุขภาพเด็กและกลุ่มวัยผู้สูงอายุ			
๑๕๐	งานส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ		ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๕๑	การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย - การจัดการบริการสาธารณะในชุมชน	การเคหะแห่งชาติ	ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๕๒	การแก้ไขปัญหาชุมชนแออัด - โครงการปรับปรุงชุมชนแออัดในที่ดินเดิม - โครงการจัดหาที่อยู่ใหม่			
๑๕๓	นายตรวจมาตราชั่ง ตวง วัด ตาม พ.ร.บ. ชั่ง ตวง วัด พ.ศ. ๒๕๔๒	**กระทรวงพาณิชย์** กรมการค้าภายใน	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๕๔	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค	**สำนักนายกรัฐมนตรี** สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๕๕	อำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนใน อปท.	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อบจ./อบต./	
๑๕๖	การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น		อบต.	
๑๕๗	การเปรียบเทียบคดีอาญาในความผิดตามข้อบัญญัติท้องถิ่น	กรมการปกครอง	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๑๕๘	การตรวจตราสถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงลักษณะที่หนึ่ง (ร้านค้าปลีกจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงรายย่อย)	**กระทรวงพลังงาน** กรมธุรกิจพลังงาน	ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๕๙	การรับแจ้งการประกอบกิจการและการตรวจตรา ๑) สถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงลักษณะที่สอง (โรงงานขนาดเล็กเพื่อการเกษตร) ๒) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ค. ลักษณะที่หนึ่ง (ปั๊มถังลอยดีเซลริมทางขนาดเล็ก) ๓) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ง. (ปั๊มหลอดมือหมุน) ๔) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท จ. ลักษณะที่หนึ่ง (สถานีบริการทางน้ำขนาดเล็ก)			
๑๖๐	การอนุญาตประกอบกิจการและตรวจตรา ๑) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ก. (สถานีบริการมาตรฐานบนถนนใหญ่) ๒) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ข. (สถานีบริการมาตรฐานขนาดเล็กในซอย) ๓) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ค. ลักษณะที่สอง (ปั๊มถังลอยดีเซลริมทางขนาดใหญ่) ๔) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท จ. ลักษณะที่สอง (สถานีบริการทางน้ำขนาดใหญ่เก็บน้ำมันเบนซิน)			
๑๖๑	การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิช-ยกรรมและการท่องเที่ยว สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและกรมการปกครอง	ท./อบต.	
๑๖๒	การประสานจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด		อบจ.	
๑๖๓	ระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน		อบจ.	

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๑๖๔	ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรชุมชน	**กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** กรมส่งเสริมการเกษตร	ท./อบต.	
๑๖๕	การลงทุนทางธุรกิจเกษตร			
๑๖๖	การจดทะเบียนสมาชิก			
๑๖๗	การตั้งศูนย์และให้บริการ			
๑๖๘	งานทะเบียนพาณิชย์ตาม พ.ร.บ. ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙	**กระทรวงพาณิชย์** กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๖๙	การวางแผนการท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๗๐	การปรับปรุงดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยว			
๑๗๑	จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์			
๑๗๒	งานพัฒนาป่าชุมชน	**กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** กรมป่าไม้	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๗๓	ฝึกอบรมประชาชนทั่วไป (อบรมอาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ)	กรมประมง	อบจ./ท./อบต.	
๑๗๔	การควบคุมไฟป่า	**กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** กรมป่าไม้	ท./อบต.	
๑๗๕	การติดตามและตรวจสอบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและมลพิษในการประกอบกิจการตาม พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และกิจการต่อเนื่อง	**กระทรวงอุตสาหกรรม** กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๗๖	การดำเนินการตามกฎหมาย			
๑๗๗	โครงการแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ๑) การสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม/การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	**กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** สำนักนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๗๘	๒) การเฝ้าระวังและป้องกันสิ่งแวดล้อม			
๑๗๙	๓) การฟื้นฟูและบำบัดสิ่งแวดล้อม		อบจ./ท./ กทม./มพ.	
๑๘๐	๔) การศึกษาวิจัยเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อม		อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๘๑	๕) งานสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด		อบจ./ท./อบต./มพ.	

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๑๘๒	งานติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษในท้องถิ่นของตนเอง	กรมควบคุมมลพิษ	อบจ./ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๘๓	การบำบัดน้ำเสีย - ระบบบำบัดน้ำเสียจำนวน ๒๓ โครงการ	**กระทรวงมหาดไทย** กรมโยธาธิการและผังเมือง	อบจ./ท.	
๑๘๔	การจัดการขยะมูลฝอย -ระบบกำจัดขยะมูลฝอยจำนวน๒โครงการ		ท.	
๑๘๕	การดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่สาธารณะประโยชน์ประเภทพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน	กรมการปกครอง	ท./อบต./กทม./มพ.	
๑๘๖	การดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกัน (ที่ดินรกร้างว่างเปล่า)	กรมที่ดิน	ท./อบต./กทม./มพ.	

รวมภารกิจที่ถ่ายโอนแล้วและกำลังทยอยในแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ.๒๕๔๕ จำนวนทั้งหมด ๑๘๖ ภารกิจ

ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้วตามแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๑	ทางหลวงแผ่นดิน	**กระทรวงคมนาคม** กรมทางหลวง	อบจ./ท./อบต. / กทม./มพ.	
๒	งานลาดยางทางหลวงแผ่นดิน			
๓	งานบำรุงรักษาทางหลวงแผ่นดิน			
๔	งานปรับปรุงดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและปลูกต้นไม้ที่เกาะกลางถนน ทางเท้า ไหล่ทาง ที่พักและพื้นที่ริมทาง		ท./อบต. /กทม./มพ.	
๕	งานก่อสร้างที่จอดรถประจำทางและที่พักผู้โดยสาร			
๖	ทางหลวงชนบท	**กระทรวงคมนาคม** กรมทางหลวงชนบท	อบจ./ท./อบต. / กทม./มพ.	
๗	การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน	**กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** กรมส่งเสริมสหกรณ์	อบจ./ท./อบต.	
๘	ก่อสร้างและบำรุงรักษาสะพาน			
๙	บำรุงรักษาถนนลูกรัง	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อบจ./ท./อบต.	
๑๐	สถานีขนส่งในเขตพื้นที่ของ อปท. นั้น	**กระทรวงคมนาคม** กรมการขนส่งทางบก	ท. /กทม./มพ.	
๑๑	สถานีขนส่งนอกเขตพื้นที่		อบจ.	
๑๒	วิศวกรรมการจราจรในเขตทางของ อปท.	**ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง** สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	อบจ./ท./อบต. / กทม./มพ.	
๑๓	วิศวกรรมจราจรและสัญญาณจราจร	**กระทรวงคมนาคม** กรมทางหลวง	กทม./มพ.	
๑๔	วิศวกรรมจราจรและสัญญาณจราจร	**กระทรวงคมนาคม** กรมทางหลวงชนบท	กทม./มพ.	
๑๕	งานก่อสร้างและบำรุงรักษาเขื่อนป้องกันตลิ่งให้ อปท. ในทุกแม่น้ำและ ลำน้ำ ยกเว้น ๑) แม่น้ำที่เป็นแนวชายแดนระหว่างประเทศรวม ๗ สาย ได้แก่ แม่น้ำเมย แม่น้ำโขง แม่น้ำรวก แม่น้ำสาย แม่น้ำเหือง แม่น้ำโกลก และ แม่น้ำกระ บุรี รวมระยะทางประมาณ ๑,๗๕๕ กม.	**กระทรวงมหาดไทย** กรมโยธาธิการและผังเมือง	อบจ./ท./อบต. / กทม./มพ.	

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
	๒) แนวชายฝั่งทะเลประมาณ ๒,๖๖๖ กม. ประกอบด้วยแนวฝั่งอ่าวไทย ๑,๖๕๒ กม. และแนวฝั่งอันดามัน ๑,๐๑๔ กม.			
๑๖	การเรียกเก็บค่าตอบแทนจากการอนุญาตให้ก่อสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ	**กระทรวงคมนาคม** กรมเจ้าท่า	ท./อบต. /กทม./มพ.	
๑๗	สถานีขนส่งทางน้ำ (ท่าเทียบเรือสาธารณะ)			
๑๘	การก่อสร้างและบำรุงรักษาแหล่งน้ำที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน	**กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** กรมชลประทาน	อบจ./ท./อบต. / กทม./มพ.	
๑๙	การดูแลการชลประทานขนาดเล็ก			
๒๐	การดูแลบำรุงรักษาแหล่งน้ำ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อบจ./ท./อบต.	
๒๑	ขุดลอกคลอง			
๒๒	ขุดลอกแหล่งน้ำ			
๒๓	ขุดสระเก็บน้ำเพื่อการอุปโภค			
๒๔	การขุดเจาะและปรับปรุงซ่อมแซมบ่อบาดาล			
๒๕	การก่อสร้างและปรับปรุงฝายน้ำล้น ค.ส.ล.			
๒๖	ถังเก็บน้ำขนาดเล็ก อาทิเช่น ถังเก็บน้ำขนาดความจุ ๓๐ ลบ.ม. (ฝ.๓๐) , ถังเก็บน้ำขนาดความจุ๓๔ ลบ.ม. (ฝ.๓๓) และถังเก็บน้ำขนาดความจุ ๔ ลบ.ม. (ค.๔/๔.๕) ฯลฯ	**กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** กรมทรัพยากรน้ำ	ท./อบต. ที่มีทรัพย์สินตั้งอยู่	
๒๗	สำรวจทำแผนที่		ท./อบต.	
๒๘	การก่อสร้างและบำรุงรักษาแหล่งน้ำที่มีปริมาตรเก็บกักน้ำน้อยกว่า ๒ ล้านลูกบาศก์เมตร ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ ฝายน้ำล้น และระบบส่งน้ำ		อบจ./ท./อบต. / กทม./มพ.	
๒๙	การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล ๑) สำรวจแหล่งน้ำทางธรณีวิทยา ๒) ค่าทดสอบหลุมเจาะ ๓) เจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมสูบมือโยก	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	ท./อบต. /กทม./มพ.	
๓๐	พัฒนาเป่าล้างบ่อบาดาลเดิม			

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๓๑	ซ่อมบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำแบบบ่อลึก	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	ท./อบต. /กทม./มพ.	
๓๒	ผังเมืองรวมจังหวัด	**กระทรวงมหาดไทย** กรมโยธาธิการและผังเมือง	อบจ.	
๓๓	งานวาง/ปรับปรุงผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ๑) ผังเมืองที่อยู่ระหว่างบังคับใช้และจะหมดอายุในปี ๒๕๔๖ ๒๕๔๗ และ ๒๕๔๘ จำนวน ๕๗ ผัง ๒) ผังเมืองรวมที่อยู่ระหว่างการวาง/ปรับปรุงผังจำนวน ๑๐๗ ผัง โดย กรมฯ จะดำเนินการจนผังประกาศเป็นกฎกระทรวงใช้บังคับแล้ว จึงดำเนินการถ่ายโอน ภายใน ๕ ปี ปีละประมาณ ๒๐ ผัง		ท./อบต.	
๓๔	การอนุญาตขุดดินและถมดิน		ท./อบต./มพ.	
๓๕	การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์	**กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** กรมปศุสัตว์	อบต.	
๓๖	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง	**กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์** กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อบต.	
๓๗	ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา			
๓๘	การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (อายุ ๓-๖ ปี)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท	
๓๙	การศึกษาระดับประถมศึกษา			
๔๐	การศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ตอนต้น/ตอนปลาย)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท	
๔๑	โครงการถ่ายโอนศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษา	**กระทรวงวัฒนธรรม** กรมการศาสนา	อบจ./ท./อบต.	
๔๒	โครงการถ่ายโอนกิจกรรมอาหารเสริม (นม)		อบจ./ท./อบต.	
๔๓	สถานีอนามัย	**กระทรวงสาธารณสุข** สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อบจ./ท./อบต. / กทม./มพ.	
๔๔	นายตรวจมาตราชั่งตวง วัด ตาม พ.ร.บ. ชั่งตวง วัด พ.ศ.๒๕๔๒	**กระทรวงพาณิชย์** กรมการค้าภายใน	ท./อบต. /กทม./มพ.	

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๔๕	การให้ความคุ้มครองผู้บริโภค	**สำนักนายกรัฐมนตรี** สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)	อบจ./ท./อบต. /กทม./มพ.	
๔๖	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคแก่ผู้บริโภค			
๔๗	อำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนใน อปท.	**กระทรวงมหาดไทย** กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อบจ./ท./อบต. /กทม./มพ.	
๔๘	การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น			
๔๙	การตรวจตราสถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงลักษณะที่หนึ่ง (ร้านค้าปลีกจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงรายย่อย)	**กระทรวงพลังงาน** กรมธุรกิจพลังงาน	ท./อบต. /กทม./มพ.	
๕๐	การรับแจ้งการประกอบกิจการและการตรวจตรา ๑) สถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงลักษณะที่สอง (โรงงานขนาดเล็กเพื่อการเกษตร) ๒) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ค. ลักษณะที่หนึ่ง (ปั๊มถังลอยดีเซลริมทางขนาดเล็ก) ๓) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ง. (ปั๊มหลอดมือหมุน) ๔) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท จ. ลักษณะที่หนึ่ง (สถานีบริการทางน้ำขนาดเล็ก)			
๕๑	การอนุญาตประกอบกิจการและตรวจตรา ๑) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ก. (สถานีบริการมาตรฐานบนถนนใหญ่) ๒) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ข. (สถานีบริการมาตรฐานขนาดเล็กในซอย) ๓) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ค. ลักษณะที่สอง (ปั๊มถังลอยดีเซลริมทางขนาดใหญ่)			

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
	๔) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท จ. ลักษณะที่สอง (สถานีบริการทางน้ำขนาดใหญ่เก็บน้ำมันเบนซิน)	**กระทรวงพลังงาน** กรมธุรกิจพลังงาน	ท./อบต. /กทม./มพ.	
๕๒	งานบริการข้อมูลนักลงทุน	**กระทรวงอุตสาหกรรม** สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สทก.)		
๕๓	งานศึกษาลู่ทางการลงทุนในแต่ละท้องถิ่น		อบจ./ท./อบต. / กทม./มพ.	
๕๔	งานเผยแพร่และข้อมูลการลงทุน			
๕๕	การส่งเสริมการลงทุนในเขตพื้นที่ อปท.			
๕๖	การกำกับดูแลโรงงานจำพวกที่ ๑	**กระทรวงอุตสาหกรรม**	ท./กทม./มพ.	
๕๗	การรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๒			
๕๘	การตรวจสอบกรณีโรงงานก่อเหตุเดือดร้อน		กทม./มพ.	
๕๙	การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน		อบจ./ท./อบต. / กทม./มพ.	
๖๐	การเผยแพร่มาตรฐานอุตสาหกรรม			
๖๑	การวางแผนการท่องเที่ยว	**กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา** สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว	อบจ./ท./อบต. / กทม./มพ.	
๖๒	การปรับปรุงดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยว			
๖๓	จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์			
๖๔	การจัดทำแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยวของท้องถิ่น	**กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา** การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) (รัฐวิสาหกิจ)	อบจ./ท./อบต. / กทม./มพ.	
๖๕	การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการขายรูปแบบต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวภายใน อปท.			
๖๖	การจัดกิจกรรมด้านการ ท่องเที่ยวในพื้นที่ อปท.			
๖๗	งานทะเบียนพานิชย์ตาม พ.ร.บ. ทะเบียนพานิชย์ พ.ศ.๒๔๙๙	**กระทรวงพานิชย์** กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	อบจ./ท./อบต. / กทม./มพ.	

ลำดับที่	ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว	ส่วนราชการ	ท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอน	หมายเหตุ
๖๘	ส่งเสริมอาสาพัฒนาป่าชุมชน	**กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** กรมป่าไม้	อบต.	
๖๙	การควบคุมไฟป่า	กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช	ท./อบต.	
๗๐	พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์		อบต.	
๗๑	การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์			
๗๒	การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดิน	กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช	อบต.	
๗๓	การจัดการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่ง	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		
๗๔	การส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ๑) งานส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาเครือข่ายเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ๒) รณรงค์การจัดการขยะครัวเรือนและโรงเรียนเพื่อลดขยะชุมชน ๓) รณรงค์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	อบต.	
๗๕	การบำรุงรักษาโบราณสถาน	**กระทรวงวัฒนธรรม** กรมศิลปากร	อบจ./อบต./กทม./มพ.	
๗๖	การดูแลรักษาโบราณสถานในระดับท้องถิ่น			

รวมภารกิจที่ถ่ายโอนแล้วและกำลังทยอยในแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑
จำนวนทั้งหมด ๗๖ ภารกิจ

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ จินตนา ๓๙/๔

ขอเชิญคณะกรรมาธิการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ด้วยประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลและตอบประเด็นข้อซักถามของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งประธานสภาพิจารณาแล้ว จึงได้อนุญาตตามข้อบังคับ ข้อ ๕๘ จำนวน ๓ ท่าน คือ ๑. นายสยุมพร ลิ่มไทย รองประธานอนุกรรมาธิการคณะอนุกรรมาธิการการบริหารงานบุคคล การกำกับดูแล ตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป อดีตผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดหลายจังหวัด

- ๔๐/๑

๒. นายเอนก เกษมสุข อนุกรรมาธิการ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ กรมที่ดิน ๓. นายศศิน พัฒนภิรมย์ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการกระจายอำนาจ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอเชิญผู้มีรายชื่อดังกล่าวเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมด้วยครับ

(นายสยุมพร ลิ่มไทย นายเอนก เกษมสุข และนายศศิน พัฒนภิรมย์ เข้าชี้แจงต่อที่ประชุม)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เมื่อท่านประธานคณะกรรมาธิการพร้อมแล้ว ขอเชิญแถลงรายงานต่อที่ประชุม และทางคณะกรรมาธิการได้แจ้งประธาน เรื่องการมีเอกสารเพิ่มเติม ซึ่งก็ได้ส่งให้สมาชิกเป็นที่เรียบร้อย แล้วก็ขออนุญาตในการนำเสนอเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ด้วย ขอเชิญครับ

นางนินนาท ชลิตานนท์ (ประธานกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดิฉัน นินนาท ชลิตานนท์ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น วันนี้คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น ขออนุญาตนำเสนอรายงานผลการศึกษา เรื่อง การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องของการกระจายอำนาจ เริ่มมีความชัดเจนขึ้นในบ้านเราตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ หลังจากที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกาศใช้บังคับ แล้วจากนั้นก็มีกฎหมายกระจายอำนาจ มีแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ซึ่งก็คือการมอบภารกิจจากราชการส่วนกลางให้กับราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการ จากบัดนั้นจนถึงบัดนี้ก็เกือบ ๒๐ ปีแล้ว แต่ปรากฏว่าการดำเนินการเรื่องการกระจายอำนาจนั้นก็ยังคงมีปัญหาหลากหลายประการ เรื่องการปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเรื่องที่คณะอนุกรรมาธิการ ชุดที่ ๒ รับผิดชอบในการศึกษา ซึ่งมีท่านประธานคณะอนุกรรมาธิการ คือท่านธวัชชัย เทอดเผ่าไทย ดังนั้นรายละเอียดของปัญหาในเรื่องของการกระจายอำนาจว่ายังมีอยู่อย่างไร แล้วก็คณะกรรมาธิการชุดนี้ได้นำเสนอเพื่อจะปฏิรูปจะเป็นอย่างไรนั้น ดิฉันขออนุญาตท่านประธานอนุญาตให้ท่านประธานอนุกรรมาธิการ ท่านธวัชชัย เทอดเผ่าไทย ท่านได้ชี้แจงรายละเอียดต่อสภา ขอบพระคุณค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านธวัชชัย เทอดเผ่าไทย ประธานคณะอนุกรรมาธิการการบริหารงานบุคคล การกำกับดูแล ตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง ขอเชิญครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผม นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๗๑ ขออนุญาตเรียนชี้แจงสรุปความเป็นมา กรอบการพิจารณา ปัญหา แล้วก็สาระสำคัญของรายงานประเด็นการปฏิรูป เรื่อง แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การกระจายอำนาจนั้นได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แล้วก็ประสิทธิผล สามารถดำเนินการได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่ได้ตั้งไว้ ดังนี้

สำหรับความเป็นมาของการปรับปรุงแก้ไข แล้วก็กรอบแนวคิดของการกระจายอำนาจนั้น การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เริ่มมีความชัดเจนยิ่งขึ้นจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘๔ ที่กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวนั้นได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕

ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๗๘ ก็ได้กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งพาตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ----------

ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงเท่าเทียมกันทั่วประเทศ นอกจากนี้ในหมวด ๑๔ ตั้งแต่มาตรา ๒๘๑ ถึงมาตรา ๒๙๐ รวม ๑๐ มาตรา ได้กำหนดไว้ด้วย สรุปว่ารัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ นอกจากนี้การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็น โดยมีหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่ชัดเจน สอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการกำกับดูแลให้มีมาตรฐานกลางเพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกไปปฏิบัติได้เอง โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความแตกต่างในระดับของการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบโดยไม่กระทบต่อความสามารถในการตัดสินใจ การดำเนินงานตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งจัดให้มีกลไกตรวจสอบการดำเนินงานโดยประชาชนเป็นหลัก เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงได้มีการออกพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง การจัดสรรส่วนภาษีอากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยคำนึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ และตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดคือ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการดังนี้

๑. ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกำหนดเวลาคือ

ภารกิจที่เป็นการดำเนินงานซ้ำซ้อนระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภารกิจที่รัฐให้บริการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน ๔ ปี

ภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน ๔ ปี

ภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน ๔ ปี

๒. กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง ตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยให้เป็นไปตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งต้องพิจารณาจากรายได้และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำนวนประชากร ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนคุณภาพในการให้บริการที่ประชาชนจะได้รับ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลา ๑๐ ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๕๓

๓. กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ให้รัฐทำหน้าที่ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

๔. กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุนและรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเหมาะสม โดยตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ และมีจุดหมายเพิ่มไปถึงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ โดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมและคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

ส่วนแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังนี้

๑. กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจะต้องดำเนินการ

๒. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการในการจัดสรรส่วนภาษีและอากรให้เพียงพอแก่การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐในการให้บริการสาธารณะเป็นส่วนรวมด้วย

๓. รายละเอียดเกี่ยวกับการเสนอให้แก้ไขหรือจัดให้มีกฎหมายที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. จัดระบบการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดนโยบายและมาตรการการกระจายบุคคลจากราชการส่วนกลางและภูมิภาคไปสู่ท้องถิ่น

แนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้แก่

การถ่ายโอนภารกิจและการจัดแบ่งอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง

การกระจายอำนาจการเงิน การคลัง และงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การถ่ายโอนบุคลากรและพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลท้องถิ่น

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคประชาสังคม และการตรวจสอบติดตามประเมินผล

การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนภารกิจ

กลไกกำกับการถ่ายโอนภารกิจและการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการ

การสร้างระบบประกันคุณภาพบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ ใช้ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๔๙ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ ใช้ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๕ ถึง ๒๕๔๙ รวมทั้งการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ และแผนปฏิบัติการ

กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ ใช้ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง ๒๕๕๓ และขอขยายเวลาใช้มาจนถึงปัจจุบันจนกว่าจะมีแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๓ โดยปรากฏผลการดำเนินงานตามแผนฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ ดังนี้

การถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๖๒ ภารกิจ จากจำนวน ๓๕๙ ภารกิจ รวม ๖ ด้าน คือ โครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมคุณภาพชีวิต การจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย การวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว การบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม การศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น (ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๖ ภารกิจ แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๖ ภารกิจ) ซึ่งรวมกันแล้วเป็นภารกิจที่ถ่ายโอน ๒๖๒ ภารกิจ

มีการถ่ายโอนงบประมาณไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นทุกปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบัน โดยใน พ.ศ. ๒๕๔๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ จำนวน ๙๙,๙๓๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๓ จนถึงปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ จำนวน ๖๕๗,๐๐๐ ล้านบาท คิดเป็นเงินร้อยละ ๒๘.๑๖ ยังไม่ถึงเป้าหมายร้อยละ ๓๕

การถ่ายโอนบุคลากรมาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งหมด ๑๐,๓๖๑ คน แบ่งออกเป็นข้าราชการ ๖,๒๔๖ คน ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว ๔,๑๑๕ คน ทั้งนี้รายละเอียดก็ปรากฏตามตารางบนจอภาพและเอกสารที่ได้รายงานแจกจ่ายให้ทุกท่านแล้วนะครับ

สรุปภาพรวมของการกระจายอำนาจที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เมื่อพิจารณาจากกรอบระยะเวลาที่กฎหมายและแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด กล่าวคือ

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ พุทธชาติ ๔๒/๓

ประการแรก พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๐ กำหนดการถ่ายโอนภารกิจให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในระยะเวลาไม่เกิน ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๕๓) ซึ่งบัดนี้ระยะเวลาได้เลยที่กฎหมายกำหนดมาแล้ว แต่การถ่ายโอนภารกิจยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ

- ๔๓/๑

ประการที่ ๒ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดวิสัยทัศน์การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นไว้ว่าในช่วง ๔ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๔๗) เป็นช่วงเวลาของการสร้างความพร้อมในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจ บุคลากร งบประมาณและการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สิ้นสุดระยะเวลาการถ่ายโอนในปีที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๓) มีการปรับบทบาทของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภารกิจถ่ายโอน รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลังจากปีที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๔) เป็นต้นไป ประชาชนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงแล้วก็เป็นธรรม

แต่ในข้อเท็จจริงปัจจุบันการถ่ายโอนภารกิจก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้เสร็จสิ้น แม้ระยะเวลาจะได้ล่วงเลยมาแล้วประมาณ ๖ ปีก็ตาม จากผลการดำเนินงานดังกล่าวคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังมีปัญหาอยู่ รวมทั้งเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง จึงได้จัดทำรายงานแผนปฏิรูปฉบับนี้ขึ้น

กรอบการพิจารณา คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการพิจารณากระบวนการปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ศึกษาพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

ศึกษาแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๔๙) และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๕ ถึง ๒๕๔๙)

ศึกษาแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง ๒๕๕๓)

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ หทัยกาญจน์ ๔๓/๒

ศึกษาจากรายงานผลการพิจารณาศึกษาระบบการบริหารงาน ระบบบริหารงบประมาณ ระบบการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น และระบบจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่น สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ศึกษาจากรายงานผลการพิจารณาศึกษา การถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ศึกษาเฉพาะกรณีภารกิจตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ ที่ยังไม่ได้ถ่ายโอนของคณะอนุกรรมาธิการด้านภารกิจถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่น สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รับฟังข้อมูลและผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

รับฟังข้อมูลและผลการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

นำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาและรับฟังข้อมูลทั้งหมดนั้นมาประมวลวิเคราะห์ เพื่อมากำหนดวิธีการในการปฏิรูปเกี่ยวกับแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัญหาการกระจายอำนาจที่ผ่านมา ตลอดระยะเวลาเริ่มตั้งแต่มีแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๔ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๙ รวม ๑๕ ปี พบว่ายังคงมีปัญหาในการดำเนินงานดังนี้

๑. การดำเนินนโยบายการกระจายอำนาจขาดความจริงจัง สาเหตุจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยครั้ง และรัฐบาลแต่ละยุคแต่ละสมัยไม่ได้ขับเคลื่อนการกระจายอำนาจตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง ไม่มีการสร้างหลักประกันความต่อเนื่องของการดำเนินนโยบายการกระจายอำนาจ

๒. การจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความต่อเนื่อง จนส่งผลให้การกระจายอำนาจทางด้านภารกิจ งบประมาณ

และบุคคลไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นขาดความต่อเนื่องไปด้วย เนื่องจากในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ กำหนดวิสัยทัศน์การกระจายอำนาจภายใน ๑๐ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๕๓ ----------

และเมื่อแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๓ สิ้นสุดลง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ก็มีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๓ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๓ ต่อเนื่อง แต่ไม่สามารถดำเนินการต่อได้ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อยครั้ง นโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาลแต่ละรัฐบาลบางครั้งขาดความชัดเจน ปัจจุบันคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีมติให้ใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง ๒๕๕๓ ไปพลางก่อน

อันที่ ๓ ก็คือกระบวนการถ่ายโอนมีลักษณะบนลงล่างให้ความสำคัญแก่ส่วนราชการโดยไม่คำนึงถึงความพร้อม และความสมัครใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนปฏิบัติการได้กำหนดแนวทางการถ่ายโอน โดยให้ส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนและขั้นตอนการถ่ายโอน รับโอน ซึ่งในทางปฏิบัติส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจมีการจัดทำบัญชีมอบหมายภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสภาพจำยอมรับการถ่ายโอน ส่วนราชการไม่ได้พิจารณาถึงแผนรองรับการถ่ายโอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขาดการจัดทำและสอบถามถึงความพร้อมและความสมัครใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภทที่ได้รับการถ่ายโอน ในขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้ไม่เท่ากัน ตลอดจนมีบุคลากรที่มีทักษะความรู้ความสามารถในทางเทคนิคที่แตกต่างกัน และแผนการถ่ายโอนดำเนินการเป็นแบบเดียวกันทั้งประเทศ โดยไม่ได้พิจารณารายละเอียดถึงความเหมาะสมของภารกิจและศักยภาพของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ส่วนราชการที่ถ่ายโอนไม่ได้มีการติดตามประเมินผลการถ่ายโอนภารกิจ ขาดการจัดทำระบบข้อมูลการถ่ายโอนและไม่ได้ดำเนินการในการเป็นผู้สนับสนุน การเป็นพี่เลี้ยง การให้คำปรึกษา แนะนำให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนในกระบวนการถ่ายโอนกำหนดให้ส่วนราชการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นโดยตรง ทำให้ผู้กำกับดูแลคือผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอไม่รับทราบผลการถ่ายโอนดังกล่าว

อันที่ ๔ การถ่ายโอนดำเนินการไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ส่วนราชการที่ถ่ายโอนมุ่งเน้นเฉพาะการถ่ายโอนภารกิจตามที่กำหนดไว้ในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยไม่คำนึงถึงการถ่ายโอนงบประมาณและบุคลากรรวมทั้งการแก้ไขระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจถ่ายโอน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับการถ่ายโอนไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้กระบวนการถ่ายโอนขาดสภาพบังคับในการให้ส่วนราชการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. การถ่ายโอนภารกิจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่สามารถถ่ายโอนภารกิจคืนแก่ส่วนราชการเดิมได้ เนื่องจากในปัจจุบันมีการถ่ายโอนภารกิจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วจำนวน ๒๖๒ ภารกิจ คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ของภารกิจที่ต้องถ่ายโอนทั้งหมด จำนวน ๓๕๙ ภารกิจ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความพร้อมในการรับโอนภารกิจไม่เท่ากัน และภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนส่วนมากเป็นภารกิจเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน สะพาน แหล่งน้ำ ซึ่งจะต้องบำรุงดูแลรักษาสภาพและซ่อมแซมเป็นภาระด้านงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะว่ามีสภาพเก่าชำรุดเสียหาย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดกลางและขนาดเล็กไม่สามารถรับผิดชอบภารกิจดังกล่าวต่อจากส่วนราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องการโอนภารกิจกลับคืนส่วนราชการเดิมแต่ไม่สามารถถ่ายโอนคืนกลับได้ เนื่องจากขัดกับหลักการของแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้ภารกิจที่ถ่ายโอนคืนกลับให้แก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล หากเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่พร้อมที่จะรับการถ่ายโอนภารกิจให้ส่วนราชการถ่ายโอนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดรับไปดำเนินการแทนก่อน และเมื่อเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมและประสงค์รับการถ่ายโอนภารกิจเมื่อใดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดถ่ายโอนภารกิจนั้นให้แก่

เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าของพื้นที่รับไปดำเนินการได้ทันที ซึ่งในข้อเท็จจริง องค์การบริหารส่วนจังหวัดก็ไม่สามารถช่วยเหลือเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างทั่วถึง

- ๔๕/๑

๖. องค์กรขับเคลื่อนนโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดประสิทธิภาพและขาดเอกภาพในการดำเนินการ เพราะปัจจุบันคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่กำหนดนโยบายในการกระจายอำนาจ โดยมีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเครื่องมือและมีสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารแผน โดยการประสานส่วนราชการต่าง ๆ ให้มีการถ่ายโอนภารกิจงบประมาณและบุคลากรไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่การติดตามประเมินผลการกระจายอำนาจขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถขับเคลื่อนแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเน้นบทบาทในการทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการในการประชุมของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขาดการประสานงานกับส่วนราชการและไม่สามารถบังคับให้ส่วนราชการปฏิบัติตามแผนได้ ขาดแรงผลักดันให้เกิดการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง และขาดกลไกการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ตลอดจนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขาดการประสานงานและมีการทำงานที่ซ้ำซ้อนในบางภารกิจที่ส่งผลให้ขาดเอกภาพในการดำเนินงาน

สาระสำคัญของการปฏิรูป สำหรับสาระสำคัญของการปฏิรูปนั้นทางคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นก็เห็นว่า เพื่อให้การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แล้วก็เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการใน ๔ ประเด็นคือ

ประเด็นแรก การสร้างหลักประกันความต่อเนื่องของการดำเนินนโยบายการกระจายอำนาจโดยมีแนวทางดังนี้

ทำให้การกระจายอำนาจนั้นเป็นวาระแห่งชาติที่รัฐบาลทุกรัฐบาลจะต้องดำเนินการโดยกำหนดให้การกระจายอำนาจนั้นเป็นยุทธศาสตร์ชาติและอยู่ในแผนบริหารราชการแผ่นดินระยะ ๔ ปี

จัดทำพิมพ์เขียวบลูปรินต์ (Blueprint) หรือขั้นตอนโรดแมป (Road map) ของแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ระบุภารกิจ ระยะเวลาและเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกส่วนราชการและทุกหน่วยงานใช้ขับเคลื่อนให้เป็นไปในทางเดียวกันภายใน ๕ ปี โดยดำเนินการคือ

๑. เร่งรัดการพิจารณาทบทวน ติดตามประเมินผลภารกิจที่ได้ถ่ายโอนไปแล้วและพิจารณาการถ่ายโอนภารกิจเพิ่มเติม เพื่อให้การถ่ายโอนภารกิจนั้นมีความเหมาะสมและสมบูรณ์ เพื่อให้แล้วเสร็จภายในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๓

๒. การกำหนดหลักเกณฑ์และจัดสรรรายได้ให้สอดคล้องกับต้นทุน หน้าที่และภารกิจที่ชัดเจน

๓. พัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. การปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจให้มีประสิทธิภาพ

๕. การผลักดันนโยบายการกระจายอำนาจทางการคลังที่เป็นรูปธรรมเพื่อปรับปรุงโครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เพิ่มมากขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น จากปัจจุบันที่มีสัดส่วนรายได้ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองประมาณร้อยละ ๑๐ ภาษีจัดสรร ภาษีแบ่งรวมกันประมาณร้อยละ ๕๐ และเงินอุดหนุนประมาณร้อยละ ๔๐ ให้เปลี่ยนเป็นสัดส่วนภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองประมาณร้อยละ ๒๕ ภาษีจัดสรร ภาษีแบ่งรวมกันประมาณร้อยละ ๖๐ และเงินอุดหนุนประมาณร้อยละ ๑๕ ซึ่งจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งพาเงินรายได้ของท้องถิ่นมากขึ้น ลดเงินอุดหนุนลง และมีเป้าหมายเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

๖. การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ วีรพร ๔๕/๓

ประเด็นที่ ๒ ปรับแนวคิดการกระจายอำนาจโดยคำนึงถึงความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ปรับแนวคิดการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจให้ส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำแผนและขั้นตอนการถ่ายและรับโอนต้องอยู่บนพื้นฐานของความพร้อมดังนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่เป็นผู้รับการถ่ายโอนภารกิจต้องประเมินศักยภาพและจัดให้มีการกำหนดแผนรับการถ่ายโอนของตนเองเพื่อทราบความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจ แล้วยื่นเสนอต่อส่วนราชการเจ้าของภารกิจ ----------

- ๔๖/๑

ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจ เมื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินความพร้อมของตนเองจะต้องสร้างแรงจูงใจด้วย เช่น การได้รับงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนเพิ่ม เพื่อให้เป็นการกระตุ้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความประสงค์จะขอรับการถ่ายโอนภารกิจโดยไม่รู้สึกว่าเป็นภาระต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็ควรมีมาตรการกดดันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสงค์จะรับการถ่ายโอนภารกิจ เช่น การไม่เพิ่มงบประมาณและการส่งเสริมให้ภาคประชาชนตรวจสอบ พิจารณาเปรียบเทียบผลการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่รับการถ่ายโอนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่รับการถ่ายโอนเพื่อให้เห็นความแตกต่าง ทั้งนี้การถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเน้นหลัก ๓ ประการอย่างจริงจัง ได้แก่ หลักความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหลักประกันสิทธิประกันประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ หลักความรับผิดชอบในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และหลักการบริการสาธารณะได้โดยง่ายสำหรับประชาชน

ส่วนราชการเจ้าของภารกิจนั้นในฐานะที่เป็นผู้ถ่ายโอนภารกิจก็จะต้องเตรียมความพร้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย เช่น การจัดการความรู้ด้วยการจัดทำคู่มือที่เปรียบเสมือนแผนที่บอกเส้นทางการทำงานที่มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของกระบวนงานมีความกระชับ แสดงให้เห็นกระบวนงานและขั้นตอนของงานที่เข้าใจง่าย ผู้ปฏิบัติสามารถทำงานได้ถูกต้องตามมาตรฐานของกระบวนงานทุกขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพไม่ผิดพลาด รวมทั้งต้องสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีความสามารถในงานที่จะถ่ายโอนไปทำหน้าที่พี่เลี้ยงให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดูแลสนับสนุนจนกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติภารกิจที่ถ่ายโอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการด้านภารกิจเครื่องมืออุปกรณ์ก็จะต้องเตรียมให้ครบถ้วนมีสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานแล้วจึงถ่ายโอนเพื่อจะได้ไม่เป็นภาระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการกระตุ้นวิธีคิด การเลียนแบบ และการนำไปขยายผลในการรับการถ่ายโอนภารกิจ

ประเด็นที่ ๓ ให้มีการทบทวนประเมินผลภารกิจที่ถ่ายโอนไปแล้ว เพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ ดรุณี ๔๖/๒

ในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๓ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๓ จะต้องมีการทบทวนและประเมินผลภารกิจที่ได้ถ่ายโอนไปแล้ว จำนวน ๒๖๒ ภารกิจ เนื่องจากบางภารกิจที่ถ่ายโอนแล้วยังคงมีปัญหาในทางปฏิบัติ มีถ่ายโอนไม่ครบทุกขั้นตอนกระบวนงาน เช่น การบริหารจัดการสถานีขนส่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการได้เฉพาะภายในสถานีขนส่ง แต่ไม่สามารถอนุญาตให้สัมปทานขนส่งภายในเขตจังหวัดได้ และไม่สามารถบังคับให้รถเข้ามาจอดในสถานีขนส่งได้เช่นกัน หรือถ่ายโอนไปแล้วเป็นภาระด้านงบประมาณในการบำรุงรักษาซ่อมแซม เช่น ถนน แหล่งน้ำ ดังนั้นจึงเห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน เช่น กรณีถ่ายโอนไม่ครบทุกขั้นตอนของกระบวนการหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมที่จะดำเนินการให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ส่วนราชการถ่ายโอนเพิ่มเติม ส่วนกรณีถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณมาบำรุงรักษา คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการตามมาตรา ๑๒ (๓) ปรับปรุงสัดส่วนภาษีอากรและรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วก็ (๗) เสนอแนะมาตรการด้านการเงินการคลัง ภาษีอากร งบประมาณและการรักษาวินัยทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (๑๐) ก็คือการเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ (๑๑) พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความจำเป็น

สำหรับภารกิจที่ยังไม่ถ่ายโอนจำนวน ๙๖ ภารกิจ และภารกิจที่จะถ่ายโอนใหม่จะต้องพิจารณาขนาดของภารกิจที่จะถ่ายโอนให้สอดคล้องกับประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล รับการถ่ายโอนการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อชีวิต ส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล รับการถ่ายโอน การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อชีวิต และให้ถ่ายโอนภารกิจขนาดใหญ่ให้แก่เทศบาลเมือง เทศบาลนคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการ

- ๔๗/๑

ประเด็นที่ ๔ การปรับปรุงกลไกและบทบาทเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งในเรื่องภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน และระยะเวลาการถ่ายโอนภารกิจมีสาเหตุมาจากกลไกและบทบาทของการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจที่ยังไม่เหมาะสม สมควรที่จะได้รับการปรับปรุงดังนี้

กลไกในการขับเคลื่อนคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยหลักการแล้วคณะกรรมการจะมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย ทิศทางและเป้าหมาย การดำเนินงานรวมถึงความรับผิดชอบในผลของการดำเนินงาน ในขณะที่เลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ประสานติดตามเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบาย ทิศทาง แล้วก็เป้าหมายตามที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด หรือมีมติเรื่องการกระจายอำนาจและถ่ายโอนภารกิจ บทบาทกลไกการขับเคลื่อนที่สำคัญจึงอยู่ที่เลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บทบาทของเลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ควรจะมีก็คือต้องเป็นบุคคลที่ช่วยเหลือคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดแผนแล้วก็ขั้นตอนการกระจายอำนาจ กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นและกฎระเบียบของกระทรวงมหาดไทย หรือกฎหมายหรือกฎระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นตัวกลางที่สามารถประสานซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจทุกระดับทั้งในระดับนโยบายคือ นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย และระดับปฏิบัติคือส่วนราชการ ต้องเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันและกำกับดูแลนโยบายแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามแผน ทั้งเรื่องของภารกิจและระยะเวลาการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจ คุณสมบัติของเลขานุการคณะกรรมการกระจายอำนาจนั้นควรจะมีคือเป็นผู้ที่มีความรู้

มีความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทและวัฒนธรรมของท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการ บริการสาธารณะในส่วนที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ แล้วก็ถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น หลักความสามารถ หลักความรับผิดชอบ หลักประสิทธิภาพในการดำเนินงาน หลักผลประโยชน์ของท้องถิ่น และหลักการติดตามประเมินผล จะต้องมีความรู้ทางด้านกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสามารถให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ที่ถูกต้อง หรือทักท้วงการปฏิบัติที่อาจนำไปสู่การกระทำผิด หรือเกิดความเสียหาย นับตั้งแต่มีการใช้บังคับแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา ๒ ฉบับ การทำหน้าที่ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรคในการทำหน้าที่ในการขับเคลื่อน และผลักดันให้การถ่ายโอนภารกิจบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากโครงสร้างอัตรากำลังขององค์กรมีไม่เพียงพอที่จะรองรับการทำหน้าที่ในระดับภูมิภาคได้ ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวทางการแก้ไขปัญหา ๒ แนวทางคือ

แนวทางที่ ๑ ปรับปรุงโครงสร้างอัตรากำลังและบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสามารถรองรับการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ซึ่งแนวทางดังกล่าวเป็นการปรับรื้อในเชิงโครงสร้างทั้งระบบจะต้องอาศัยระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณเป็นจำนวนมาก

- ๔๘/๑

แนวทางที่ ๒ ใช้กลไกที่มีอยู่ในปัจจุบันโดยให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากมีความพร้อมและศักยภาพในการดำเนินงานขับเคลื่อนการกระจายอำนาจโดยเป็นหน่วยที่จะนำนโยบายการกระจายอำนาจไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งคณะกรรมาธิการเห็นว่าแนวทางที่จะมีความเป็นไปได้และสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมก็คือแนวทางที่ ๒ เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นนั้นมีหน้าที่หลักในการส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่จัดบริการสาธารณะซึ่งการถ่ายโอนภารกิจก็เป็นหนึ่งในหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่จัดบริการสาธารณะแก่ประชาชน โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสามารถประสานงานกับส่วนราชการที่ถ่ายโอนให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กลไกของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัดซึ่งมีท้องถิ่นจังหวัดเป็นเลขานุการ และมีอัตรากำลังของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในระดับจังหวัดสามารถช่วยเหลือในการปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนการกระจายอำนาจได้อย่างเป็นระบบ ตลอดจนสามารถเตรียมความพร้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ให้โอนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงบทบาทหน้าที่และบุคลากรมาสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกันในการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจ นอกจากนี้ข้อเสนอตามแนวทางที่ ๒ นั้นจะสร้างประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนนโยบายกระจายอำนาจได้อย่างเป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนดทำให้เกิดเอกภาพในการทำงานเป็นหนึ่งเดียวทั้งในส่วนกลางก็คือคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนภูมิภาคก็คือคณะอนุกรรมการการกระจายอำนาจระดับจังหวัดซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประมาณ ๗,๘๕๓ แห่งนะครับ อีกทั้งยังสอดคล้องกับข้อเสนอในเรื่องของการปฏิรูปการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้เสนอแนวทางการยุบรวบโครงสร้างและกลไกการบริหารงานด้านการปกครองท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบัน

มีหลายองค์กร ได้แก่ คณะกรรมการ ก.ถ. คณะกรรมการกลางก็คือ ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ให้อยู่ภายใต้ ก.ถ. เดียว โดยมีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นองค์กรขับเคลื่อนและประสานการดำเนินงาน ปัญหาก็คืออาจมีคำถามว่าการให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยเข้ามาเป็นกลไกขับเคลื่อนจะสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นอิสระหรือไม่เพียงใดนั้น เห็นว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพียงปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเลขานุการและสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และตามมติคณะรัฐมนตรีอยู่แล้ว ไม่ต่างจากสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนกลางเช่นกัน กลไกสนับสนุนการกระจายอำนาจก็คือในระดับกรมนั้น ส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจควรมีหน้าที่เตรียมการถ่ายโอนภารกิจ การฝึกอบรมการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ติดตามประเมินผลการถ่ายโอนและจัดทำฐานข้อมูลการถ่ายโอน ตลอดจนให้คำปรึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ ในระดับจังหวัดควรมีคณะกรรมการการกระจายอำนาจระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ท้องถิ่นจังหวัดเป็นเลขา ทำหน้าที่บริหารการถ่ายโอนภารกิจ บุคลากร งบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาการกระจายอำนาจในระดับจังหวัด กลไกการตรวจสอบซึ่งเป็นการติดตามประเมินผลการทำงานที่กระทำโดยภาครัฐและส่วนราชการยังไม่เพียงพอ ควรปรับปรุงให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนในฐานะผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลด้วย หรือได้รับรู้ผลของการติดตามประเมินผลเพื่อจะได้นำไปสู่การพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การก่อหนี้ระยะยาวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนในพื้นที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพราะอาจกระทบต่องบประมาณที่จะใช้ในการจัดบริการสาธารณะหรือรองรับภารกิจถ่ายโอน

บทบาทของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นควรปรับปรุงบทบาทจากการตั้งรับในทางกฎหมายเป็นการแสดงบทบาทเชิงรุกในการบริหาร โดยการผลักดันให้นโยบายการกระจายอำนาจนั้นเป็นวาระสำคัญของรัฐบาล และมีมาตรการที่เป็นการบังคับให้ต้องปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่อง เพื่อให้ภารกิจถ่ายโอนนั้นมีผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในระยะเวลาที่กำหนด

ทั้งนี้ใน ๔ ประเด็นที่เสนอข้างต้นนั้น เป็นการเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดขั้นตอนการถ่ายโอน รับการถ่ายโอน กลไกการขับเคลื่อน กลไกการตรวจสอบ บทบาทของคณะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรา ๒๕๐ ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ แต่จำเป็นต้องปรับปรุงพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง โดยผู้รับผิดชอบต่อไป ตลอดจนควรเร่งรัดให้มีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๓ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๓ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

คณะอนุกรรมาธิการด้านการบริหารงานบุคคล การกำกับดูแล ตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ยินดีที่จะรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ หากข้อคิดเห็นใดที่มีประโยชน์จะทำให้รายงานฉบับนี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนยิ่งขึ้นแล้ว คณะอนุกรรมาธิการก็ยินดีน้อมรับไปดำเนินการต่อไป หากที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบแล้วก็จะได้จัดส่งให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาและส่งเรื่องดังกล่าวให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิกอภิปรายแสดงความคิดเห็นโดยใช้เวลาท่านละไม่เกิน ๑๐ นาทีนะครับ สำหรับท่านแรกท่านสุรินทร์ จิรวิศิษฏ์ อดีตเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม อดีตรองปลัดกระทรวงแรงงาน ขอเชิญครับ

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ นำพร ๔๙/๒

นายสุรินทร์ จิรวิศิษฏ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สุรินทร์ จิรวิศิษฏ์ สมาชิก สปท. หมายเลข ๑๗๓ ผมอ่านรายงานของคณะกรรมาธิการ ๑๗ หน้า ลงนามโดย พลตรี สิระวิตร์ นาคทอง แล้วก็มีความรู้สึกว่าละเอียดดีนะครับ ต้องสนับสนุน เรื่องการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเรียกย่อ ๆ ต่อไปว่า อปท. แต่อย่างไรก็ตามผมอยากกราบเรียนว่า เรานี่มุ่งมั่นที่จะกระจายอำนาจมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ อยากจะกราบเรียนว่าถึงวันนี้นี่นะครับ เงินที่ อปท. รับไปนี่นะครับ จาก ๑๓.๓๓ เปอร์เซ็นต์ ของงบประมาณประเทศ พอถึงปี ๒๕๔๙ นี่เข้าไป ๒๘ เปอร์เซ็นต์ เกือบ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ คำถามว่าแผ่นดินไทยมันงอกงามดีขึ้นไหม ปัญหาก็ยังมีอยู่เยอะ เช่น จะมีคำสั่ง ตรวจสอบ โยกย้าย ปัญหาของเงิน ๆ ทอง ๆ นี่ผมเคยบอกแล้วเงินทองเป็นของบาดใจ แต่ท่านกรรมาธิการนี่พูดถึงเรื่องอำนาจ จะต้องกระจายอำนาจ กรมนั้นยังไม่กระจาย ร้อยแปดจิปาถะ ผมนี่ได้ยินคำว่า กระจายอำนาจ มาตั้งแต่ผมอยู่กระทรวงมหาดไทยเป็น ข้าราชการเด็ก ๆ จนเกษียณมาแล้ว ๙ ปีก็ยังได้ยินอยู่ มันตามหลอกหลอนผมมาจนถึงวันนี้ เวลานี้นะครับ ถามว่าผมพูดเรื่องนี้ทำไม ผมกราบเรียนว่าท่านก็รู้อยู่ว่าการบริหารไม่ว่าจะ สังคมใดก็ตาม ยิ่งสังคมประเทศ ไม่มีเลยที่ใครไม่เรียนมา ท่านกรรมาธิการก็เรียนกันมาแล้ว ท่านประธานกรรมาธิการที่นั่งอยู่นั่นน่ะ เขาเรียกอะไร ต้องใช้คำว่า ประทานโทษนะครับ เจ้าแม่ของ อปท. ตัวจริงเลย เพราะไม่มี อปท. ไหนใหญ่กว่ากรุงเทพมหานคร แล้วท่านก็ บริหารได้ดี ไม่มีด่างพร้อยเลยแม้แต่น้อย ขออนุญาตชมต่อหน้าสักเล็กน้อยนะครับ ท่านประชาชนที่เคารพครับ ท่านกรรมาธิการที่รักทุกท่าน เรื่องคนนี่ท่านก็พูดถึงเรื่องอำนาจ แต่สิ่งหนึ่งที่เราไม่เคยพูดกันเลยคือเรื่องของเงิน หลักการบริหารก็มีอยู่แล้วว่ามันต้อง ๓ เอ็ม (3M) ๔ เอ็ม (4M) นะครับ ๑. แมน (Man) คน อำนาจต้องการ แต่ไม่รับผิดชอบ เงิน งบประมาณ ไม่ใช่ของตัวเองก็ใช้เข้าไปทะลุ่มทะลวยนะครับ ----------

มันนี (Money) แมทีเรียล (Material) จะซื้อของครั้งใดก็เอาของที่มันถูกเข้าไว้ แล้วก็เอาง่าย ๆ เข้าไว้ ซื้อประเดี๋ยวประด๋าวจอดทิ้งไว้ใช้ไม่ได้นะครับ หลักการบริหารก็ไม่ได้ไปเรียนมา หรือเรียนแล้วก็เอาเก็บใส่ลิ้นชักไว้นะครับ ผมจึงอยากกราบเรียนว่าทั้งหมดทั้งสิ้นผมอยากเห็นท่านกรรมาธิการพูดให้มันลึกเข้าไปอีกนิดหนึ่งว่าเมื่อท่านกระจายอำนาจไปแล้วท่านตามไปวัดผลไหม ให้เคพีไอ (KPI) เขาไหมว่าถ้าท่านจะเข้ามาดูแลบริหารรับใช้ประชาชนในท้องถิ่นของท่านนี่นะครับ อบต. เล็กสุดนี่นะครับ ท่านจะทำอะไรบ้าง ๒ ปีผ่านไปท่านทำไหม มันต้องมีองค์กรตรงนี้ไปตรวจสอบว่าทำหรือไม่ทำ ถ้าไม่ทำท่านต้องพิจารณาตัวเอง และต้องมีกระบวนการให้เขาออกไปอย่างด้วยความรวดเร็ว ไม่ต้องอยู่จนกระทั่ง ๔ ปีนะครับ แล้วก็ขอต่ออีก ๔ ปี ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเช่นนั้น ผมมองว่าอยากจะให้ท่านมองไปถึงตัวเคพีไอ (KPI) และผมให้กำลังใจนะครับ กำลังใจ ตัวชี้วัดและให้กำลังใจท่านกรรมาธิการ ท่านทำต่อไปเถอะครับ ชีวิตนี้ต้องประสบความสำเร็จ อปท. ต้องดีขึ้น พรุ่งนี้ต้องดีกว่าวันนี้ ถ้าเราร่วมมือกันนะครับ ช่วยผลักดันให้เขาทำงานเพื่อประชาชน ถ้าเมื่อไรท่านไปดูได้เลย อปท. มี ๘,๐๐๐ แห่ง ๙,๐๐๐ กว่าแห่งนี่นะครับ อปท. ไหนที่สนใจความทุกข์ของประชาชนยิ่งลึกเข้าไปดูเรื่องอาชีพของประชาชน เรื่องการศึกษาของคนในหมู่บ้านว่าลูกหลานใครเรียนถึงปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก มีรางวัลให้ ยกย่องปรบมือให้ อปท. นั้นก็เจริญ ท่านไปดูได้เลยนะครับ ซึ่งผมกล่าวไว้หมดแล้ว อปท. ที่ดี ๆ มันมีเยอะ แต่ อปท. ที่หน่วงรั้งไม่ได้เรื่องก็มีมากเช่นเดียวกัน ท่านกรรมาธิการท่านก็รู้อยู่นะครับ เหนือกว่านั้นถ้าทำความดีแล้วมั่นใจว่าดีแล้วท่านอย่าไปกลัว สังคมไทยเป็นสังคมที่ไม่ใช่บริหารโดยรัฐบาลอย่างเดียวนะครับ บริหารด้วยสื่อมวลชน ของดี ๆ พอสื่อมวลชนลงหน้า ๑ สองวันติดต่อเท่านั้นละ ผู้หลักผู้ใหญ่ทำไมเป็นอย่างนี้ ชี้แจงแล้วก็ไม่ฟัง เธอ ๆ เอาออกไปก่อนหรืออะไรร้อยแปดจิปาถะ ผมอยากจะยกภาษิตประการหนึ่งฝากท่านกรรมาธิการไปถึงประชาชน รวมทั้งผู้บริหาร อปท. ทุกคน ถ้าท่านทำความดีเพื่อประชาชน เอาประชาชนเป็นตัวตั้งแล้วท่านอย่าไปกลัวหน้าอินทร์หน้าพรหม ไม่ว่าเขาจะเอาปืนใหญ่มา เอามีดดาบมา ท่านอย่าไปกลัว ถ้าประชาชนเอากับท่าน เหมือนกับประเทศตุรกีอย่างไรครับ ภาษิตที่ผมว่าท่านจดไปได้เลย อันเสาหลักปักเลนเอนเอียงเพียงลมผ่าน เห็นไหม ถ้าท่านประธานนินนาทจะรู้เลยว่าถ้าท่านไปแถว ๆ ชายทะเลมันก็เอนไปเอนมานะครับ ก็ไม่มีปัญหา เสาหลักปักเลนเอนเอียงเพียงลมผ่าน เมื่อแรงทานนานเข้าเสาก็สั่น เห็นไหมพอลมมากหน่อยก็สั่น แล้วโยกคลอนนอนดินมิสิ้นวัน

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ ศรัณรัตน์ ๕๐/๒

โยกหนัก ๆ เข้าเสาก็ล้ม แปลว่าอย่างนั้น ความต่อไปว่าอะไรครับ ใจเหมือนกันมั่นไว้อย่าไหวเอน เห็นไหมผมให้กำลังใจท่านนะ ใช่ไหมครับ ท่านทำเรื่อง อปท. มานานหลายเรื่องที่ผมอภิปรายในที่นี้ก็หลายเรื่อง และผมต้องขอบคุณท่านประธาน อะไรที่ผมอภิปรายแล้วพอลุกจากที่นั่งของท่าน ท่านไปประชุมเลยแล้วก็โทรศัพท์มาบอกว่าที่อภิปรายนั่นนะเดี๋ยวกรรมาธิการกำลังพิจารณาอยู่ อย่างนี้ผมถือว่าทำงานเพื่อประชาชน อยากจะกราบเรียนว่าไม่ว่าจะแมน (Man) มันนี (Money) แมทีเรียล (Material) แมเนจเมนต์ (Management) แมชีน (Machine) มาร์เกต (Market) มอรัล (Moral) เมสเซส (Message) ร้อยแปดจิปาถะอย่าให้มันตายที่แมสคอมมูนิเคชัน (Mass Communication) กลัวสื่อมวลชนเสียจน โอ้โฮเหมือนกุ้งแม่น้ำเจ้าพระยาหรืออยุธยาเลยนะครับ กุ้งมันเป็นอย่างไรท่านไปดูเอาก็แล้วกัน ผมให้กำลังใจท่านประธานนะครับ รวมทั้งกรรมาธิการว่าขอให้กำลังใจและขอให้ทำเรื่องนี้ให้ดี แต่ว่าขอให้ดูเรื่องเงินเรื่องทอง เรื่องการวัดผล ให้ได้ผลตามที่ต้องการก็แล้วกันนะครับ แล้วก็ผมขอยืนยันว่าสิ่งที่ผมพูดมี ----------

- ๕๑/๑

ท่านประธานขออนุญาตยกหนังสือหน่อยครับ ผมไม่ได้ขออนุญาตเพราะเพิ่งได้รับมาเมื่อสักครู่นี้เองจากอาจารย์อุทัยให้ผมเมื่อสักครู่นี้ อาจารย์อุทัยนั่งตรงนี้หนังสือท่านนี่นะครับเขียนไว้เลยว่าทำดีแล้วนี่ต้องระมัดระวังเรื่องแมสคอมมูนิเคชัน (Mass Communication) นะครับ หนังสือเล่มนี้นะครับ ผมอ่าน ๑๐ นาทีแล้วก็มีความรู้สึกว่าใช้ได้เลย กราบเรียนท่านประธานครับ ผมได้ใช้เวลาไปเพียง ๘ นาที สำหรับคราวนี้และมั่นใจว่าจะได้สาระสำคัญสำหรับท่านประธานและผู้บริหาร อปท. ทั่วประเทศที่ผมรักและเคารพ เพราะ อปท. นี้เป็นหัวใจของประเทศ ถ้า อปท. มันดีหมดนะครับ รับรองได้ว่ารัฐบาลนี่มีความสุขยิ้มท่านนายกรัฐมนตรีประยุทธ์เดินไปก็จะยิ้มไปเพราะ อปท. อยู่กับประชาชนทำให้ประชาชนมีความสุขถูกไหมครับ ตามที่รัฐบาลต้องการ กราบขอบพระคุณท่านประธานและท่านกรรมาธิการด้วยความเคารพครับ และขออนุญาตไปภาคใต้ไปครู ค ต่อนะครับ สวัสดีครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านสุรินทร์ครับ ต่อไปขอเชิญท่านกษิต ภิรมย์ อดีตเอกอัครราชทูต อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และอดีต ส.ส. บัญชีรายชื่อครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สปท. อันดับที่ ๗ ครับ ท่านประธานครับ เรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นรวมถึงเรื่องของการกระจายอำนาจ หรือการเพิ่มอำนาจให้กับท้องถิ่นนั้น เราได้พูดจากันในที่ประชุมของ สปท. กันมาหลายครั้งหลายรอบ และทุกครั้งเมื่อเรื่องเข้ามาผมก็ค่อนข้างจะมีความคับอกคับใจแล้วก็หนักอกหนักใจด้วยว่า ระบบคิดของผมมันค่อนข้างจะแตกต่างจากคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นตั้งแต่ต้นต้องขอโทษด้วยนะครับ แล้วผมก็อยากจะขอยกประเทศที่มีระบบการเมืองการปกครองที่คล้ายคลึงหรือว่าใกล้เคียงกับประเทศไทยมากก็คือประเทศญี่ปุ่นซึ่งมีสถาบันพระมหากษัตริย์ จักรพรรดิ มีระบบรัฐสภา มีสภาสูง มีสภาล่าง แล้วก็แบ่งประเทศเขาออกเป็นรวมทั้งหมดประมาณ ๔๗ จังหวัดที่เรียกพรีเฟกเจอร์ (Prefecture) แต่ความต่างของเขาก็คือว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดของเขามาจากการเลือกตั้ง ขณะที่ของเราก็เป็นคล้าย ๆ กับนกสองหัว มีพนักงานเจ้าหน้าที่ ข้าราชการจากกระทรวงมหาดไทยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดอำเภอ ปลัดจังหวัด นายอำเภอ ไล่ลงไปจนถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

แล้วก็คู่แฝดอีกด้านหนึ่งคือ อบจ. อบต. อปท. มันจะเป็นไปอย่างนี้ไม่ได้ครับ ประเทศไทยถึงเวลาแล้วที่จะต้องตัดสินใจเอา ๒ หน่วยมารวมกันเป็นหนึ่งเดียวกันนั่นเป็นประเด็นที่ ๑ ครับ

อันที่ ๒ ก็ต้องมีเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วก็มีสภาจังหวัด แล้วก็ในจังหวัดก็ควรจะเป็นเทศบาลระดับต่าง ๆ ดังที่อารยประเทศเขาก็มีกันทั้งนั้น ในขณะเดียวกันก็ต้องไล่หน่วยงานต่าง ๆ สำนักงานพาณิชย์ สำนักงานวัฒนธรรม สำนักงานท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หน่วยงานในกระทรวงคมนาคมเหล่านี้ก็ต้องขอเชิญกลับกรุงเทพมหานครหมดนะครับ แล้วก็โอนงาน เงินเดือน บุคลากรทั้งหมดให้กับท้องถิ่น ผมว่าเราต้องมาตกลงกันตรงนี้แล้วก็ตัดใจเสียก่อนเด็ดขาดว่าจะเป็นนกสองหัวไม่ได้ แล้วก็ต้องโอนอำนาจจากส่วนกลางมาที่ท้องถิ่นคือที่จังหวัด ระดับจังหวัดที่ประเทศญี่ปุ่นหรือหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาจากการเลือกตั้งเขาทำอะไร ผมเคยพูดหลายครั้ง ก็ดูพวกโรงเรียนอาชีวะ โรงเรียนมัธยม ดูเรื่องถนนหนทางภายในจังหวัด สาธารณูปโภคที่มันต้องเชื่อมโยงกันทั้งจังหวัด ดูเรื่องความปลอดภัย แล้วก็ดูเรื่องทะเบียนราษฎร ----------

เพราะฉะนั้นในระดับจังหวัดที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการเลือกตั้ง สมมุติว่ามีงานสัก ๕ อย่าง แล้วก็ทอนไปที่ระดับเทศบาล หรือจะบวกอำเภอ เทศบาล ก็ให้ดูแลทุกข์สุขของประชาชน คนแก่ คนชรา โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถม ความสะอาดขั้นพื้นฐานต่าง ๆ เหล่านี้แล้วก็ระบุเสียให้แน่ชัด แต่ตราบใดที่เราไม่ยอมที่จะตัดสินใจในกรอบของงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมันก็จะเป็นเรื่องของเหมือนผักตบชวาลอยตุ๊บป่อง ๆ ไปเรื่อย ๆ ตัดสินใจเสีย แล้วก็ในการตัดสินใจนั้นผมก็เสนอให้ยุบคณะกรรมการติดตามประสานในเรื่องของการกระจายอำนาจมีไว้ทำไมครับ ถ้าเผื่อมอบงานจากส่วนกลางไปที่จังหวัด ๑๐ งานด้วยกัน ระดับจังหวัดก็จะต้องทำงานอย่างไรก็ต้องตอบสนองสภาจังหวัดเขาจะเป็นผู้ตรวจสอบแล้วก็อาจจะมีสภาประชาชน หรือสภาพลเมืองที่จะตรวจสอบอีกขั้นหนึ่ง แล้วก็ในหลาย ๆ ประเทศนั้นท้องถิ่นก็จะต้องมาชี้แจงที่สภาได้ตลอดเวลา รัฐสภาซึ่งเป็นของส่วนกลาง แล้วเราก็ไปดูงานกันมากมาย ทั้งข้าราชการประจำ ท้องถิ่น รัฐบาลอะไรต่าง ๆ ขอประทานโทษครับ ต่าง ๆ เหล่านี้ แต่เราไม่ได้นำเอาสิ่งเหล่านี้กลับมาในการที่จะปฏิรูปประเทศไทยแล้วก็ให้มีการกระจายอำนาจอย่างจริง ๆ จัง ๆ เราก็ยังกระจุกตัวอำนาจทั้งหลายไว้ที่กรุงเทพมหานคร งานยังอยู่ที่กระทรวงมหาดไทย อยู่ที่ส่วนกลาง แล้วแถมยังตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เข้ามาที่ผมก็ได้วิพากษ์วิจารณ์มาโดยตลอดว่ามันไม่ทันสมัย แล้วเราก็ไม่ได้ตอบสนองความต้องการของประชาชนในการที่จะมีส่วนร่วมโดยให้มีการกระจายอำนาจ ต้องตกลงกันตรงนี้เสียก่อนครับ ไม่อย่างนั้นเราก็ไปอย่างนี้แล้วก็จะมาบอกทุกวันว่าทางฝ่ายท้องถิ่นไม่พร้อม ผมก็ไม่เห็นมีประเทศไหนในโลกที่เขาบอกว่าท้องถิ่นยังไม่พร้อมเพราะฉะนั้นยังไม่ให้ เราต้องตัดใจเสียก่อนว่าท้องถิ่นจะให้ทำ ๓ อย่าง ๕ อย่าง และเราก็ต้องทุ่มพละกำลังทั้งหมดเพื่อให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งได้ ไม่อย่างนั้นก็เป็นเรื่องของไก่กับไข่ว่าอันไหนมันเกิดก่อนกัน แต่ว่านัยของมันก็คือยังเก็บอำนาจไว้ที่กระทรวงมหาดไทยไว้ที่เป็นส่วนกลางแล้วเราจะมาปฏิรูปประเทศกันทำไมครับ อันนี้เราต้องมีความจริงใจต่อประชาชน ประชาชนเขาเป็นเจ้าของอำนาจแล้วเขาจะต้องมีโอกาสในการจะตรวจสอบและมันจะไม่มีอะไรดีกว่าที่เขาสามารถที่จะตรวจสอบ ณ ท้องที่ของเขาได้ องค์กรทั้งหมดในจังหวัดที่มาจากการเลือกตั้ง ฝ่ายรัฐบาลนั่งที่กรุงเทพฯ รัฐสภานั่งอยู่ที่กรุงเทพฯ ก็เป็นผู้ที่จะกำกับดูแลประสานสนับสนุนเท่าที่ควร นอกจากนั้นแล้วก็ต้องระบุครับ ภาษีกี่ประเภทที่จะขยายแล้วก็ยกไปให้ท้องถิ่นเขาเก็บเอง แล้วก็รายได้ที่ได้มาจากการให้สัมปทาน

ทรัพยากรทางธรรมชาติก็ทำอีกหลาย ๆ ประเทศว่าจะให้ท้องถิ่นกี่เปอร์เซ็นต์ แล้วจะต้องเอาไปทำอะไร แล้วอีกกี่เปอร์เซ็นต์ส่วนใหญ่ที่ส่งมาที่กระทรวงการคลัง ต่าง ๆ เหล่านี้มันมีแบบอย่างอยู่ทั่วโลกนะครับ แต่ว่าที่มันขาดที่ประเทศไทยก็คือความเด็ดเดี่ยวของจิตใจแล้วก็การตัดสินใจทางการเมือง แล้วก็การเป็นห่วงเป็นใยกับความรู้สึกของท่านผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วก็กระทรวงมหาดไทย ต้องขอประทานโทษด้วย แล้วเราอยากจะมาปฏิรูปประเทศไทย อยากจะกระจายอำนาจกันทำไมครับ เราก็หลบไปหลบมาเหล่านี้ แล้วก็พยายามจะทำอะไรที่มันจะประวิงเวลาไปเรื่อย ๆ เราต้องมีความเชื่อมั่นในขีดความสามารถและสติปัญญาของประชาชนในการที่เขาจะเป็นเจ้าของประเทศ ต้องเปิดทางให้เขาเข้าถึงซึ่งอำนาจ เข้าถึงซึ่งข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมครับ เราต้องเชื่อในประชาชนจะได้ไม่ต้องไปฝากผีฝากไข้ไว้ที่คณะกรรมการโน้น กลุ่มโน้นกลุ่มนี้ ไม่ต้องครับ เราต้องมีความเชื่อในตัวประชาชน คนไทยมีสติปัญญา มีความสามารถก็ได้แสดงให้เห็นมาในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาของการมีส่วนร่วม การตื่นตัวทางด้านการเมือง และเมื่อเราได้เริ่มกระจายอำนาจเมื่อเกือบ ๒๐ ปีที่แล้ว เราต้องไปให้สุดซอยสุดทางครับ อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ ไม่เช่นนั้นเราก็มาพิจารณากันเล็ก ๆ น้อย ๆ เราก็จะไม่ประสบความสำเร็จในเรื่องของการที่จะให้ประชาชนเป็นใหญ่ในผืนแผ่นดินนี้ ขอขอบคุณมากครับท่านประธานครับ

- ๕๓/๑

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ จินตนา ๕๓/๑

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านกษิตนะครับ ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้มีคณะผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสวนา เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย จำนวน ๒๕๐ ท่านนะครับ ได้มาเข้ารับฟังการประชุมของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศของ สปท. นะครับ ก็ขอต้อนรับนะครับ

เนื่องจากมีผู้อภิปรายแสดงความจำนง ๒ ท่านนะครับ ดังนั้นเมื่อไม่มีท่านสมาชิกจะอภิปราย ผมขอปิดการประชุม และขอเชิญคณะกรรมาธิการได้ชี้แจงตอบข้อซักถามของสมาชิก ขอเชิญครับ

นางนินนาท ชลิตานนท์ (ประธานกรรมาธิการ) : ขอบพระคุณท่านประธานคะ ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดิฉันขอขอบคุณท่านสมาชิกที่ได้กรุณาอภิปรายให้ความคิดเห็นนะคะ โดยเฉพาะท่านกษิต ภิรมย์ ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน ดิฉันก็เชื่อมั่นอย่างที่ท่านเชื่อค่ะ แต่ก็คงจะต้องเป็นสักวันหนึ่งในอนาคต อาจจะไม่ใช่วันนี้ เนื่องจากว่าในวันนี้นั้นร่างรัฐธรรมนูญของเรา หรือว่ารัฐธรรมนูญที่เรากำหนดมาทั้งหมดก็ยังกำหนดให้การบริหารราชการแผ่นดินนั้นประกอบไปด้วย ๓ ส่วน คือราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคแล้วก็ส่วนท้องถิ่น ทีนี้ลักษณะที่ท่านได้กล่าวเสนอนั้น ดิฉันก็เชื่อว่าจะเป็นเรื่องของลักษณะจังหวัดปกครองตนเอง ในที่สุดแล้วเราก็คงจะค่อย ๆ เดินไปตรงนั้นได้นะคะ แต่ในวันนี้ที่ในคณะกรรมาธิการนำเสนอนั้นเป็นเรื่องของการกระจายอำนาจจากราชการส่วนกลางสู่ราชการส่วนท้องถิ่นในบางภารกิจ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แล้วก็มีกฎหมายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วก็มีแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วก็มีแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมาธิการนำมาศึกษาจากของทาง สนช. ก็ดี สปช. ก็ดี รวมทั้งของพวกเราได้รับฟังจากหลาย ๆ ทางด้วย ก็คิดว่าในการดำเนินการกระจายอำนาจที่รัฐได้ตั้งมุ่งหมายไว้ตั้งแต่หลังปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ ว่า จะกระจายอำนาจทั้งหมด ๓๕๙ ภารกิจ แต่ตอนนี้ผ่านไป ๑๕ ปี ๑๖ ปีแล้ว เพิ่งจะกระจายได้ ๒๖๒ ภารกิจ คณะกรรมาธิการและคณะอนุกรรมาธิการก็เลยมาศึกษาว่าเหตุใดจึงยังทำไม่ได้ครบถ้วน

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ จินตนา ๕๓/๒

ตามที่ตั้งใจไว้ แล้วก็ ๒๖๒ ภารกิจที่ได้กระจายอำนาจไปนั้น ก็ปรากฏว่ามันเป็นการกระจายอำนาจในบางภารกิจที่กระจายเพียงปริมาณงาน ซึ่งเรานับว่า ๓๕๙ เอาไป ๒๖๒ แล้วยังเหลืออีกเท่าไรที่จะต้องกระจายไป แต่ไม่มีกระบวนการที่จะติดตามในเรื่องของคุณภาพ ดังนั้นคณะอนุกรรมาธิการกับคณะกรรมาธิการจึงอยากเห็นการกระจายอำนาจที่สัมฤทธิผลตามที่รัฐต้องการนะคะ ว่ามีการกระจายอำนาจถ่ายโอนลงไปแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยรับโอนและเป็นหน่วยที่ใกล้ชิดกับพี่น้องประชาชนนั้น จะต้องทำงานนั้นได้อย่างมีคุณภาพด้วย คืองานใดก็ตามที่ใครทำแล้วดีอยู่แล้ว แต่ว่าเอาไปให้อีกคนหนึ่งทำ ซึ่งหวังว่าจะทำได้ดีกว่านี้ แต่ปรากฏว่าทำได้เท่า ๆ ของเดิม หรือทำได้ดีน้อยกว่าของเดิมอย่างนี้คณะกรรมาธิการก็ไม่อยากเห็นค่ะ อยากจะเห็นว่าเมื่อมีการกระจายอำนาจลงไปแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้รับถ่ายโอนในภารกิจนั้น สามารถให้บริการพี่น้องประชาชนได้อย่างดียิ่งขึ้น มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นก็จึงนำเสนอเรื่องนี้ขึ้นมานะคะ แล้วก็ขออนุญาตกราบขอบคุณท่านสุรินทร์ท่านไม่ได้อยู่ในที่นี้เสียแล้ว ขออนุญาตเอ่ยนามท่านนะคะ ที่ท่านได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นในเรื่องว่าเรื่องเงินเรื่องสัดส่วนอะไรต่าง ๆ ก็จะอยู่ในข้อเสนอแนะอยู่แล้วว่าอยากจะให้การปรับปรุงเรื่องของการกระจายอำนาจมีคุณภาพ ต้องให้หลักประกันจากรัฐว่าจะต้องทำโดยต่อเนื่อง จะต้องเป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งพวกเราไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นมีความจริงใจซึ่งกันและกัน มีความจริงใจที่จะเห็นการกระจายอำนาจนั้นสัมฤทธิผลจริง ๆ มีความจริงใจที่จะเห็นว่าภารกิจที่มอบไปยังพี่น้องประชาชนนั้น ได้รับบริการที่ดียิ่งขึ้นจากท้องถิ่นนะคะ ----------

เพราะฉะนั้นอันนี้จึงได้นำเสนอในเรื่องของว่าจะต้องมีการนำไว้ในวาระแห่งชาติ จะต้องมีการปรับแนวคิดในการกระจายอำนาจว่าจะต้องคำนึงถึงความพร้อมของผู้ให้และผู้รับ ผู้ให้นั้นก็จะต้องสอน เตรียมการสอน เตรียมคู่มือ เตรียมอะไรต่าง ๆ เพื่อจะให้ผู้รับ รวมทั้งในเรื่องของเงินทองต่าง ๆ ด้วย ในเรื่องงบประมาณต่าง ๆ ด้วย แล้วก็จะต้องมีการปรับปรุงกลไกปรับปรุงกลไกในที่นี้ก็คือปรับปรุงกลไกในการขับเคลื่อน ซึ่งก็ได้นำเสนอว่าอาจจะมอบภารกิจนี้ให้กับท่านอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมาช่วยดำเนินการ เพราะว่าท่านก็เป็นราชการส่วนกลาง แล้วก็ผูกสนิทอยู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท่านมีท้องถิ่นจังหวัดอยู่ในมือสามารถที่จะผลักดัน ติดตาม และประเมินผลการกระจายอำนาจนั้นให้ดียิ่งขึ้นไปได้ รวมทั้งมีการปรับบทบาทในเชิงรุกของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และถ้าหากว่าคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเข้มแข็ง สิ่งที่ได้มอบภารกิจให้กับท้องถิ่นลงไปแล้วก็จะได้มีการติดตามว่ามอบงานให้ไปแล้วเงินไม่ให้ จะบังคับกดดัน ผลักดันกันอย่างไร อันนี้ก็เป็นสิ่งที่คณะกรรมาธิการพยายามจะนำเสนอ แล้วก็สิ่งที่ท่านนำเสนอเราก็จะน้อมรับเอาไว้ แล้วก็จะนำไปพิจารณาปรับปรุง แล้วก็นำเสนอต่อไปค่ะ ขออนุญาตท่านประธานให้ท่านสยุมพรเพิ่มเติมค่ะ ท่านสยุมพร ลิ่มไทย เป็นอนุกรรมาธิการค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านสยุมพร ลิ่มไทย อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดผมด้วย ทั้งจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดระยอง ขอเชิญครับ

นายสยุมพร ลิ่มไทย (ผู้ชี้แจงในนามคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ แล้วก็ท่านสมาชิก สปท. ที่เคารพทุกท่านครับ ผมก็คงไม่มีประเด็นใดที่จะไปโต้แย้ง ก็รับฟังความคิดเห็นของท่านสมาชิกที่ได้เสนอมา เพียงแต่ว่าอยากจะเรียนอธิบายความเพิ่มเติมสั้น ๆ นะครับว่าเหตุผลที่เราได้เสนอรายงานในกรอบของการปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ เนื่องจากว่าเราเสนอภายใต้หลักการที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญทุกฉบับที่ผ่านมา นับตั้งแต่ฉบับปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ แล้วก็ร่างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่กำลังจะลงประชามติ ก็คืออาศัยกรอบหลักการที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญและร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งหลักการที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญทุกฉบับจะเขียนไว้ในมาตรา ๑ ทั้งนั้นเลยนะครับว่าประเทศไทยเป็นอันหนึ่งเดียวจะแบ่งแยกมิได้ ด้วยเหตุนี้

รูปแบบการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยถึงได้ออกแบบมาให้เป็นราชการ ๓ ส่วน ทั้งราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค แล้วก็ส่วนท้องถิ่น ทำไมไม่กำหนดให้มีราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเหมือนในบางประเทศ เพราะเราคิดว่าการที่จะทำให้ประเทศไทยเป็นอันหนึ่งเดียวมันต้องมีจุดเชื่อมโยงอยู่ที่ราชการบริหารส่วนภูมิภาค อันนี้เป็นคำตอบที่ทุกคนได้ประจักษ์กันมาตลอด เพราะฉะนั้นกรอบแนวความคิดในการเสนอรายงานนี้ก็อยู่บนพื้นฐานหลักการที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญทุกฉบับ และในร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่กำลังลงประชามติด้วย อันนี้เป็นประเด็นแรกที่ผมอยากจะเรียน

ประเด็นที่ ๒ ก็คือข้อเสนอในเรื่องนี้พุ่งประเด็นไปที่เรื่องของการปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ เนื่องจากได้มีการออกพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ ซึ่งปรากฏว่าจนบัดนี้ยังไม่ประสบความสำเร็จ เราก็มาหาสาเหตุว่ามันเกิดจากอะไร แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ก็ได้ปัญหาตามที่ประธานอนุกรรมาธิการได้รายงานไปแล้ว ส่วนข้อเสนอแนะก็อยู่ภายใต้กรอบอันนี้ละครับ กรอบของการที่จะเสนอว่าแผนและขั้นตอนดังกล่าวมีปัญหาอยู่ตรงไหน ผมก็ขออนุญาตเรียนเพิ่มเติมโดยสรุปเพียงเท่านี้ครับ ขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณทางคณะกรรมาธิการที่ชี้แจงนะครับ ผมได้ส่งสัญญาณไฟลงมติไปในอาคารทั้ง ๓ อาคารและทุกห้อง ขณะนี้รอสมาชิกกำลังทยอยเดินทางมา ผมเรียนเพิ่มเติมอย่างนี้นะครับ ท่านกษิตครับ ขออนุญาตท่านกษิตสักครู่ครับ การประสานงานระหว่าง สปท. กับกระทรวงมหาดไทยนั้นเป็นไปอย่างดียิ่งนะครับ ----------

แล้วก็ผมและสมาชิกที่เกี่ยวข้องได้เดินทางไปตามนัดหมายของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย แล้วก็ทีมงานที่ปรึกษาและคณะทำงานของท่านนะครับ ก็ใช้เวลาในช่วงเช้าวันจันทร์นั้นเป็นเวลาเกือบ ๓ ชั่วโมง กระทรวงมหาดไทยยืนยันถึงการสนับสนุนงานของ สปท. อย่างเต็มที่

๒. ก็คือพร้อมที่จะสื่อสารสร้างความเข้าใจไปถึงทุกตารางนิ้ว เพราะว่ากระทรวงมหาดไทยนั้นครอบคลุมงานบริหารและการปกครองครอบคลุมทุกหมู่บ้านและชุมชน

๓. ก็คือยินดีที่ให้สมาชิกหรือประธานกรรมาธิการ หรือกรรมาธิการชุดใด คณะใด ท่านใดที่พร้อมที่จะไปปรึกษาประชุมกับท่านในทุกเช้าวันจันทร์ครับ ถ้าท่านกษิต ภิรมย์ และท่านอื่น ๆ ที่สนใจรวมทั้งท่านสุรินทร์ที่ได้อภิปรายไปทั้ง ๒ ท่าน และท่านอื่น ๆ สนใจที่จะไปนำเสนอแนวความคิดแลกเปลี่ยนกับทางท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและคณะ ผมก็ยินดีที่จะประสาน เรามีคณะกรรมการประสานการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่ง สปท. เราเป็นสมาชิกทั้งหมด ๗ ท่านเป็นกรรมการอยู่ รวมทั้งท่านรองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง และท่านอื่น ๆ ด้วย ตรงนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งนะครับ

ประการที่ ๒ ก็คือว่าขณะนี้ร่างรัฐธรรมนูญยังไม่ทราบว่าจะผ่านหรือไม่ผ่าน ความชัดเจนในเรื่องนี้จะอยู่ที่รัฐธรรมนูญ ถ้าผ่านเราจะมีร่างกฎหมายปฏิรูปประเทศที่จะต้องตราให้เสร็จใน ๑๒๐ วันหลังจากรัฐธรรมนูญประกาศใช้ ในส่วนนั้นจะเป็นอีกช่องทางเครื่องมือหนึ่งในเรื่องของการกระจายอำนาจ เผอิญผมนี่เป็นกรรมาธิการในการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี ๒๕๔๒ ที่กรรมาธิการได้ศึกษาและนำเสนอข้อปฏิรูปและในห้วงเวลาที่ผ่านมานี่ได้เห็นพัฒนาการของการปฏิรูปเรื่องการปกครองท้องถิ่น จนกระทั่งขณะนี้ผมเชื่อว่าแนวทางของการที่จะปฏิรูปภายใต้ข้อเสนอ สปท. นี้ก็จะนำไปสู่วิป (Whip) ๓ ฝ่าย ซึ่งตรงนั้นก็จะมีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนะครับ ก็เชิญท่านที่สนใจเข้าไปร่วมชี้แจงด้วย เพราะเราถือว่าอันนี้เป็นการปฏิรูปประเทศของเราที่ทุกคนมีส่วนร่วมนะครับ แล้วก็เราได้ยกฐานะครั้งสำคัญคือ ปี ๒๕๓๗ เมื่อมีการยกสภาตำบลขึ้นเป็น อบต. ครั้งแรก และมีบังคับใช้ตามกฎหมาย เดือนมีนาคม ปี ๒๕๓๘ นั่นคือก้าวสำคัญมาก ผ่านมา ๒๑ ปีแล้ว จากนั้นก็คือ

การก่อร่างสร้างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งถือว่ามีความก้าวหน้าในความเป็นประชาธิปไตยและการบริหารจัดการประเทศมากที่สุดฉบับหนึ่งนะครับ ต่อมาจึงได้เกิดพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอีก ๒ ปีถัดมา นี่คือการวางรากฐานเพียงแต่ว่าด้วยข้อจำกัดของรัฐบาลชุดผ่าน ๆ มาก็ยังไม่สามารถที่จะจัดสัดส่วนงบประมาณตามพระราชบัญญัติได้ ที่ให้กำหนดไว้แบ่งรายได้รัฐบาลกลางกับท้องถิ่น ๒๐ ต่อ ๘๐ ๓๕ ต่อ ๖๕ ขณะเดียวกันภารกิจก็ถ่ายโอนไปได้เพียง ๒๖๒ ภารกิจใน ๖ ด้าน จากทั้งหมด ๓๕๙ คิดดูก็น่าจะอยู่สัก ๖๐ กว่าเปอร์เซ็นต์เท่านั้นเอง บางภารกิจถ่ายโอนไป สภาเราเสนอก็มีการทบทวนขอคืนครับ เช่น ทางหลวงท้องถิ่นที่ขอโอนคืนมาก็เป็นจำนวนหลายพันกิโลเมตรทีเดียว ก็ต้องแก้ไขปัญหาทั้งความพร้อม ขณะเดียวกันผมคิดว่ายุทธศาสตร์ชาติที่สมาชิกหลายท่าน เช่น พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ์ ท่านเป็นกรรมาธิการอยู่ด้วยมีส่วนสำคัญก็คือว่ามันต้องทำแกรนด์ดีไซน์ (Grand Design) ครับว่า ๒๐ ปีข้างหน้าเราจะมีจังหวัดจัดการตนเองในปีไหน อีก ๕ ปี หรือ ๑๐ ปี เขียนให้ชัดเลยแล้วก็ลดขนาดของรัฐบาลกลาง ลดขนาดรัฐบาลภูมิภาค เพื่อรัฐบาลท้องถิ่นซึ่งอยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด เข้าใจปัญหามากที่สุด และบริหารการพัฒนาท้องถิ่นมากที่สุด เขาสามารถที่จะรับผิดชอบต่อภารกิจนี้ มันก็ต้องไปอย่างนี้ แต่ความชัดเจนจะเกิดขึ้นด้วยเรื่องของยุทธศาสตร์ชาติ ด้วยกฎหมายปฏิรูปครับ ตรงส่วนนี้ก็คงจะเป็นส่วนหนึ่งนะครับก็ขอเรียนชี้แจงเพิ่มเติม คิดว่าสมาชิกได้เข้ามาในห้องประชุมพอสมควรนะครับ ก็เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณา ท่านกษิตเชิญครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สปท. อันดับที่ ๗ ขอพูดนิดเดียวครับ แล้วก็ไม่ได้มีความประสงค์จะตอแยหรือจะให้เรื่องมันยืดเยื้อแต่ผมค่อนข้างจะสะดุ้งนิดหนึ่งกับประโยคสุดท้าย ๆ ของท่านกรรมาธิการ ----------

ผมขอชี้แจงแล้วก็ขอร่วมอธิบายเพื่อความมั่นใจว่าการมีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดที่ประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นราชอาณาจักรนั้น คงความเป็นราชอาณาจักรและความเป็นหนึ่งเดียวกันของประเทศครับ และในแต่ละจังหวัดของประเทศญี่ปุ่น พรีเฟกเจอร์ (Prefecture) นั้นมีข้าราชการจากส่วนกลางจังหวัดละประมาณ ๑๕ ถึง ๒๐ คนเท่านั้น มาเพื่อประสานงานจริง ๆ ครับ อยากจะให้มีความมั่นใจในตรงนี้ด้วย และเราไม่เข้าใจสับสนกันว่าถ้าเผื่อมีการกระจายอำนาจไปสู่จังหวัด ไปสู่ท้องถิ่น แล้วจะทำให้ความเป็นรัฐเดียวของราชอาณาจักรไทยมันจะถูกกระทบไหม ไม่ใช่ครับ ขอบคุณมากครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ก็มีความชัดเจน ก่อนที่จะมีการลงมติก็จะขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนะครับ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิแสดงตนนะครับ โปรดเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิแสดงตนไหมครับ ถ้าได้ใช้สิทธิเรียบร้อยแล้วเจ้าหน้าที่แสดงผลครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๕๙ ท่าน เป็นอันว่าครบองค์ประชุมนะครับ

เรื่อง รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วันที่ 01 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2559 เวลา 14:16

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 159

(การตรวจสอบองค์ประชุม)

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
1		พลโท กมล สุวภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2		นายกฤษฎา จีนะวิจารณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
3		พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
4		นายกษิดิ์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
5		นายกษิดิศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
6		นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
7		นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
8		นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
9		นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
10		พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
11		นายเข็มชัย ชุติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
12		พลโท คณิต แจ่มจันทรา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
13		พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
14		พลเอก คณิต อุทิตสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
15		นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
16		พลอากาศเอก คธาทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
17		นายคำนูณ สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
18		นายคุรุจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
19		นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
20		พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
21		พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
22		นายจุมพล สุขมั่น	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
23		นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
24		พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
25		นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
26		นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
27		นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
28		นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
29		นายชาลี เอียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
30		พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
31		นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
32		นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
33		นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
34		พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
35		พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรวุฒิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
36		พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
37		นายฐาปนุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
38		นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
39		พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
40		นายณัฏฐ์ ชพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
41		นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
42		นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
43		พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
44		พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
45		นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
46		พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
47		นายทวีศักดิ์ กออนันตกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
48		นายธงชัย ลีออดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
49		พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
50		นายธเนศพล ธนบุณยวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
51		ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
52		พลเอก ธวัช จารุกลัส	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
53		นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
54		พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
55		นายธานินทร์ ผะเอม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
56		พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
57		พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
58		นางนรรัตน์ พิมเสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
59		นางนินนาท ชลิตานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
60		พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
61		นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
62		นายบัญชา ปรมีศณาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
63		พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
64		นางเบญจวรรณ สร่างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
65		พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
66		นายประภาศ คงเอียด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
67		นายประมนต์ สุธีวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
68		ร้อยเอก ประยุทธ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
69		นายประยูร เชี่ยววัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
70		นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
71		พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
72		นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
73		พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
74		นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
75		นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
76		นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
77		พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
78		นายพนม ศรศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
79		นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
80		คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
81		นางพรพันธุ์ บุณยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
82		พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
83		พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
84		พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
85		นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
86		นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
87		พลเอก ภูดิศ ทัตติยโชติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
88		นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
89		นางมิ่งขวัญ วิชยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
90		นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
91		พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
92		พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
93		พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
94		นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
95		พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
96		พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
97		นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
98		พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
99		นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
100		พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
101		นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
102		พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
103		นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
104		นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
105		นายวัลลภ พริ้งพงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
106		พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
107		นายวิเชียร ชวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
108		พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
109		นายวินัย ดะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
110		นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
111		นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
112		นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
113		พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
114		นายไวกูณฑ์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
115		นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
116		นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
117		นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
118		พลเรือเอก สถิรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
119		นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
120		นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
121		นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
122		พลโท สมชาย ลิ้นประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
123		นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
124		นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
125		นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
126		พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
127		พลโท สสิน ทองภักดี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
128		นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
129		นายสันตศักย์ จรูญ งามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
130		พลตรี สิระวิตร์ นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
131		นายสุชน ชาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
132		พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
133		นายสุนชัย คำนูณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
134		นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
135		พลโท สุรเดช เฟื่องเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
136		พลเรือเอก สุรินทร์ เริงอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
137		นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
138		นายเสรี อติภัทธะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
139		นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
140		พลอากาศเอก อนาวิล ภิรมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
141		พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
142		นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
143		นายอนุสิษฐ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
144		นายอภิชาต จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
145		พลเอก อภิชาต เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
146		นายอภินันท์ ซื่อธานุวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
147		พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรธนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
148		นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
149		นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
150		นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
151		ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
152		นายอัครินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
153		นายอับดุลฮาลิม มินซาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
154		พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
155		พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
156		พันตรี อาณัมย์ วัชโรทัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
157		พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
158		นายอุทัย เลาหวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
159		พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นชอบกับรายงาน เรื่อง การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่ ซึ่งหากเห็นชอบคณะกรรมาธิการจะได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกไปปรับปรุงก่อนที่จะส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปนะครับ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป คนที่หนึ่ง) : ต่อไปเป็นการลงมติตามข้อบังคับ ข้อ ๖๐ นะครับ ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน ผู้ใดเห็นชอบโปรดกดปุ่ม เห็นด้วย ผู้ใดไม่เห็นชอบโปรดกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียงโปรดกดปุ่ม งดออกเสียง ขอเชิญสมาชิกใช้สิทธิลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : สมาชิกท่านใดยังไม่ได้ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนบ้างหรือไม่ครับ ถ้ามี ขอเชิญใช้สิทธินะครับ ถ้าไม่มี ผมขอปิดการลงคะแนนนะครับ ขอทราบผลการลงคะแนนครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๕๙ ท่าน เห็นด้วย ๑๕๔ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๑ ท่าน งดออกเสียง ๓ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ ท่านนะครับ

เรื่อง รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วันที่ 01 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2559 เวลา 14:17

เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมาธิการฯ โดยให้คณะกรรมาธิการนำความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม	159
เห็นด้วย	154
ไม่เห็นด้วย	1
งดออกเสียง	3
ไม่ลงคะแนนเสียง	1

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	1	พลโท กมล สุวภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
2	2	นายกฤษฎา จีนะวิจารณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
3	3	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
4	5	นายกษิดิ์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
5	6	นายกษิดิศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
6	7	นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
7	8	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
8	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
9	14	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
10	15	พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
11	16	นายเข็มชัย ชุติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
12	17	พลโท คณิต แจ่มจันทรา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
13	18	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
14	19	พลเอก คณิต อุทิตสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	20	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
16	21	พลอากาศเอก คธาทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
17	22	นายคำนูณ สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
18	23	นายคุรุจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
19	26	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	27	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
21	28	พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
22	29	นายจุมพล สุขมั่น	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
23	30	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	32	นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	33	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
27	34	พลเรือเอก ชนินทร์ ชุณหรัชพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
28	35	นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
29	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
30	38	นายชาลี เอียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
31	39	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
32	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
33	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	42	นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	43	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
36	44	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรวุฒิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
37	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	46	นายฐาปนุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
39	48	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
40	50	พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
41	51	นายณัฏฐ์ ชพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
42	52	นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
43	54	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
44	55	พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
45	58	พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
46	59	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
47	60	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
48	63	นายทวีศักดิ์ กออนันตกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
49	65	นายธงชัย ลืออดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
50	67	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
51	68	นายธเนศพล ธนบุณยวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
52	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
53	70	พลเอก ธวัช จารุกลัส	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
54	71	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
55	73	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
56	74	นายธานินทร์ ผะเอม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	76	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
58	77	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
59	78	นางนรรัตน์ พิมเสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
60	80	นางนินนาท ชลิตานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
61	81	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
62	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
63	83	นายบัญชา ปรมีศณาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
64	84	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
65	85	นางเบญจวรรณ สร่างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
66	86	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	88	นายประภาศ คงเอียด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
68	89	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
69	90	ร้อยเอก ประยุทธ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
70	91	นายประยูร เชี่ยววัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
71	92	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
72	93	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
73	94	นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
74	95	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
75	97	นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
76	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
77	99	นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
78	100	พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
79	102	นายพนม ศรศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่ลงคะแนนเสียง
80	103	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
81	104	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
82	105	นางพรพันธุ์ บุณยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
83	106	พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	108	พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
85	109	พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
86	110	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
87	111	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
88	113	พลเอก ภูดิศ ทัตติยโชติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	115	นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	116	นางมิ่งขวัญ วิชยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	117	นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
92	118	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
93	119	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	120	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
95	122	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
96	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
97	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
98	127	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
99	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
100	129	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
101	130	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
102	133	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
103	135	พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	136	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
105	137	นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	138	นายวัลลภ พริ้งพงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	139	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	140	นายวิเชียร ชวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	141	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	143	นายวินัย ดะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
111	144	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
112	146	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
113	147	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
114	148	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
115	149	นายไวกูณฑ์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
116	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
117	152	นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
118	154	พลเรือเอก สถิรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
119	155	นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
122	159	พลโท สมชาย ลิ้นประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
123	160	นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
124	161	นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	162	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
126	163	พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
127	164	พลโท สสิน ทองภักดี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	165	นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
129	166	นายสันตศักย์ จรูญ งามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
130	167	พลตรี สิระวิตร์ นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
131	168	นายสุชน ชาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
132	169	พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
133	170	นายสุนชัย คำนูณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
134	171	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
135	172	พลโท สุรเดช เฟื่องเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เริงอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
137	177	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
138	178	นายเสรี อติภัทธะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
139	179	นายอโณทัย ฤทธิบัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
140	180	พลอากาศเอก อนาวิล ภิรมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
141	181	พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
142	182	นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
143	183	นายอนุสิษฐ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
144	184	นายอภิชาต จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
145	185	พลเอก อภิชาต เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
146	186	นายอภินันท์ ชื่อธานุวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
147	187	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรธนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
148	188	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
149	189	นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
150	190	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
151	191	ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
152	192	นายอัครินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
153	193	นายอับดุลฮาลิม มินซาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
154	194	พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
155	195	พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
156	196	พันตรี อาณันย์ วัชโรทัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
157	197	พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
158	199	นายอุทัย เลาหวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
159	200	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

สปท. ๓๘/๒๕๕๙ พุทธชาติ ๕๖/๓

เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว จบการพิจารณารายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นแล้วนะครับ ขอขอบคุณท่านประธานกรรมาธิการ คณะกรรมาธิการ ตลอดจนผู้มาชี้แจงนะครับ

ต่อไปเป็นการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้วนะครับ ขอขอบคุณสมาชิกที่มาประชุมทุกท่าน และคณะกรรมาธิการทุกคณะ และผู้ชี้แจงทุกท่านนะครับ ผมขอปิดการประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๑๙ นาฬิกา

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๙
วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

---

๑. รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง เศรษฐกิจผู้สูงวัย

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

มีสมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๗๕ คน

หมายเหตุ ปัจจุบันมีสมาชิกฯ ทั้งหมด จำนวน ๒๐๐ คน กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ = ๑๐๐ คน

- เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมาธิการฯ โดยให้คณะกรรมาธิการนำความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๗๑	เสียง
ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑	เสียง
งดออกเสียง	๒	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	ไม่มี	

๒. รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การปฏิรูปแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

มีสมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๕๙ คน

- เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมาธิการฯ โดยให้คณะกรรมาธิการนำความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๕๔	เสียง
ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑	เสียง
งดออกเสียง	๓	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	๑	เสียง

(นางสายทิพย์ เชาวลิตถวิล)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่
เลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
กลุ่มงานรายงานการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๓, ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๐
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๒
www.parliament.go.th

การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๙

วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นางบุษกร อัมพรประภา	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	นางวัชรีวรรณ ฝ่ายทอง	ผู้อำนวยการสำนักรายงานการประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางบังอร วิบูลโกศล	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๑
นางนนทลี พจน์ปฏิญญา	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
นางเยาวเรศ นวลสกุล	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
นางจีรภา เตี่ยวสกุล	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
นางสาวณภาดา สัตตวัตรกุล	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส

ผู้จดรายงานการประชุม

นางสาวหทัยกาญจน์ คงแก้ว	นางสาวอารีรัตน์ พัฒนโศภนพงศ์
นางวีรพร นุชบางเคียน	นางดรุณี จันทพันธ์
นางนวพร อินทร์เขียว	นางศิริพร ดีภาพ
นางนำพร ชมพูทอง	นางสาวธนัชญา สายบุตร
นางสาวภิรญา สุประดิษฐ	นางจินตนา เจริญสุข
นางจงถนอม ศรีธนูมาศ	นางสาวประภาลักษณ์ ปุนบุดดา
นางพุทธชาติ บุญเจริญฤทธิ์	นางรภัสสา เพ็ชรนิล

ผู้ควบคุมระบบสนับสนุนการจัดทำรายงานการประชุม

นางสาวศรัณรัตน์ เรืองจันทร์

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก
รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๙
วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙
โดยคณะอนุกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
ก.จ.	คณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด	http://www.local.moi.go.th
ก.ถ.	คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น	
ก.ท.	คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล	
ก.พ.	คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	
ก.อบต.	คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล	
กอช.	กองทุนการออมแห่งชาติ	
ครม.	คณะรัฐมนตรี	
ปวช.	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	
ปวส.	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	
พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ	
พม.	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
ส.ส.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	
สนช.	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
สปช.	สภาปฏิรูปแห่งชาติ	
สปท.	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	
สสส.	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	
อบจ.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล	
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
3P	หลักการ 3P (Policy นโยบาย Protection การให้ความคุ้มครองช่วยเหลือ ฟื้นฟู และ Prevention การป้องกันในรูปแบบต่าง ๆ)	เอกสารแผนปฏิบัติราชการประจำปี ๒๕๕๙ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวง พม.
EU	สหภาพยุโรป (European Union : EU)	
IT	เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT)	
KPI	ดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จของงาน (Key Performance Indicator : KPI)	

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
NGOs	องค์กรพัฒนาเอกชน (อพช.) (Non-Governmental Organizations : NGOs)	
SE	กิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise : SE) คือหน่วยงานที่ดำเนินงานโดยใช้ยุทธศาสตร์แบบกลไกตลาดเพื่อเป้าหมายทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม	สรุปจากวิกิพีเดีย สืบค้นวันที่ ๑๒ ต.ค. ๒๕๕๙
SMEs	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs)	
TDRI	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (Thailand Development Research Institute : TDRI)	

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ตรวจแล้ว และสภาได้มีมติรับรองรายงานการประชุม ในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๖๐/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๓๗/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๙/๒๕๕๙ วันอังคารที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๔๐/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๔๑/๒๕๕๙ วันอังคารที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๓๔

ร้อยเอก

(ทินพันธุ์ นาคะตะ)

ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

หมายเหตุ

- รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๓๗/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ คณะกรรมาธิการฯ ได้ตรวจเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

- รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๓๙/๒๕๕๙ วันอังคารที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๔๐/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๔๑/๒๕๕๙ วันอังคารที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ คณะกรรมาธิการฯ ได้ตรวจเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม